

Osallistava
toimitila-
suunnittelu-
projekti

M u o t o i l u
Sisustusarkkitehtuuri
Metropolia
Opinnäytetyö
Kevät 2018
Teija Anttila-Minkkinen

TIIVISTELMÄ / ABSTRACT

KAHVIA JA KOHTAAMISIA TIETOTYÖLÄISTEN ELÄMÄÄN

Opinnäytetyön tavoitteena oli esitellä yhteissuunnitteluna toteutettu toimitilasuunnittelukohde tietotyöläisille alkupisteestä loppuun kokonaisena prosessina. Isoina teemoina työssä olivat käyttäjäymmärryksen saavuttaminen, työviihtyisyyden edistäminen, työyhteisön ja avainhenkilöiden sitouttaminen ja osallistaminen, sekä lopulta yhdistäminen työpajan ja suunnitelmien avulla. Suunnitelmassa huomioitiin kestävä suunnittelun periaatteita ja haettiin ihmisläheistä lähestymistä. Erityishuomio suunnittelussa kohdistettiin sosiaalisiin kohtaamiseen yleisissä tiloissa ja yhteiseen taukotilaan.

Suunnittelutyö perustui toimeksiantoon PES-Arkkitehdeilla. Toimeksiantoon sisältyi käyttäjän avustaminen työpisteiden sijoittelussa toimitilaan sekä yleisesti työympäristön viihtyisyyden parantaminen käyttäjien toiveet ja tarpeet huomioiden. Käyttäjän nykyiset irtokalusteet hyödynnettiin projektissa. Toimeksiantoon kuului myös osallistavan työpajan yhteissuunnittelu, toteutus ja purku. Työpaja esiteltiin opinnäytetyössä.

Tämän opinnäytetyön rakenne perustui iso-britannialaisen voittoa tavoittelemattoman järjestön Design Council:in kehittämään Tuplatimantti-suunnitteluprosessiin, jakautuen työssä viiteen eri vaiheeseen. Alkupuolen vaiheiden tarkoitus oli määrittää suunniteltavat asiat ja muodostaa ymmärrys käyttäjän tarpeista, työstää sekä tarkentaa toimeksiantoa. Näistä vaiheista seuraavaan osioon siirrytään koko työyhteisölle toteutetun työpajan kautta, joista saatiin suuntaviivat ja määritykset lopullisiin rakennusurakkakuviin. Loppupuolen vaiheissa keskitytään suunnittelutyöhön, ja lopuksi työn esittelyyn ja analysointiin.

Lopputuloksena syntyivät toteutuspiirustukset ja konkreettiset toimitilat käyttäjille toimitila- ja yhteissuunnittelun menetelmiä soveltaen. Kohteena oli erityinen suojeltu ja kaupunkikuvallisesti tärkeä rakennus Helsingin Hakaniemessä, Ympyrätalo (1968). Rakennuksen historia ja arvostus sitä kohtaan näkyivät suunnittelussa.

COFFEE AND ENCOUNTERS AT WORKSPACE - PARTICIPATORY WORKSPACE DESIGN

The purpose of the thesis was to present a design project for the office workers from a starting point to a complete process. The big themes in the work included to a user understanding, to promote well-being at work, to engage and combine the work community and key people through participation, workshop and plans. The plan took the principles of sustainable design into account and sought for a human approach. Special attention was paid to social encounters in public spaces and in a common coffee break area.

The design work was based on the assignment by PES- Architects. The work included assisting the user in the placement of workstations in the office, and in general, improving the comfort of the working environment taking the user's wishes and needs into account. The user's existing furniture were utilized in the project. The assignment also included the co-design, implementation and analysis of participatory workshop. The workshop was presented in the thesis.

The structure of the thesis was based on the Double Diamond design process. It is developed by the Design Council, the UK-based non-profit organization. The work was divided into five phases in this case according to the double diamond. The initial purpose was to determine plannable aspects and find forms as well as to focus on the given task. Establishing the understanding of user needs and work were key points in that phase. From this to the next section, the journey goes through a workshop held for the entire work community, which gave guidelines for final workspaces. The final stages of the Double Diamond focused on the design work and, finally, the result and analysis of the work.

The end result was the implementation drawings and the concrete workspace for the users. The object was a specially preserved and urbanly important building, "Ympyrätalo" in Hakaniemi, Helsinki (built in 1968). The history of the building and respect for it were reflected on the design.

AVAINSANAT: toimitilasuunnittelu,
osallistaminen, yhteissuunnittelu,
kestävä suunnittelu, työhyvinvointi,
työpajatyöskentely, historiallinen rakennus,
tupla-timantti-suunnitteluprosessi

KEYWORDS: workplace design,
participatory design, co-design, sustainable
design, work wellbeing, workshopping,
historical building, double diamond
design process

**WE
NOT
ME**

SISÄLTÖ

Tiivistelmä / Abstract

Sisältö

Johdanto työhön

6

LÖYTÄMINEN

1.1	Suunnitteluprosessi Tuplatimantti-malli	8
1.2	Suunnitteluprosessin vaiheet	9
1.3	Alkusuşsitys ja toimeksianto	10
1.4	Kohdetiedot	12
1.4.1	Ympyrätalon historia haastaa sisustusvalinnoissa	13
1.4.2	Rakennuksen arkkitehtoniset arvot	14
1.4.3	Suojelumääräykset	14
1.4.4	Ympyrätalon erikoisuudet	15
1.5	Lähtötietojen keräysmenetelmät	16
1.6	Rakennuksen poikkileikkaus	17
1.7.1	Tilalliset lähtökohdat	18
1.7.2	Lähtötilanne pohjakaavio	19
1.8	Suunnittelijan- ja e:ttä miellekkana	20
1.9	Työn keskeiset teemat	21
1.9.1	Kestävä suunnittelu	22
1.9.2	Työhyvinvointi toimitilasuunnittelussa	24
1.9.3	Yhteissuunnittelu, osallistava suunnittelu	26

MÄÄRITTÄMINEN

2.1	Osallistava suunnitteluprosessi	29
2.2	Osallistuvat henkilöt, avainhenkilö-ryhmä	30
2.3	Lähtötilanteen dokumentointia ja huomioita	31
2.4	Osallistava suunnitteluprosessi: osatekijät ja vaiheistuskaavio	32
2.5	Työyhteisö: tietotyöläisten analysointia	34
2.6	Tutkimuksia tietotyöläisten tarpeista	35
2.7	Kysely työntekijöille	36
2.8	Käyttäjien huolista	36
2.9	Käyttäjäprofiilit	37
2.10	Konseptin ideointia	40
2.11	Työpistesijoittelukaavio: Tarkempi määrittäminen	41
		42

OSALLISTAMINEN (LÄPI PROSESSIN)

3.	Työpaja	46
3.1	Lähtökohdat	47
3.2	Työpajan suunnittelu ja Esivalmistelut	48
3.3	Työpaja 19.9.2017	49
3.4	Työpajasta osallistamisen menetelmänä	50
3.5	Työpajan purku ja toimenpiteet	51

KEHITTÄMINEN

3.6	Kehittäminen	53
3.6.1	Konseptin valmistuminen työpajan myötä	54
3.6.2	Muutokset suunnitelmaan	55

TOTEUTTAMINEN

4.	Toteuttaminen	56
4.1	Päakonsepti: "Kahvia ja kohtaamisia tietotyöläisten elämään"	57
4.2	Alakonseptit	57
4.2.1	Prosessin myötä syntynyt tilaohjelma	58
4.2.2	Vyöhykkeet	59
4.2.3	Toimintojen sijoitus, kiertokaavio	60
4.2.3.1	Erityishuomio taukotilaan ja sosiaalisiin kohtaamisiin	61
4.2.3.2	Yksiköiden sijoittuminen	62
4.2.3.3	Tilojen mitoitus, työpisteet	63
4.3	Lähtökohdat väreihin ja materiaaleihin	64
4.3.1	Värit	65
4.3.2	Materiaalit	66
4.4	Suunnittelijan vastuu	67
4.4.1	Yritysten ympäristöarvoista	67
4.4.2	Ympäristömerkeistä ja mittareista	68
4.5	Nykyiset kalusteet ja varusteet	69
4.5.1	Uudet kalusteet	71
4.5.2	Uudet varusteet	73
4.5.3	Viherkasvit	74
4.6	Valaistusperiaatteet ja valaisintyypit	75
4.7	Tekninen toteutettavuus: ääneneristävyyttä ja akustiikka	77
4.8	Yhteenveto	78

ANALYYSIVAIHE

- KAHVIA JA KOHTAAMISIA TIETOTYÖLÄISTEN ELÄMÄÄN?

5.1	Valokuvat ja tarkemmat tiedot valmiista tiloista	79
5.2	Uudistettujen tilojen sijaintikaavio uusilla tilanimillä	80
5.2.1	A-aula, Kehä	81
5.2.2	Lepuhuone ja pukutila, Jana	82
5.2.3	Kohtaamistila, Piiärtoiseen	83
5.2.4	Taukotila, Rinkeli	84
5.2.5	Kohtaamistila Sektori ja Säde	85
5.2.6	Kohtaamistila Paraabeli	86
5.2.7	Kohtaamistila Projektirenkaat	87
5.2.8	Kohtaamistila, Segmentti ja Tangentti	88
5.2.9	Kohtaamistila Pallo	89
5.3	Monitoimitila, Rinki	90
5.3.1	Kohtaamistila, Kaari	91
5.3.2	C-aula, Piiri	92
6	Loppupohdinta: Konseptin näkyminen lopputuloksessa	93

Kuvalähteet
Lähteet

Liitteet

JOHDANTO TYÖHÖN

Sain tämän tilasuunnitteluprojektin Ympyrätalon 5. kerroksen toimitiloihin työni kautta PES-Arkkitehdeilla. Työ oli tarkoitus toteuttaa käyttäjälle vuokralaistiloihin kohtuullisin muutoksin ja tutkija- ja tietotyötä tekevää työyhteisöä osallistaen. Suunnitteluprosessissa syntyi uusi tilaohjelma, ja tilan sisustusarkkitehtuuriin liittyvät parannukset noin 70 työntekijälle. Työn nimeksi muodostui ”Kahvia ja kohtaamisia tietotyöläisten elämään”.

Työyhteisöjen osallistaminen työpaikan muutosprosessiin ja suunnitteluun on tätä päivää. Tämä opinnäytetyö syntyi aidosta tarpeesta perehtyä kohteena olevaan Ympyrätaloon (1968), osallistamisen menetelmiin ja yhteissuunnitteluun. Olin ollut jo pitkään innostunut ryhmien ohjaamiseen liittyvistä teemoista ja aihe on alallamme ajankohtainen. Tässä hankkeessa ennen kaikkea yhteissuunnittelussa mukana ollut avainhenkilöryhmä ja käyttäjän tilaama työpaja innoittivat minut lopulta opinnäytetyöni aiheen valintaan. Työpajan avulla löydettiin käyttäjien uusien työpisteiden sovittamisperiaatteet ja saatiin käyttäjien mielipiteet alustaviin avainhenkilöiden kanssa valmisteltuihin luonnoksiin.

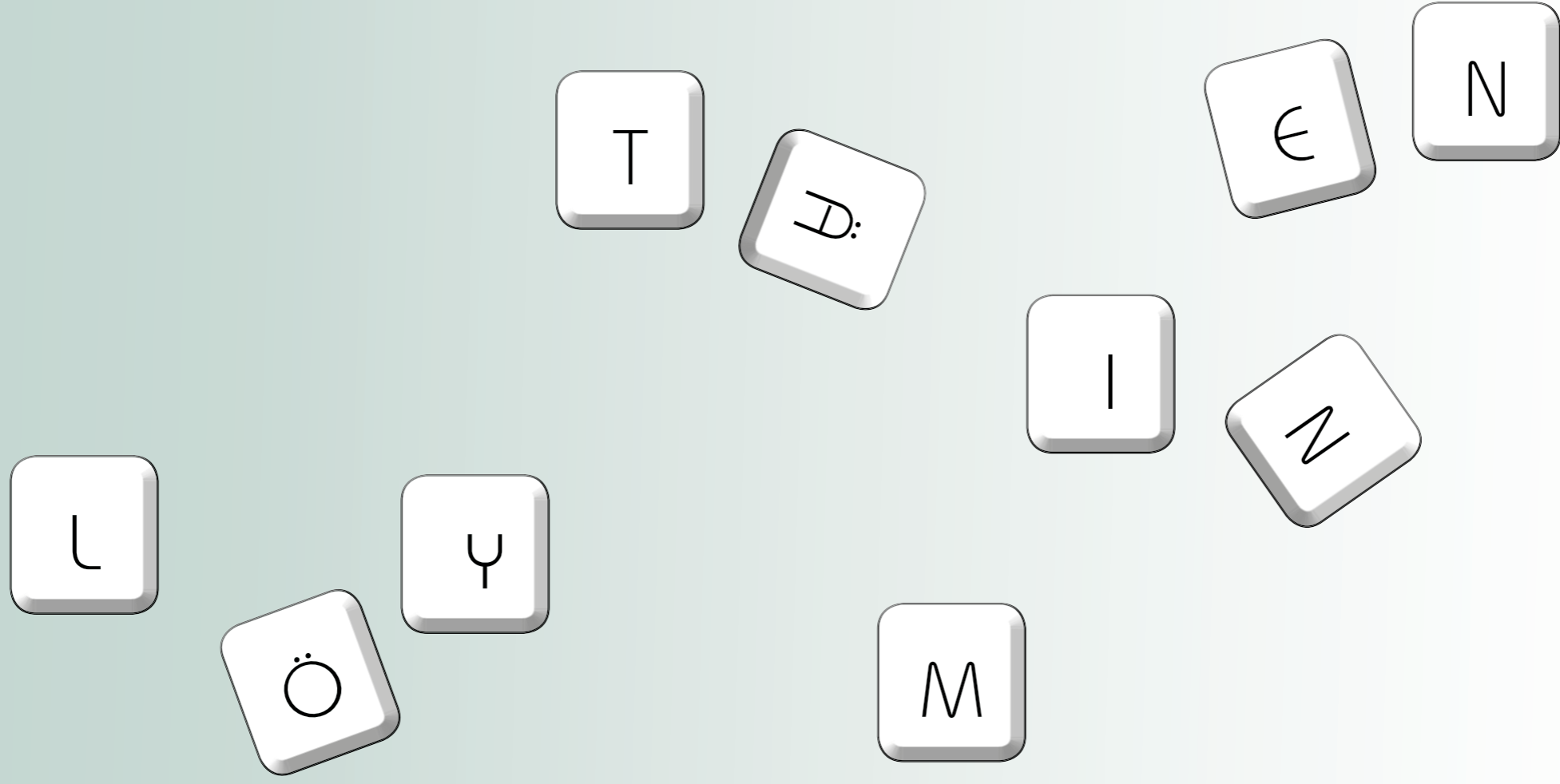
Työssäni esiintyviä teemoja on taustoitettu tutustumalla tutkimuksiin, kirjallisuuteen ja esimerkiksi muihin opinnäytetöihin, jotka liittyvät työhyvinvointiin, yhteissuunnitteluun ja vallalla oleviin työympäristöjen toimintatapoihin. Tietopohja ja käytäntö kulkevat työssä vuoropuhelussa keskenään ja projekti ilmentää ajatuksiani suunnitteluprosessini vaiheista ja kehittämisestä. Suunnitteluprosessia on kuvattu ”Tuplatimantti”-kaavion mukaisesti soveltaen. Prosessikaavio on oleellinen sekä koko suunnitteluprojektin etenemisen esittämisen ja opinnäytetyön kirjallisen osuuden kannalta. Voit seurata vaiheita jokaisen sivun ulkoreunassa olevista suunnitteluvaiheeseen liittyvistä tunnuksista.

Suunnitteluprosessin kautta syntyivät toteutussuunnitelmat kohteesta, jotka perustuivat alussa määritettyihin suunnittelun vetureihin ja yhteissuunnittelun myötä matkan varrella tulleisiin tarkennuksiin. Opinnäytetyöni selvittää, miten käyttäjien mielipiteistä, toiveista ja todellisista tarpeista muodostettiin yhteinen suunta, vaikka mielipiteitä oli ainakin yhtä monta kuin niiden esittäjäkin.

Tilallisessa lopputuloksessa näkyy yhteistyön lisäksi kestävän suunnittelun periaatteiden mukainen ajattelu. Työn tavoitteena oli nostaa nykyiset toimitilat ja vanhoja kalusteita uuteen arvoon. Hajanaiset käyttäjien nykyiset kalusteet sovitettiin yhteen uutta tilakokonaisuutta palveleviksi ryhmiksi yhdessä käyttäjän kanssa.

Esittelen, kuinka pyrin suunnitteluvalinnoissa edistämään työn vastapainoksi myös käyttäjien työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä työpaikallaan. Tähän liittyy uusien kohtaamistilojen luominen ja monipuolistaminen. Tilasuunnittelijana en ole asiakkaani työpaikalla laatimassa työyhteisön juuria, mutta olen yrittänyt antaa niille mahdollisimman hyvän tilallisen kasvualustan omalta osaltani, ja sitä kautta kannustaa yhteisöllisyyteen.

Toimitilat muodostuivat Ympyrän erikoislaatuisen arkkitehtuurin takia pitkistä kaareutuvasta keskikäytävästä (tuplakäytävä paikoin) ja sen molemmin puolin olevista järjestelmäläisensä takana sijaitsevista toimistohuoneista. Rakenteita purettiin mahdollisimman vähän ja lähtökohtina olivat toimistohuoneiden säilyttäminen ja keskittymistä vaativan työn takaaminen tietointensiiviselle työlle. Opinnäytetyöni loppuosiossa voit nähdä valokuvia alkuvuonna 2018 valmistuneista tiloista.

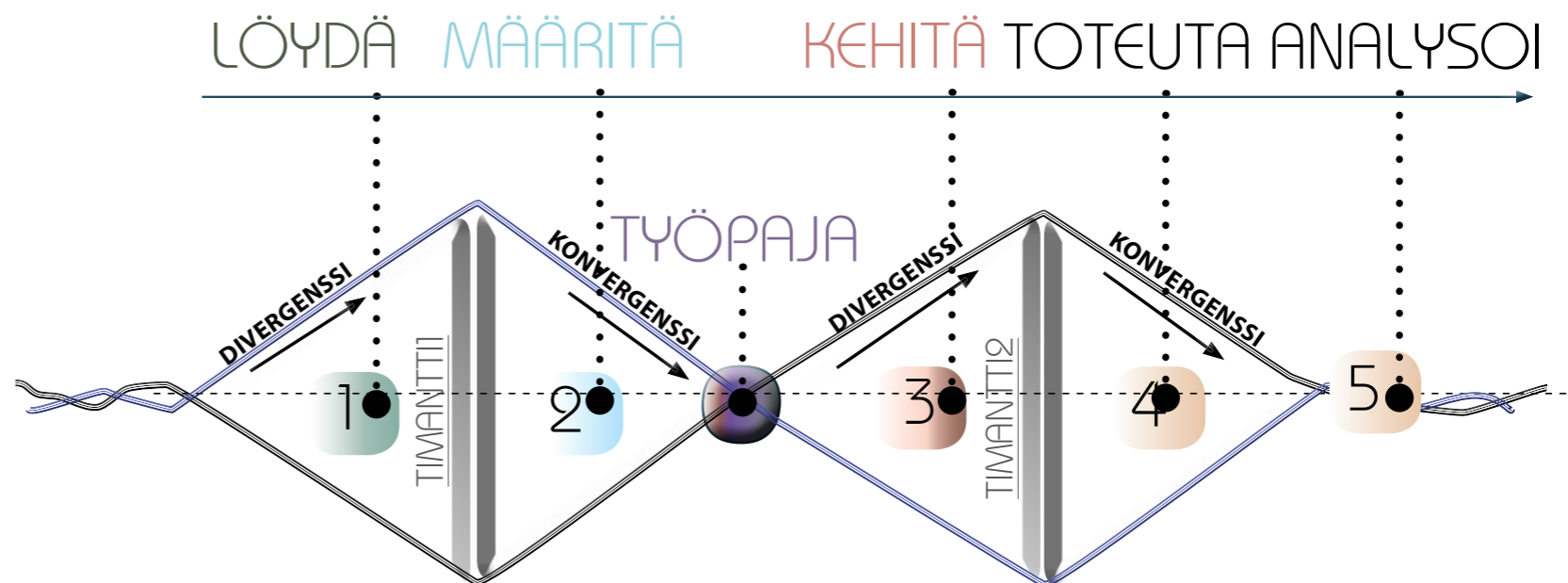
1.1 SUUNNITTELUPROSESSI: TUPLATIMANTTI-MALLI

Opinnäytetyössäni on käytetty Isossa-Britanniassa kehitetyn voittoa tavoittelemattoman järjestön Design Council:in luovan suunnitteluprosessin mallia.

“Tuplatimantti” (Design Council 2012) prosessista on erilaisia tulkintoja alkuperäiseen malliin pohjautuen. Malli esitetään tähän työhön mukailtuna.

Prosessikaavion etuna on, että se selkeyttää ja auttaa hahmottamaan monisyistä ja monimutkaista prosessia yksinkertaistaen sen.

Koko opinnäytetyön suunnitteluprosessin: tämän kirjallisen työn, kuten myös projektin hankevaiheiden ja sitä kautta aikataulutuksenkin voidaan nähdä perustuvan Tuplatimantti-malliin.

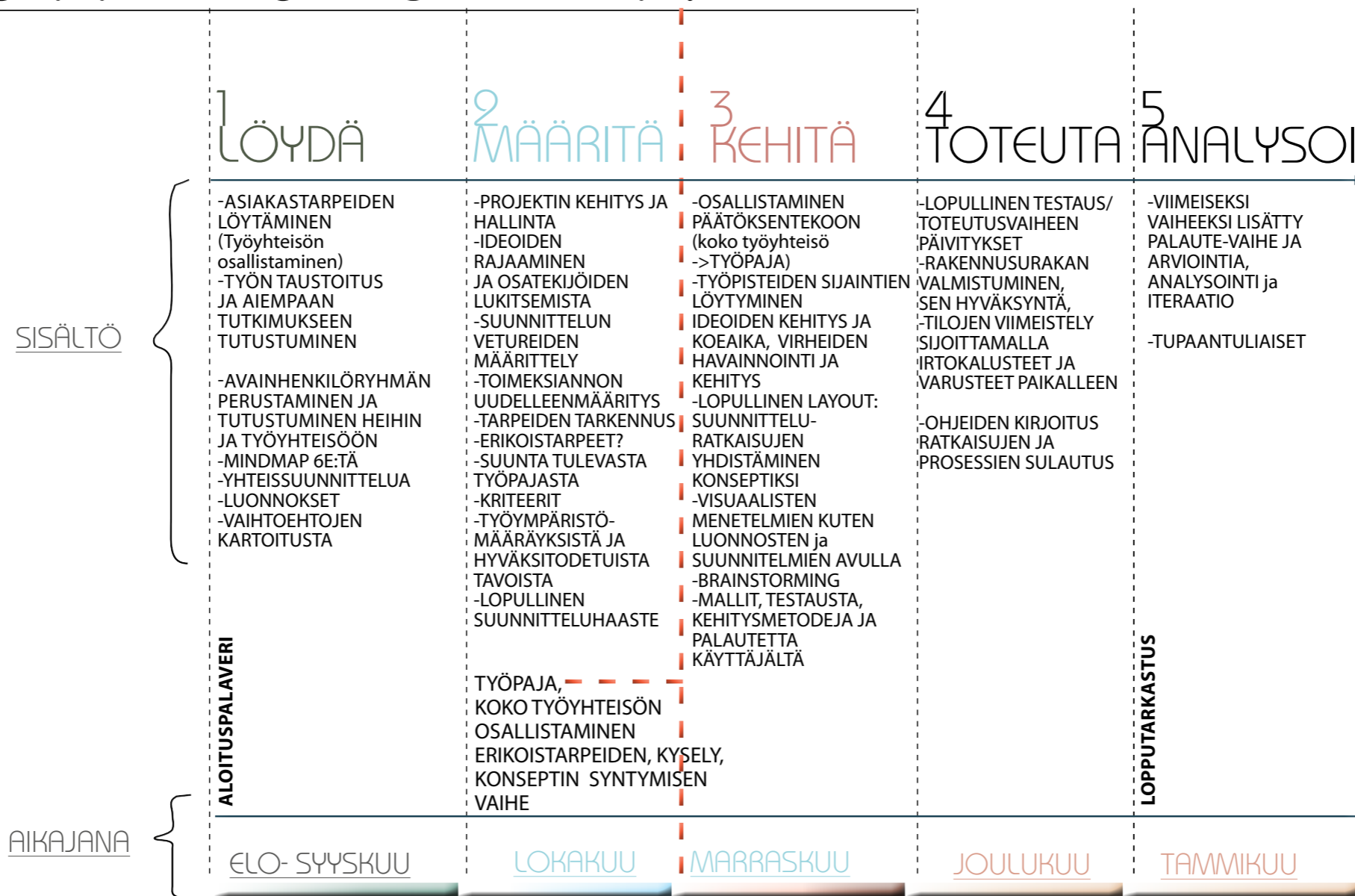

TUPLATIMANTTI-KAAVIO

TUPLATIMANTTI-kaaviossa on esitetty vaihtelevasti työssäni esiintyvät divergenssi- ja konvergenssivaiheet. Divergenssi tarkoittaa ennakkoluulotonta ideointi-vaihetta, jossa tarkoituksena on tuottaa paljon ideoita ja luoda yhdessä.

Konvergenssi-vaiheeseen siirryttäessä alkaa analysointi ja rajaaminen. Vaihe sisältää kriittistä valintaa.

1.2 SUUNNITTELUPROSESSIN VAIHEET

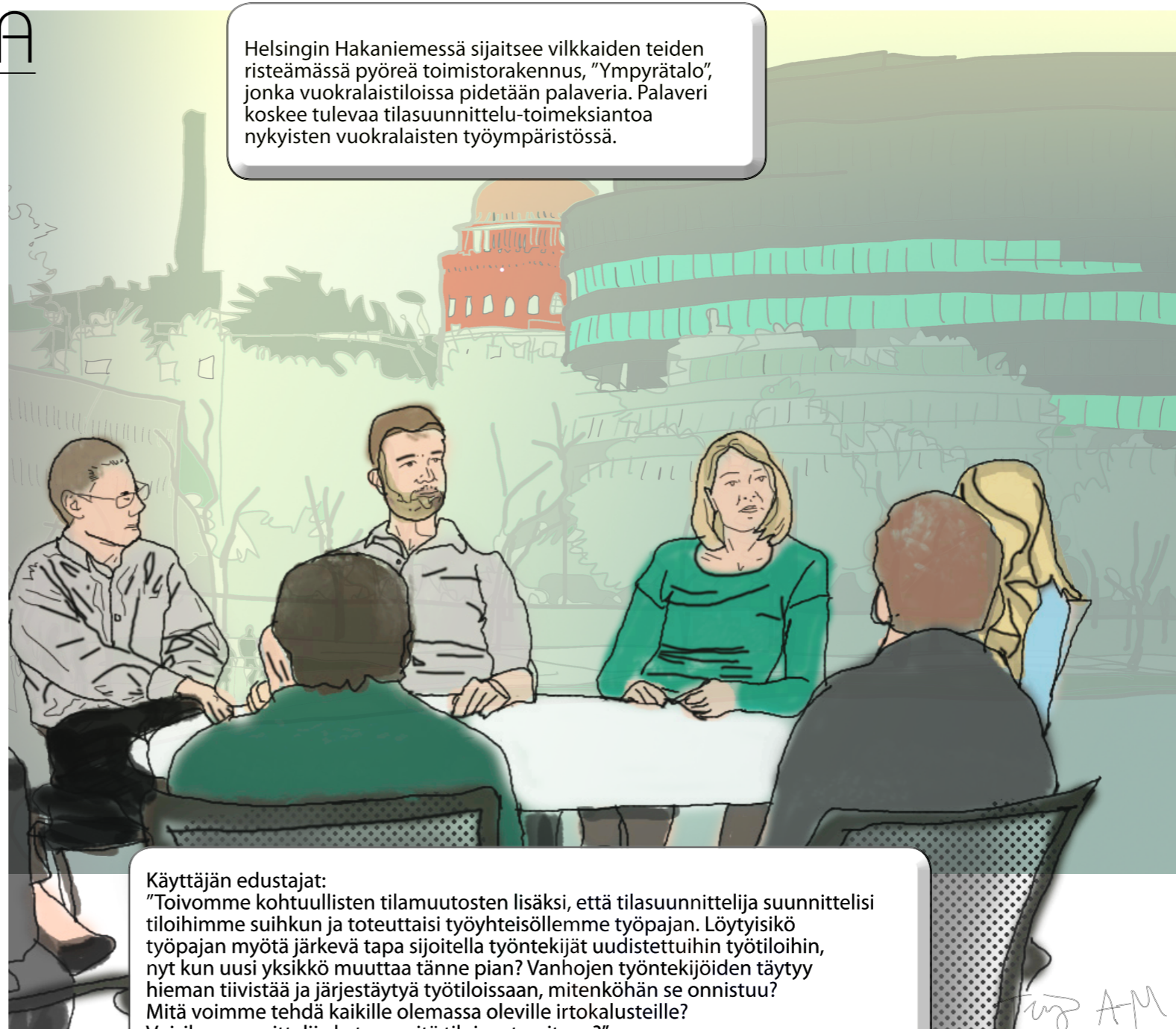
Projekti alkoi syksyllä 2017 ja päättyi alkuvuonna 2018.

1.3 ALKUSYSÄYS JA TOIMEKSIANTO

Syksy 2017, Hakaniemen Ympyrätalo

Ympyrätalon 1660 neliömetrin vuokratiloissa oli hajautetusti noin 15 vapaata tai vapautuvaa työhuonetta. Toisaalla sijaitsi juuri 15 työntekijäyksikkö. Organisaatiomuutoksen myötä pienempi yksikkö muuttaisi Ympyrään. - Jos asia olisi ollut helposti järjestettävissä ja yksinkertainen, ei suunnittelutyötä olisi tilattu. Keskittymistä vaativaa tutkijantyötä tekevät Ympyrän nykyiset työntekijät olivat huolissaan muutoksen tuomasta häiriintymisestä ja työolojen huonontumisesta. Käyttäjä tarvitsi suunnitteluapua ja keinoja työntekijöiden sovituksessa tiloihin. Suunnittelijana en ollut huolissani työolojen huonontumisesta, päinvastoin, muutos oli järkevä ja tuli sopivaan aikaan.

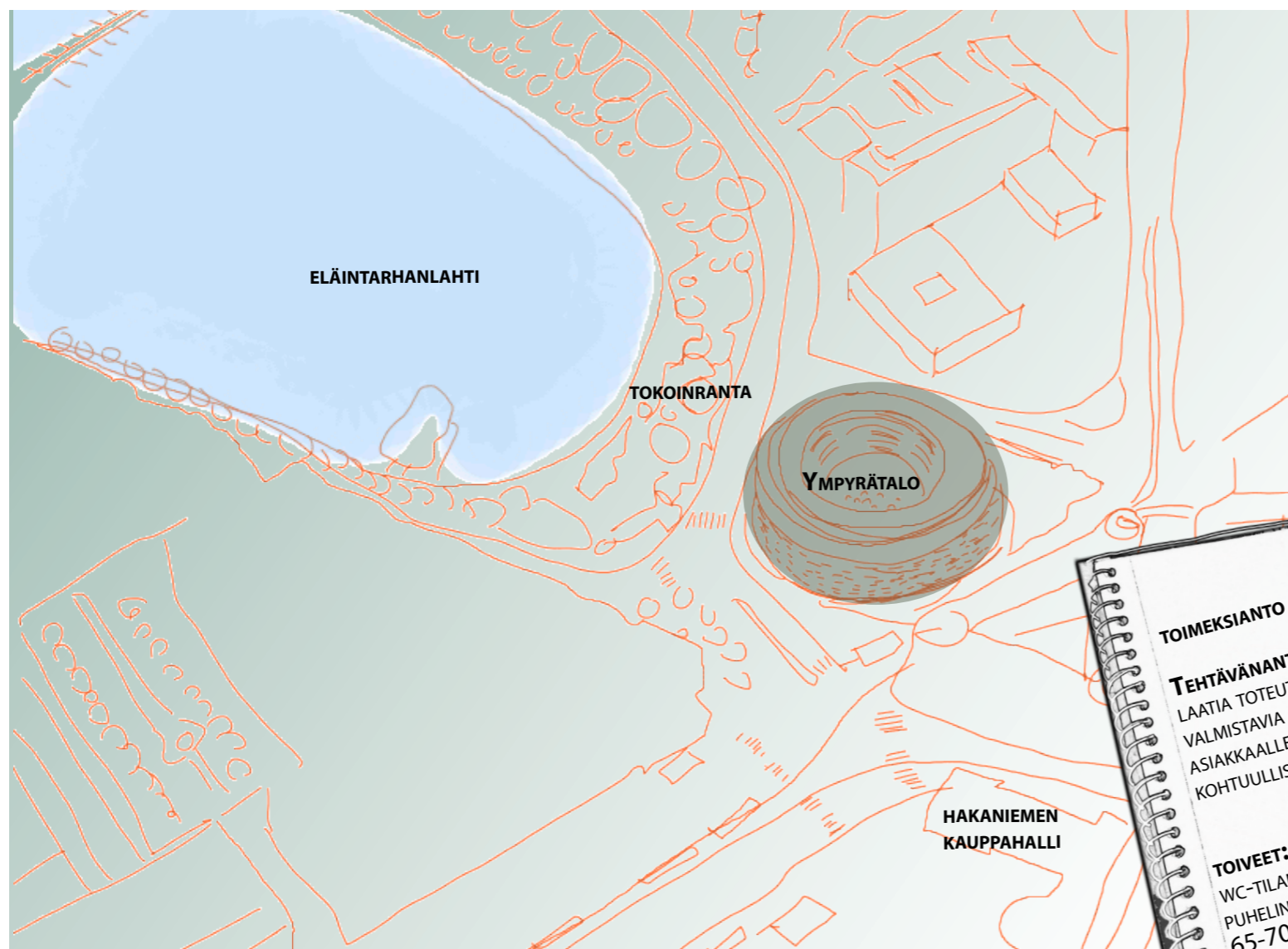
Helsingin Hakaniemessä sijaitsee vilkkaiden teiden risteämässä pyöreä toimistorakennus, "Ympyrätalo", jonka vuokralaistiloissa pidetään palaveria. Palaveri koskee tulevaa tilasuunnittelu-toimeksiantoa nykyisten vuokralaisten työympäristössä.

Käyttäjän edustajat:

"Toivomme kohtuullisten tilamuutosten lisäksi, että tilasuunnittelija suunnittelisi tiloihimme suihkun ja toteuttaisi työyhteisöllemme työpajan. Löytyisikö työpajan myötä järkevä tapa sijoitella työntekijät uudistettuihin työtiloihin, nyt kun uusi yksikkö muuttaa tänne pian? Vanhojen työntekijöiden täytyy hieman tiivistää ja järjestäytyä työtiloissaan, mitenköhän se onnistuu? Mitä voimme tehdä kaikille olemassa oleville irtokalusteille? Voisiko suunnittelija katsoa mitä tiloissa tarvitaan?"

AM

Alun toimeksiannossa määriteltiin

suoraviivainen suunnitteluratkaisu, tarkoittaen toteutussuunnitelmien piirtämistä muutamien kommenttikierrosten jälkeen.

Toimeksianto vaikutti mielenkiintoiselta. Palaverin jälkeen edessä oli avainhenkilöryhmän perustaminen ja heidän kanssaan toteutuvan yhteissuunnittelun vieminen eteenpäin. Heti huomasi, että asiakkaan puolelta johtoryhmän lähtökohdat olivat hyvät ja asenne avoin. Toisaalta tuli myös selväksi, että tässä saisi tehdä paljon töitä, jotta suunnittelutyö valmistuisi toivotulla pikaisella aikataululla. Nopeasti koottiin mukaan erikoissuunnittelijaryhmä LVI- ja sähkömuutoksiin liittyen. Projekti sai alkaa.

Suunnittelija:

"Olen lukenut annetun toimeksiannon aiemmin, mutta pääseminen paikan päälle avaa uusia ajatuksia ja toimeksianto kirkastuu mielessäni. Arkkitehtuuri ja sisustus tulee yhdistää uudistuksessa paremmin." Istutaan johtajan suuressa työhuoneessa, josta on hulpea näköala Eläintarhanlahdelle. Inspiroidun tulevasta osallistavasta työpajasta sekä ikkunasta avautuvasta maisemasta: Luonnon vehreydestä, sinisestä merestä ja ympäröivistä punatiilisistä vanhoista rakennuksista.

TOIMEKSIANTO (SYKSY 2017)

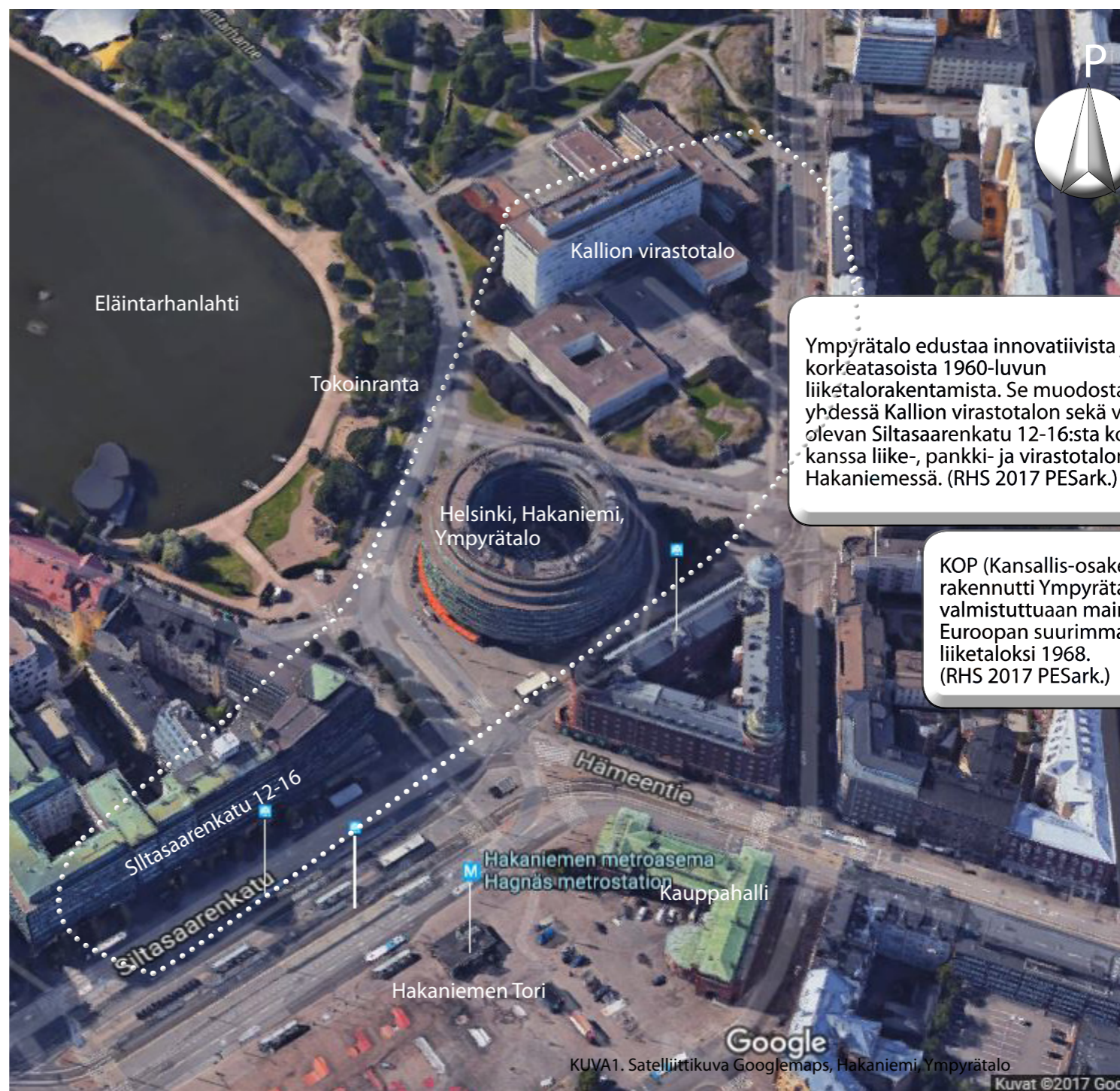
TEHTÄVÄNANTO:
LAATIA TOTEUTUSSUUNNITTELUVA
VALMISTAVIA LUONNOKSIA
ASIAKKAALLE TOIMISTOTILAAN
KOHTUULLISIN MUUTOKSIN

TOIVEET:
WC-TILAN MUUTTAMINEN SUIHKUKSI?
PUHELINKOPPEJA?
65-70 HENKILÖN SOVITTAMINEN TOIMISTO-
TILAAN, SIS. 15 UUTTA TYÖPISTETTÄ

PROJEKTIN LAAJUUS: 1660M²
SISÄLTÄÄ HENKILÖSTÖÄ OSALLISTAVAN TYÖPAJAN
TOTEUTUKSESSA TARKOITUS HYÖDYNTÄÄ OSIN VANHOJA
KALUSTEITA (INVENTOINTI)
N.15HLÖ MUUTTO TILoihin TAPAHTUU MARRASKUUN 2017
LOPUSSA

1.4 KOHDETIEDOT

Ennen kaupunkikuvallisesti ja historiallisesti merkittävän suojellun rakennuksen suunnittelutyön aloittamista, minun on selvitettävä itselleni alueeseen ja rakennukseen liittyvät taustat, siihen liittyvät suunnitteluun vaikuttavat arvot ja oleelliset taustat. Lähtötietona olen käyttänyt arkkitehtitoimiston laatimaa rakennushistoriallista selvitystä kohteesta (RHS).

Ympyrätalo edustaa innovatiivista ja korkeatasoista 1960-luvun liiketalarakentamista. Se muodostaa yhdessä Kallion virastotalon sekä vieressä olevan Siltasaarenkatu 12-16:sta korttelin kanssa liike-, pankki- ja virastotalomiljöön Hakaniemessä. (RHS 2017 PESark.)

KOP (Kansallis-osake-pankki) rakennutti Ympyrätalon, jota valmistuttuaan mainostettiin Euroopan suurimmaksi liikeyrakennukseksi 1968. (RHS 2017 PESark.)

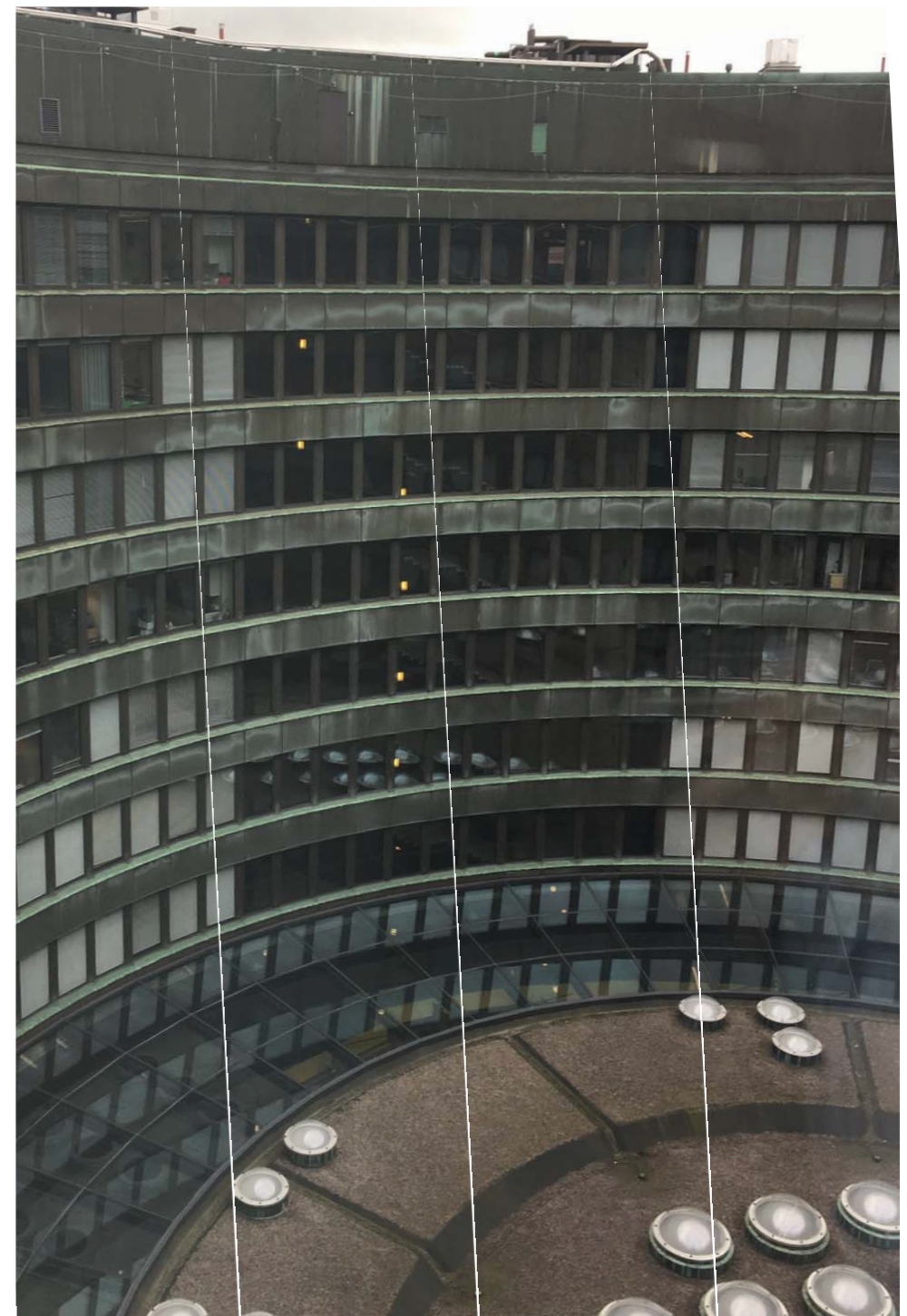
1.4.1 YMPYRÄTALON HISTORIA HAASTAA SISUSTUSVALINNOISSA

Suunnittelija heijastaa työhön aina omaa arvomaailmaansa. Ympyrätalon tiloja suunniteltaessa minun tuli ottaa huomioon rakennuksen historia. Arvostan rakennuksen uniikkiutta ja erityistä roolia kaupunkikuvassa. Tässä opinnäytetyössä esiintyvät arvoni liittyvät myös kestävän kehityksen mukaisten valintojen ja yhteistyötä tekevien osapuolten mielipiteiden arvostukseen.

Ajattelen, että vaikka historiaa tulee vaalia, ei suunnittelussa voida pelkästään katsoa menneisyyteen. Muun muassa ergonomia, tietotekniikka, akustiikka ja ääneneristysvaateet ovat toista luokkaa nyt, kuin rakennusta aikoinaan suunniteltaessa.

Käyttäjällä on oma yritysimagonsa ja vaatimuksensa toimitiloille. Tavoitteena onkin löytää harmonia käyttäjän, työnteon nykyvaatimusten ja erityisen historiallisen rakennuksen välillä. Se tarkoittaa sitä, että ei ole tarkoituksenmukaista monistaa modernien kalustemyymälöiden näyttelytiloja ja valita tämän hetkisiä trendikkäimpiä materiaaleja toimitilaan lyhyellä aikajänteellä. Rakennuksen arkkitehtuuri ja käyttäjäymmärrys antavat vihjeitä siihen, miten tasapaino voidaan löytää.

Ympyrätalon kohdalla puhutaan 50 vuotta vanhasta rakennuksesta. Se ei kilpaile rakennusteknisissä ominaisuuksissaan täysin modernien uusien toimitalojen kanssa, vaikkakin sitä on paljon saneerattu ja siihen on tehty perusparannuksia. "Tapaus Ympyrän" kilpailuvaltit ovat mielestäni toisaalla. Se on uniikki rakennus, todella keskeisellä paikalla. Ympäröivä Hakaniemen alue kehittyy jatkuvasti ja tarjoaa monipuolisten palvelujen sekä lounaspaikkojensa lisäksi hyvät kulkuyhteydet ja vehreän ja samalla urbaanin työympäristön aivan puistojen ja meren äärellä. Loistava sijainti, Ympyrän arkkitehtuuri ja erityinen luonne vaikuttavat siihen, että sen vuokrattavat neliöt ovatkin erittäin haluttua toimitilaa.

Valokuva, rakennuksen dokumentointia, 2017

1.4.2 RAKENNUKSEN ARKKITEHTONISET ARVOT

YMPYRÄTALO ON osa kaupunkikuvallisesti arvokasta kokonaisuutta Hakaniemen torin laidalla.

Ympyrätalolla on **vahva rooli maamerkinä ja kohtauspaikkana**, juuri tunnistettavuutensa ja erityisen hahmonsensa vuoksi.

Se luo olennaisesti alueen identiteettiä, ja näkyy hienona Kallion silhuetissa

Eläintarhanlahdelle.

(RHS 2017 PESark.)

Kuva. RHS 2017

Ympyrän muoto? Ympyrätalon vaikutus kaupunkikuvaan aikanaan on ollut ristiriitainen; toisaalta keskeisrakennus kokoaa ihmisiä sulkien heidät sisäänsä, mutta toisaalta kuperasti kaartuva julkisivu pakenee ohikulkijan edestä ja tekee rakennuksesta saavuttamattoman tuntuisen.

Mielenkiintoista on, että aikoinaan Ympyrätalo salli jalankulkijaliikenteen levittäytyä kolmesta laajasta katutasosta rengasmaiselle sisäpihalle keskeisesti sijaitsevan KOP:n konttorin ympärille. Pyöreämuotoista rakennusmassaa motivoi tuolloin pyrkimys avartaa kaupunkikuvassa sitä nivelkohtaa, jossa Hakaniementorin aukea yhtyy ahtaanlaisesti puistoalueeseen Eläintarhanlahden ympärillä. (RHS 2017 PESark.)

Kuvalähteet. RHS 2017

1.4.3 SUOJELUMÄÄRÄYKSET

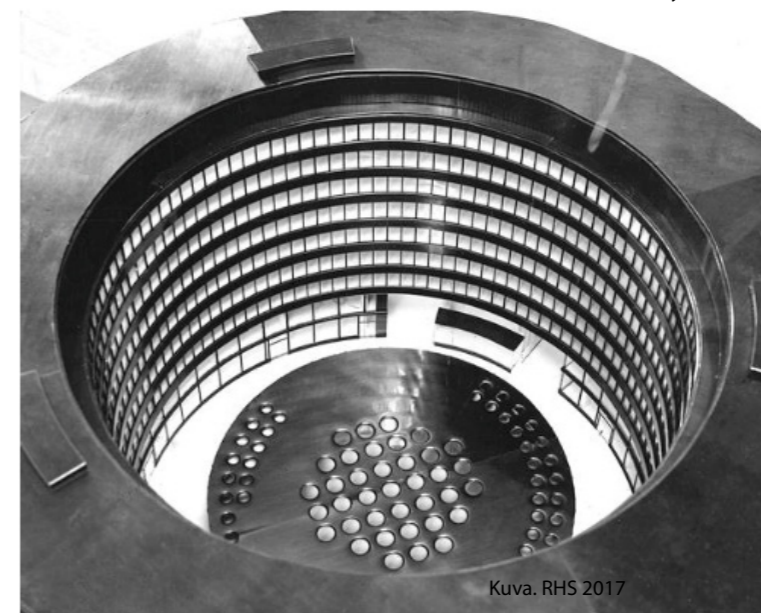
Ympyrätalolla on erityisyytensä vuoksi kaavassa sr-1 suojelumerkintä eli rakennusta ei saa purkaa, eikä siinä saa suorittaa sellaisia lisärakentamis- ja muutostöitä, jotka tarvelevät rakennuksen rakennustaiteellista tai kaupunkikuvallista arvoa tai tyyliä.

Helsingin kaupunginmuseo on linjannut säilytettäväksi:

- Porrashuoneet
- Entisen pyöreän sisäpihan pankkialin katon ja seinän messinkisen yläosan, lattia ja sisääntulokatoksen
- Rakennuksen julkisivut alkuperäisine materiaaleineen ja yksityiskohtineen
- Sisääntuloaukot täyskorkeina
- Hannu Sirenin veistos nykyisellä paikallaan pääsisäänkäynnin yhteydessä ("Symboli", 1985, Helsinki)
- Kolme drive-in-autopankkia

Säilyttäminen kattaa myös muut alkuperäiset materiaalit ja detajiiikan, joissa arkkitehtuurin ominaispiirteet ja hienous piilee.

(RHS PES-arkkitehdit Oy 2017.)

Kuva. RHS 2017

1.4.4 YMPYRÄTALON ERIKOISUUDET

Alkuperäistä interiööriä:
Valmistuttuaan rakennuksessa on sijainnut muun muassa pyöreä KOP:in konttori sisäpihalla. Pankkisali oli pohjamuodoltaan täydellinen ympyrä, jota kattoikkunat valaisivat. Tilankäytön tehostuessa pihan keskellä olevasta pankkikonttorista luovuttiin 2000-alussa ja koko sisäpiha katettiin. Kohteen ulkoarkkitehtuuri on hyvin säilynyt alkuperäisestä vastaavassa asussaan. (RHS 2017, PESark)

Kuva RHS. Pyöreän pankkitilan odotusalueen alkuperäistä interiööriä.

Kuva RHS. Arkkitehdit Kaija ja Heikki Siren.

Rakennuksen on suunnitellut Kaija ja Heikki Siren KOP:n järjestämän arkkitehtuurikilpailun voiton seurauksena. Ympyrätalon suunnittelijat ovat kuvanneet, kuinka sinänsä yksinkertaisen ja selkeän idean läpivieminen oli työlästä ja pelkästään piirustusteknisesti. jokainen seinä kaartui, ja lyhyidenkin seinänpätkien piirtämiseen oli käytettävä suurta harppia. (RHS 2017 PESark.)
- Tämän haasteen saattoi huomata myös tässä projektissa toimitilamuutosta tietokoneavusteisesti piirtäessäni.

Kuva RHS. Alkuperäistä toimistointeriööriä

Sisätilat ovat uudistettu vuosien 2002-2004 peruskorjauksessa lähes täysin. Tuolloin **museoviraston pyynnöstä 5. kerrokseen on jätetty yksi yhdeksän toimistohuoneen kokonaisuus alkuperäiseen asuunsa muistuttamaan rakennusajankohdalleen tyypillisestä 1960-luvun toimistointeriööristä alkuperäisine kahitiiliseinineen sekä vanhoine ovineen ja kausulattioineen.** Yksi silloisen peruskorjauksen suunnitteloista oli Jukka Siren, rakennuksen suunnitteleiden arkkitehtien poika. Rakennusta on modernisoitu laajasti 2000-luvun alussa sisätilojen osalta, jolloin myös LVIS-rakenteet on uusittu. (RHS 2017 PESark.)

Opinnäytetyöni sisältää viidennen kerroksen yhdeksästä museoviraston suojelemasta historiallisista huoneista kuusi, ja niitä on vaalittu myös tämänkin remontin yhteydessä, jättäen alkuperäiset rakennusmateriaalit ennalleen tuleville sukupolville.

1.5 LÄHTÖTIETOJEN KERÄYSMETODIT

Miten tilaan, käyttäjiin ja työympäristöön liittyvät tiedot työssäni hankin?

Lähtötietokartoitukseen liittyy asiakasymmärryksen ja asiakkaan toiveiden ja tarpeiden selvittäminen tilallisten lähtökohtien lisäksi. Suunnittelutyötä ei aina tehdä käyttäjää prosessiin kaikin puolin osallistamalla, mutta tällä kertaa he ovat osallistuneet aktiivisesti.

Koko työyhteisön osallistumistapoja olivat käyttäjäkyselyihin vastaaminen, havainnointini kohteena oleminen, avoin keskustelu ja aktiivisuus työpajassa.

Tilalliset lähtötiedot sain:

- Käymällä paikan päällä, inventoiden tilat
- Päivittämällä saamani pohjapiirustus vastaamaan nykytilaa
- Dokumentaarisen valokuvauksen ja videoiden avulla (älypuhelin)
- Omat muistiinpanot, luonnokset ja visualisoinnit

Käyttäjätieto löytyi:

Yksi suunnittelun tutkimusmenetelmäni tiedonhankintaan ja yhteisen päämäärän löytämiseen oli johtoryhmästä ja käyttäjistä koostuvan avainhenkilöryhmän kanssa toteutettava ryhmätyöskentely ja tilojen suunnittelu yhdessä. Projektin aikana myös käyttäjien tieto itsestään ja toisistaan lisääntyi merkittävästi.

Avainhenkilöryhmän kanssa käydyin palaverin, puhelinkeskusteluihin sekä lukuisien sähköpostien kautta selvisivät alussa työyhteisön perustiedot ja tarpeet, tietoa organisaatiosta ja heidän toiminnastaan nyt ja tulevaisuudessa.

Yleisin vuorovaikutusmenetelmä olivat sähköpostit, jossa eri henkilöt keskustelivat keskenään ja keskusteluihin voitiin myös tarvittaessa myöhemmin palata. Niitä kertyi projektin aikana yli 300 kappaletta.

Käyttäjätietoja saatiin koko työyhteisön toiminnan havainnoinnin ja kommunikaation avulla.

Sähköpostikyselyt työyhteisölle:

Laajemman koko työyhteisöä kattavan tiedon saamiseksi ja eri käyttäjät huomioiden, johto lähetti käyttäjille lähtötietokyselyn sähköpostitse. Saadut kyselytulokset analysoitiin lajittelemalla ne eri kategorioihin ja tarkastelemalla niistä syntyneitä tarpeita yhdessä. Myös työpistesijoitteluun liittyvä kysely lähetettiin työntekijöille työpajan jälkeen työntekijöiden toiveiden kartoittamiseksi.

Työpaja ja ryhmähaastattelut:

Koko työyhteisölle toteutettiin työpaja. Työpajassa oli mahdollisuus käsitellä käyttäjien tarpeita, toiveita ja ideoita yhdessä etukäteen yhdessä laadittujen luonnosten pohjalta. Työpaja analysoitiin havaintoja tehden ja tulkiten jo työpajan aikana yhdessä, sekä kirjallisten muistiinpanojen ryhmittelyllä ja kategorisoinnilla jälkikäteen.

Opinnäytetyöhönliittyvä aiheita tukeva kirjallisuus ja erilaiset tutkimuskatsaukset, määräykset sekä ohjeet:

Kirjallisuus ja tutkimusaineistot ovat merkittävä teoreettinen tietolähde opinnäytetyössä. Tietoa löytyy niin kirjastosta saatavasta aiheeseen liittyvästä kirjallisuudesta, kuin internetin kautta etsittyjen tutkimusraporttien ja opinnäytetöiden lukemisen myötä. Lisäksi apuna ovat olleet muut tutkimustulokset ja ajankohtaiset artikkelit. Perustietoa aiheesta tarjoavat toimitiloja koskevat rakennusmääräykset ja ohjeet. Alan auktoriteeteiltä, kuten kokeneilta vanhemmilta suunnittelijoilta ja tuotteisiin ja materiaaleihin perehtyneiltä tavarantoimittajalta saa tarvittaessa hyvää perustietoa.

Suunnittelijan aiemmat kokemukset ja tietotaito:

Osittain tieto on jo olemassa, ja se perustuu suunnittelijan tai käyttäjien omaan hiljaiseen jo aiemmin sisäistettyyn tietoon, kuten käytyihin luentoihin tai kursseihin, työympäristön tuntemiseen, aiempiin kokemuksiin ja totuttuihin tapoihin. Olen tehnyt toimitilasuunnittelua aiemmin, ja minulla on täten relevanttia vertailevaa tietoa hallussani.

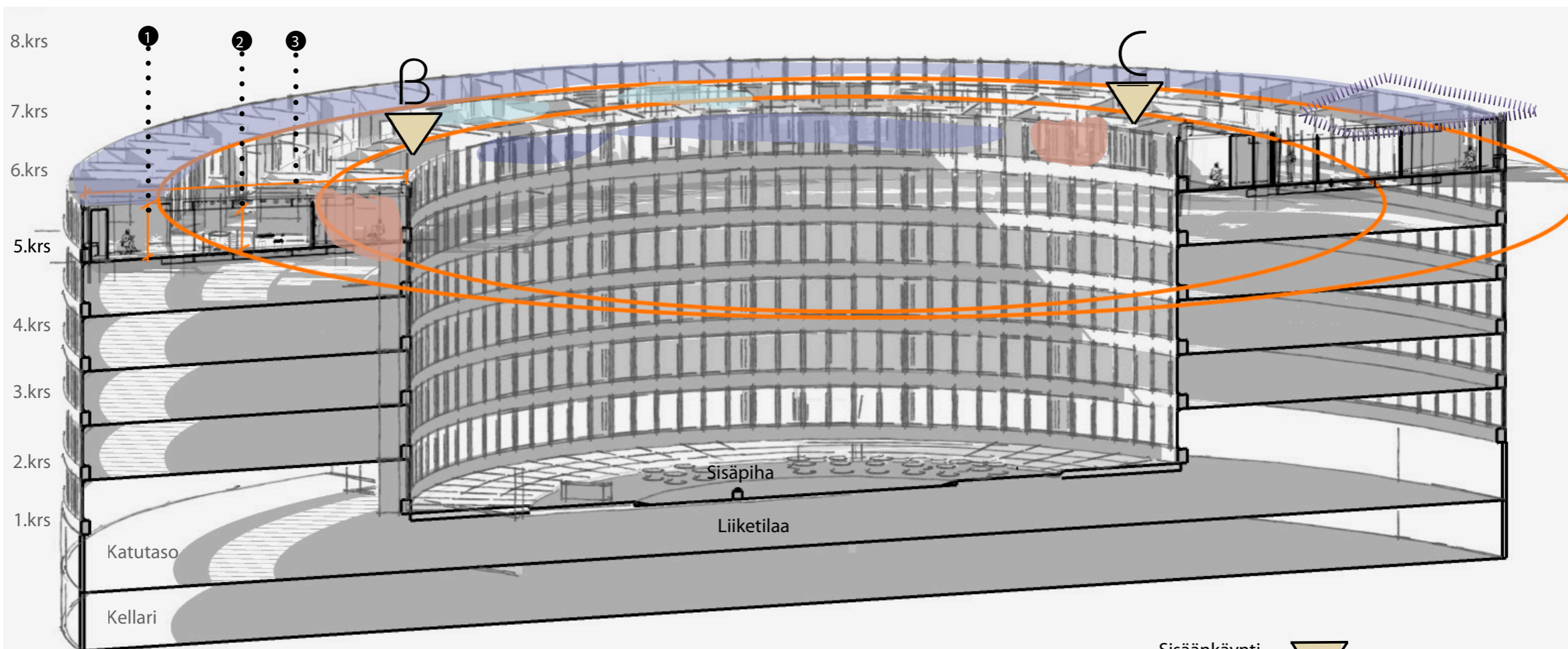
Vuorovaikutuksesta:

Vuorovaikutus voi tapahtua joko kasvokkain tai jonkin viestintävälineen välityksellä. "Vuorovaikutus voi olla reaaliaikaista, kuten esimerkiksi kokouksessa tai muissa ryhmätilanteissa, tai se voi olla ajasta ja paikasta riippumatonta viestintää esimerkiksi sähköpostin välityksellä. Viestintä edistää luovuutta silloin, kun vastaanottaja alkaa tulkita ja jalostaa saamiaan uusia ideoita, tietoja ja näkemyksiä." (Malmelin ja Poutanen, 2017, 138.)

Yhteissuunnittelu perustuu vuorovaikutuksen myötä syntyviin ideoihin ja oppimiseen. Etenkin työpajassa minulla oli mahdollista olla vuorovaikutuksessa koko työyhteisön kanssa. Kun olen vierailut Ympyrätalossa, olen myös pyrkinyt avoimiin keskusteluihin eri työntekijöiden ja johdon kanssa kasvokkain.

1.6 RAKENNUKSEN POIKKILEIKKAUS

9.krs

1= Reuna-alueilla sijaitsevien huoneiden korkeus 2,7 m
 2= Keskivyöhykkeen alaslaskettu alakatto korkeus 2,25 m
 3=Rakennuksen runkosyvyys 16,5 m

Toimitilan käytävän pituus A-aulasta C-aulan pätyyn n.130 m
 (koko Ympyrän ympärysmitta 240 m)

Sisäänkäynti, hissiaula

Keskikäytävää, jossa matalampi kerroskorkeus

Työhuoneet ulko- ja sisäkaarteella

Historialliset huoneet

Neuvottelu-/kohtaamistilat

Taukotilat

1.7.1 TILALLISET LÄHTÖKOHDAT

Tilan muoto ja ympäristö

-Toimitilat muodostuvat Ympyrän erikoislaatuisen arkkitehtuurin takia pitkistä kaareutuvasta käytävästä ja sen molemmin puolin olevista toimistohuoneista. Sisäkaarteella on ikkunat sisäpihalle ja maisemana toisen kerroksen katto puolipallon muotoisine kattoikkunoineen. Ulkokaarteella näkyy kaupunkimaisemaa ja näkymät Eläintarhanlahdelle.

Sisäänkäynnit

-Toimitiloihin on kolme sisäänkäyntiä, joista A-portaan sisäänkäynti on pääsisäänkäynti. C-portaassa on ns. historiallinen pääty historiallisine toimistohuoneineen.

Säilytettävät rakennusosat

-Nykyiset materiaalit ja tilajako halutaan säilyttää.
-Wc-tiloja ja vesipisteellisiä varastotiloja on joka porrasmoduulin yhteydessä.

Uudistustarpeita

-Käyttäjä on miettinyt, että yhdestä wc-tilasta voitaisiin tehdä suihku. Tutkin eri vaihtoehdot vanhojen LVI-suunnitelmien pohjalta ja kartoitin kiinteistön omistajan näkemyksiä.
-Neuvottelutiloja vain 3kpl.
Huomioidaan, että tilaan tulee lisää neuvottelutilaa tarvitsevia työntekijöitä.
-Siistijän tilat tulisi suunnitella uudelleen. Kaksi taukotilaa näyttävät myös aika pieniltä.
-Yleisesti käytävät ovat tyhjiä kalusteista, mutta niiden varrella säilytetään kaikenlaista tavaraa.
-Tilat kaipaavat organisointia.
-Valaistus yleisissä tiloissa on hämärä ja kellertävä.

Museoviraston suojelemat "historialliset huoneet" 6kpl (3).
(katso kuvat viereiseltä sivulta)

-Pitkänomainen kaareutuva tila, paljon tyhjää ja leveää käytävätilaa (keskikäytävää ja tuplakäytävää)
-käytävätilan kalusteet vähäisiä (1,4,7,9)

NEUVOTTELUTILAT sekavia ja kolkkoja (2), Harmaiden materiaalien puolesta KYLMYYS(metalli,harmaus), HÄMÄRYYS, ANKEUS osassa tiloja, kuten käytävän neuvottelutilat, jossa kiinnipidettävät sälekaihtimet. Nämä neuvotteluhuoneet yleensä tyhjiä ja palaverieja pyritään pitämään muualla. Sen sijaan värikkäistä Fly Me-tuoleista koostuva neuvottelutila "Luovimo" (10) on suosittu.

Kaksi erillistä taukhuonetta, jota käyttävät eri ihmiset (6),

-Yksikön 1 siiloutuminen toimitilan eri päätyihin keittiön kapasiteetti ja aputilojen kapasiteetti suhteessa työntekijöiden määrään riittämätön

kirjaston kirjahyllyt (8) ja B-aulan lehtihyllyt

A,B,C -aulat (4,9):
tyhjiys, sekavuus, tylsyys, kannustaa olemaan omassa huoneessa tai käytäväalueella istutaan "yksin", max. 3-4 tuolia/aula

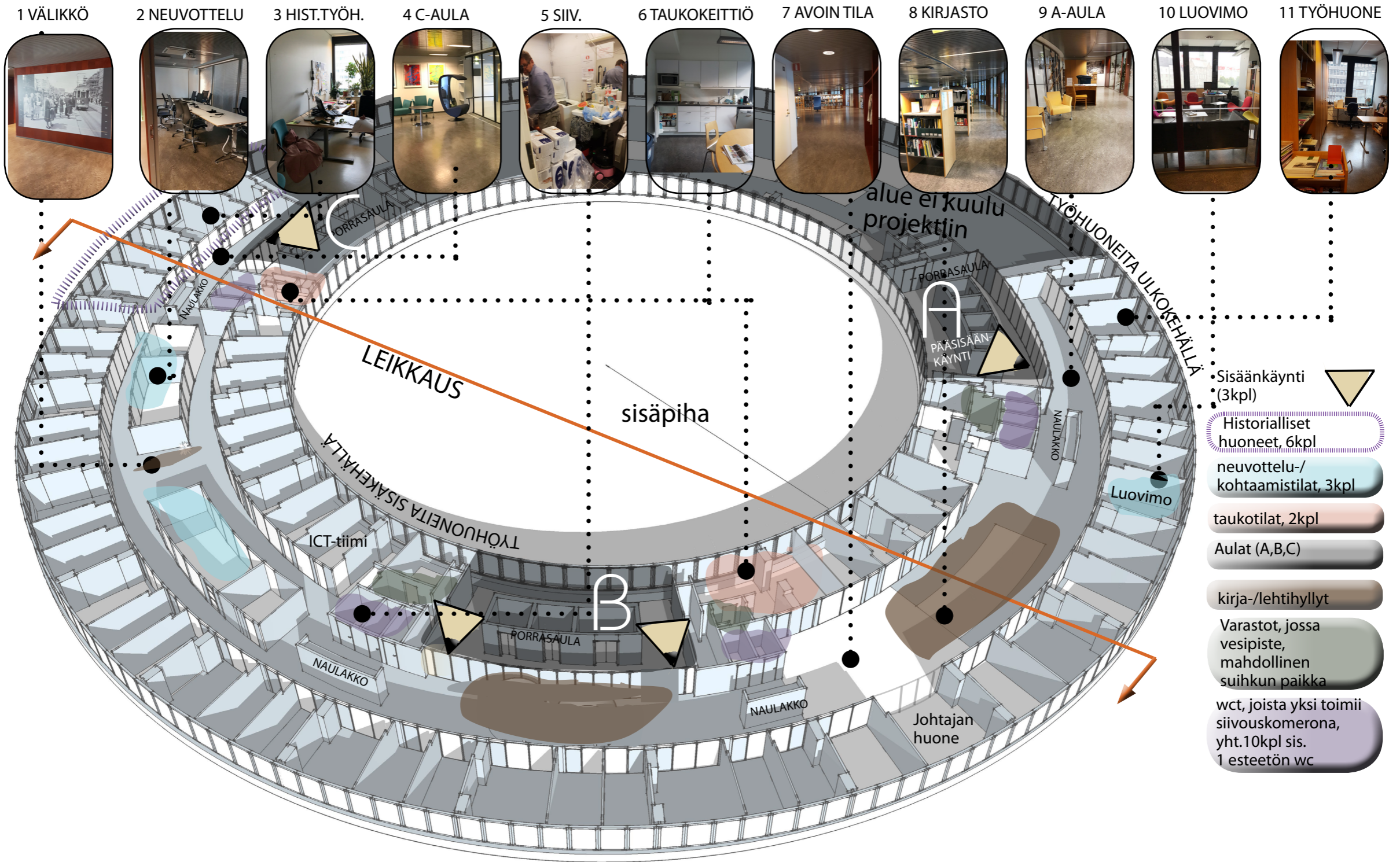
Yleistä:
etsinnässä paikka suihkulle, mutta ei syödä wc-tiloja pois

Aputilat hyvin epäselviä (5) kuvassa esteetön wc, joka otettu siivouskomero käyttöön tilanpuutteen takia.

Oman työympäristön organisointi: tavaroiden kansioiden ym. organisointi, inventointi ja järjestely muutoksen myötä (11)

KELLERTÄVÄ VALAISTUS, HÄMÄRYYS silloin, kun ei luonnonvaloa

1.7.2 LÄHTÖTILANNE-POHJAKAAVIO

1.8 SUUNNITTELIJAN- 6 E:TÄ MIELLEKUKKANA

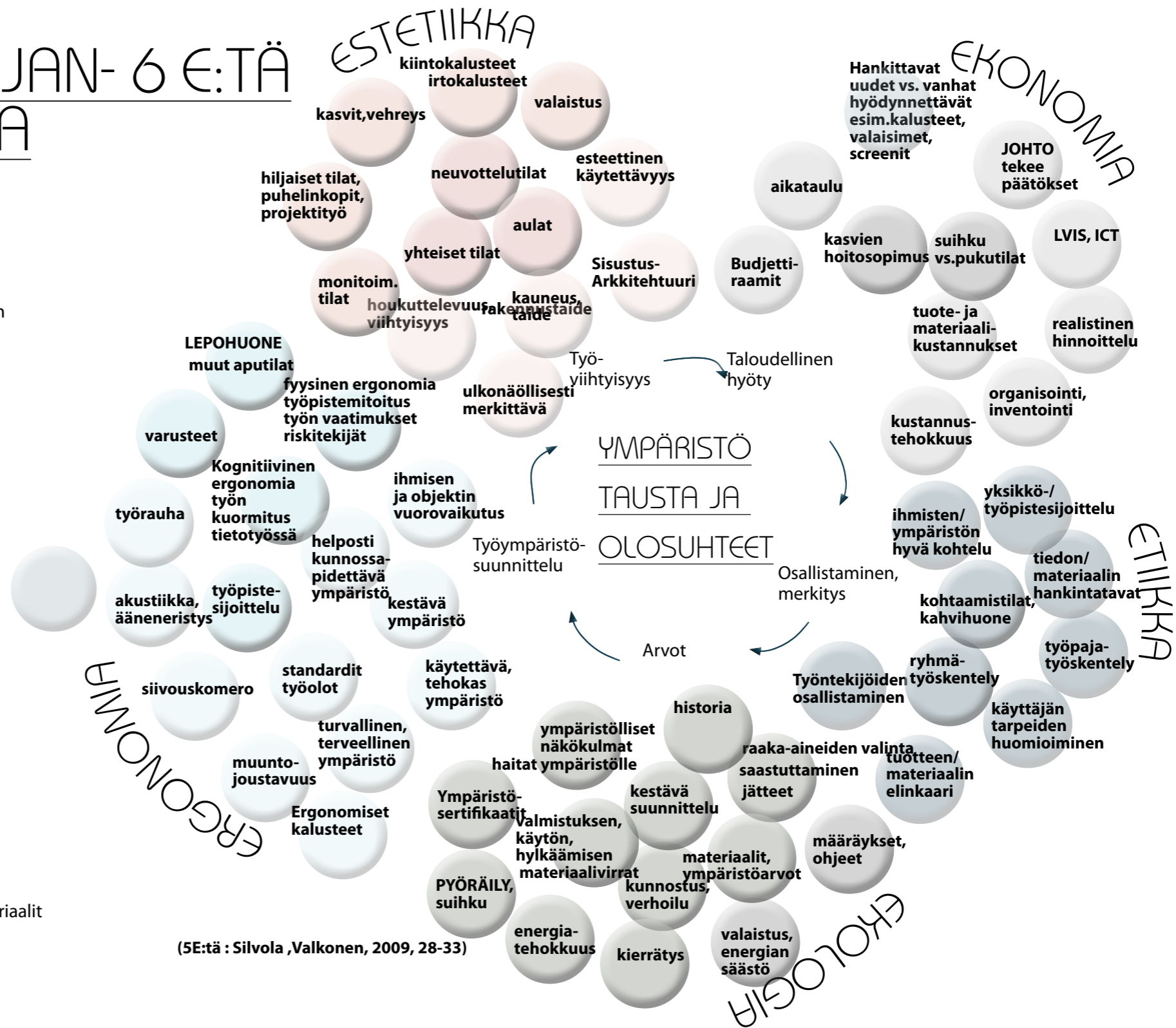
KERÄSIN TÄSSÄ TILASUUNNITTELUYTYÖSSÄ HUOMIOITAVAN KONTEKSTIN (ympäristö, tausta, olosuhteet) eräänlaiseksi miellekartaksi, jäsentämään työtäni. Jaottelu perustuu tunnettuun suunnittelijan viiteen E-kirjaimeen.

ERGONOMIA=Työympäristösuunnittelua
ESTETIIKKA=Työhyvinvointia
EKONOMIA=Taloudellista hyötyä
ETIIKKA=Osallistamisen merkitystä
EKOLOGIA=Arvomaailmaa (yleisesti tunnetaan myös 6:s E: **ELÄMYKSELLISYYS**)

Kaavio osoittaa, että tilasuunnittelussa on paljon erilaisia huomioitavia seikkoja, joista lähteä suunnittelutyötä viemään eteenpäin.

Elämyksellisyys: osallistuminen maisema rakennustaide taulut, esineet viherkasvit miellyttävät materiaalit kokonaisuus

(5E:tä : Silvola ,Valkonen, 2009, 28-33)

1.9 TYÖN KESKEISET TEEMAT

TYÖHYVINVOINTI TOIMITILA- SUUNNITTELUSSA

ERGONOMIA
ESTETIIKKA
ETIIKKA
elämyksellisyys

OSALLISTAMINEN, YHTEISSUUNNITTELU YHDISTÄMINEN

elämyksellisyys
ETIIKKA
EKONOMIA

KESTÄVÄ SUUNNITTELU, ARVOT

EKOLOGIA
EKONOMIA

Seuraavassa osiossa lukijalla on mahdollisuus tutustua käsitteisiin ja taustoitan työni lähtökohtia aihepiirin aiemman tutkimuksen avulla.

Käyttäjien **OSALLISTAMINEN JA KESTÄVÄN SUUNNITTELUN PERIAATTEET** ovat läsnä kaikessa suunnittelussa, ja tässä työssä ne nousevat erityiseen rooliin vaikuttaen suunnitelmiin monella tasolla. Ne näkyvät esimerkiksi suunnittelufilosofiassa, työmenetelmissä ja lopullisissa valinnoissa.

Suunnitelman tärkein ja konkreettisin tavoite on palvella loppukäyttäjää mahdollisimman hyvin. Täten **TYÖHYVINVOINTI** on otettu sekä työn lähtökohdaksi että päämääräksi. Suunnittelijan E:t liittyvät teemoihin ja kulkevat työssäni mukana.

OPINNÄYTETYÖSSÄ KÄYTETYT TERMIT, JOIHIN TYÖSSÄ VIITATAAN:

PROJEKTIN NIMI: TAPAUS "YMPYRÄ"

TILASUUNNITTELUYÖN TEKIJÄ JA OPINNÄYTETYÖN KIRJOITTAJA:

"SUUNNITTELIJA"

TOIMEKSIANTAJA, ASIAKAS JA TILAN KÄYTTÄJÄ: "KÄYTTÄJÄ"

Kuva2.

1.9.1 KESTÄVÄ SUUNNITTELU

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on yhdessä tekemällä kestävän kehityksen periaatteita huomioiva lopputulos Ympyrätaloon tehtävässä toimitilasuunnitelmassa. Ohessa olen tutkinut, mitä opinnäytetyössäni esiintyvät käsitteet tarkoittavat. Nostan samalla esiin muutamia mielenkiintoisia näkökulmia ja kestävän kehityksen mukaisia toimintatapoja.

Kestävän kehityksen mukainen suunnittelu ja turhan materian vähentäminen maailmassa ovat edelleen maailmanlaajuisia kasvavia megatrendejä, jotka vaikuttavat merkittävästi työnkuvaan. Ne antavat myös suuntaa tulevaisuuden toimistomaailmoille. Kestävään suunnitteluun liittyy elinkaariajattelun lisäksi rakennuksen arkkitehtuurin tunnistaminen ja arvostus, sekä julkisen tilan stardardien noudattaminen.

Ilmiö, joka liittyy kestävään kehitykseen Suomessa ja opinnäytetyössäni näkyy Sitran* työssä. Sitra kannustaa maanlaajuisesti yrityksiä siirtymään "uuteen aikakauteen, jossa yhteiskunnan hyvinvointi ei lisäännä tuottamalla liukuhihnoilta aina vain lisää ja lisää tavaroita. Kannattavan liiketoiminnan ylläpitämiseksi **tarvitaan uudenlaisia toimintatapoja ja ratkaisuja, jotta materiaalit ja niihin sitoutunut arvo pysyvät yhteiskunnassamme mahdollisimman pitkään sekä hukkaa ja jätettä syntyy mahdollisimman vähän.**" (Sitra 2017.)

Tämän opinnäytetyön kannalta merkittävä huomio artikkelissa on, että kiertotalouden mukainen liiketoiminta ei aina edellytä uusia innovaatioita. Sitran julkaisemassa "Kiertotalous juurtuu yrityksiin" artikkelissa (2017) Sitra on listannut kiertotalouden kiinnostavimpia yrityksiä ja tälle listalle on myös otettu mukaan yhtenä joukkona verhoiluyritykset, joita Suomessa on noin 400. Sitra (2016) mainitsee, kuinka **"tuotteen käyttöiän pidentäminen on myös kiertotalouden ydintä.** Jotta tämä toteutuu, tarvitaan ammattilaisia, jotka osaavat huoltaa ja korjata tuotteita."

Tekijöiden lisäksi tarvitaan myös suunnittelijoita ja tilaajia, jotka ymmärtävät hyödyntää näiden ammattilaisten kädentaitoja.

Ilmasto-oppaan mukaan kestävä (tuote)suunnittelu tarkoittaa **ympäristönäkökohtien ottamista mukaan olennaiseksi osaksi.** "Kestävässä (tuote)suunnittelussa otetaan huomioon tuotteen koko elinkaari raaka-aineista tuotantoon, käyttöön ja lopulta jätteeksi. Olennaista on huomioida, että **tuotteet aiheuttavat jokaisessa elinkaaren vaiheessaan ympäristöhaittoja, joiden määrään ja laatuun voidaan suunnittelupöydällä vaikuttaa.**" (Ilmasto-opas 2017.)

On tärkeää miettiä tuotteen, tässä tapauksessa Ympyrän toimitilan, ja sinne valittujen materiaalien elinkaarta ja kestävyyttä, niin ajallisessa kuin teknisessäkin mielessä. Ekologisuus ja etiikka ovat täten arvoista tärkeimpiä. Valintani vaikuttavat ekologisuuteen entistä enemmän maailmassa, jossa tavaraa tuotetaan hyvin erityyppisin ympäristöarvoin. Irtokalustustahan voi aina muuttaa, mutta jokaisen muutoksen myötä jokainen valittu tai poistettu tuote aiheuttaa ympäristöhaittoja. Ratkaisuna tähän, pyrin kohteessa pääosin ajattomiin ja klassisiin valintoihin, joita ei tulisi heittää pois. Estetiikan laadun suhteen, rakennuksen muotokieli ja harmonia olivat lähtökohtia suunnittelussani. Ajan trenditkin otettiin mukaan kyllä silloin, kun huomioita kiinnitettiin monitilatoimisto-konseptin tarjoamiin monipuolisiin kohtaamistiloihin ja ergonomiaan.

* Sitra on aktiivinen tulevaisuudentekijä, joka tutkii, selvittää ja ottaa kumppanit eri sektoreilta mukaan ennakkoluulottomiin kokeiluihin ja uudistuksiin.(Sitra 2017)

Ekonomisten ja ekologisten arvojen tulisi kulkea käsi kädessä

Tässä tapauksessa Ympyrän käyttäjä on toiminut tiloissa jo 10 vuotta. Toimitila on aikoinaan remontoitu juuri heitä varten avotoimistosta huonetoimistoksi. Onni oli, että tila palvelee heitä pienien uudistusten jälkeen jatkossakin, kun 10 vuotta sitten tehdyt ratkaisut on tehty laadukkaasti ja muuntautuvuutta silmällä pitäen.

Lähtökohtaisesti ajattelen, että ihanteellisinta on päästä auttamaan käyttäjiä muutoksessa, jossa muutos tehdään aitoon harkittuun tarpeeseen. -Eikä esimerkiksi ajankuvan, trendien tai muutoksen itseisarvon nimissä. Siihen liittyy todellinen hyöty ja kustannussäästöt, ja tällöin ekonomiset ja ekologiset arvot voivat kulkea rinnakkain ilman ristiriitaa.

Pidetään itsestäänselvyytenä, että suunnittelijan tulee aina noudattaa työssään kestävän suunnittelun periaatteita, mutta toisaalta suunnittelijoilta odotetaan trenditietoutta ja uudenlaisia visioita ja muutosehdotuksia työympäristöihin. Yleinen ilmapiiri on jo pitkään kääntynyt kertakäyttötaloutta vastaan, mutta silti esimerkiksi markkinoinnin ja kiinnostavuuden näkökulmasta, toimistot, ravintolat tai hotellit eivät halua profiloitua epätrendikkäiksi ja sisustuksia vaihdetaan tiuhaan tahtiin.

Tapaus Ympyrä oli tästä näkökulmasta erilainen kohde. Vaikka tilat tuntuivat alkukartoituksen myötä hieman ankeilta, sekavilta ja kolkoilta, ymmärsin lopulta mistä käyttäjät tiloissa pitivät. Aloin itsekin arvostaa nykyisiä tiloja enemmän sen myötä, kun loin siihen tutustumisen myötä siteen ja kuuntelin käyttäjiä. Materiaalit olivat laadukkaita ja ehjiä. Näin, että remontin myötä tehtyjen parannuksien jälkeen ne nousivat taas hienosti esiin.

Martelan muutto-oppaan mukaan (2017) noin 100 000 tonnia kalusteita päättyy jätteeksi Suomessa vuosittain. Tutkimusten mukaan kalusteiden kierrätys olisi mahdollista 70–80% kalusteista.

Kalusteiden poisheitto on ongelma. Suomesta kuitenkin löytyy useita vanhoja toimistokalusteita kierrätettäviä yrityksiä ratkaisemaan tilannetta jollakin tasolla.

Työssäni esittelen kuinka vanhoja kalusteita pystyttiin projektissa hyödyntämään uudelleen sijoittamalla niitä tilaan, entisöimällä ja kunnostamalla.

Sitran työ kestävän kehityksen mukaiseen ajatteluun yritysmaailmassa on tärkeää, jotta työhyvinvointia edistetään panostamalla oikeisiin asioihin.

Tapaus Ympyrässä käyttäjillä oli paljon erilaisia, ehjiä ja toimivia kalusteita eri vuosikymmeniltä. Ekologisesta ajatusmaailmasta huolimatta, organisoinnin myötä toimistokalusteita, jotka eivät mahdu tiloihin jäi paljon yli. Poistuvat kalusteet kierrätettiin tai toimitettiin hyötykäyttöön, siltä osin kun kierrättävät tahot niitä suostuivat vastaanottamaan.

Minulla oli mahdollisuus lähettää vanhoja kalusteita myös verhoiltavaksi, ja osaan irtokalusteista suoritettiin tekstiilipesu niiden käyttöiän pidentämiseksi. Muita kestävän suunnittelun periaatteen mukaisia suunnitteluratkaisuja palveli mm. tilan valaistus. Valaisimet säilytettiin, mutta lamput uusittiin energiatehokkaampaan ja huoltovapaaseen LED-vaihtoehtoon remontin yhteydessä.

Tuote- ja materiaaliyhteyksiä kartoittaessani, oli tehtäväni selvittää, missä ja miten tuote on valmistettu. Näin voidaan varmistaa tuotetoimittajan kestävän suunnittelun mukaiset periaatteet. Tuotteen vastuullisuuslupauksiin ja kestävyysraportteihin tutustumalla selviää, mitä yritys edustaa. Pohjoismaissa ja Euroopassa yritykset ovat lähes poikkeuksetta panostaneet ekologisuuden, hiilijalanjäljen ja kierrätettävyyden parantamiseen.

Suunta on oikea, vaikka uskon, että enemmänkin voisi tehdä. Esimerkiksi toimistekalustetoimittaja Kinnarps on luonut asiakkaidensa mielipiteisiin ja YK:n kestävyystavoitteisiin pohjautuen indeksin, jossa he arvioivat ja antavat pisteitä tuotteilleen kuudella tärkeällä osa-alueella. Ne ovat raaka-aineet ja resurssit, ilmasto, puhtaat materiaalit, sosiaalinen vastuu, kierrätys ja ergonomia. (Kinnarps 2017.)

Suunnittelulla voidaan myös vaikuttaa kierrättämiseen työpaikoilla. Kun tiloissa mietitään kierrätyspisteet ja niiden riittävä kapasiteetti, kierrätyksestä tulee helppoa ja toimivaa. Haluan kannustaa ihmisiä materiaalin hyötykäyttöön ja kierrättämiseen. Kyse on pienistä, mutta tärkeistä asioista.

1.9.2 TYÖHYVINVOINTI TOIMITILASUUNNITTELUSSA

”Työhyvinvointi tarkoittaa, että työ on mielekästä ja sujuvaa turvallisessa, terveyttä edistävässä sekä työuraa tukevassa työympäristössä ja työyhteisössä. Työelämä muuttuu nopeaan tahtiin ja sen mukana muuttuvat työhyvinvoinnin tarpeet ja keinot ylläpitää ja kehittää työhyvinvointia. Yrityksen kannalta positiivista on että onnistuneesti toteutetut työhyvinvointia lisäävät toimenpiteet voivat olla taloudellisesti hyvin kannattavia.”

(Puttonen Sampsa, Hasu Mervi, Pahkin Krista 2016, 7.)

Työhyvinvointi toimitilasuunnittelussa

Työhyvinvoinnin kannalta tilojen muotoilulla on merkittävä rooli.

Suomen lakien, määräyksien ja ohjeiden puolesta työympäristösuunnittelussa on huomioitava julkityötilan vaateet eri osa-alueilla, ekologisuudesta käyttäjien viihtyvyyteen ja turvallisuuteen. Toimistotilojen yleisissä suunnitteluperusteissa Rakennustieto-kortissa mainitaan (RT 95-11151, 2014): ”Hyvä työympäristö toisaalta edistää tiedonkulkua, vuorovaikutusta ja oppimista ja samalla tarjoaa mahdollisuuden keskittymiseen ja työrauhaan.”

Nämä seikat ovat tärkeitä, ja ne tukevat näkemystäni hyvästä työympäristöstä. Työrauhan heikentyminen ja ääneneristävyysohjelmien nouseminen pinnalle tarkoittaa sitä, että suunnittelijoiden lisäksi yritysjohto ja ennen kaikkea rakennuttajan tulee myös ymmärtää aiheen tärkeys ja tehdä parempaa yhteistyötä sekä keskenään että käyttäjien kanssa.

Toinen teema työssäni on **työhyvinvoinnin huomioiminen suunnitelmissa**. Ergonomiset työpisteet ovat jo nykypäivänä itsestään selvyyttä. Nyt toimistosuunnittelussa puhutaan jaksamisesta ja aivojen ergonomiasta. Työhyvinvointi on huomioitava oleellisena osana tietotyötä tekevien ihmisten työpaikkoja suunniteltaessa. Tämä liittyy konkreettisesti kohtaamistilojen ja työpaikan taukokulttuurin edistämiseen kuin myös häiriötekijöiden vähentämiseen sekä suunnittelussa että työpaikan pelisäännöissä.

Työntekijät määrittävät omat tarpeensa

Ympyrän ja tämän opinnäytetyön tilasuunnittelutyö perustuu käyttäjän määrittämiin tarpeisiin, yhteissuunnitteluun ja ennen kaikkea asiantuntijatyön vaatimaan työrauhaan. Seuraavassa on mainittu muutamia työrauhaa lisääviä tekijöitä ja monitilatoimiston periaatteita, joita tässä suunnitelmassa sovellan. ”Monitilaratkaisuja suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota työrauhaa lisääviin tekijöihin, kuten esimerkiksi avointen työtilojen toimivaan pohjaratkaisuun, hyvään akustiseen suunnitteluun, vetäytymistilojen riittävään määrään ja äänieritykseen. Näillä voidaan tukea työsuoritusta ja työhyvinvointia.” (Puttonen S. ym. 2016, 76.)

Ajankohtaista keskustelua työhyvinvoinnista

Helsingin Yliopiston aivotutkija Minna Huotilainen on huolissaan aivojen ergonomiasta ja muistuttaa Ylen artikkelissa ja omassa blogissaan: ”Ihminen, joka tekee keskittymistä vaativaa työtä ja on helposti häiriintyvä, tarvitsee työtilan, jossa voi keskittyä. Työpaikalla tarvitaan myös mukavia kokoontumistiloja, joissa työasioita voi pallorella epävirallisestikin työkavereiden kanssa. **Kahvihuone on tietysti näistä tiloista tärkein. Kahvihuone on kuin työpaikan hermokeskus, jossa tieto kulkee, hyvä mieli leviää ja onnistumisia jaetaan. Hyvä kahvihuone ja siellä tapahtuvat satunnaiset kohtaamiset voivat tehostaa työtä yllättävän paljon.**” (Huotilainen 2018.)

”Hermokeskus” kuvaa mielestäni hyvin kahvihuonetta. Ympyrätalossa Huotilaisen ohjeet otettiin huomioon taukotilas suunnittelussa. Olen samaa mieltä Huotilaisen kanssa työympäristön vaatimuksista ja erityisesti kahvihuoneen merkityksestä. Uusi taukotila ja sen ympärille suunniteltavat kohtaamistilat tulevat luomaan alustan yhteisön kohtaamisille ja hyvinvoinnille.

Istuminen on uusi tupakka sanotaan

Suunnittelijan tulee ratkoa työssään monenlaisia ongelmia ja etsiä ratkaisuja muun muassa tieto- ja istumatyön haasteisiin. Esimerkiksi istuma- ja päätetyön aiheuttamat ongelmat tai vähäinen työpaikkaliikunta nykytyössä ovat nousseet keskusteluun työhyvinvoinnissa. Sen haitoista puhutaan verraten sitä tupakkaankin.

”Liikkumisen tuoma virkeys, parantunut unen laatu ja rentoutuminen luovat hyvinvointia ja voimavaroja kaikille elämän alueille. Täytyy kuitenkin muistaa, että on töitä, joissa on pakko istua, esimerkiksi tarkkaavaisuusvaatimusten vuoksi. Tällöin on hyvä kiinnittää huomio riittävään työn tauottamiseen. Työn tauottamisella ja työasennon vaihtamisella voi vähentää istumisen haittoja. Pienelläkin istumisen vähentämisellä on osoitettu olevan terveyshyötyjä ja ne ovat erilaisia hyötyjä kuin liikunnan harrastamisella.” (TTL blogi 2017.)

Kuva3.

Ympyrässä liialliseen istumisen ehkäisyyn auttaa jo tilan pitkä muoto. - Kävelyä tule päivän aikana kuin itsestään. Lisäksi istumisen ehkäisemiseksi tulee korostaa työkuulttuurin taukojen merkitystä, ja sitä kautta taukotilan suunnittelua, ergonomisia kalusteita ja erilaisia neuvotteluhuoneratkaisuja. Tai tiloja, jossa taukojumpsata tai vaikka pukeutua ja kuivattaa työmatkapyöräilyssä kastuneita varusteita.

Monitilatoimistosta

Viime vuosina vallalla on ollut MONITILATOIMISTON periaate perustuu TTL:n työhyvinvointi paremmaksi tutkimuksen (2016) mukaan tietotyön murroksen myötä syntyneeseen tilatehokkaaseen ja joustavaan tilakonseptiin.

Ympyrätalon käyttäjät eivät työskentele avotoimistossa, eikä heidän työkuvansa ole liikkuvaa tietotyötä. Työntekijöillä on kiinteät työpisteet ja yhteiset tilat oli lähtötilanteessa kalustettu erittäin niukasti, ilmeisesti jotta käytävälläkin säilyisi rauhallinen tunnelma. Miten monitoimitila sitten liittyy heidän työympäristöönsä? Monitilatoimiston elementtejä on sovellettu ja käytetty tässä suunnitelmassa kompensoimaan yksittäisten työhuoneiden tarjoaman henkilökohtaisen keskittymisrauhan lisäksi tarvittavia kohtaamispaikkoja yhteistyön tilanteille, ja tulevaisuuden vaihtuville työnteon tavoille.

”Monitilatoimisto on alun perin kehitetty nimenomaan monipaikkaisen ja liikkuvan tietotyön tarpeisiin. Monitilatoimiston elementtejä on alettu sittemmin käyttää myös muun tyyppisessä työssä kompensoimaan silloin vallalla olleiden avotoimistojen tyypillisiä ongelmakohtia. Monitilatoimistoissa (engl. multispace office, activity-based office, combi office, flexible office) on tyypillisesti tarjolla rauhallisia tiloja keskittymistä vaativille töille, hiljaisia tiloja, erilaisia tiloja ryhmätyöskentelyä varten sekä avoimia tiloja ja kohtaamispaikkoja erityyppisille yhteistyön tilanteille.” (Puttonen S. ym. 2016, 11.)

Tapaus Ympyrässä työntekijät sijoittellaan omiin työhuoneisiinsa ja huonejaon takia muutamat ”joutuvat” kahden hengen huoneisiin. Avotoimistoa tai nimeämättömiä työpisteitä ei kaivata. Siitä muodostuu suunnittelun lähtökohta. Tilat halutaan pitää rauhallisina ja ympäristön ääniä yritetään kontrolloida parhaan mukaan, määritettyjen sekä olemassa olevien raamien puitteissa.

1.9.3 YHTEISSUUNNITTELU, OSALLISTAVA SUUNNITTELU

Ihmiskeskeinen suunnittelu: Yhteissuunnittelun määrittäminen

Suunnitteluprosessissa käyttäjän ja muiden osapuolten tiivistä yhteistyötä voidaan kutsua eri termein. Yhteissuunnittelu ja siihen liittyvät ryhmän osallistaminen ja ohjausmenetelmät ovat kiinnostavia. Ne antavat keinoja yhdessä tekemiseen, innovointiin ja tulosten käsittelyyn. Tässä työssä puhun useaan otteeseen **yhteissuunnittelusta** ja käyttäjän **osallistamisesta**. Aiheita tutkiessa termit tuntuvat toisinaan menevän sekaisin, tai toisinaan niistä puhutaan synonyymeina. Mitä siis on yhteissuunnittelu?

Elisa Bestetti määrittelee Yhteissuunnittelua Käytännössä-opinnäytetyössään (2016), että **suunnittelijankin asiantuntemus on tärkeää, mutta yhteissuunnittelussa se on vain yksi resursseista, suunnittelija ei ole ehdoton auktoriteetti**. Bestetti kuvailee myös kuinka "Yhteissuunnittelussa roolit ovat sekaisin: Käyttäjä on oman kokemuksensa asiantuntija, jolla on iso rooli joka vaiheessa. Tutkijan **tehtävä, yhdessä suunnittelijan kanssa, on antaa työkaluja ideointiin ja ilmaisuun** (tutkija ja suunnittelija voivat olla sama ihminen). **Suunnittelijan tärkein rooli on antaa ideoille muoto.**" (Bestetti, 2016, 3.) Lähteinään yllä mainitussa lainauksessa Bestetti on käyttänyt Schuler & Namiokaa 1993 sekä Sandersia & Stappersia 2008.

Sosiaalisen median ja käyttäjäkeskeisen suunnittelun tutkija Pirjo Friedrich kirjoittaa blogissaan, **että yhteissuunnittelu on sovellettavissa mihin tahansa. Olennaista siinä on yhteinen luova toiminta: käyttäjät otetaan mukaan ideoinnista alkaen. Tarvitaan avoin asenne uusille menetelmille ja interaktiivisille.** Tutkija muuttuu **tukijaksi** (sen sijaan, että tutkitaan ja analysoidaan ihmisten tarpeita, tuetaan ihmisiä löytämään itse ratkaisuja omiin tarpeisiinsa. (Friedrich 2011.)

Tapaus Ympyrä on esimerkki siitä, kuinka eri osapuolet ovat ymmärtäneet käyttäjätiedon merkityksen ja urakka toteutettiin käyttäjän toiveita ja tarpeita kunnioittaen. Hienointa yhteissuunnittelussa on ollut se, että vaikka se vienee enemmän aikaa, on suunnittelijaryhmä ollut käyttäjien myötä monipuolisempi ja laajempi, eikä ongelmia ratkota yksin. Käyttäjä ei ulkoista ongelmiaan suunnittelijalle, vaan kommunikoida ratkaisut löydetään yhteistyön jokaisen tietotaitoa hyödyntäen.

Sanders (2005) käyttää termiä ihmiskeskeinen suunnittelu (human-centered design), joka pitää sisällään erinimisiä suunnittelun ajattelutapoja: esimerkiksi palvelumuotoilu* (service design), design thinking, käyttäjäkeskeinen suunnittelu, empaattinen suunnittelu (empathic design) ja yhteissuunnittelu.

Nämä suunnittelulajit jakavat saman ydinajattelun: keskipisteessä ovat ihmisten tarpeet, ja olennaista on luoda tuotteita ja palveluita, jotka oikeasti parantavat ihmisten elämää. **Yhteissuunnittelussa erottelava tekijä on juuri sen osallistava lähestymistapa, eli käyttäjät ovat aktiivisia yhteisluo- ja.** Perinteisessä käyttäjäkeskeisessä suunnittelussa lähestymistapa on asiantunteva ja käyttäjät ovat tutkimuskohteita. **Kuitenkaan nämä kaksi suunnittelutapaa eivät ole aina vastakkaisia, vaan ne ovat keskenään vuorovaikutuksessa ja lainaavat toisiltaan ideoita ja menetelmiä. Sen lisäksi rajat eivät ole aina selkeitä ja tarkkoja.** (Bestetti, 2016, 6-7.)

Taylor & Francis Onlinen "Co-creation and the new landscapes of design"-artikkelissa Elizabeth B.-N. Sanders & Pieter Jan Stappers (2008) nostavat esille, että **yhteissuunnittelussa eri alojen ja taustojen ihmisillä on mahdollisuus olla mukana suunnitteluprosessissa omaavansa (käyttäjä)tiedon tai erilaisen näkökulman omaavana asiantuntijana. Tällä on merkittävä rooli tiedon kehittämisessä, ideoinnissa ja konseptin muodostumisessa. Osallistujille täytyy vaan tarjota oikeat työkalut osallistumiseen.**

Ihmiskeskeinen suunnittelu ohjeistuksena toimistosuunnitelmiin

Rt-kortissa (RT95-11152, 2014) mainitaan: **"Paras tulos saavutetaan, kun tilat ja niiden käyttötapa suunnitellaan osallistavasti yhdessä henkilöstön kanssa** ja huolehditaan siitä, että tietotekniikka tukee monipaikkaista ja liikkuvaa työtä."

"Tiloihin ja toimintaan kohdistettavalla havainnoinnilla selvitetään, miten organisaatio käyttää tiloja. **Käyttäjien haastatteluilla, työpajoilla ja kyselyillä selvitetään työprosessia, toiminnan sisältöä, työskentelytapoja, käyttäjien mieltymyksiä ja johdon tavoitteenasettelua.** Tarveselvityksen tekijän tulisi voida haastatella työntekijöitä organisaation joka tasolta. Osana havainnointia selvitetään tilojen käyttöaste." (RT95-11151 ja SIT 92-610100 2014.)

”Osallistaminen on väline, mutta myös itseisarvo, jos kehittämiskohde vaikuttaa osallistujiin. Kyseessä on oikeus vaikuttaa itselle tärkeisiin asioihin. Osallistaminen nähdään projektikirjallisuudessa jopa onnistumisen ehtona, jotta voidaan huomioida eri intressitahojen tarpeet, vahvistetaan sitoutumista prosessiin, lisätään luotettavuutta ja siirrettävyyttä sekä muutosten sosiaalista hyväksyntää. Loppukäyttäjien osallistamista perustellaan oleellisen tiedon saamisella.” (Viertola 2013,16.)
Viertola käyttää tiedonlähteinään: Toikko–Rantasta (2009), Silfverbergia (2000) ja Viirkorpea(2000).

Osallistaminen

Tarkemmin osallistamisen perusajatusta kuvailee kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepan Innosta,innostu-opas (1998): **”Osallistamisen perusajatuksena on saada paikallisten ihmisten tiedot, taidot ja toiveet mukaan toimintaan** – oli se sitten luento, kerhotoiminta, viikonloppukurssi tai kylänkehittämishankkeen suunnittelu ja toteutus.

Heidän toiveensa ja halunsa siis vaikuttavat rakennetaanko kerhotalo vai pallokenttä vai pidetäänkö juhlat. Avoimessa ja osallistavassa suunnitteluprosessissa tärkeintä ei ole lopputulos vaan läpi käyty prosessi.” (KEPA 1998,5.)

Oppaassa kuvaillaan myös osallistamisen pelisäännöt lyhyesti. Tavoitteena on aina: Rehellisyys,tasa-arvo,terve järki, tarkoituksenmukaisuus, luovuus, luottamuksellisuus ja ilmaisuvapaus omin keinoin. Oleellista on myös moraalinen vastuu. (KEPA 1998,5.)

Tässä työssä edettiin perinteisin hyväksi koetuin menetelmin siinä, että suunnittelijan rooli oli toimia linkkinä ja tukena, mutta myös olla se henkilö, joka suodattaa ajatuksia tiloista ja vie niitä suunnitelmiin. Mielestäni on tärkeää, etten itse toimi ”päällepäsmärinä” kaikissa kalustevalinnoissa tai ideoi heille uusia nimiä, vaan kuuntelen ehdotuksia ja toimin myös kirjurina. Vaikka olen yksi ratas koneistossa, tästä huolimatta, minun on hallittava kokonaisuutta ja otettava kantaa suurempiin linjauksiin. Johtoryhmä, budjetista vastaavana tahona, hyväksyy työntekijöiden ehdotuksia, ja tehtäväni on sovittaa toteutettavat ehdotukset suunnitelmiin.

Olin aluksi huolissani siitä, että voiko tätä prosessia edes kutsua aidosti käyttäjiä osallistavaksi hankkeeksi, jos kaikkia ”päätöksiä” ei olla tehty yhdessä työyhteisön kanssa. Fountain Parkin Osallistajan-opas kuitenkin selventää, kuinka **”osallistamisessa ei välttämättä kyse kollektiivisesta päätöksenteosta, huutoäänestyksestä tai edes demokratiasta. Suunta tulee ja saakin tulla johdolta, mutta muidenkin pitää päästä keskustelemaan suunnasta** sekä ennen kaikkea niistä keinoista, joilla kuljetaan kohti yhteistä päämäärää.” (Fountain Park 2018.)

TTL blogissa myös kerrotaan, kuinka ”osallistuminen ei tarkoita oikeutta päättää asioista, vaan se voi olla työntekijöiden mielipiteiden ja ehdotusten kuuntelemista niin muutoksen toteuttamiseen liittyvistä asioista kuin tarvittaviin tukitoimiin liittyvissä asioista.” (TTL blogi, Ota työntekijät mukaan, 2017)

Osallistava suunnittelu ja sen menetelmänä esimerkiksi työpajatyöskentely asiakasta sitouttavan osallistamisen muotona ovat työhyvinvointiin ja työpaikalla viihtymisen tähtääviä tekijöitä.

Viime vuosina työympäristöjen ja tilasuunnittelu-toimeksiantojen yhteydessä tilatut työpajat ja työyhteisöjen osallistaminen kertovat asiakkaiden, erityisesti yritysjohdon ja organisaatioiden, valvetuneisuudesta. Ne kertovat siitä, että sisustusarkkitehtien täytyy tarjota ns.”palvelumuotoilu”-viitan alla kulkevia palveluja tulevaisuudessa yhä enemmän, ja ymmärtää mitä se sisältää. Lue lisää osallistamisesta ja työpaja-aiheesta osioista ”Työpaja”.

Pohdin, että oikeastaan osallistaminen tarkoittanee opinnäytetyössäni sitä, että projektissa kuljetaan hyppelähtien ihanteellisen osallistamisen, täydellisen kaikkia koskevan yhteissuunnittelun ja johdon ja suunnittelijan tekemien päätösten välimaastossa.

Yhdistäminen, yhteisöllisyys

Työssäni esiintyy yhteisöllisyyden ja yhdistämisen teemat. -Niin termeissä kuin toimeksiannossakin. Työssä yhdistetään yhteissuunnittelun myötä erilaisten ihmisten näkemyksiä ja pyritään hakemaan demokraattisia ja oikeudenmukaisia lopputuloksia. Ihmiskeskeisen tilasuunnittelun keinoin yhdistetään käyttäjää yhteiseksi työyhteisöksi. Tilaratkaisuin ja kaluste- tai varustevalinnoin tehdään kädenojennuksia kohti yhteisöllisyyttä.

Mielenkiintoista ja opettavaista tämän projektin osallistamisessa on ollut huomata, kuinka oleellista on antaa työntekijöiden saada kertoa ajatuksiaan ja myös viedä niitä eteenpäin. Niin toivoisin, että minullekin tehtäisiin, jos omalla työpaikallani tehtäisiin minua ja työyhteisöä koskevia muutoksia. KEPAN esittelemät pelisäännöt kuvaavat hyvin tämän projektin pelisääntöjä. - Ne ovat oikeastaan aika yksinkertaisia, mutta eivät itsestäänselviä.

M Ä Ä R I T T Ä M I N € N

Kuvalähde: RHS, PES-arkkitehdit Oy, 2017

2.1 OSALLISTAVA SUNNITTELUPROSESSI

Tässä osassa kuvaan osallistavaa suunnitteluprosessia ja asiakasymmärryksen myötä syntyneitä oivalluksia.

Tavoitteeni oli suunnitella toimivat työtilat ihmisille, jotka työskentelevät Ympyrässä päivittäin. Suunnittelutyö toteutettiin yhteissuunnitteluna käyttäjän ja myös muiden erikoissuunnittelijoiden kanssa. Esitän hankkeen yhteissuunnittelun, vaiheistuksen ja monisyiseen prosessiin liittyvät henkilöt ja toimenpiteet pieninä kaavioina.

Projektissa keskityttiin toteuttamaan juuri tämän käyttäjän työntekijöiden asettamia odotuksia ja toiveita, ja tietenkin ylittämään ne budjetin ja rakennusurakan asettamissa raameissa. Kaaviot eivät perustu tutkimustuloksiin, vaan ovat syntyneet tämän hankkeen prosesseissa omien näkemyksieni pohjalta.

Työnkuvani on olla yhtenä yhteissuunnittelijana yhdessä käyttäjien kanssa. Tarkoitukseni on tarjota käyttäjille asiantuntemustani tilasuunnittelusta heidän tuekseen ja ideoida parannusehdotuksia yhdessä. Pysin luomaan uusia kontaktipisteitä työyhteisöön, olemalla itse läsnä paikan päällä mahdollisimman paljon. -Jotta käyttäjien kynnys tulla keskustelemaan olisi mahdollisimman matalalla.

Työhöni kuului luonnollisesti kaikki rakennusurakkamateriaalit ja siihen liittyvät oheistehtävät, joita opinnäytetyössä sivuan, mutta rajaan ne lopputuloksia lukuunottamatta työstäni ulos. Oleellista oli keskittyminen dialogiin ja käyttäjän toiveisiin, kuten myös käyttäjäymmärryksen syventämiseen.

Osallistavan tilasuunnittelutyön avaamisen tarkoituksena on toimia apuna vastaavanlaisessa tilasuunnittelutyössä, kun osallistamisen menetelmänä käytetään muun muassa työpajatyöskentelyä ja tiivistä kommunikointia tilan käyttäjien kanssa.

2.2 OSALLISTUVAT HENKILÖT, AVAINHENKILÖRYHMÄ

KÄYTTÄJÄN OSAPUOLET, AVAINHENKILÖT (7 hlö):

- JOHTO
(johtajat 2hlö, 3 päällikköä ja tiimien esimiestä)
- MUUTTOVASTAAVAT
(2hlö toimistonhoitaja ja sihteeri)

Yhteissuunnitteluryhmässä oli alussa vaihteleva joukko ihmisiä riippuen käsiteltävistä kysymyksistä. Ydinryhmän, eli avainhenkilöiden, voidaan nähdä koostuvan johdosta, muuttovastaavista ja suunnittelijoista. **Avainhenkilöryhmän käyttäjän edustajat**, jotka osallistuvat käyttäjätiedon hankintaan ja tulkitsemiseen ovat erittäin oleellinen osa osallistavaa yhteissuunnitteluprojektia. He sekä keräsivät paljon tietoa, että toivat sitä esiin omalta osaltaan yhteissuunnittelussa.

Käyttäjätiedon hankinta vaatii **projektilta aikaa** ja kaikkien tuli vaurautua siihen, että kaikenlaisia avoimia asioita oli paljon. Oleellista projektin onnistumisen kannalta on määrittää asioita ja tehdä päätöksiä. Tämä on itsestäänselvää, mutta se vaikutti siihen, että suunnittelu edistyi todella hyvin, kun asioita voitiin lyödä lukkoon jatkoa varten. Aina samalla sovittiin myös, kuka hoitaa asian käytännössä. Esimerkiksi johdon nimeämät muuttovastaavat olivat erittäin tärkeä osa projektia. He hoitivat käytännön puolen asioita yhteistyössä kanssani.

Työssä mukana myös erikoissuunnittelijat, kuten valaistus- ja sähkösuunnittelija, sekä LVI-suunnittelija. Työ osallisti myös muita sidosryhmiä, kuten esimerkiksi tuote- tai materiaalityöntekijät.

Muut
suunnittelijat

erikoissuunnittelijat:
LVI-suunnittelija
Sähkö- valaistussuunnittelija

Kiinteistömanageri ja
rakennuskonsultti

Kiinteistömanageri
Rakennuskonsultti
Huoltomies
tekninen isännöitsijä

Suunnitteluun aktiivisesti osallistuvat henkilöstön muut jäsenet
Materiaalivastaava
IT-vastaava
ICT-suunnittelija
siistikki
Palvelupäällikkö
Ylläpito
Käyttäjistä koostuva taukuhuone-tiimi
Suunnitteluun

toisinaan osallistui:
koko työyhteisö noin 70hlö

Suunnittelija

Urakoitsija ja
aliurakoitsijat

Pääurakoitsija
Aliurakoitsijat: Sähköurakoitsija
Aliurakoitsija: LVI-urakoitsija
Aliurakoitsijat: verhotoimittajat
Laitetoimittaja: käyttäjän uudet kokousnäytöt
Laitteasentajat
Muuttomiehet

Tuote- ja materiaali-toimittajat

Irtokalustetoimittaja (neuvottelutuolit tai toiset korkeat neuvottelutuolit)
Verhoomo
Viherkasvitoimittaja
Kierrätyskalustetoimittaja
Valaisintoimittaja
Tekstiilimattotoimittajat
Verhotoimittaja

Puolapuutoimittaja
Pukuhuoneen kalustetoimittaja
Keittiökalustetoimittaja
Opastekylltitoimittaja
Laattatoimittaja
Laitetoimittajat, esim screenit

2.3 LÄHTÖTILANTEEN DOKUMENTOINTIA JA HUOMIOITA

VALOKUVA
PÄÄSISÄÄNKÄYNNISTÄ
A-AULASTA.
Olemassa olevia
kalusteita.
Yleisesti sekavuus
irtokalustuksessa,
ei hierarkiaa,
yhtenäisyyttä tai
järjestelmää. Tilojen
kalusteissa on laaja
värikirjo.

Kuvat: tilan dokumentointia / Teija Anttila-Minkkinen / PES-Arkitehdit Oy

Tarpeettomia suurikokoisia lehtihyllyjä, monet lehdet siirtyneet digiaikaan.

Postituskalusteet (yht.3kpl) jääneet tarpeettomiksi.

Aulan asiakaspalvelutiskille suurelle ei ole tarvetta, se on tyhjiään.

Jääkaappi ei mahdu keittiöön, eikä siivouskärry tai lattianhoitokone wc-tilaan, joka palvelee tällä hetkellä siivouskomerona. Siistijällä ei ole asianmukaisia tiloja. Säilytystilat epäselviä, kaikissa vähän kaikkea jouluvaloista lähtien.

Ohikulkijan katse kiinnittyy erilaisiin asioihin pitkän käytävän varrella.

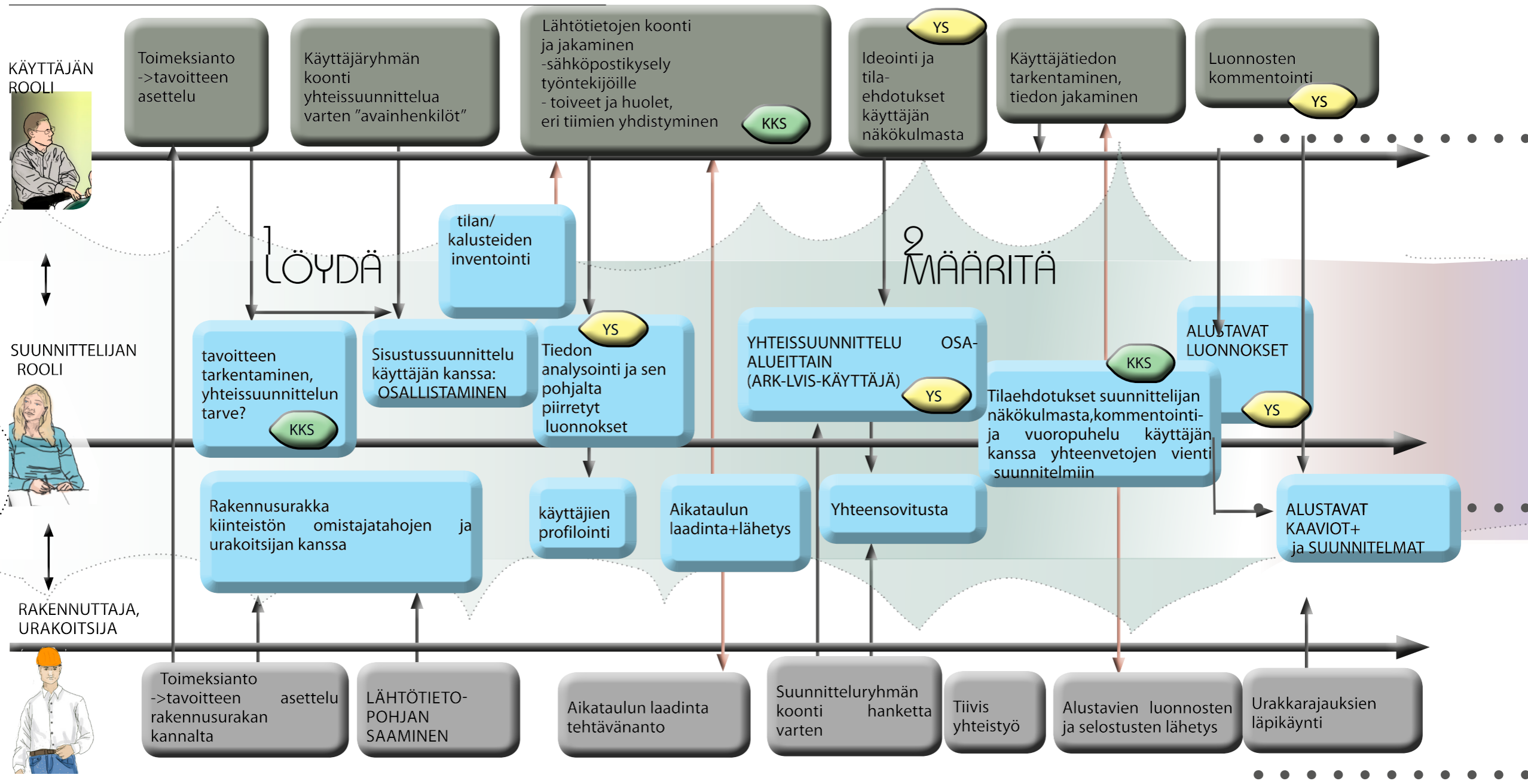
Käyttäjillä on soutu-laite.

Naulakkokalusteiden käyttöaste alhainen, toimivat varastona.

2.4 OSALLISTAVA SUUNNITTELUPROSESSI: OSATEKIJÄT JA VAIHEISTUSKAAVIO

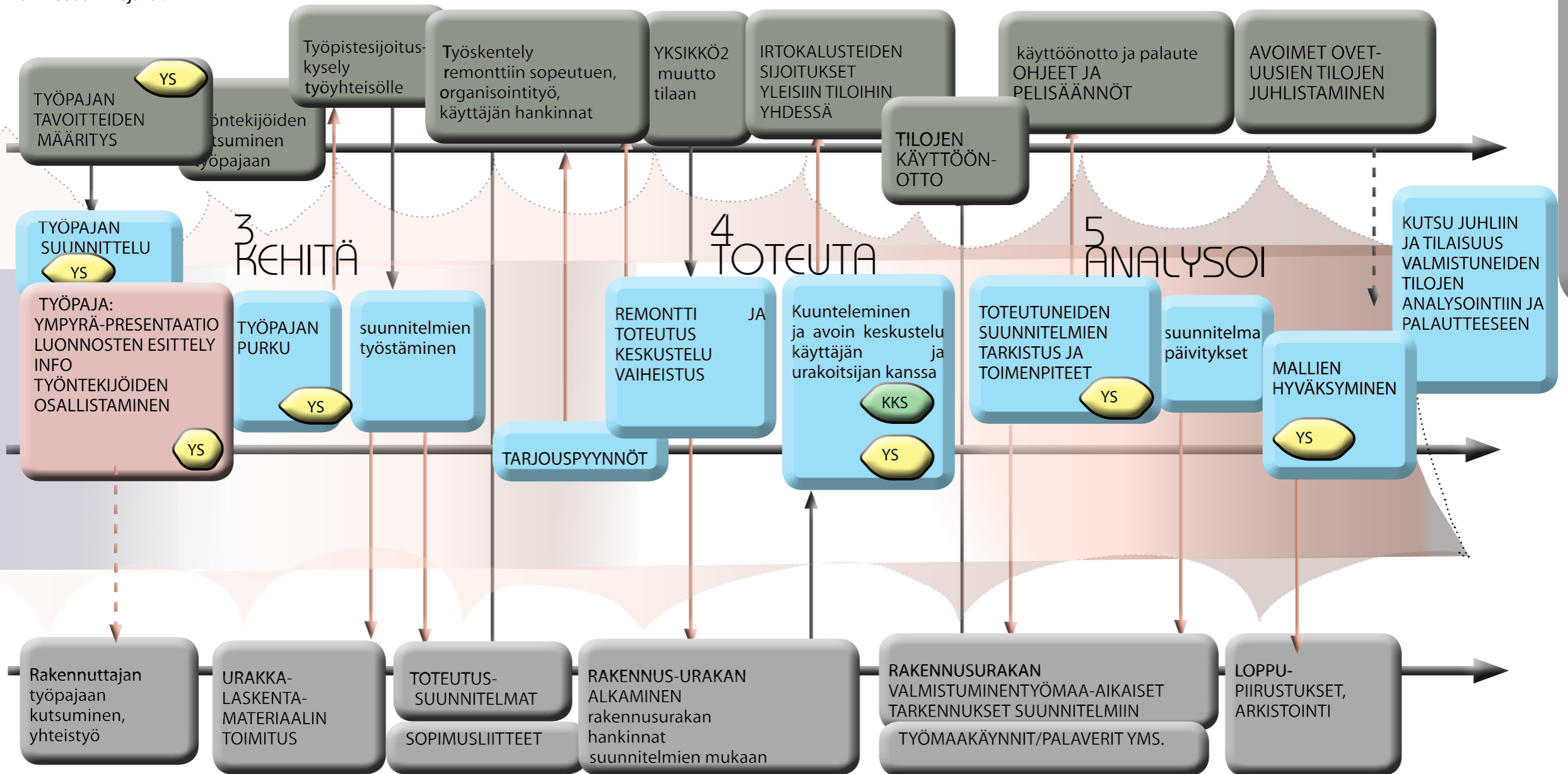
MÄÄRITTÄMINEN

Suunnitteluprosessi kulkee perinteisen käyttäjäkeskeisen suunnittelun (KKS) yhteissuunnittelun (YS) rajapinnassa, puolta vaihdellen.

Etenkin projektin alkuvaiheessa, käyttäjä toimitti minulle paljon keräämäänsä lähtötietoa, ja täten voidaan ajatella, että kyseessä oli perinteinen käyttäjäkeskeisen suunnittelun menettelytapa. Hankkeen edetessä tehtiin paljon yhteissuunnittelua käyttäjien avoimhenkilöryhmän kanssa, jossa ideoita vaihdettiin puolin ja toisin. Suunnittelijana piirsin pohjaluonnoksia käyttäjälle, ja yhdessä tuotettiin eri versioita. Käyttäjä on ollut aktiivinen osapuoli koko prosessin ajan ja suunnittelijan roolini on vaihdellut tukijasta, ryhmän jäseneksi, suunnitelmien piirtäjäksi ja konkretiaan viejäksi.

← Olen tuottanut materiaalia ja lähettänyt sitä eteenpäin
 → Olen vastaanottanut materiaalia työstöä varten

MÄÄRITTÄMINEN

2.5 TYÖYHTEISÖ: TIETOTYÖLÄISTEN ANALYSOINTIA

Demografisia piirteitä:

Sukupuolijakauma: naisia 42, miehiä 28
 kieli: keskinäinen puhekieli suomi
 koulutustaso: Korkeakoulutus
 Asiantuntijatyöstä ja tutkijan työnkuvasta johtuen huomattavia piirteitä: kyseessä asiantuntijaorganisaatio, tyypillistä analyttisyys ja asiapitoisuus

Huokuvia asenteita:

-Ikäjakauman ja eri sukupolvien mukaan huomattavissa vaihtelevuutta asenteissa.
 -Nuoremmat työntekijät vaikuttavat avoimemmilta muutoksille ja innostuneilta remontiin. Toisaalta he ovat tottuneet siihen, että vanhemmilla työntekijöillä on enemmän saavutettuja etuja. (ks. käyttäjäprofiili "Maija")
 -Stereotypisesti osa vanhemmista työntekijöistä jakaa perinteisemmät arvot ja usealla epäileväkin asenne muutoksia kohtaan. (ks. käyttäjäprofiili "Pertti")
 -Yksikkö2 joka muuttaa muualta, vaikuttaa kommenttiansa perusteella tyytyväiseltä muutokseen ja odottavat muuttoa Ympyrään positiivisin mielin. (ks. käyttäjäprofiili "Mikko")
 -Avainhenkilöryhmän avoin ja osallistuva asenne mahdollisti projektin toteutumisen yhteissuunnittelun ja osallistamisen merkeissä. Kyse on johtoryhmän henkilöiden johtamistaidoista, työyhteisön merkityksellisyydestä ja luovuudesta.

Tässä työssä esitettävät käyttäjäprofiilit ja työntekijöiden visualisoinnit ovat kuvitteellisia taustakartoituksen myötä esiin nousseita käyttäjätyypin kuvauksia, jotka eivät perustu keneenkään yhteen yksittäiseen todelliseen henkilöön. Käyttäjätyyppien avulla esitellään sähköpostitse lähetetyn käyttäjäkyselyn (N=42) pääteemat ja havainnollistetaan muutamia tilan erilaisia käyttäjiä. Käyttäjätoiveet eivät juurikaan poikkea hyväksitodetuista viihtyisän työympäristön määreistä, mutta on huomattavissa, että eri ihmisten toiveet ovat hyvin erilaisia ja perustuvat henkilökohtaisiin näkemyksiin.

"Erityisesti ne työntekijät, joiden työn keskittymisvaatimukset ovat suuret, raportoivat häiriöitä kaikissa muissa toimistotyypeissä paitsi huonetoimistossa. Joissakin tutkimuksissa eri ikäluokista alle 30-vuotiaat raportoivat häiriötekijöitä vähiten." (Lahtinen ym. 2016,12.)

Työyhteisön ja työkuulttuurin yleiskuvaus havaintojen ja haastattelujen perusteella

YKSIKKÖ1: noin 55 työntekijää
 (=Pertit ja Maijat) Toimii nykyisissä toimitiloissa keskittymistä vaativaa asiantuntija-/tutkijatyötä

YKSIKKÖ2: noin 15 työntekijää
 (=Team Mikko) Muuttaa nykyisiin tiloihin muualta organisaatiomuutoksen myötä, toimistotyötä sekä liikkuvampaa ja kokoustamista vaativaa työtä

Huomionarvoista:

- Toinen yksikkö2 muuttaa tilaan muualta, toinen yksikkö1 tiivistää heitä varten. Yksikkö1 on toiminut tiloissa noin 10 vuotta ja sen huomaa juurtuneina toimintatapoina ja stabiilina työyhteisönä. Myös tavaraa on kertynyt tänä aikana erittäin paljon ja organisoinnille on huutava tarve. Suunnittelutyön edetessä on ollut nähtävissä piirteitä, joihin voisi tilasuunnittelussa puuttua. Kyse on työyhteisön siiloutumisesta eri päätyihin, omiin työhuoneisiin hautautumisesta ja sosiaalisten kohtaamisten mahdollisuuksien vähyydestä. Työntekijät arvostavat yksilöllisyyttä ja pitävät esimerkiksi taukoja porrastetusti eri aikaan.
- Tilasuunnittelutyön ja johdon haasteena on uuden yksikön2 sovittaminen tiloihin. Suurena haasteena on etenkin se, että osa työntekijöistä muuttaa yhden hengen omasta työhuoneesta kahden hengen jaettuun työhuoneeseen.
- Yksiköiden johtajat ehdottavat, että voisivat jatkossa jakaa saman työhuoneen ja näyttää osaltaan esimerkkiä työyhteisön yhdistämisen kannalta.
- Eri yksiköt eivät tunne toisiaan ennestään, eivätkä he jaa samoja työtehtäviä. Haasteena yhdistäminen. Tämä ei varmastikaan tapahdu hetkessä ja johdon rooli merkittävä.
- Suunnitelmissa otettava huomioon yksiköiden koon mahdollinen muuttuminen tulevaisuudessa.
- Työyhteisöstä ja käyttäjästä huokuu luotto muihin asiantuntijoihin, kuten suunnittelijaan.

2.6 TUTKIMUKSIA TIETOTYÖLÄISTEN TARPEISTA

Työterveyslaitoksen MOSI-tutkimus keskittyy työympäristön melu- ja sisäilmahaittoihin sekä tietotyöntekijöiden keskittymiseen liittyviin ongelmiin toimistotyössä (Lahtinen ym. 2016). Tutkimuksessa haastateltiin mm. tutkijatyötä tekeviä Helsingin yliopiston työntekijöitä, jotka muuttivat monitilatoimistoon. Tuloksissa voi huomata merkittäviä yhdenmukaisuuksia "Tapaus Ympyrän" työyhteisön haastattelujen ja kyselyn perusteella todennettyihin asenteisiin ja näkemyksiin.

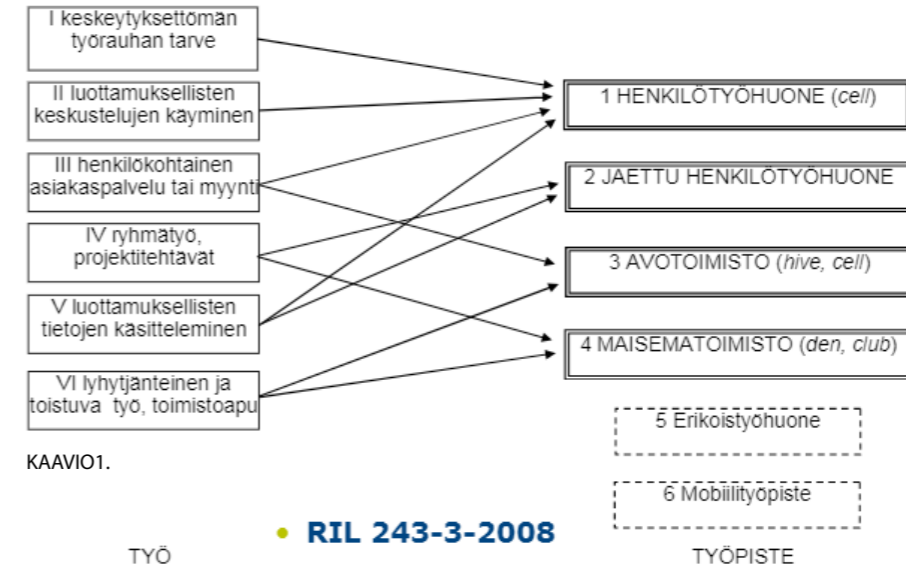
"Haastateltujen käsityksen mukaan **osa henkilöstöstä suhtautui työympäristömuutokseen myönteisesti ja osa kielteisesti. Muutos aiheutti huolta erityisesti työrauhan heikentymisestä, säilytystilojen riittävydestä, työn sujumisesta ja työhyvinvoinnista.** Haastateltavien kokemuksen mukaan etenkin tutkijat epäilivät uusien tilojen sopivuutta keskittymistä vaativaan työhön. Myös henkilöstöhallinto **oli huolissaan luottamuksellisten asioiden käsittelymahdollisuuksista** avoimissa tiloissa. Haastateltavien mukaan taustalla vaikuttivat paljolti mielikuvat perinteisistä avokonttoreista, joissa ei ole erillisiä tiloja rauhalliselle työskentelylle. **Toisaalta yliopistolla omaa huonetta pidettiin hyvin vahvasti statussymbolina, josta ei haluttu luopua. Haastateltavat toivat esille, että osa henkilöstöstä oli sitä mieltä, että työtehtävät edellyttivät perinteistä työhuonetta.** Tilojen mahdollistamaa yhteistyön ja yhteisöllisyyden lisääntymistä pidettiin kuitenkin myönteisenä asiana. Alkuvaiheen huolista huolimatta tilanne oli haastateltujen näkökulmasta tasaantunut ja lopputulokseen oli pääosin sopeuduttu." (Marjaana Lahtinen, Sanna Lappalainen, Matti Leikas, Virpi Ruohomäki, Markku Sainio, Kari Salmi, Pia Sirola, Jari Stengård, Katja Tähtinen, Sirpa Laitinen, Jouko Remes, Johanna Vendelin, Sari Tillander, Taina Pääkkönen 2016,68.)

Mielenkiintoista yllä esitellyssä tutkimuksessa on, että haastattelu ja tutkimustulokset käyttäjän huolista vastaavat pitkälti kokemuksia tämän opinnäytetyön tiimoilta, ja ne lienevät vastaanvanlaisia monessa muussakin työympäristössä. Voidaan myös nähdä, kuinka kauhuskenaariot meluisista avokonttoreista ovat jääneet työtä tekevien ihmisten mieliin.

Turun AMK:ssä toimiva TOTI-hankkeessa mukana ollut tutkija Valteri Hongisto, esittelee tutkimuksessaan (Hongisto 2014, 31) lopputuloksena periaatekaavion, jonka mukaan työntekijä soveltuu työtehtävänsä puolesta tietynlaiseen toimistoympäristöön. Henkilötyöhuoneeseen soveltuu tutkimuksen mukaan henkilö, jonka työnkuva on: keskeytyksettömän työrauhan tarve, käydään luottamuksellisia keskusteluja, työ sisältää henkilökohtaista asiakaspalvelua tai myyntiä, työssä käsitellään luottamuksellista tietoa.

Jaettuun henkilötyöhuoneeseen soveltuu työnkuvaltaan ryhmätyötä, projektitehtäviä tekevät henkilöt ja myös ne, jotka käsittelevät luottamuksellista tietoa.

Profilointituloksen vaikutus tilaratkaisuun -kaavio (Hongisto, 2014):

Tutkimuksesta nähdään ja voidaan todentaa, että tutkijan työtä tekevä soveltuu parhaiten henkilötyöhuoneeseen. Käyttäjää oli tuonut tämän näkökulman jo heti alussa esiin ja tärkeää on, että etenkin tässä heitä kuunneltiin.

2.7 KYSELY TYÖNTEKIJÖILLE

Koko työyhteisöllä on mahdollisuus ottaa kantaa johdon heille lähettämän sähköpostikyselyn avulla. (N=42)
Alla kyselyssä esitetyt kysymykset ja kooste teemoista, joita vastaukset koskivat.

Sähköpostilla lähetetyt (1.9.2017) työntekijöille osoitetut kysymykset alla.

Aihe: Ympyrätalon tilat

1. Millaisia kehittämisideoita ja/tai toiveita sinulla on yleisiin tiloihin liittyen?
(42 vapaamuotoista kommenttia)
2. Millaisia kehittämisideoita ja/tai toiveita sinulla on henkilöstön sijoittumiseen Ympyrässä ja muutenkin työpisteisiin liittyen?
(33 vapaamuotoista kommenttia)
3. Muita terveisiä Ympyrätalon tilojen suunnitteluun?
(18 vapaamuotoista kommenttia)

Vastauksien aihepiirit kategorisoitiin ja niitä analysoitiin. (esiintulleita vastauksia on esitetty käyttäjäprofiilien yhteydessä)

AIHEPIIRIT:

aulat ja käytävät
kokoukset
suihku
kirjasto
pikapalavereja
viihtyisämmät taukotilat
henkilöihin suoraan kohdistuvat toiveet
status quon säilyttäminen
työhuoneet
rakennus

Tutustuinkaikkiin vastauksiin, saadenselkeämmän kuvantilanteesta ja käyttäjistä. Lisäksi avainhenkilöryhmä summasi vastauksiin ja suunnitelmaehdotuksiin liittyviä huolenaiheita. Ne tuli yhdessä ratkaista, jotta suunnittelussa päästiin eteenpäin.

2.6 KÄYTTÄJIEN HUOLISTA

Muotoiluluotaimet voivat syventää käyttäjätiedon ymmärryksessä. Tapaus Ympyrässäkeskityin käyttäjien toiveisiin ja tarpeisiin melko yksinkertaisin menetelmin, kuten kysymällä suoraan ja sitten tarkalla ja herkällä korvalla kuuntelemalla. Kun luin käyttäjäkyselyn raakaversioita vastauksista ilman johdon koostetta, minulle muodostui paljon henkilökohtaista, arvokasta ja yllättävää tietoa. Alussa olin hyvin ulkopuolinen, enkä ymmärtänyt kaikkea, mihin käyttäjäpalautteessa viitattiin. Tarvitsin avainhenkilöiden tulkintaa ja koostamista tähän.

On selvää, että kyselyyn vastatessaan yksittäiset käyttäjät eivät välttämättä ajattele kokonaisuutta tai yhteistä etua, vaan sitä mikä heillä itsellään on päällimmäisenä mielessä. Myöskään kaikki eivät vastanneet kyselyyn.

Täytyy muistaa, että käyttäjien psykologiset tekijät ja tunteet ohjaavat tarpeita, ja tämän takia esimerkiksi työpajassa tai palaverissa on tärkeää, että **suunnittelija (tai muu fasilitaattori) ohjaa prosessia, asioista keskustellaan yhdessä ja syntyneet ajatukset käydään avainhenkilöryhmän kanssa läpi.**

”Epärationalista tunnepohjaista päätöksentekoa on perusteltu esimerkiksi prospektiteorialla, jonka mukaan menetyksiin reagoidaan voimakkaammin, kuin saavutuksiin. (Hinta)alennuksia arvostetaan, saavutetuista eduista pidetään kiinni, riskejä ja menetyksiä kartetaan ja niin edelleen. Eri tulokulmat vaikuttavat käsityksiimme, vaikka esimerkiksi kokonaishinta olisi sama. Meidän on vaikea nähdä kokonaisuuksia, luopua jostain saadaksemme enemmän (Herne-Tammi 2002, 363–374.)” (Viertola Kari 2013, 11.)

Tämän teorian saattoi käytännössä huomata esimerkiksi siinä, kuinka ongelmallista on siirtyä omasta työhuoneesta jaettuun työhuoneeseen. Tähän liittyi oleellisesti ajatus työolojen huonontumisesta ja henkilökohtaisen tilan menetyksestä. Tai jos työntekijä oli aiemmin ollut Ympyrän ulkokaarteella ja katsellut merimaisemaa, ei hän tietenkään olisi halunnut siirtyä sisäkaarteelle toiselle puolelle taloa.

Vaikka suunnitelmat ja muutokset antavat kokonaisuutena tiloille enemmän kuin ennen, huomasin selvästi, että tilanne ei miellyttänyt niitä työntekijöitä, jotka ovat joutuneet luopumaan jostakin saavutetusta edustaan. Heidän fokuksensa lienee ollut pienissä yksittäisissä menetyksissä. Tilannetta ratkaistiin tilallisin muutoksin, esimerkiksi maisemaa avattiin kaikille yhteiseksi ja haettiin käyttäjien toivomaa oikeudenmukaisuutta valinnoissa. Myös keskustelemalla huolenaiheista avoimesti ja kuuntelemisesta oli mielestäni hyötyä muutoksen hyväksymisessä.

2.8 KÄYTTÄJÄPROFIILIT

// KÄYTTÄJÄ: PERTTI

Tilojen avaruus pitäisi säilyttää, eikä tässä vanhassa interiörissäkään mitään vikaa ole.

Ainakin tarvitaan lisää säilytystilaa ruualle

Pitäisikö kahvi-/lounashuoneen kokoa kasvattaa

Minusta suihkun rakentaminen tänne yläkertaan on suoraan sanottuna (vero)varojemme haaskausta ja johtaisi välittömästi työajan väärinkäyttöön.

huoneiden äänieristyksen lisääminen

Siivojaa ei pidä ajaa pois turhalla invavessa-litioittelulla: tiloihin riittää yksi

Työhuoneita ei tule purkaa vaan pidetään nykyiset seinät.

Kokoustuolit eivät tunnu oikein toimivilta

Parempi valaistus ja ilmastointi tarpeen

55-v mies, 10 vuotta toimitiloissa ollut, uusiin muutoksiin epäilevästi suhtautuva yksikön1 edustaja.
"En häiriinny melusta kovin helposti, mutta odottelunurkkaus käytävällä työhuoneeni lähistöllä tuntuu huonolta idealta, sillä siitä saattaa tulla melua huoneeseeni."

// KÄYTTÄJÄ:MIKKO

Käytävä-/aulatilaa voisi hyödyntää nykyistä tehokkaammin ja sijoittaa sinne esim. pöytiä pop-up -palavereita varten

pikapalavereja

Yksi suihku olisi tarpeen ja sen voisi kuvitella mahtuvan.

"puhelinkoppi" mm. luottamuksellisia puheluja varten

Toivoisin tilaa (ei kuivauskaappia), jonne voisi ripustaa kuivumaan märät ja kuraiset pyöräilyvaatteet

2hlö huoneista tuplahuoneita

valo tulisi rakennuksen läpi

40-v mies, valmistautunut muuttamiseen, positiivinen, innostunut asenne, yksikön2 edustaja
"Olen työskennellyt monenlaisissa toimistoissa ja nämä suunnitelmat vaikuttavat oikein hyviltä ja työviihtyvyyttäni parantavalta. Ylipäänsä on hienoa, että täällä on omia huoneita ja näin paljon tilaa"

// KÄYTTÄJÄ:MAIJA

Yksi yhteinen tauko/kahvitila voisi ryhmyttää uutta yhteisöä paremmin

Johtajan huoneesta ja A-studiosta on samalla mahdollista muodostaa suurempi yhteinen tila yksiköiden tilaisuuksia varten.

Meillä on aika paljon tyhjää käytävää, jota voisi hyödyntää - tosin minulla ei ole ideaa miten.

Sekä A- että C-päättyyn Luovimon kaltaisen vapaamuotoisen tilan, jossa voisi myös kokousta

En ymmärrä suihkun tarvetta, kellarin suihkut ovat hyvät ja aina tyhjä

viherseiniä tms.

lukutuoleja

Neukkareita en näe tarvittavan lisää vaan pikemmin pari-kolme jonkinlaista pienekkää ryhmäpöytää tms. näyttöpöydällä

30-v, nainen, osa-aikainen jo kahden hengen huoneessa toiminut yksikön1 edustaja.

"Olen aina saanut huonomman työhuoneen ja työtilan, koska olen osa-aikainen nuorempi työntekijä, Minunkin työympäristöni pitäisi kiinnittää huomiota."

2.9 KONSEPTIN IDEOINTIA

Kohtuulliset muutokset toimitiloissa

Lähtö- ja käyttäjätietojen karttuessa tehtävänäni oli ehdottaa niiden pohjalta erilaisia tilaratkaisuja käyttäjille. Käyttäjät kommentoivat ehdotuksia ja kertovat omia ideoitaan.

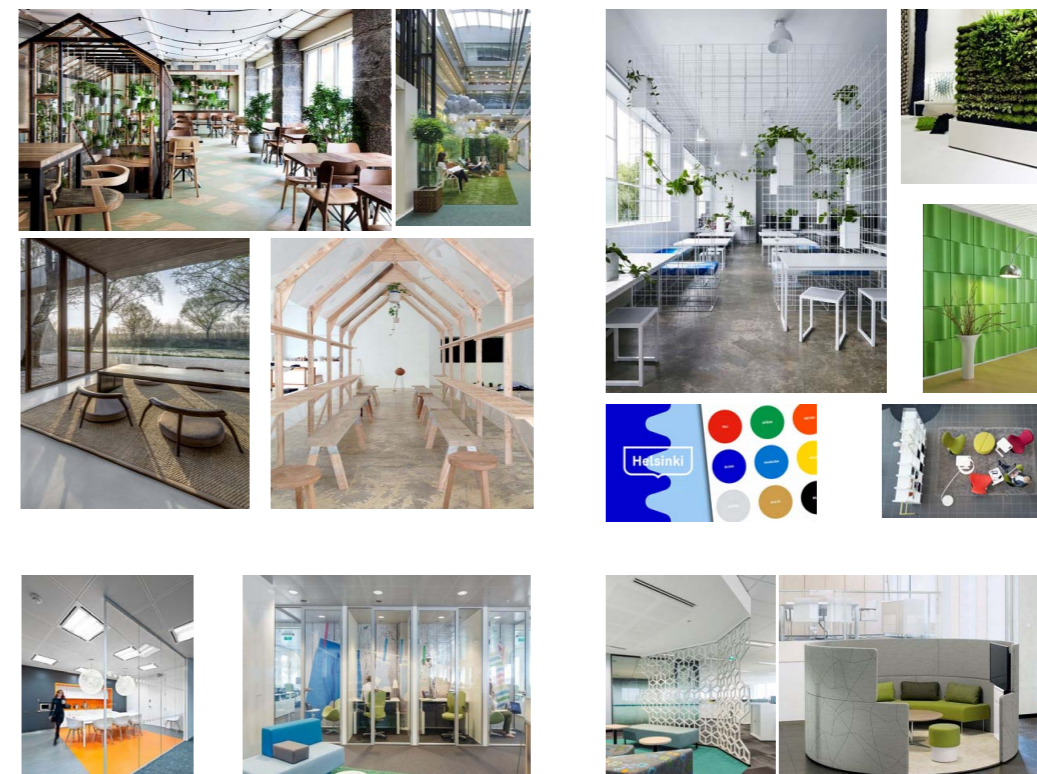
Kooste

- Tuodaan tiloihin toivottua vehreyttä!
- Kohtaamistilaa voitaisiin avata niin, että myös ulkotilan luonto voisi tulla toimistoon sisään tauoilla nautittavaksi. Kohtaamistilaan voisi suunnitella jonkunlaisen viherseinälle ja kasveille tarkoitetun aihion, joiden ympärillä työyhteisö voi kokoontua?
- Työntekijät ovat siiloutuneet kahteen eri taukhuoneeseen. Yksi isompi yhteinen taukhuone yhdistäisi jatkossa työyhteisöä paremmin ja toinen pieni taukotila palvelisi kokoustarjoilujen keittiönä?
- Materiaaleissa ja väreissä huomioidaan työympäristöltä toivottu rauhallisuuden säilyminen, toisaalta voidaan tuoda käyttäjän brändivärejä näkymään tiloissa eri vyöhykkeissä? Pehmeitä materiaaleja tuotaisiin tiloihin ja etenkin kohtaamistiloihin.
- Käytävän monotonisuutta voisi rytmittää ja tuoda toivottuja monipuolisempia kokoontumistiloja?
- Osassa neuvottelutiloja ääneneristävyttä voitaisiin parantaa, mutta voisiko käytäväalueella olla kivoja lukunurkkauksia tai kahvitteluun soveltuvia istuinryhmiä, myös ilman seiniä? Tutkitaan onko sittenkään tarvetta tuoda tilaan melko hintavia puhelinkoppeja, voisiko esimerkiksi kirjaston viereen tehdä monitoimisemmat hiljaiset huoneet, jotka toimisivat myös pieninä neuvottelutiloina?
- Melko ankeat aulat ja neuvottelutilat voitaisiin remontoida hieman viihtyisimmäksi ja kutsuvimmiksi tiloiksi?
- Suihkua ei lopulta tarvitakaan, minkälainen pukutila palvelisi työntekijöitä? -Suihkut löytyvät alakerrasta, todellinen tarve ainoastaan pyöräilijöiden ym. Pukutilalle vaatteiden kuivaukseen/vaihtoon toimistossa.

Muotokieli: geometrinen, ympyrä, pyörästetty, arkkitehtuurin huomioiva

Tunnelma: luonnollinen, harmoninen, ihmisläheinen (mittakaava), rytmikäs ja ryhmäyttävä, ajattomuutta

Tavoite: kohtaamisten ja yhteisöllisyyden mahdollistaminen hienovaraisesti, osallistava, työrauhan säilyttäminen, kestävä tilallinen uudistaminen, hillitty arvokkuus, yhdistävä

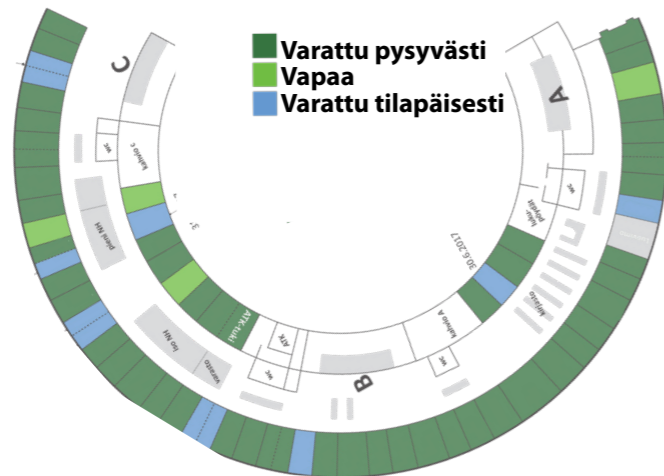
Kuva4. Pinterest-kollaasi 2017. Internetistä haetut referenssikuvat ilmentävät suunnittelun lähtökohtia, joista keskustella yhdessä käyttäjän kanssa. Yläosion kuvat ilmentävät tunnelmaa ja luonnolläheisiä materiaaleja. Vaihtoehtojen etsimistä uuteen kohtaamistilaan. Mukana myös brändivärit ja jo olemassa olevien värikkäiden tuolien nostamista esiin . Alareunan kuvat auttoivat keskustelemaan tekstiilimatoista, akustiikasta ja tilanjakamisesta eri keinoin.

2.10 TYÖPISTESIJOITTELUKAAVIO:

YKSIKKÖ1, LÄHTÖTILANNE SIJOITTUMINEN TILASSA

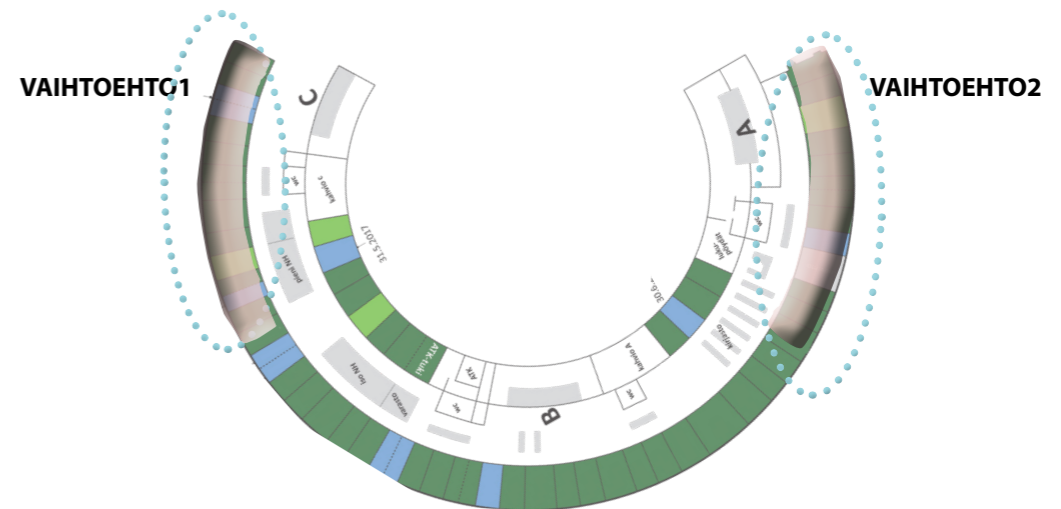
Lähtötilanne:

- tilassa Yksikkö1 sijoittuneena.
Noin 50-55 hlö
(työntekijämäärä elää ja muutama määräaikainen työsuhde päättyy)
- Johdon toimittamasta lähtötietopohjasta selviää, että toimistossa on 15 paikkaa tyhjänä/vapautumassa kevään 2018 aikana.
 - Huoneet ovat ympäri toimitilaa.

TILAAN MUUTTAVA YKSIKKÖ2, TYÖPISTESIJOITTELU-VAIHTOEHDOT

- Lähtötiedoista käy ilmi, että Yksikössä2 on työntekijöitä tällä hetkellä 12, mutta on varauduttava kahden position täyttämiseksi lähitulevaisuudessa.
Yksiköllä käy vierailijoita ja he tekevät jonkun verran tiimityötä vaativaa toimistotyötä. Täten henkilöiden sijoittuminen lähemmäksi palvelisi yksikköä parhaiten.
Käyttäjäkyselyssä selvisi, että työntekijöiden mielestä yksikkö2 kannattaisi sijoittaa jompaan kumpaan päättyyn, juuri liikenteen ja vierailijoiden takia.

2.11 TARKEMPI MÄÄRITTÄMINEN

Seuraavissa kaavioissa esittelen osiin pilkotun toimeksiannon tarkemman määrittelyn ja työni suunnittelukysymykset. Kaavioista voi huomata, miten toimeksianto kehittyy ja miten suunnittelun veturit ohjaavat työtä eteenpäin määrittämisvaiheessa.

Suunnittelukysymykset on ryhmitelty ja järjestelty seuraavanlaiseen muotoon, sillä samalla edetään myös vaakasuunnassa tuplatimanttikaavion prosessin mukaisesti (löydä-määritä-kehitä-toteuta).

*Suunnittelun veturit (design driverit), kiteyttävät konseptin ja näkyvät lopputuloksessa ja valinnoissa. Veturit määrittyvät suunnittelijan, rakennuksen ja käyttäjän arvojen mukaan ja niiden periaatteiden mukaan prosessi etenee. Suunnittelun vetureiksi on valittu pääosin ne teemat, jotka nousivat eniten esiin käyttäjien tarpeissa ja toiveissa. Suunnittelijan arvot perustuvat tietopohjaan ja suunnittelijan etiikkaan. Osaltaan toimitilasuunnittelu ja sitä kautta työympäristön vaatimukset ja työrauha määrittävät vetureiden suuntaa.

SUUNNITTELU-
PROSESSIN
VAIHE LÖYDÄ

SUUNNITTELU-
RYSYMYS
Miten työssä näkyy suunnittelijan, rakennuksen ja käyttäjän arvot?

ALKUPER.
TOIMEKSI-
ANTO

lähtötiedot,
rakennushistoriallinen selvitys

Historiallisen, uniikin ja suojellun rakennuksen "Ympyrätalon" tiloissa toimivan vuokralaisen tilaama toimeksianto. Asiakkaana Helsingin Kaupungin noin 70 henkinen työyhteisö, joka koostuu kahdesta eri yksiköstä.

DESIGN
DRIVERIT*

Rakennuksen muotokieli (historia), materiaali- ja värimaailman yhdistäminen

budjetti + ekologiset arvot

brändi

Yhdistetty asiantuntijuus, monipuolinen tietotaito

suunnittelijan ammattietiikka

KÄYTTÄJÄYMMÄRRYS

TARKENNETTU
TAVOITE

Ympyrätaloa suunniteltaessa sisustusarkkitehtuuri alistetaan nykyiselle arkkitehtuurille ja historian kunnioitukselle. Etsitään harmonia modernien työnteon vaatimusten, käyttäjän imagon, tarpeiden ja Ympyrätalon välille. Käyttäjän osallistaminen

MENETELMÄT

Taustakartoitus, rakennushistorialliseen selvitykseen tutustuminen ja siitä inspiroituminen
Käyttäjäymmärryksen kartuttaminen ja organisaation brändiin tutustuminen
Nykyään vallalla olevien työympäristösuositusten, kestävän suunnittelun ja ohjeiden noudattaminen
Omien suunnittelumethodien, arvojen ja prosessin tutkiminen ja ymmärrys

SUUNNITTELU- PROSESSIN VAIHE

Toimeksiantona oli laatia toteutus-suunnittelua valmistavia luonnoksia asiakkaalle toimistotilaan kohtuullisin muutoksina, sis 2-3 kommenttikierrosta:
-Toivottiin wc-tilan muuttamista suihkuksi, viherkasveja, puhelinkoppeja luottamuksellisiin puheluihin tms.,
-Avoimuus suunnittelijan ideoille ja ehdotuksille

DESIGN DRIVERIT*

Työhyvinvoinnin huomiointi tilasuunnittelussa ja sen menetelmissä
mielekkäät, turvalliset tilat

6E:tä
Riittävästi aikaa

Yhteisöllisyys:kohtaamiset, kahvihuoneen merkitys

Monipuoliset käyttäjien tarpeiden mukaiset tilat nyt ja tulevaisuudessa-> käyttäjäymmärrys
Työrauha ja kohtaamiset tauoilla

riittävät ilmamäärät, hyvä akustiikka

Yhteissuunnittelu

TARKENNETTU TAVOITE

- Tilaohjelman tarkennukset, nykytilanteen tarkentuminen
- Käyttäjäprofiloinnin kautta päädyttiin kohtaamisiin keskittymiseen: yksi taukotila, kohtaamispisteitä
 - Uusi yhteinen kokoontumistila, jossa avataan upeaa maisemaa kaikille "yhteisranta periaatteella"
 - Nykyisten aulojen ja kokoontumistilojen epävirallisuuden, kolkon sisustuksen kohennus, joka kannustaisi epäviralliseen kokoontumiseen, työkavereihin tutustumiseen ja yhteisöllisyyteen
- Tilojen kohennus, jotta vieraillekin olisi mukava esitellä tiloja ja ohjata heidät neuvotteluhuoneisiin
- Kommenttikierroksia tulee sen verran, kun niitä tarvitaan, 2-3 kierrosta toimi lähtökohtana
- Suihkutoive muuttu pukutilaksi

MENETELMÄT

- Aktiivinen vuorovaikutus, täten projektin onnistuminen vaatii osallistamista ja yhteissuunnittelua
- Menetelmänä käyttäjän kuunteleminen, sähköpostiviestit, puhelut ja yhteiset tapaamiset
- Suunnitteluprojektin koordinointi (aikataulu ja alustava budjetti erillishankinnoille)
- Keskustelujen pohjalta piirrettyjen luonnosten esittely ja muokkaus, ideointi
- Tilasuunnittelun työkalut: luonnostelu, referenssikuvat, kokeilut, iterointi, tilasuunnittelun ohjeistuksien/ määräyksien huomioiminen

SUUNNITTELU- PROSESSIN VAIHE

2 MÄÄRITÄ

**SUUNNITTELU-
KYSYMYS**
Miten työpisteet sovitetaan tilaan?

yksiköiden sijoittuminen:
LÄHTÖTILANNE-KAAVIO

**ALKUPER.
TOIMEKSI-
ANTO**

Noin 65-70 henkilön työpisteen sovittaminen toimitiloihin.

**DESIGN
DRIVERIT***

Nykyiset työhuoneet ja toimistokalusteet pääosin säilytetään

TYÖYHTEISÖN OSALLISTAMINEN TYÖPISTESIJOTTELUUN
JA YHTEISÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN

KÄYTTÄJÄYMMÄRRYS, TYÖNTEON
VAATEET, TIIMIT

**TARKENNETTU
TAVOITE**

- Hiljaisen työn tarve, yksilötyöhuoneet ja tilavyöhykkeet -> sitä kautta yksiköiden sisäisten tiimien ja neuvottelutilojen sijainti
- Tiettyjen liikkuvien elementtien ja sijoitusperiaatteiden lukitseminen vaiheittain (esim. Yksikkö2 äänekkäämpi->vilkkkaammalle vyöhykkeelle, siivouskomeron/pukutilan sijainnin löytäminen, ICT-tiimin paikka, esimiesten mahdollinen sijoittuminen tiimiensä keskellä)
- Monipuoliset, muuntautuvat toimitilat, mm. tiimien koon muuttumisen huomioiminen tulevaisuudessa
- Työtilojen ja aputilojen organisointi vapauttaa tilaa
- Työpistesijoittelun tuki työpajasta

MENETELMÄT

- Toimitilasuunnittelun soveltaminen
- Vyöhykesuunnittelun periaatteet
- Työympäristön vaatimuksien huomioiminen, työrauha
- Akustiikka, äänimaailman hallinta
- Ääneneristävyysparannukset, ilmamäärien varmistaminen
- Työyhteisön osallistaminen
- Suunnitelmaluonnokset ja kommentit niihin

SUUNNITTELU-
PROSESSIN
VAIHE

3
KEHITÄ

SUUNNITTELU-
RYSYMYS

Kuinka järjestää työpajoja ja osallistaa ihmisiä?

ALKUPER.
TOIMEKSI-
ANTO

työpaja suunniteltiin yhdessä johdon kanssa

Sisältää henkilöstöä osallistavan työpajan suunnittelun, toteutuksen ja purkamisen

Tilan, ajan ja budjetin rajoitteet ja resurssit työpajalle ja työpajan aikana

OSALLISTAMINEN JA YHTEISÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN

yhteissuunnittelu ja tavoitteet

materiaalin valmistelu ja tuottaminen

TARKENNETTU
TAVOITE

asetettu ajankohta

-Työpajan suunnittelu, toteutus, purku yhdessä käyttäjien avainhenkilöryhmän kanssa
-Lopullinen tilasuunnittelutyö tehdään työpajan pohjalta, suunta työpajasta käyttäjäpalautteen kautta!
-Työpajassa keskitytään tiedon jakamiseen, käyttäjien mielipiteiden kuunteluun työpistesijoittelusta ja alustavista suunnitelmista, jotta löydetään tarkennukset edellisiin tutkimuskysymyksiin

MENETELMÄT

- Ideointia, avointa keskustelua, ryhmätyötä, yhteissuunnittelua
- Työpajatyöskentelyn menetelmien soveltaminen, presentaatiot
- Tiedonkulun varmistaminen, tiedottaminen (Esimerkiksi suunnitelmat työyhteisön esille taukokuoneeseen)
- Uudenlaisten vuorovaikutusta, yhteistyötä, yhteisöllisyyttä ja viihtyisyyttä lisäävien ratkaisujen löytäminen
- Tiedotaidon löytäminen yhteisöstä (esim. ICT, hankinta, muutto)
- Kahvia ja pullaa

4
TOTEUTA

SUUNNITTELU-
RYSYMYS

Mitä säilytetään, mitä hankintoja tehdään?

kalusteiden inventointi

Toteutuksessa tarkoitus hyödyntää vanhoja kalusteita (inventointi)

Olemassa olevat kalusteet+ varusteet, valaistus
Budjettiraamit

yhteissuunnittelu

EKOLOGISUUS, KESTÄVÄ SUUNNITTELU

Tilantarpeet toimistosuunnittelun periaatteet

elinkaari-ajattelu

TARKENNETTU
TAVOITE

-Inspiroituminen siitä mitä kalustekantaa on, niiden yhdistely, kalusteiden ryhmittely ja kunnostaminen
- mahdollisuus hankkia uusia kalusteita, mihin tarvitaan, hankintapalaverien järjestäminen
-Työhuoneiden irtokalustusperiaatteet
-Hyllymetrien ja tarpeettomien mappien arkistointiin kannustaminen ja organisoinnin merkitys yhteisissä tiloissa
-Valaistusparannusehdotukset
-Tilojen akustiikka
-Viherkasvien tuonti tilaan

- Tietopohjan käyttäminen (esim. ekologisuus, ergonomia, esteettisyys, turvallisuus)
- Kalusteiden ryhmittely ja valinta yhdessä
- Vanhojen kalusteiden kunnostaminen, elinkaari
- Valaisimien kunnostus ja uudistaminen, energiatehokkuus
- Työympäristön organisointi, järjestäminen, inventointitarve

T Y Ö P A J A

Tässä opinnäytetyön työpaja-osuudessa avataan tämän projektin työpajatyöskentelyä tarkemmin. Työpaja määrittää projektin lopulliset toteutettavat suunnitelmat.

Pilvi Ahtinen selvittää opinnäytetyössään *Workshopin fasilitointi (2014)* yhteissuunnittelun perinteisiä menetelmiä, kuten ryhmäkeskustelua, jota työpajassa käytettiin. "Perinteisillä menetelmillä tarkoitetaan esimerkiksi ryhmäkeskusteluja tai haastatteluita. Suunnittelija käyttää menetelmää vahvistaakseen tai hylätäkseen tiettyjä asioita. Sovellettuihin menetelmiin kuuluu laadullisen tutkimuksen menetelmiä, kuten etnografiset ja havainnointimenetelmät. Tällainen tutkimus tavoittelee tarkastellun ilmiön tunnistamista ja sen selittämistä. Tavoitteena on kokeileva oppiminen sekä tunnistaa loppukäyttäjän näkökulma. (Mattelmäki 2006, 32-35)" (Ahtinen 2014, 33.)

3.1 LÄHTÖKOHDAT TYÖPAJATYÖSKENTELYYN

Dialogista

Osallistamisessa on haastavaa yhteen-sovittaa eri käyttäjien mielipiteet ja löytää yhteinen suunta. Se onnistuu ainoastaan hyvän vuorovaikutuksen ja kommunikoinnin avulla. Suunnittelijan tulee välttää monologia ja edistää dialogia. Viertola kuvaa dialogia hyvin opinnäytetyössään Tuplatimantti: Hajautuneen tiimin yhteistyömenetelmä ja viittaa lähteinään McDonald–Bammer– Deane 2009, Isaacs (2001), Aarnio–Enqvist (2001) ja Heikkilä, Heikkilä (2000) lähdeoteksiin.

”Dialogi on suhtautumistapa, ei tarkka menetelmä. Teorian sijaan, kyse on kokemisesta ja elämisestä. Siinä pyritään luomaan kannustava luottamuksen keskusteluympäristö. Se on yhdessä ihmettelyä, jossa ajattelu altistetaan kysymyksille. Valtapyrkimyksiä, häviäjiä tai voittajia ei ole. Olennaista on vastaanottava ja valpas mieli, sillä pienikin esiin tuleva asia voi olla merkittävä stimulatti uusille oivalluksille. **Tarkoituksena on asiaan perehtyminen yhdessä, ei puolen valinta, voittajan etsintä tai että lopulta oltaisiin samaa mieltä.** Dialogin perustaitoja ovat **kuunteleminen, kunnioittaminen, maltillinen kannanotto sekä avoimuus, aitous ja aktiivisuus.** Keskustelijat ovat uteliaita kuulemaan toisten näkemyksiä ja parantamaan tietämystään.” (Viertola 2013, 27.)

Mielestäni paras tapa käsitellä vaikeampia asioita, on keskustella niistä yhdessä. Asiaan auttaa, jos paikalla on ulkopuolinen puolueeton henkilö (tässä suunnittelija), jolle asioita selvennetään yhdessä.

Ryhmädynamiikasta

Työpajassa huomasin ryhmän voiman. Jos jollekin työntekijälle kaikki ideat tuntuivat mahdottomilta ilman perusteluita, löytyy myös toinen henkilö, joka sanoi ääneen eriävän mielipiteen ja näkee ideat mahdollisuuksina. Työpajan ryhmäkeskustelu pysyy balanssissa, kun ihmiset osallistuvat avoimeen keskusteluun eri näkemyksin. Haasteena ja vaarana aina on, että näin ei ole, eikä ihmiset avaisi suutaan tai balanssi kääntyy liikaa jompaan kumpaan

ääripäähän ollen tuloksetonta. Työpajan vetäjän tehtävä on huolehtia balanssista.

Ryhmänohjaajan tehtävä

Piritta Kantojärvi kirjoittaa kirjassaan Fasilitointi luo uutta, että ”jokainen luovan ongelmanratkaisun prosessin vaiheista sisältää divergenssin (avaaminen) ja konvergenssin (sulkeminen)” ja tämä pätee myös työpajatyöskentelyyn. ”Samaan aikaan kun sytytetään nuotiota, sinne ei kannata heittää vettä” (Kantojärvi, 2012, 25). Tämä vertaus kuvaa hyvin suunnitteluprosessin ymmärryksestä syntyvää selkeää muotoiluajattelun mallia ja samalla myös sitä, miten työpajassa tulisi edetä. Tutkimuksen/ideoinnin jälkeen seuraa siis aina analyysi- ja ratkaisu-vaihe, jonka etenemistä ryhmänohjaaja vastaa. ”Työpajan (lisäys myös itsensä, suunnitteluprosessin tai muun) ohjaamisen ydin on varmistaa, että keskitytään kerrallaan jompaan kumpaan, jotta molemmat vaiheet saadaan vietyä läpi tuloksekkaasti” (Kantojärvi, 2012, 25). Jotta työpaja pysyy aikataulussa, tavoitteissa ja mielenkiintoisena, jonkun tulee ohjata sitä vakaasti eteenpäin.

Jos joku osallistujista on juuttunut väärään vaiheeseen, Kantojärven mukaan suunnittelijan tehtävä on opastaa ryhmää etenemään. Hän voi kertoa kriitikolle divergenssi-vaiheessa, että nyt on aiheellista pidättäytyä kriittisistä hetken aikaa, ja muistuttaa että kriittiselle ajattelulle on tarvetta seuraavassa vaiheessa. Uusien vaihtoehtojen ideoijalle konvergenssivaiheessa, eli yhteenvetovaiheessa, voi huomauttaa, että nyt pitäisi jo valita ja analysoida eikä nyt tarvita lisäideoita. (Kantojärvi, 2012, 25) Tämä tieto selkeyttää työpajaa, kun sen vetäjällä on selkeä rakenne mielessään.

Yhteissuunnittelun yksinkertaisia menetelmiä:

- avoin keskustelu työyhteisössä
- tilannetiedotus
- tasapuolisuus ja yhdenvertaisuus
- johdon esimerkki ja sitouttaminen
- innostunut avainhenkilöryhmä ja etenkin innostunut suunnittelija

Työpajatyöskentelyn tueksi:

-tilasuunnitteluprojektin ja osallistamisen työkalujen ja metodien ymmärtämistä tulee kartoittaa. Aiheesta löytyy paljon hyviä kirjoja ja opinnäytetöitä. Menetelmistä lisätietoja kaipaavalle suosittelen Piritta Kantojärven ”Fasilitointi luo uutta kirjaa”, 2017, Alma Talent sekä esimerkiksi Pilvi Ahtisen ”Workshopin fasilitointi” 2014, Savonia AMK, Petra Tannerin ”Osallistavat työpajamenetelmät : Case: Martela pelisääntötyöpaja monitilatoimistoon, 2016, Lahden AMK tai Nina Salmen ”Co-design, tools & methods”, 2013, Pohjois-Karjalan AMK opinnäytetöihin tutustumista. Kävin itse syksyllä 2017 ”Radikaali fasilitointi”-kurssin ja tutustuin myös Ideapakan erilaisiin fasilitointimenetelmiin. Näistä koin olevan apua työssäni.

Työpajassa:

- Innostu, innosta! (KEPA 1998), osallistamisen pelisäännöt
- Anna tilaa ja tunnustele ilmapiiriä, kannusta!
- hyvien puolien korostaminen ideointivaiheessa ja ideointiin kannustaminen on tärkeää työpajan divergenssi-vaiheessa, kritiikki ja analyysi on tervetullutta, kun ideoita valitaan ja lopputuloksia analysoidaan.
- Tutustuminen ja sopeutuminen uuteen tilanteeseen, annetaan aikaa tutustua suunnitelmiin rauhassa
- yhteiset pelisäännöt

3.2 TYÖPAJAN SUUNNITTELU JA ESIVALMISTELUT

Kuka?

Työpaja suunniteltiin yhdessä johtoryhmän kanssa. Mukana neljä avainhenkilöä ja suunnittelija.

Mitä?

Tiivis yhteissuunnittelu avainhenkilöryhmän kanssa. Avointa keskustelua ja ideointia. Asetettiin tavoitteet ja raamit työpajalle yhdessä. Mietittiin ryhmätehtävien sisältö ja esitettävien kysymyksien muotoilua, jonka pohjalta laadin ryhmätyötehtävä-laput. Tarpeet ja toiveet löytävät paikkansa, kun johto antaa työntekijöille aikaa osallistua, ja osallistujilla on motiivi osallistua.

Miksi?

”Työntekijöiden sitoutuminen muutoksiin ja motivoituminen uusiin haasteisiin onnistuu parhaiten, kun on voinut itse vaikuttaa siihen, mitä omassa työssä ja työympäristössä tapahtuu. Osallistuminen ei tarkoita oikeutta päättää asioista, vaan se voi olla työntekijöiden mielipiteiden ja ehdotusten kuuntelemista niin muutoksen toteuttamiseen liittyvistä asioista kuin tarvittaviin tukitoimiin liittyvissä asioista. Kehitettäessä henkilöstön hyvinvointia, tulee ensin tunnistaa muutostarve ja arvioida lähtötaso. Sen jälkeen tulee miettiä keinot toimintatapojen muutosten toteuttamiseksi ja valita omalle organisaatiolle sopivat toimenpiteet. Lopuksi otetaan uudet toimet käyttöön ja asetetaan tavoitteet uudelle tekemiselle.” (TTL-blogi 2017.)

Tiedonkulun varmistaminen ja tiedottaminen on myös oleellinen syy työpajan järjestämiseen tulevan muutoksen keskellä. Tiedonkulun ja uudenlaisten vuorovaikutusta parantavien tekijöiden sekä yhteistyötä, yhteisöllisyyttä ja viihtyisyyttä lisäävien menetelmien avartaminen työntekijöille on oleellista. Yhteissuunnittelussa löydetään tiedotaitoa yhteisöstä (esim. ICT, hankinta, muutto), ja jokainen toimii asiantuntijana omalla sarallaan. Työntekijät vaikkapa työn tekemisensä ja tarpeidensa asiantuntijoina.

Miten?

Päivämäärä oli asetettu ajoissa ja työntekijät kutsuttu tilaisuuteen. Työpajan suunnitteluryhmä kokoontui vielä edellisinä päivinä. Näytin pikaisesti tekemäni presentaatiot suunnitelmaehdotuksista johdolle, ja niihin tehtiin vielä viime hetken muutoksia. Tekemääni historia-presentaatiota pidettiin hyvänä ja yhdistävänä.

Mietittiin, että ruoka ja kahvi yhdistää. Tarjolle kahvia, vettä, ja jos mahdollista, pientä purtavaa.

Kenelle?

Kun tavoite oli selvä, oli myös tärkeää miettiä, kenelle työpajaa pidetään? Millä tyylillä ja mikä on oma rooli? Pohdin tätä ennen kuin astuin työyhteisön eteen. Kuten opinnäytetyön käyttäjäprofiloinnissa kävi ilmi, työntekijät koostuivat tutkijoista ja analyyttisistä korkeakoulutetuista ihmisistä. Työpajan sisältö tuli räätälöidä sen mukaan. Toiselle yksikölle nykyiset tilat olivat tuttuja, toisille ei. Yksikkö2 saapui Ympyrään ennen työpajaa tutustumaan tiloihin ja alueen lounastarjontaan yhdessä.

RYHMÄTEHTÄVÄ (3-5 HLÖ:N RYHMISSÄ, ESITELLÄÄN LOPUKSI)

1. KOMMENTTEJA, AJATUKSIA YLEISTEN TILOJEN MUUTOSSUUNNITELMIIN

2. TYÖPISTEIDEN SIOITTELUPERIAATE-EHDOTUKSET (Ei nimiä)

MILLÄ PERIAATTEILLA YHTEISET TYÖPISTEMUUTOKSET (KTT:N TAPAUKSESSA TIIVISTÄMINEN) TULEE MIELESTÄNNE TEHDÄ? (oikeudenmukaisuus, johto päättää, arvonta, työtehtävät, tiimit, sijainti tilassa, työsuhteen tyyppi, persoonallisuus jne.)
B. OSA TYÖNTEKIJÖISTÄ MUUTTAA YHDEN, OSA KAHDEN HENGEN HUONEISIIN, MILLÄ PERIAATTEELLA TÄMÄ JAKO TULISI MIELESTÄNNE SUORITTA?

3. BRAINSTORMING! TILANIMI-EHDOTUKSENNE UUSILLE KOKOONTUMISTILOILLE, KS. POHJA

UUDET HILJAISET HUONEET KIRJASTON VIEREEN
LAAJENNETTU TAUKOTILA
KOKOONTUMISTILA (ENT. A-STUDIO)
UUSI KOHTAAMISTILA (TYÖNIMI GARDEN)
UUSI NEUKKARI (TYÖNIMI LUOVIMO)
NEUVOTTELU1 JA 2 KESKIKÄYTTÄVÄLLÄ
NIIDEN VÄLIIN JÄÄVÄ LOUNGE
MONITOIMITILA / KOKOUSTARJOILUKEITTIÖ
HISTORIALLISTEN HUONEIDEN 2 NEUVOTTELU1TILAA
MUITA EHDOTUKSIA TILANIMIKSI ?

Laadittiin yhdessä työpajan ryhmätyö-tehtävät. Kuvassa tehtävälappu, jonka jaoin pienryhmille.

3.4 TYÖPAJA 19.9.2017

Tervetuloa info- ja workshop-tilaisuuteen!

Agenda tänään:

klo 12.30-16.00 (sis. kahvitauko)

OSA1, INFO

-Esittäytyminen ja lyhyitä mielenkiintoisia presentaatioita

OSA2, IDEA-TYÖPAJA

-Työpaja-tehtäviä pienryhmissä

-Ryhmätöiden purku ja yhteenveto

-Seuraavat askeleet

Suunnittelijan tervehdys ja työpajan eteneminen omalta osaltani:

Tarinoin teille hetken ja uppoudutaan 10 minuutiksi Ympyrätalon historiaan ja uniikkiin arkkitehtuuriin.(-uutta tietoa, yhdistävä tekijä)

Sen jälkeen esittelen teille uudistettavat tilat tilasuunnitelmien kautta. Kaikkia tuntuu tänään askarruttavan oman työpisteen sijainti tulevaisuudessa. Keskustellaan näistä kysymyksistä ensin pienryhmissä levittäytyen ympäri toimitilaa. (Jaoin paperit ja kynät kaikille ja varmistin, että jokainen pääsi johonkin ryhmään.) Sovitaan, että samalla pidetään kahvitauko, ja palataan ryhmätyöskentelyn jälkeen takaisin isoon tilaan käymään ryhmätöitä läpi. Esitellään ehdotukset kaikille ja käydään niitä läpi yhdessä.

(Kirjurina toimii yksi avainhenkilöistä, sekä itse kirjoitin kannettavalla tietokoneella kommentteja ylös kaikkien nähtäväksi valkokankaalle. Originaalit ryhmätyöpaperit keräsin vielä lopuksi itselleni loppuanalyysiä varten.)

Neuvottelu- ja kohtaamistilojen nimistä kaivataan juuri tämän työyhteisön ehdotuksia, miten tilat kannattaisi mielestänne nimetä? Olisi kiva, että uudet nimet tulisivat teidän porukalta, ja ne vietäisiin opastukseen tilassa.

(Kevyempi ja hauskin osuus jätettiin viimeiseksi, jotta poistuessa tilaisuudesta mieleen jäisi huolenaiheiden lisäksi myös hauskoja ja vilttejä nimiehdotuksia.)

OSA1

Työpajan kulku: Vieressä työpajan agenda, joka esiteltiin työpajan aluksi. Ensin johto toivotti ihmiset tervetulleeksi ja esitteli oman yksikkönsä jäsenet. Paikalla oli noin 50 ihmistä. Seuraavaksi oli suunnittelijan lyhyet presentaatiot. Sitten kiinteistön puolesta edustaja kertoi heistä organisaationa, ja siitä miten urakka etenee tai minkälaisia palveluja, kuten suihkutiloja tai parkkipaikkoja, kiinteistö tarjoaa vuokralaisille.

Muuttoon liittyen tässä oli hyvä tilaisuus selvittää mitä toimenpiteitä muuttaminen edellyttää ihmisiltä, ja mahdollisiin häiriöihin työssä voi jo varautua etukäteen.

OSA2

Muodostettiin 3-5 hengen ryhmiä ja työskenneltiin iltapäivä niiden parissa, kahvia ja pullaa oli tarjolla. Lopuksi kaikki ryhmien ajatukset koottiin yhteen ja niistä tehtiin yhdessä päätelmiä ja päätöksiä. Tunnelma oli leppoisa ja vitsailtiin yhdessä, vaikka myös paljon kritiikkiä tuli suunnitelmia kohtaan ja tunteita heräsi työpisteiden sijoittelusta.

OSA3

Kommenttien analyysi ja revisioiden vienti suunnitelmiin.

Ryhmätyöt 3-5 hlö ryhmissä

Kategoriat:	kommenttien määrä
-Tilaehdotukset	7
-Nykyisten tilojen konkreettiset parannus- ehdotukset	2
-Yhteisöllisyyteen liittyvät	2
-Varusteisiin liittyvät	5
Työpisteiden sijoitteluun liittyvät	23
Tilojen uudet nimiehdotukset	9

3.4 TYÖPAJASTA OSALLISTAMISEN MENETELMÄNÄ

Osallistamalla työntekijöitä hankkeeseen johto osoittaa työpaikan olevan työntekijöidensä työhyvinvoinnista kiinnostunut organisaatio. Paras tapa osallistaa koko työyhteisöä mukaan on järjestää työpaja.

Työpajan tavoitteet

Olen kuvannut aiemmissa vaiheissa, kuinka tärkeää on, että **ennen lopullisia päätöksiä, asioista on keskusteltu työyhteisön kanssa**. Työyhteisölle haluttiin tuoda työpajassa esiin suunnittelun reunaehdot, mutta **jätettiin tilaa ja avoimuutta suunnitelmien säätämiseen**. Käytettävissä oli rajattu ja perusteltavissa oleva budjetti ja rakennuksen antamat rajoitteet. Suunnitteluratkaisut eivät saaneet tuoda ylimääräisiä turhia kuluja (esimerkiksi älyviherseinät, kahvikoneet tai muut henkilöstön toiveet, joita ei pystytty toteuttamaan). Näistä **haluttiin keskustella yhdessä ja selventää kaikille remontin tavoitteita**. Kun käyttäjät toivoisivat kaikenlaista, heidän oli helpompi peilata ajatuksiaan siihen, mitä on realistista oikeasti toteuttaa.

Johdolle tuotti vaikeuksia selvittää, miten työpisteet pitäisi uuden remontin myötä tilaan sijoitella, ja tässä he **halusivat aidosti kuunnella työyhteisön näkemyksiä siitä, miten tilanteessa tulisi toimia**. Tämä oli työpajan **ensisijainen tavoite**. Toinen tavoite oli tarkentaa erityistoiveita ja saada kommentit tähän

mennessä tehtyihin suunnitelmiin. Kun selvisi, minkälaisia toimenpiteitä tiloissa pitäisi työyhteisön mielestä tehdä, säädettiin suunnitelmia sen mukaisesti. **Kolmas tavoite oli yhdistää ja tutustuttaa yksiköjä toisiinsa. Oleellinen neljäs tavoite oli saada työyhteisö ymmärtämään inventoinnin, organisoitumisen ja järjestelyn tarve**. Työpajassa puhuttiin järjestelyn merkityksestä ja siivoustalkoista, ja sitä kautta muuton positiivisista puolista, kun työ on valmis.

Oli tärkeää kuulla työntekijöiden työympäristöönsä liittyvistä toiveista lisää, ja käydä läpi tähän mennessä tehdyt ehdotukset. **Työpajan oleellisimpana tavoitteena oli saavuttaa työntekijöille kuulluksi tulemisen ja heidän mielipiteidensä aito arvostuksen tunne**.

Työpajan ajankohta oli sopiva hetki esitellä yksiköiden osapuolet toisilleen, tiedottaa tulevasta muutosta ja kaikkia koskevasta aikatauluista. Tarkoitus oli yhdistää työyhteisöä jollakin keinolla, ideoida ja keskustella yhdessä. **Yhdistämisen menetelmäksi muotoutui Ympyrätalo-presentaatio**. Lisäämällä tietoa historiasta ja rakennuksen erikoispiirteistä, käyttäjät huomannevat olevansa ennemminkin etuoikeutettuja työskennellessään Ympyrässä. Samalla haluttiin lisätä tietoa myös rakennukseen ja siihen tehtävän suunnittelun rajoitteista. Tiedon ja ymmärryksen kautta arvostus tuntuikin lisääntyvän koko Ympyrätaloa kohtaan.

3.5 TYÖPAJAN PURKU JA TOIMENPITEET

Tässä osiossa löytyi vastauksia suunnittelukysymyksiin, ja työpaja oli kriittinen jatkon ja työn valmistumisen kannalta.

Työpaja-tilaisuus oli onnistunut, ja siinä korostui eri tahojen läsnäolon, inhimillisyyden ja kommunikoinnin merkitys.

Opittiin, että paras tarpeiden määrittelijäryhmä on koko työyhteisö yhdessä. Pelkällä johtoryhmällä ei ole syvempää tietoa kaikista työn tarpeista, ja he voivat lopulta esittää toiveita ainoastaan omasta näkökulmastaan katsoen. - Tämä pätee myös suunnittelijaan.

Työpajan ryhmäkeskustelun taltiointi ja jälkikäteen lisätyt kommentit:

1. Kommentteja ja ajatuksia yleisten tilojen muutossuunnitelmiin

- ok a. Kuntorunkka/teemahuone johonkin
- ok b. Kokoushuoneiden tietoliikennepiuhat & ilmastointi kuntoon
- ok c. Tuparit pidettävä!

ok, muutetaan suunnitelmaa poistaen kirjaston viereiset hiljaiset huoneet

- d. Liikaa ryhmätiloja/yleisiä tiloja/hiljaisia huoneita
Pitäisi saada niitä enemmän työhuoneiksi
Ja saataisi myös kahden hengen huoneita yhden hengen käyttöön
Erityisesti hiljaisia huoneita on liikaa

Tutkitaan, kumpi vaihtoehto on parempi

- e. Neukkareiden lasien teippaus ei toimisi?
nykyisistä harmaista kaihtimista
pidettiin ja ei pidetty
- f. Toivottiin, että äänieristystä parannettaisiin kaikissa työhuoneissa
Menee yli budjetin? Sen sijaan sovitaan äänenkäyttöön liittyvistä pelisäännöistä, kun kaikilla kuitenkin työhuone

Tutkitaan: Akustiikkaan ja äänenkulkeutumiseen on kiinnitetty erityishuomiota

- g. Huolestuttiin äänen kantautumisesta yhteisistä tiloista työhuoneisiin
ICT-tiimi, sähkösuunnittelija, käyttäjä ja suunnittelija ovat miettineet tähän ClickShare järjestelmän ja ammattilaisnäytöt
- h. Esitystekniikka, miten järjestetään yhteisiin tiloihin?
Niitä on lisätty tilaan ja lisäksi on käytössä muita tiloja lähellä
- i. Neukkareita tarvitaan riittävästi

Kapasiteetti on huomioitu alustavissa suunnitelmissa

- j. Kahvihuone
Myös tilojen riittävyys 70 hengelle – kiinnitettävä huomiota

Kasvit+huoltosopimus, myös allergiaystävällisyys huomioidaan

- k. Kasvit on hyvä juttu
NASAlla on viherkasvit listattu, jotka putsaavat ilmaa
Miten hoito ja kastelu?

2. Työpisteiden sijoitteluperiaatteista

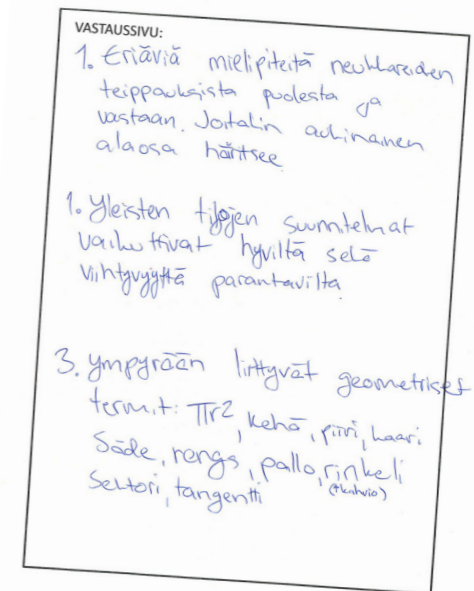
(Johto analysoi tarkemmin ja toteuttaa työpistelayoutin tämän perusteella)

- a. Työtehtävien mukaan, huomioiden persoonallisuuseikat
- b. Ei saa soveltaa senioriteettia tai määräaikaista, Toisaalta työsuhteen pysyvyyttä pidettiin myös sopivana kriteerinä
Harjoittelijat, gradulaiset ja muut vastaavat voisivat olla 2 hengen huoneissa
- c. Yksikön 1 tiimit lähekkäin eli tiimien perusteella ja edelleen samoja aihepiirejä tutkivat lähekkäin
- d. Esimiehet joukkojensa keskelle
- e. Vapaaehtoisuus, keskustelut ao. ihmisten kanssa
Voisi laittaa kyselyn, ne jotka haluavat 2 hengen huoneisiin, selvitetään ja tämä ratkaissee osan tästä
Tässä voi huomioida myös persoonallisuusjutut
- f. 2 hengen huoneisiin sijoittelusta
Etätyöläiset, projektityöläiset, osa-aikaeläkeläiset...
Hyvät vastamelukuulokkeet tarpeen mukaan kaikille ja etätyömahdollisuuksien parantamista tekniikan puolelta
- g. 1 hengen huoneiden jakoperusteista
Ketekä todella tekevät työtä, joka luo tarpeen omalle rauhalle, joustavuutta
- h. Graafista/karttatyötä tekevät tarvitsevat ison tilan
- i. Postin läheisyyttä duunin takia tarvitsevat sen lähelle
- j. Huonejärjestelyt pitäisi hoitaa mahdollisimman pienin muutoksin
Ei ole tarvetta istua aihealueittain, se siilouttaa
- k. Henkilöstöä kuunnellen johto päättää sijoittelusta
- l. Muutto helpompi talossa vähän aikaa olleille

3. Tilojen nimiehdotukset

(Vaihtoehto D-äänestettiin lopuksi parhaaksi)

- a. Nimetään kaupunginosien mukaan
- b. Suomenkieliset nimet
- c. Tilastotieteen termejä: luottamusväli, virhemarginaali
- d. Ympyrään liittyvät geometriset nimet
Rinkeli, Piiri, Säde...
Ympyrätalo talona poikkeuksellinen
- talon ominaispiirteitä korostaen
- e. Vanhojen työvälineiden mukaan
- f. Vanhojen legendaaristen hahmojen mukaan (Asta ja Eero)
- g. Laajennettu taukotila tupa ja garden olohuone

Kaavio2: Ote työpajan ryhmätyöstä

Työpajan jälkeen? Mitä seuraavaksi?

Puhuimme myös avainhenkilöiden kanssa toisesta koko työyhteisöä osallistavasta työpajasta. Mietittiin tulisiko sellainen järjestää myöhemmässä vaiheessa, jotta työyhteisölle kävisi ilmi, kuinka heidän tarpeensa ja mielipiteensä otettiin lopullisissa suunnitelmissa huomioon. Koska työyhteisö pitää säännöllisiä kuukausipalavereja, he pystyivät käymään asiat sisäisesti läpi, eikä tarvetta uudelle työpajalle nähty. Toki myös tilojen valmistuminen samalla osoitti sen, että työpajassa sovitut asiat ovat toteutuneet. Kysymys lienee myös siitä, että alusta lähtien projektiin määritettiin yksi koko työyhteisön osallistava työpaja.

Tärkeää on, että työyhteisö pysyy mukana prosessissa ja että lopussa sovitaan sisäisesti organisaation ja työpaikan yhteisistä pelisäännöistä ja opastetaan tilojen käytössä. Pelisäännöt ovat myös seikka, joka tässä työyhteisössä sovitaan sisäisesti.

Tupaantuliaiset ovat tärkeä asia

Oleellista yhteisön kannalta oli järjestää työpajassa sovitut ja luvatut tupaantuliaiset, tai tässä tapauksessa avoimet ovet, jonne minutkin kutsuttiin. Juhlat luultavasti ehyttivät työyhteisöä muutoksen ja remontin jälkeen, ja se on erittäin tärkeä asia.

Työntekijät suunnittelivat tilaisuuden yhdessä. Oli mukava huomata, että kahvihuoneesta oli muodostunut tilan sydän, ihmiset nauttivat yhdessäolosta ja tarjoiluista, uusissa screeneissä pyöri tietoa Ympyrätalon historiasta ja tiloissa toimivista yksiköistä. Musiikki soi taustalla ja vieraat kiertelivät tiloissa kommentoiden ja ihmetellen. Huomasin, kuinka muuttovastaavat olivat edellisinä päivinä viimeistelleet tilat todella siistiin kuntoon, ja uudistetut tilat saivat valtavan määrän kehuja.

Monet työntekijät olivat osallistuneet suunnitteluun, ja oli hienoa nähdä, kuinka he nauroivat yhdessä ja saavat nyt nauttia uudistetuista tiloista yhdessä kaiken vaivannäön jälkeen.

K E H I T T Ä M I N E N

MAISEMA
YHTEISÖLLISYYS
TYÖRAUHA
MONIPUOLISUUS
TULEVAISUUS

3.6.1 KONSEPTIN VALMISTUMINEN TYÖPAJAN MYÖTÄ

KEHITTÄMINEN

Lopulliset toimenpiteet vastaavat käyttäjien työpajassa esittämiä tarpeita ja toiveita. Kiteytin konseptin muutamaani määrittelemääni teemaan "maisema, yhteisöllisyys, työrauha, monipuolisuus, tulevaisuus".

Suunnitelmat tehtiin työyhteisöä varten, joten oli tärkeää kunnioittaa heidän näkemyksiään. Suunnittelussa huomioitiin myös budjetilliset, ajalliset ja tilan myötä syntyneet raamit.

Konseptin syntymisen myötä todensin, miten työ vastasi itse asettamiini suunnittelukysymyksiin ja toimeksiantoon.

-Maiseman avaaminen, jotta ihana näkymä olisi tasaisesti kaikkien ihailtavana, etenkin taukokuoneessa jossa elpyminen työstä on tärkeää

-Vain yksi laajennettu taukokuone, sen kapasiteetin nosto vastaamaan työyhteisön kokoa, tavoitteena työyhteisön yhdistäminen

-Kohtaamistilojen määrän tarkennukset työpajan kommenttien perusteella ja työntekijöiden tarpeen mukaan

-Esitetyt materiaalmallit hyväksyttiin (tekstiilimatot, verhot, laatta jne.)

-Kohtaamispisteisiin akustoivaa tekstiilimattoaluetta ja haluttu hillitty tunnelma

-Aulojen käyttöasteen nostaminen, ne toimivat myös kohtaamistilana

-Neuvottelutilan faceliftaus, tehdään teippaukset ikkunoihin

-Uusi pukutila

-Siivouskomero ja -varasto

-Työpisteet löysivät paikkansa työpajan jälkeen

-Tarvittavat ääneneristysparannukset, valitettavasti ei tehdä kaikkiin työhuoneisiin tässä remontissa

-Vehreys ja parannettu valaistus

-Organisointi, hyödynnettävät kalusteet ja varusteet -> ekologia

Miten työssä näkyy suunnittelijan, rakennuksen ja käyttäjän arvot?

Rakennuksen arkkitehtuuri ja asiakkaan ilme yhdistetään sisustuksessa

Muuntojoustavuus ottaa huomioon käyttäjän tulevaisuuden tarpeet

Tilankäytön tehostaminen niin työpisteissä kuten yleisissä tiloissa

Mitä säilytetään, mitä hankintoja tehdään?

Monipuoliset kalusteet luovat erityyppisiä kohtaamistiloja ja paikkoja tehdä työtä istuen ergonomisesti, rennosti sohvalla tai baarikorkuisella tuolilla pikapalaverin merkeissä

säilytetään paljon vanhaa, muutamia uusia käyttäjän toiveiden mukaisia hankintoja irtokalustukseen

Uusia kiintokalusteita keittiöön ja pukuhuoneeseen

Kierrätyskalusteita ja naulakko-kalusteiden käytön nostaminen

Millainen on hyvä tila, jossa toteutuu asiakkaan toiveet

Akustiikan toteutus tekstiilimatoilla, verhoilluilla kalusteilla ja akustoivilla verhoilla

Organisointi, siistijän työtila ja uusi pukutila

Kohtaamisiin panostaminen Tiloja, joissa voi palaverata häiritsemättä muita sekä rauhallisia käytävätiloja odotteluun, lueskeluun

Luonnolliset materiaalit kuten puu, villa ja viherkasvit yhdessä luovat pohjan suunnitelmalle, laadukkaita, ekologisia ja miellyttäviä materiaalivalintoja

Huomio valaistuksen väriin käytävillä, energiatehokkuuteen Monotonisen pitkän käytävän rytmitys Erialaisten tilojen kautta tilassa on helpompi orientoida, opasteet

Valaistuksella ja luonnonvalolla suuri merkitys, luonnonvalon kulkeutuminen tilan läpi on ihanaa

Pääosa materiaaleista ja väreistä rauhallisia, käyttäjän brändin mukaisia väripilkkuja.

Eryteisesti taukokuoneen ympäristön kohtaamisessa keskittyminen yhdessäoloon ja elpymiseen

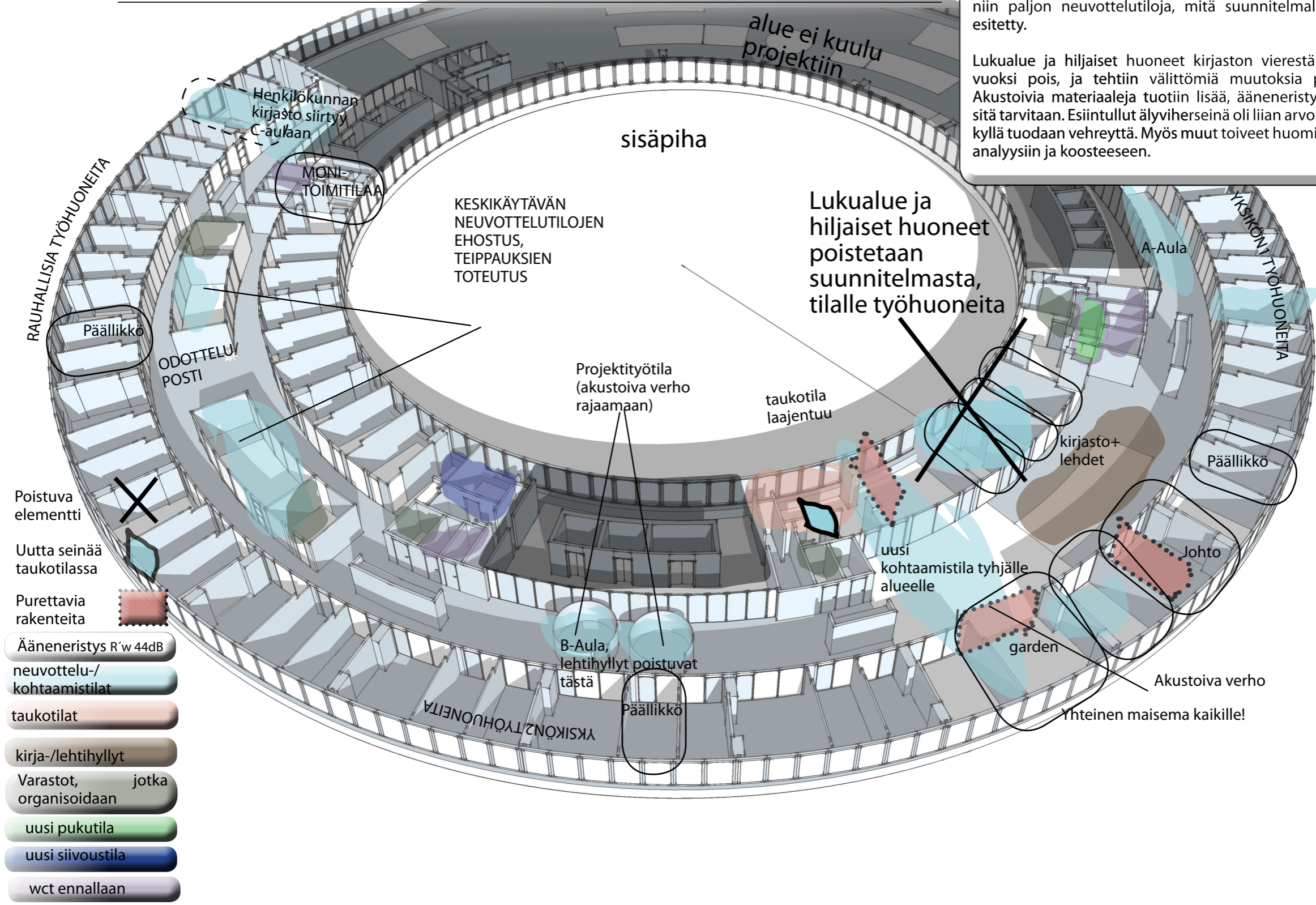
Utuna tilana aulaan projektityötilaa, jota rajaamaan verho/sermi/kaluste

Viherkasveja ja vehreyttä yhteisiin tiloihin

3.6.2 MUUTOKSET SUUNNITELMAAN

Työpajassa selvisi, että työntekijät eivät tarvitse tai halua niin paljon neuvottelutiloja, mitä suunnitelmaluonnoksissa oli esitetty.

Lukualue ja hiljaiset huoneet kirjaston vierestä otettiin tämän vuoksi pois, ja tehtiin välittömiä muutoksia pohja-layouttiin. Akustoivia materiaaleja tuotiin lisää, ääneneristystä sinne missä sitä tarvitaan. Esiintunut älyvihersseinä oli liian arvokas, mutta tilaan kyllä tuodaan vehreyttä. Myös muut toiveet huomioitiin perustuen analyysiin ja koosteeseen.

T O T E U T T A M I N E N

Toteutusosio esittää kuvatun prosessin myötä valmistuneet toteutussuunnitelmat. Toteutus on monipuolinen, sovittaa uuden ja olemassa olevaan arkkitehtuuriin, kestää aikaa ja tukee yrityksen brändiä ja toimintakulttuuria. Käyttäjän toiveet ja ideat otettiin kaikin puolin huomioon.

Suunnittelijana tehtävä oli ollut suunnitella tilat osallistaen, keskustella toteutettavista ratkaisuista ja hallita kokonaisuutta. Täten työstä muodostui käyttäjäkeskeisen suunnittelun ja oman suunnittelijan kädenjäljen yhdistelmä.

4.1 PÄÄKONSEPTI: "KAHVIA JA KOHTAAMISIA TIETOTYÖLÄISTEN ELÄMÄÄN"

4.2 ALAKONSEPTIT

Tilojen vyyhkeistäminen ja monipuolistaminen

Tilojen mitoitus

Työpisteet

Materiaalit

Värit

Kalusteet,
varusteet
Valaistus

Tekninen toteutettavuus

4.2.2 VYÖHYKKEET

Monipuoliset tilat vyöhykkeittäin

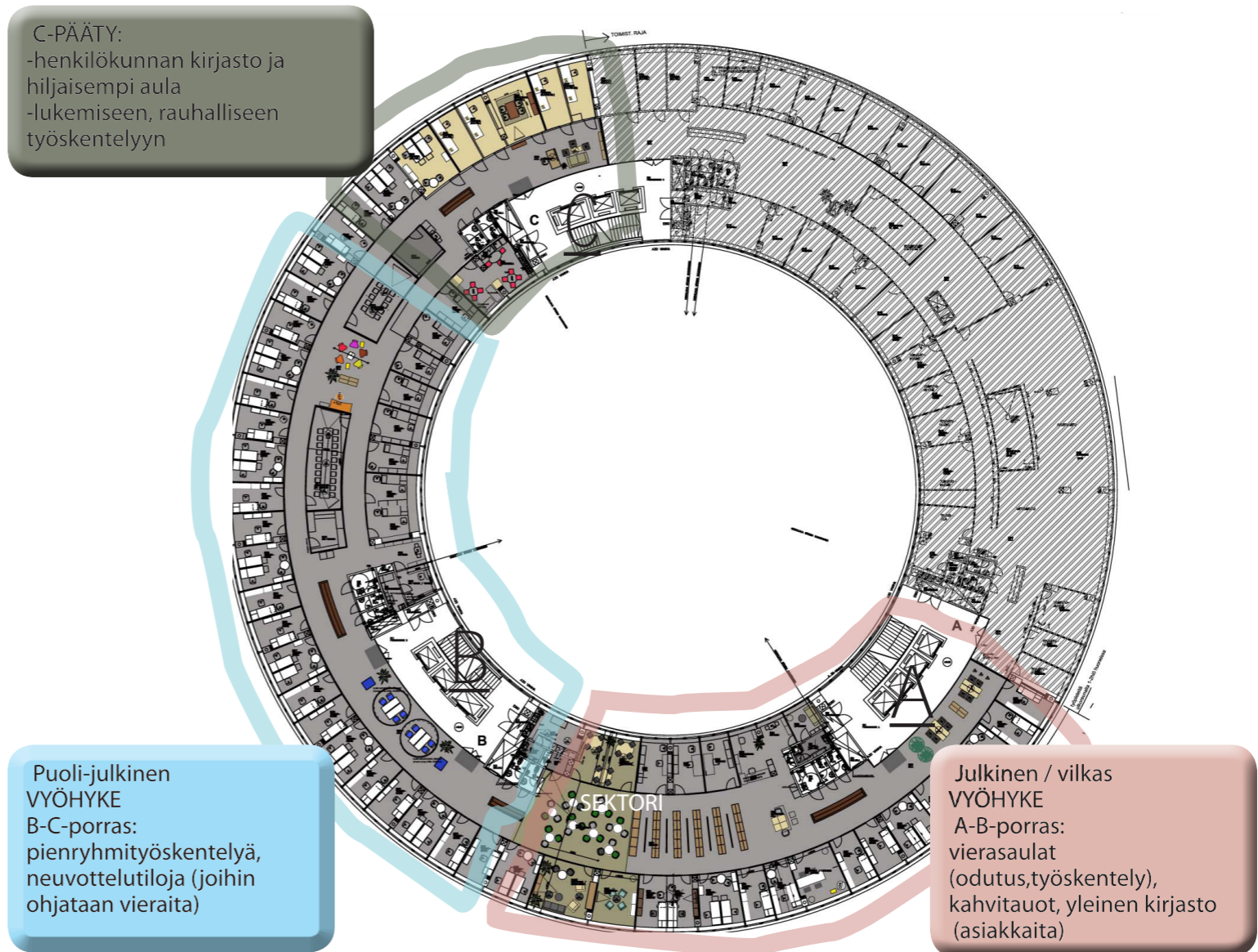
1660 m² = A-portaan pääsisäänkäynti aulasta C-portaan historialliseen päätyyn.

Tilojen vyöhykkeistäminen perustuu toimistosuunnittelun ohjeistukseen, jossa ideana on jakaa toimisto vilkkaisiin kohtaamisalueisiin ja rauhallisempiin keskittymistä vaativiin tiloihin. Tämän on todettu olevan hyvä ja toimiva suunnittelun lähtökohta.

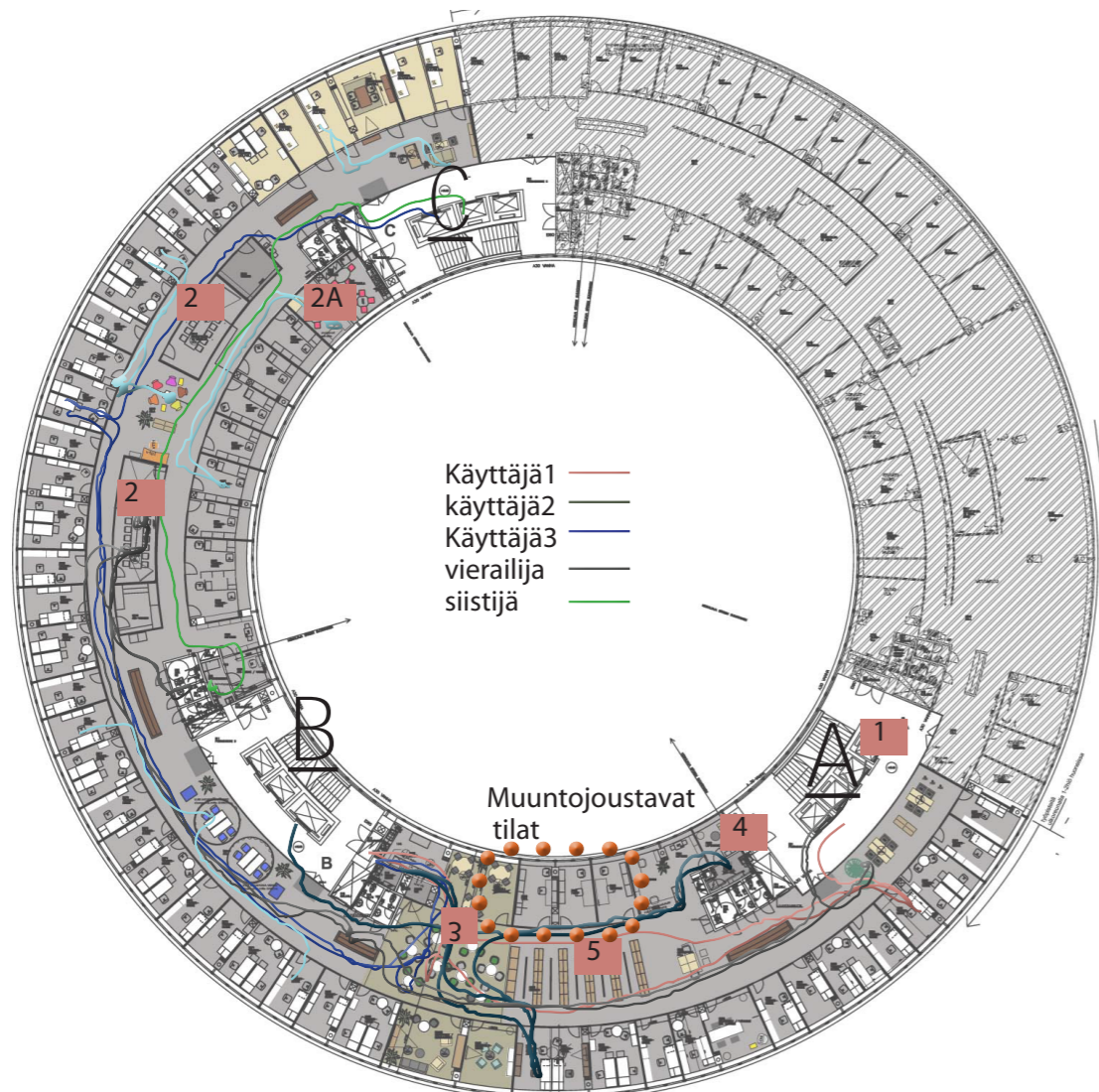
Kohtaamistila "Sektorit" on keskeisellä sijainnilla julkisen vyöhykkeen lopussa.

Yksityisempi alue:

Työhuoneet, suljetut tai osittain suljettavat projektityötilat

4.2.3 TOIMINTOJEN SIJOITUS KIERTOKAAVIO

Kiertokaaviosta selviää, että kohtaamistila ja taukotila todella yhdistävät eri puolilta tulevat henkilöt ja päivän aikana tulee jonkun verran kävelyä aivan itsestään. Työntekijät käyttävät kaikkia kolmea sisäänkäyntiä, tullessaan sisään, mennessään lounaalle tai lähtiessään töistä kotiin.

Suunnittelussa keskityttiin järjestelyyn ja uudelleenryhmittelyyn tilan vyöhykkeiden mukaan. Toimintojen sijoittelun lähtökohdaksi olivat käyttäjien tarpeet, sitä tukeva tutkimus ja toimistosuunnittelun mitoitusperiaatteet.

Työhuoneet oli ensisijaisesti sovittava tilaan tarvittavalle henkilömäärälle. Seuraavaksi oli mitoittava muiden tilojen kapasiteetti työntekijöiden määrän ja tarpeiden mukaisesti.

Käytäväalueelle sijoitettiin erilaisia **kohtaamisen mahdollistavia toimintoja**, jotta ne palvelevat eri puolilla olevia työntekijöitä.

Tilasunnittelussa **varauduttiin tulevaisuuden muutoksiin** esimerkiksi kirjaston viereisten kolmen työhuoneen ääneneristävyyssparannuksilla ja screen-varauksilla. Täten on mahdollista muodostaa tiloista neuvottelutiloja tulevaisuudessa.

- 1 A-aula pääsisäänkäynti, tilan viihtyisyyteen haluttiin panostaa ja tähän sijoitetaan loungemainen odottelu/kohtaamisalue
- 2 Käytäväalueen neuvottelutilojen sijainti säilyi ennallaan ja niistä tehtiin edustavammat. Neuvottelutiloihin tulee paljon ulkopuolisia vierailijoita.
- 2A Kokoustarjoiluja varten, toinen kahvihuone muutettiin palvelemaan neuvottelutiloja, sijaiten aivan niiden läheisyydessä.
- 3 Kohtaamistila ja taukotila = tilan sydän. Tilat on sijoitettu keskeiselle paikalle, jossa sijaisi aiemmin pieni taukokuone. Uusi kalustevalasto taukokuoneen viereen muodostui samalla, kun kulkukureitit keittiöön muutettiin.
- 4 Uusi pukutila lepoalueen viereen, sis. kuivauskaapin ja vaatteiden kuivausmahdollisuudet. Entinen varasto, jossa oli kuitenkin vesipiste valmiina.
- 5 Kirjasto säilyy lähes ennallaan. Kyseessä on yleinen kaupunkitutkimukseen liittyvä erikoiskirjasto. Lehtihylly sijoitettiin kirjaston ohtamistilan puoleiseen pätyyn.

- Säilytystilaa tuotenäytteille naulakkokalusteisiin
- Esteetön wc-tila palautetaan wc-käyttöön, siivouskomeron varusteet, pesukone, siivouskärri ja lattianhoitokone siirtyvät omaan uuteen siivousvarastoon
- Paperinkierrätyspiste-kalusteita sijoitetaan käytäville
- Kopiotilat säilyvät nykyisillä paikoillaan, mutta ne organisoidaan

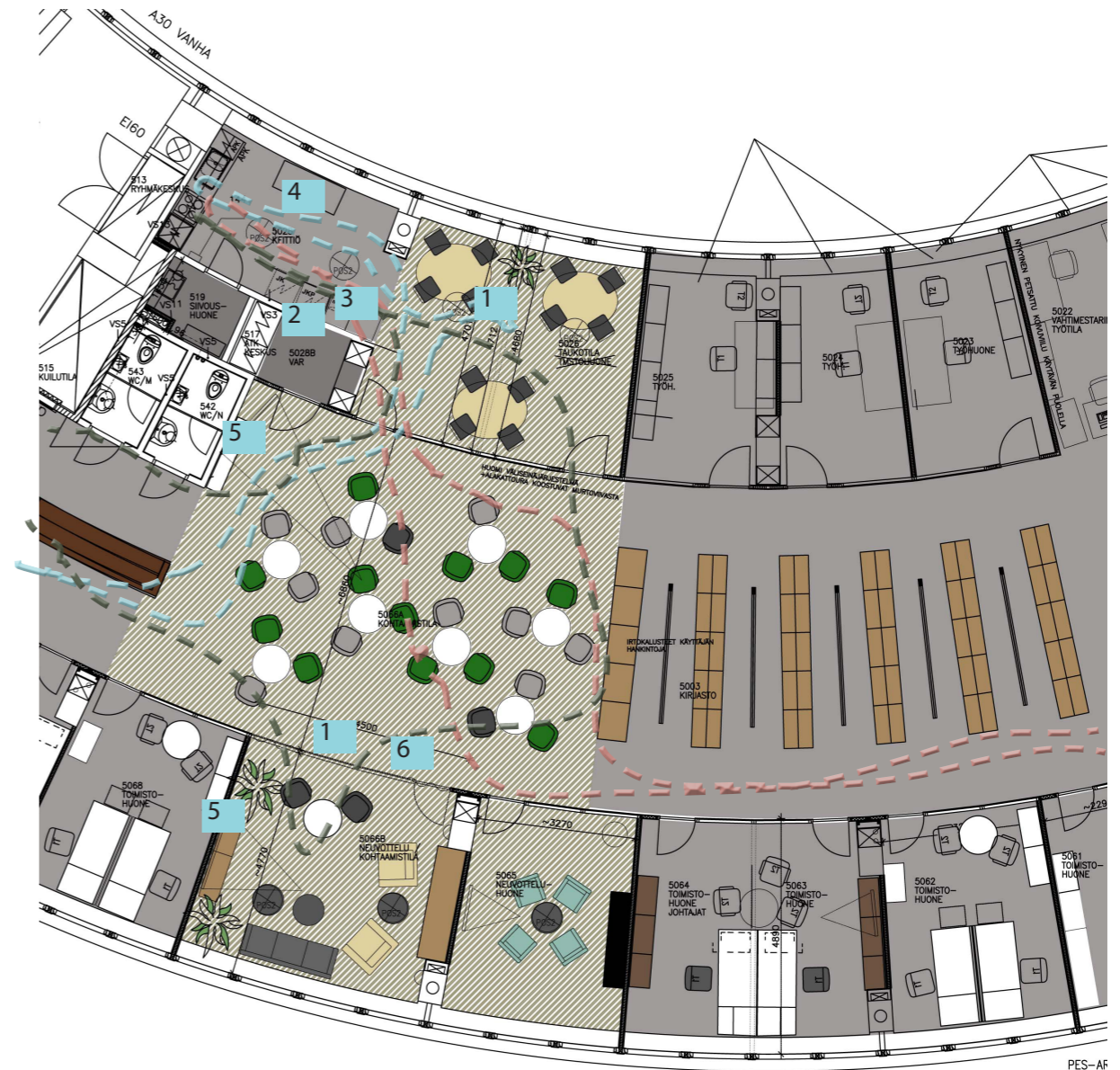
4.2.3.1 ERITYISHUOMIO TAUKOTILAAN JA SOSIAALISIIN KOHTAAMISIIN

Kahvihuoneesta tehtiin tilan sydän ja tyhjät käytävätilat valjastettiin palvelemaan kohtaamistiloina.

- 1 Väliseinä purettiin, jotta tila laajeni.
- 2 Seinä ja vanha kulkureitti ummistettiin. Oven aukeamissuunta käännettiin.
- 3 Seinustalle rakennettiin uutta korkeaa kaapistoa.
- 4 Uusi keittiösaareke, sis. taso kahvinkeitimille ja kaapistossa kierrätyspisteet
- 5 Uusi näyttö seinälle
- 6 Akustoivaa verhoa

”Hyvä kahvihuone ja siellä tapahtuvat satunnaiset kohtaamiset voivat tehostaa työtä yllättävän paljon. Tarvitaan vähemmän kokouksia ja vähemmän sähköpostipommitusta, jos asian voi ottaa rennosti puheeksi kahvihuoneessa.” (Huotilainen 2017.)

TOTI-hankkeen loppuraportti (TTL 2012) esittelee taulukon siitä, miten taukotilojen on mahdollista elvyttää työntekijää taukojen aikana. Taulukko listaa työstä irtaantumisen keinoiksi muun muassa poissaolemisen tunteen, erilaisen ympäristön omaan työtilaan verrattuna, Radion/TV:n (jos ne on mahdollista laittaa pois päältä), lehdet, ristisanat ja hedelmät..Yrityksen historia ja menestykset taas eivät tuo elvyttävyyttä taukotilaan. Tiimin ja yksilöiden yhteiset muistot, menestykset ja historia voivat sen sijaan edesauttaa elvyttävyyttä. Taukotiloja suunniteltaessa on tärkeä miettiä kenen kanssa tila on yhteensopiva – yksilön, ryhmän vai yrityksen. Ihmisille sopivat erilaiset asiat, joten voiko yksi perinteinen taukotila tuottaa yhteensopivuutta? (Hongisto Valtteri, Haapakangas Annu, Koskela Hannu, Keränen Jukka, Maula Henna, Helenius Riikka, Nenonen Suvi, Hyrkkänen Ursula, Rasila Heidi, Sandberg Esa, Hyönä Jukka 2012,33.)

4.2.3.2 YKSIKÖIDEN SJOITTUMINEN

Yksikön2 työpisteet 1-2hlö työhuoneissa-aulan yhteydessä.

Työntekijöitä tällä hetkellä yhteensä 12 hlö.

- Toimiminen tiimissä lähellä toisiaan, yhteneväinen ryhmä
- Liikennettä
- Paljon vierailijoita (oven avaus tarvittaessa, ovisummeri), kirjaston yhteydessä, jossa käy ulkopuolisia vierailijoita

Johdon työpisteet:

- Päälliköiden sijoitus näkyvälle paikalle, tavattavissa tarvittaessa
- Johtajillakin jaettu työhuone

-**Yksikön1 työpisteet** jatkuvat heti Yksikön2 työpisteiden jälkeen kohti C-portaan rauhallisempaa vyöhykettä kohti.

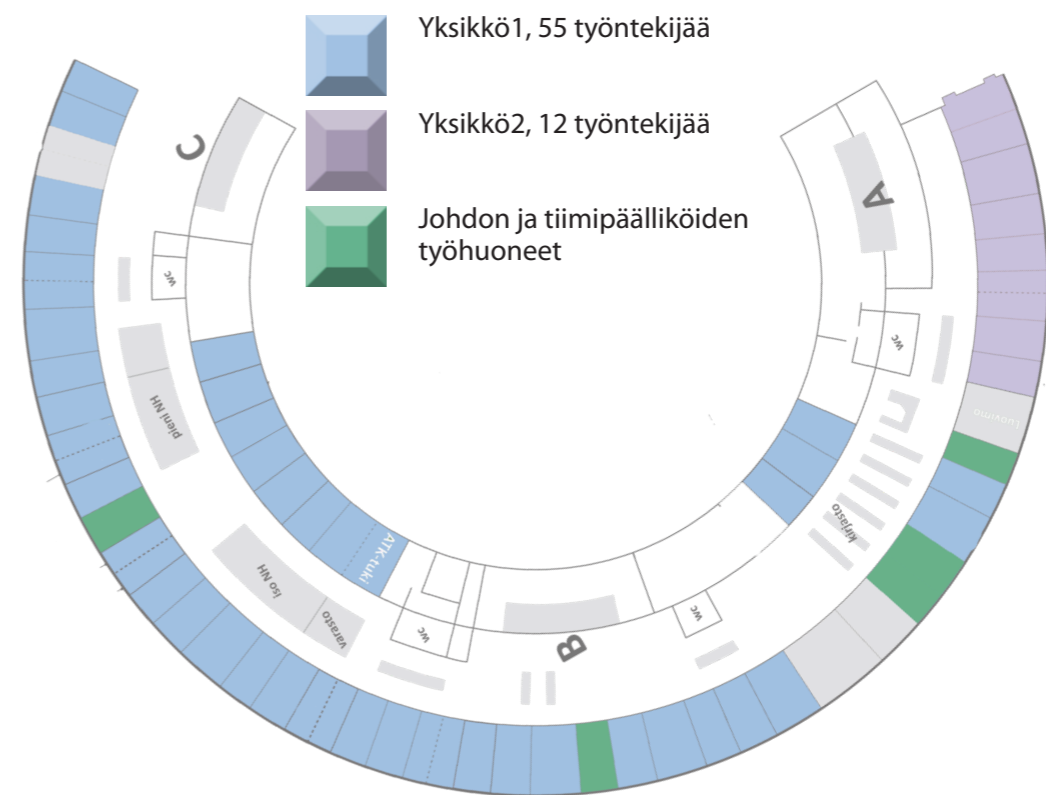
- Työntekijöiden työpisteet 1-2hlö työhuoneissa

Atk-henkilöt 3 hlö:

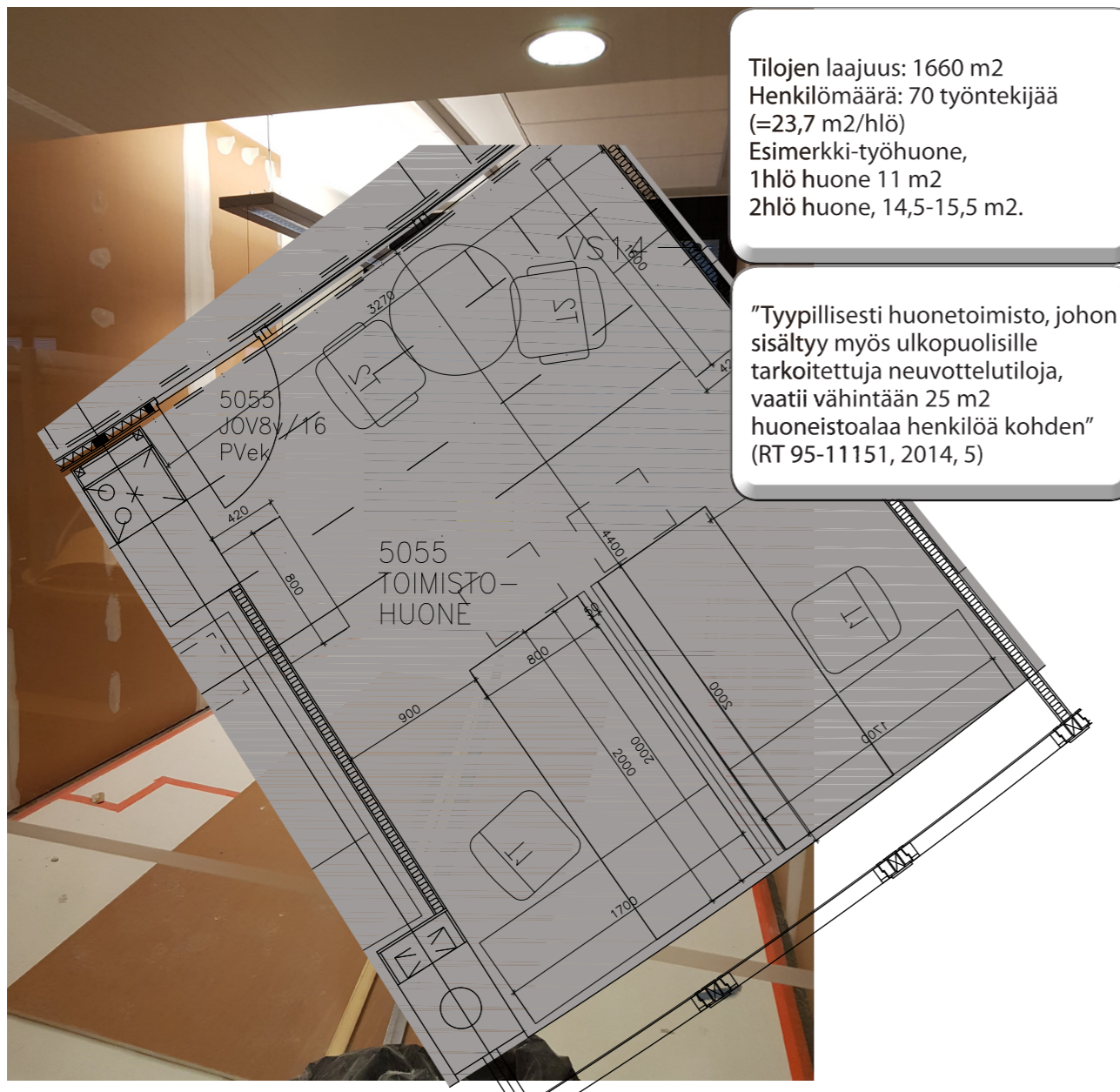
- Työtilat säilyvät olemassa olevilla paikoilla

Kirjaston yhteydessä

- Työpiste vahtimestarille, suuren asiakaspalvelupisteen tilalle esimerkiksi itsepalvelukoneet
- Työpisteet informaatioille

4.2.3.3 TILOJEN MITOITUS, TYÖPISTEET

Tilojen laajuus: 1660 m²
Henkilömäärä: 70 työntekijää
(=23,7 m²/hlö)
Esimerkki-työhuone,
1hlö huone 11 m²
2hlö huone, 14,5-15,5 m².

"Tyypillisesti huonetoimisto, johon sisältyy myös ulkopuolisille tarkoitettuja neuvottelutiloja, vaatii vähintään 25 m² huoneistoalaa henkilöä kohden" (RT 95-11151, 2014, 5)

Työhuoneet:

Työhuoneet säilyvät nykyisillä sijainneillaan ja väliseinäjaolla. Työhuoneiden seiniä maalattiin valkoiseksi tarpeen mukaan. Johtoryhmä käy työhuoneissaan luottamuksellisia keskusteluja, joten neuvottelu- ja kohtaamistilojen lisäksi, myös näihin huoneisiin tehtiin ääneneristysparannuksia. Muutoksen myötä suuremmissa työhuoneissa huoneissa on kaksi henkilöä sijoittuneena.

Työhuoneissa on jo aiemmin ollut mahdollisuus persoonan esiintuontiin (ei suunnittelijan määrittämää värikoodausta) esimerkiksi työtuoleissa. Säilyttimiä löytyy sekä valkoisena, että puunvärisenä. Ne jotka muuttivat kahden hengen huoneisiin, päättivät yhdessä, sijoitetaanko työpisteiden väliin sermiä vai ei. Työntekijät myös valitsivat vierastuolit itse omien mieltymyksiensä mukaan vapaana olevista kalusteista.

Työhuoneen hyödyistä keskusteltiin. Oma työhuone korostaa omasta työrauhastaan huolimatta kuulumista työyhteisöön. Jos oma paikka on tyhjiällä, se huomataan ja henkilöä kaivataan, jos hän on esimerkiksi sairastumisen takia poissa. Oman työhuoneen kautta syntyy turvallisuuden tunne ja selkeys, kun on oma tuttu tietokone oikeilla asetuksilla, ja tavarat itsemääritetyillä paikoilla.

Esimerkki-työhuone kuvassa, 2hlö huone, 14,5 m².

Lopullinen työpistesijoittelun syntyminen:
- Johto toteutti kyselyn 2 hengen huoneisiin haluaville
- Työpajan jälkeen johto laati ehdotuksen, jota työntekijät kommentoivat vielä ennen lopullista versiota.

Vaikutus työntekijöiden ja yhteisön hyvinvointiin merkittävä!
Vaikutus työrauhan säilymiseen

Työpistekalustuksessa hyödynnettiin olemassa olevia kalusteita

4.3 LÄHTÖKOHDAT VÄREIHIN JA MATERIAALEIHIN

Nykytilanne

Tiloissa oli musta-valko-harmaata sävy maailmaa rakennusosissa, sekä hallitsevana tehosteena tumman mahongin-väriseksi petsattua järjestelmälasisseinää. Nykyiset värit toimivat pohjana uudelle sisustukselliselle kerrokselle. Kaikkia uusia sävyjä on sovitettu olemassa oleviin tilassa vallitseviin väreihin.

Kolmen harmonia

Maisemasta inspiroituminen toimii uuden värimaailman pohjana, tiilenpunainen, nurmikon vihreä, meren sinisyys. Nämä ovat myös asiakkaan brändin mukaisia Helsinkiin liittyviä värejä ja toisaalta ajattomia teemoja. Niiden voidaan nähdä sointuvan juuri tälle paikalle ja tähän ympäristöön suunniteltuun historialliseen rakennukseen. Kuten aiemmin olen työssäni maininnut, tarkoitukseni oli yhdistää lähtötilanne, rakennuksen arvot ja käyttäjän brändi hakien lopputuloksessa niiden välistä harmoniaa. Tilat haluttiin pitää tunnelmaltaan rauhallisina ja tuoda luontoa, kuten viherkasveja ja maisemaa sisätiloihin.

Uusittu tunnelma

Arvokas ja rauhallinen, viihtyisä. Kontrastina räväkämpää brändivärejä kohtaamistiloissa ja työhuoneissa.

Elpymistä edistävät tilat

Taukotilan alue on pyhitetty elpymiseen ja värit ja materiaalit täten rauhallisia ja luonnonmukaisia vihreitä, rusehtavia ja sinertäviä sävyjä. Myös C-päädyn aulan värimaailma on rauhallinen, tunnelmaltaan historiallinen.

Nykyinen värimaailma

Kaavio3. Käyttäjän brändivärit (Helsinki-teema)

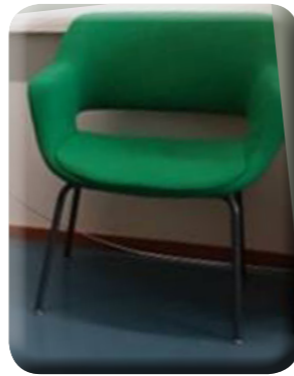

Ikkunoista näkyvä maisema (luonto ja ympäröivät rakennukset) inspiroi.

4.3.1 VÄRIT

Pyrin värimaailmassa yksinkertaiseen ryhmittelyyn ja aluekohtaiseen yhtenäisyyteen. Käyttäjä piti ajatusta hyvänä, ja sen mukaan edettiin. Toiveena oli, että olemassa olevista kalusteista pystyttäisiin muodostamaan viihtyisiä tiloja. Värimaailman ryhmittely kulki käsi kädessä kalusteiden ja tekstiilimaton värin kanssa. Kussakin tilassa on otettu lähtökohdaksi jokin olemassa oleva kaluste. Esimerkiksi kohtaamistilassa vihreät Kilta-tuolit, ja rakennettu muu maailma sen ympärille.

Uusissa kalusteissa käytettiin paljon neutraaleja sävyjä ja perusvärinä järjestelmäväliseinien ja lattian kanssa soveltuvaa vaalean ruskeaa/beigeä, harmaata ja mustaa. Mustalla annettiin kontrastia tiloihin. Uusia kalusteita voi huoletta yhdistellä värillisten kalusteiden tai materiaalien kanssa tulevaisuudessa.

PIIRI (C-AULA)

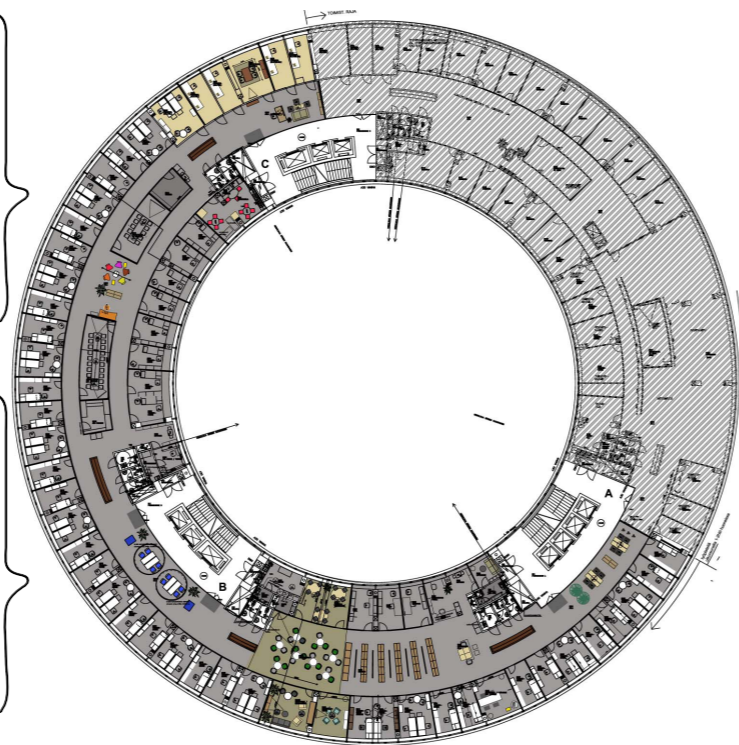
PALLO (AVOIN ODOTTELUTILA)

PROJEKTIRENKAAT (B-AULA)

SEGMENTTI/TANGENTTI (NEUVOTTELU)

KEHÄ (A-AULA)

PIIÄRTOISEEN (NEUVOTTELU)

PARAABELI (NEUVOTTELU)

RINKELI/SEKTORI/SÄDE (KOHTAAMISTILA)

4.3.2 MATERIAALIT

Tapaus Ympyrässä, uudet materiaalivalinnat on perusteltavissa laadulla, turvallisuudella ja kestäväen suunnittelun periaatteilla. Ympyrätalon sisustus on ikään kuin alistettu rakennuksen arkkitehtuurista tuleville muodoille ja materiaaleille, sekä olemassa oleville, käytettäville tuotteille. Tavoitteena oli selkeytys, arkkitehtuurin, sisustusarkkitehtuurin ja käyttäjien arvojen mukaiset materiaalit. Lattiat, seinät ja alakatto jäivät ennalleen. Ainoastaan muutamia väliseinien purkutöitä

suoritettiin uuden tilaohjelman mukaisesti. Tiloihin tuotiin uutena asiana pehmeitä materiaalia, kuten akustoivia verhoja ja uutta tekstiilimattoa. Mattoa asennettiin yleisten tilojen auloihin ja kohtaamistiloihin. Valittu matto edustaa perinteistä kestävästä villamattoa, eikä ole kuvioiltaan tämän hetken trendien mukainen, kuviollinen tai värikäs, vaan neutraali. Villa on materiaalina uusiutuva, absorboi ääniä, on luonnostaan paloturvallinen ja luonnossa hajoava. Se myös

hylkii luonnostaan likaa ja ikääntyy kauniisti. Villamaton lisäksi kolmeen värikkääseen ympyränmuotoisiin mattoalueeseen valittiin Modylussin tekstiilipalamattoa. Molemmissa matoissa mietittiin kestävyyttä ja huollettavuutta ekologisuuden lisäksi. Lasiseinät saivat harmaiden sälekaihtimien sijaan brändin mukaiset teippaukset ja pukuhuone päätyseinään laatoituksen.

Nykyiset säilyvät materiaalit:

Käytävän harmaa alaslaskettu metallisäle-alakatto
Nykyiset valaisimet, joihin vaihdettiin led-yksiköt

Seinät: järjestelmälaseinät ja siihen liittyvät petsatut mahongin sävyiset tehosteosat
Valkoiset umpiseinät

Lattia: harmaa linoleum (väri muuttua ruskeasta harmaaksi, kun valaistuksen sävyä muutettiin raikkaammaksi K4000)

Väliseinät valkoiseksi maalattuja levyseinä, valkoista kattoonliimattua akustiikkalevyä/alaslaskettua Valkoista kipsilevykattoa ulko- ja sisäkaarten huoneissa.

Historiallisissa huoneissa omat materiaalit, jotka säilyvät ennallaan (käytäväseinä maalattua tiiliseinää, kautsulaattalattia, lastulevyseinä, valaisimet)

Uudet materiaalit:

Uudet valkoiset sisustusvalaisimet

Viherkasvit valkoisissa ruukuissa

Tekstiilimattoa linoleumin päälle(1-3)

Seinien maalausta pukuhuoneen päätyseinän laatoitus keraamisella laattalla (4)

lisäksi uudet varusteet kuten mm. akustoivat valkoiset verhot

Kuva5. 1) centrepoint/ VM-Carpet, rullatavara lev.4m, väri: slate. Luokitus 32, normaali julkinen käyttö. 2-3) 06Step/ Modulyss, tekstiililaatta 50x50cm, värit: 313 oranssi ja 579 siniharmaa, luokitus 33, kova julkinen käyttö 4) DOTS DECOR / WOW Boreal Lunar/Dots, kahta eri laattaa. ABL-laatta, 18,5 x 18,5 cm, väri: Earth

Valokuvat Teija Anttila-Minkkinen

4.4 SUUNNITTELIJAN VASTUU

”Rakentaminen on merkittävä tuotannonala niin taloudellisesti kuin aiheuttamiensa ympäristövaikutusten kannalta. Vaikka energiatehokkuus on rakennusten ympäristövaikutusten kannalta merkittävintä, **myös materiaalivalinnoilla on oma tärkeä roolinsa.** Rakennusten kestävässä suunnittelussa tulisi huomioida materiaalien ja rakenteiden piilovirrat, hiilijalanjäljet, kestävyys, korjattavuus, kierrätettävyys ja myrkyttömyys. Hyviä materiaaleja ovat lähituotantona saatavat uusiutuvat luonnonmateriaalit.” (Ilmasto-opas 2017.)

Kuten alussa mainitsin, tehtävänäni oli selvittää materiaalivaihtoehtojen taustoja. Työni suuri, merkittävä ja haastavakin vastuu on tehdä materiaali- ja tuoteehdotukset kestävässä suunnittelun periaatteisiin perustuen suuresta materiaalien valtamereistä. Tässä lyhyesti esimerkkejä lupauksista, joita valittujen tuotteiden yritykset antavat.

Lappajärveläinen perheyrityksenä toimiva mattokutomo, jonka villamattoa tiloihin asennettiin auloihin ja neuvottelutiloihin, kertoo nettisivuillaan näin: ”VM-Carpet pyrkii toimimaan ympäristöä vähän rasittavasti, valmistuksessa syntyvät jättepalat pyritään hyödyntämään omassa toiminnassa ja **lopun käytetään energijätteenä Vaasan Mustasaassa.** Lähes kaikilla matoilla on **avainlippumerkki.** Suomen Asiakastieto Oy on myöntänyt VM-Carpetille Suomen Vahvimmat – sertifikaatin. Tuotteet valmistetaan huolellisesti parhaista materiaaleista.” (VM-Carpet 2016.)

Yhtenä lähtökohtana suunnittelussani on usein skandinaavisuus sekä suomalaisuus, jolla osaltani tuen sekä työllisyyttä että designin jatkuvuutta Suomessa. Tiedän, että ympäristösäädökset ja lait ovat täten huomioitu tuotteissa ja materiaaleissa, ja voin luottaa laatuun. Jos tulee jotakin ongelmia, yritykset kantavat vastuunsa ja ongelmat selvitetään.

Toki muutkin yritykset täyttävät näitä kriteerejä. Projektissa käytettiin myös Balta group:iin kuuluvan Belgialaisen Modulyssin tekstiilipalamattoja. Modulyss tuo esiin arvoissaan kestävä kehityksen ja paremman akustiikan, kuten myös edistyksellisen kuituteknologian. Heillä on asianmukaiset sekä yrityksen sisäiset, että riippumattoman tahon myöntävät sertifikaatit, jotka takaavat niin turvallisuuden kuin kestävä kehityksenkin arvojen noudattamisen tuotteissaan. Tuotteilla on jopa 15 vuoden takuu. Tässä tapauksessa laaja väriskaala, nopea toimitusaika, Breeam-sertifikaatti ja materiaalin kierrätettävyys olivat seikkoja, miksi myös heidän mattonsa päätyivät ”Palloon” ja ”Projektirenkaisiin”.

4.4.1 YRITYSTEN YMPÄRISTÖARVOISTA

Suomen standardisoimisliitto SFS julkaisee sivuillaan tietoa standardijärjestelmistä. Sen mukaan esimerkiksi tästä projektissa käytetyiltä kalustetoimittajilta löytyvä ISO 14001 on **maailman tunnetuin ympäristöjärjestelmämalli.** ”Ympäristöjärjestelmä on systemaattinen tapa parantaa ympäristöasioiden hallintaa ja ympäristönsuojelutoimien tuloksellisuutta. Se auttaa organisaatioita sekä parantamaan ympäristönsuojelunsa tasoa että osoittamaan ympäristöasioidensa hyvää hoitoa.” (SFS 2018.)

Ympäristöjärjestelmämallin saavuttamiseksi yritykseltä vaaditaan sitoutumista ympäristönsuojelun tasonsa jatkuvaan parantamiseen. Yritys tunnistaa tuotteidensa, toimintojensa ja palveluidensa ympäristövaikutukset, selvittää lakisääteiset velvoitteensa ja huolehtii niiden täyttämisestä, asettaa ympäristötavoitteet ja seuraa niiden toteutumista, varaa resurssit, ylläpitää henkilöstön osaamista, ohjaa prosesseja ja toimintoja. Se myös varautuu ympäristöriskeihin ja onnettomuustilanteisiin, tarkkailee ja seuraa ympäristövaikutuksia, ennaltaehkäisee ympäristöhinkoja ja estää niiden toistumisen, ylläpitää hyviä ympäristökäytäntöjä sekä arvioi toimintansa tuloksia ja parantaa toimintaansa. (SFS 2018.)

Esimerkiksi kalustetoimittaja Inno Interiorille on myönnetty ISO 14001:2004 ympäristöjärjestelmämalli.

Kuva 6.

Valokuva Teija Anttila-Minkkinen

YMPÄRISTÖMERKEISTÄ JA MITTAREISTA

Forest Stewardship Council (FSC)

Kansainvälinen metsätalouden tuotteille myönnettävä ympäristömerkintä, joka kertoo että käytetty puuraaka-aine on peräisin vastuullisesti hoidetuista metsistä. (Lekolar 2018.)

Eurokukka

EU:n virallinen ympäristömerkki. Eurokukalla merkityt tuotteet kuormittavat koko elinkaarensa aikana (raaka-aineesta jätteeksi) mahdollisimman vähän ympäristöä ja aiheuttavat mahdollisimman vähän haittaa ihmisen terveydelle. Eurokukka-ympäristömerkin saadakseen tuotteen on täytettävä tietyt laadulliset ja toiminnalliset vaatimukset. (Lekolar 2018.)

Öko-Tex

Turvallinen tekstiili -merkintä: sillä merkityt tekstiilit eivät sisällä iholle ja terveydelle vaarallisia aineita. (Lekolar 2018.)

Möbelfakta

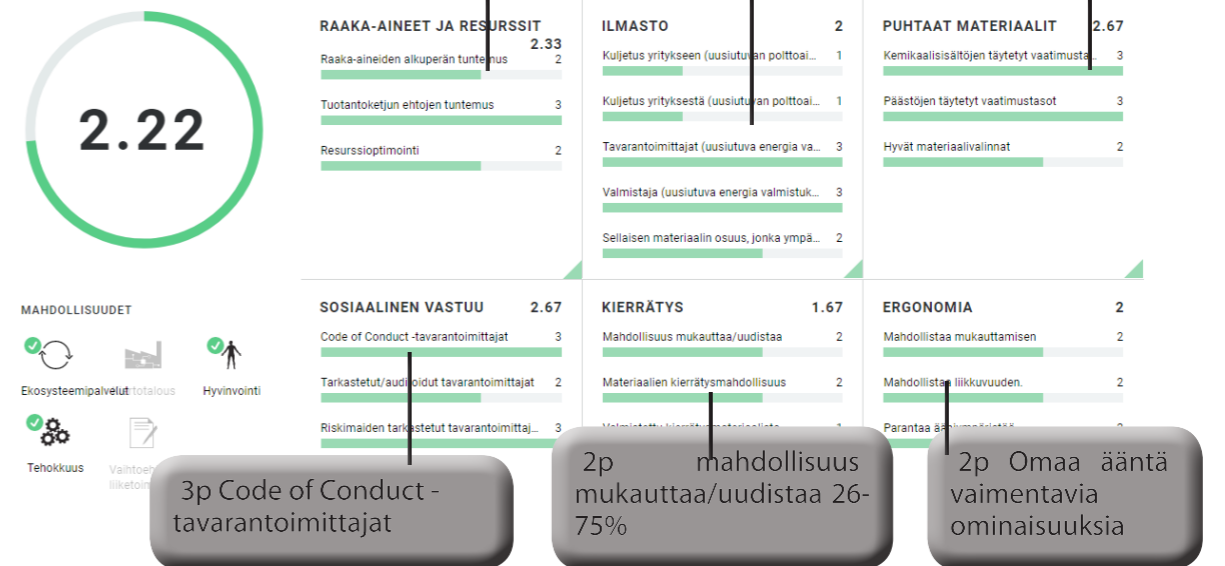
Merkillä merkityt kalusteet täyttävät kansainvälisten ympäristöstandardien vaatimukset ja voimassaolevat laatuvaatimukset. Ne on valmistettu eettisten säännösten mukaisesti. (Lekolar 2018.)

Avainlippu

Avainlippu on rekisteröity yhteisömerkki. Se kertoo, että tuote on valmistettu tai palvelu on tuotettu Suomessa. (Wikipedia 2018.)

The Better Effect Index

Kestävyyspistemäärä kohteelle ... Plint - Mikä tämä on?

Kuva10. Tuotetoimittajat luovat myös itse omia ympäristöarvoja kuvaavia mittareita. Yllä julkisten kalusteiden kalustetoimittaja Kinnarpsin kestävyysarvomittari projektiin valitulle tuolytyypille. Kestävyysarvo perustuu 6 eri osa-alueeseen sekä 12 eri indikaattoriin. Valitun Plint-tuolin indeksi on 2.22 / 3.

4.5 NYKYISET KALUSTEET JA VARUSTEET

Kiintokalustemuutokset

Suunnitelmat tiloista, joihin tehtiin kiintokalustemuutoksia liitteenä. Käytävien nykyisiin naulakkokalusteisiin tehtiin muutoksia remontin yhteydessä, jotta niiden käyttöä voitaisiin tehostaa. Ennen naulakkokalusteet toimivat lähinnä varastokäytössä.

Yhteissuunnittelun tuumin, päädyttiin kustannustehokkaaseen vaihtoehtoon. Naulakoihin asennettiin vanhoja ovia ja osassa eteen asennettiin verhoja ja näin niitä voidaan käyttää enemmän säilytyskalusteena. Naulakkokalusteeseen etsittiin kiinteistön kellarista lisää peiliovia, sillä tiedossa oli, että varastossa saattaa olla vanhoja rakennusosia vuosien varrelta. Naulakkokalusteen muokkaussuunnitelma liitteenä lopussa (ks.liite16).

Taukokeittiön suunniteltiin laajennus ja uusia kiintokalusteita (ks.liite14). Uuden pukutilan myötä, entiseen varastoon asennettiin myös tilaa palvelevia kalusteita ja varusteita (ks.liite15 pukutilan tilakaavio).

Lähtötilanne irtokalusteet

Koska aulat ja käytävät olivat irtokalusteista melko tyhjiä, etsittiin sopivia kalusteita inventoimalla käyttäjän nykyisiä kalusteita ja käymällä kaupungin kalustevalikoimasta kartoittamassa kalusteita yhdessä. Tilakohtaiset irtokalustepohjaotteet liitteenä lopussa (ks.liitteet 2-12).

Tavoite

Tapaus Ympyrässä nykyisiä irtokalusteita säilytettiin mahdollisimman paljon. Käyttäjillä oli paljon erilaisia, ehjiä ja toimivia kalusteita eri vuosikymmeniltä ja haluttiin toimia ekologisen kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Kalusteet tuli ryhmitellä muotokieleltään ja väreiltään.

Tilan alkukartoituksen yhteydessä haettiin etenkin aula- ja neuvottelutilojen visuaalisen ilmeen parannusta sekä käyttäjän brändin ja arvomaailman näkymistä Ympyrässä hienostuneella tavalla. Tilojen sisustuksen haluttiin vastaavaan laadultaan ja arvoltaan sekä arkkitehtuuria että käyttäjiä. Tavoitteena ympäristön ja toimintojen selkeyttäminen, vaikka tilaan tuotiin enemmän kalusteita ja materiaaleja kuin ennen. Uusi kohtaamistila ja pukuhuone muodostuivat suunnitelman kulmakiviksi.

Käyttäjäkyselyssä ja työpajassa oli tuotu esille, kuinka tiloja voisi hyödyntää hieman paremmin. Toisaalta toivottiin myös uusia ja vapaamuotoisia tiloja ja

Julkitilan kalusteen määrittäminen:
kestävä, suunniteltu kovaan kulutukseen, turvallinen, paloturvallinen verhoisuus.
Esim. Kilta-tuoli kunnostettavissa, kuvan tuoleissa kangas vaurioitunut, kalusteet entisöitiin.

Valokuva Teija Anttila-Minkkinen

paikkaa soutilaitteelle. Nämä kaikki tarpeet toteutuivat työhyvinvointia edistävänä lopputuloksessa, jossa lähtökohtana olivat kestävän suunnittelun periaatteet, projektin toteuttaminen yhdessä yhteissuunnittelun avulla ja rakennuksen arkkitehtuurin huomioimisella.

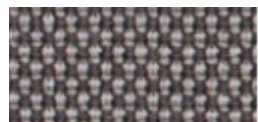
Kalustevalinnat

Yleisten tilojen kaluste-ehdotuksissa mietin rakennuksen pyöreää muotokieltä ja ajatonta designia. Tällä periaatteella tilaan, uudistukseen ja käyttäjän arvomaailmaan sopisivat esimerkiksi Artekin tuoli 45 (Aalto, 1947), Kilta-tuoli (Mannermaa, 1955) ja Ateljee-nojatuolit (Kukkapuro, 1964). Kun ne löytyivät käyttäjältä ja varastosta niihin täydennyksiä, luotiin niistä pohja kalustukselle. Artekin kalusteita sijoitettiin tilan alku- ja loppupäähän luomaan yhtenäistä tunnelmaa.

Kilta-tuolien uusi elämä

4004

4103

Kuva 11.

12 Kilta-tuolia verhoiltiin julkitilaan soveltuvalla kestäväällä ja helppohoitoisella Gabrielin Breeze villakankaalla. Kankaan yksi valintaperuste oli vahva ympäristöystävällinen profiili ja kestävyys.

Väreiksi valittiin nykyisten vihreiden Kilttojen kaveriksi rauhalliset 4004 tumman harmaa ja 4108 vaalea rusehtava.

Koostumus: 88% Uuden-Seelannin villaa / 12% polyamidia

martindale 100,000 (ASTM D4966-02)

(tarkoitettu kovaan julkiseen käyttöön)

ympäristösertifikaatit:

- Ympäristöystävällinen – EU:n Ecolabel
- Oeko-Tex terveys merkki (100% vapaa raskasmetalleista) (Gabriel 2018)

Kunnostus vai kierrätys

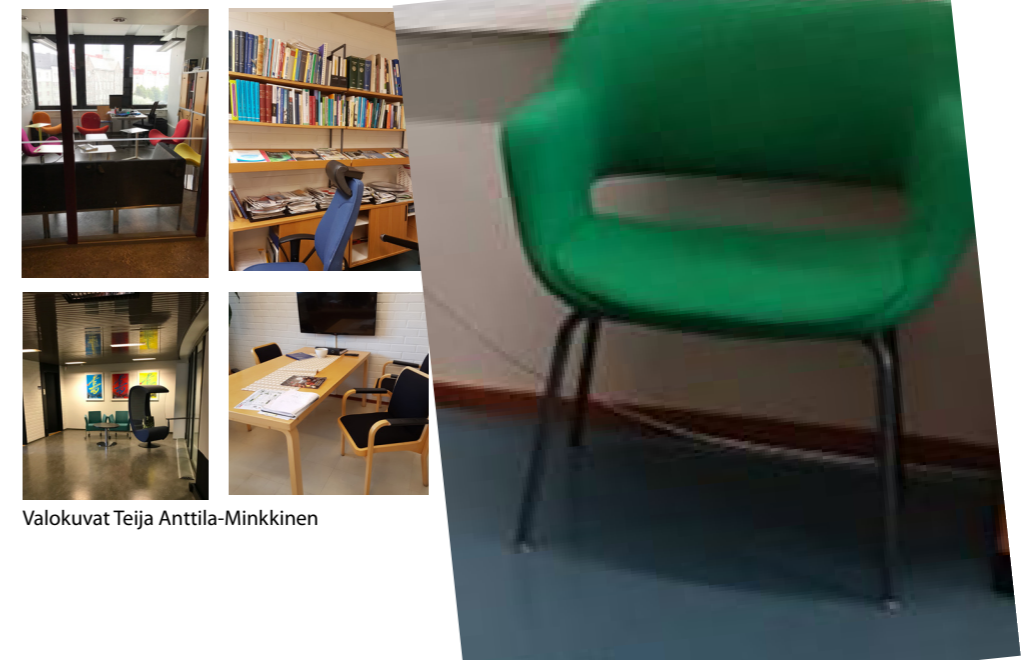
Muuutamia kalusteita saatiin hyödynnettyä ja käyttöikä pidennettyä, kun niitä verhoiltiin uudelleen.

Ongelmana olivat lähinnä kalusteita ja mappihyllyjä pullollaan olevat työhuoneet, jotka remontin yhteydessä organisoituivat paremmin, ja menneiden vuosikymmenien kalusteita lähti täten paljon kierrätykseen. Digilisaation vaikutus näkyi vanhojen suurten kalusteiden muuttumisena tarpeettomiksi ja siinä, kuinka paperinkeräyslaatikot täyttyivät nopeasti kohteessa.

Työpisteet

Ergonomiset työpisteet ovat jo nykypäivänä itsestäänselvyys ja vain muutama työntekijä oli kohteessa ilman sähkösäädettyä työpöytää. Käyttäjä piti hyvin huolen siitä, että kaikilla työntekijöillä on itselle hyvä ja ergonominen työpiste, ja projektin myötä käyttäjä hommasi muutamalle työntekijälle uuden ja paremman työtuolin.

Kuvia käyttäjän nykyisistä kalusteista

Valokuvat Teija Anttila-Minkkinen

4.5.1 UUDET KALUSTEET

Käyttäjäkyselyssä nostettiin esiin neuvottelutuolien vaihtaminen. Keskikäytävän vanhoille neuvottelutuoleille löydettiin uusi paikka toisaalla tehtävien tilojen uudistuksessa sekä projektirenkaiden työtuoleina (kuva oikealla), jonka myötä mahdollistui toiveiden mukainen tilojen uusiminen kalusteidensa puolesta molemmissa kohteissa.

Neuvottelutilat keskikäytävällä ovat melko kapeita ja ne kaareutuvat. Tilaan haettiin hieman pienempää, uuteen lasiseinien teippauksien, ja sitä kautta neuvottelutilojen muotokieleeseen soveltuvaa tuolityyppiä. Ehdotin tuoliksi Mikko Laakkosen Kola Stack Z-tuolia 2011 (Inno Interior 2018) ja se myös tilaan valittiin.

Kevyenoloinen Kola Stack Z, 5-pistejalusta kovilla pyörillä ja korkeussäädöllä. Yht. 20 kpl.

Istuin on muotoonpuristettu, valmistettu 100% kierrätettävästä polyesteri-huovasta, joilla on samalla tilaan vaikuttavia akustoisia ominaisuuksia. Lisäksi tuolissa on pieni istuinpehmuste suunniteltu antamaan istuinmukavuutta. Runko ja jalusta ovat valkoiseksi pulverimaalattua terästä.

Ympäristösertifikaatti:
ISO 14001:2004
(Inno Interior 2018.)

Kola Stack Z tuolien istuinpehmusteen verhouk:

Kvadrat, Divina Melange2, 220

Huopamainen, pehmeä meelerattu villakangas

Sopii hyvin kaikentyyppisiin työ- tai julkisiin ympäristöihin.

Rakenne: 100% uutta villaa

Hankauskestävyys 45.000 EN ISO 12947 Martindalen asteikolla

10 vuoden takuu

Valonkestävyys 5-7

Ympäristöarvot ja -sertifikaatit

Ympäristöystävällinen – EU:n Ecolabelia vastaava

Ei AZO värejä, joista voi irrota karsinogeenisia akryyliamiineja. Ei raskasmetalleja sisältäviä väriaineita. Ei formaldehydiä. Ei kromia sisältäviä palonestoaineita. Ei valkaistu. Biohajoava kehruuöljy.

REACH-sertifikaattia vastaava kangas

Rajoitetut päästöt

Greenguard ja Greenguard Gold sertifioitu

(Kvadrat 2018.)

Valokuva vanhan neuvottelutuolin käyttö projektirenkaissa

Kuva13. Inno Stack Z neuvottelutuoli

10 year warranty

Kuva12. Istuimen verhoilukangas: Kvadrat, Divina Melange2

Käyttäjiltä tuli ehdotus, että yhdessä neuvottelutilassa voitaisiin hyödyntää ylimääräiseksi jäänyttä korkeussäädettävää pöytää, ja sen kaveriksi voitaisiin hommata baarikorkuiset tuolit. Nykyisen pöydän rinnalle hankittiin täten uutuutena ehdottamani puolikorkeat Plint-penkit. Tämä on mielestäni oiva esimerkki siitä, mitä yhteissuunnittelu on. Käyttäjän kanssa ideoidaan yhdessä tiloja, ja minulla on mahdollisuus tuoda esiin tuote- tai materiaalitietämystäni heidän toiveidensa tai ehdotuksiansa konkretisoimiseksi. Päätöksen hankinnasta teki lopulta johto.

Materian Plint-tuoli tarjoaa valinnaista istumista, siinä voi istua sivussa tai suoraan edessä. Kahteen neljästä tuolista valittiin tuoliin saatavana oleva keinuekehys.

Suunnittelijat: Sandin & Bülow

Plint-tuolin (Materia) indeksi oli Kinnarpsin 2.2 asteikolla 1-3, joissa tuote pisteytetään YK:n kestävyystavoitteiden mukaisin arvoihin.

Materian ympäristösertifikaatit:

FSC (kestävän kehityksen mukaisen puutavaran käyttö tuotteissa), Möbelfakta, ISO 9001 (laadunhallintajärjestelmä (QMS) ja ISO 14001 ympäristön hallintajärjestelmästandardi (EMS)), OHSAS 18001 (kansainvälinen työntekijöiden terveydestä ja turvallisuudesta huolehtimiseen liittyvä sertifikaatti) (Materia 2018.)

Plint penkkien kangasverhoilu:

Kvadrat, Remix 3998,

Pehmeä ja hienostunut meeleerattu villakangas.

Remix sopii hyvin kaikentyyppisiin työ- tai julkisiin ympäristöihin.

Rakenne: 90% villaa, 10% nailonia

Hankauskestävyys > 50 000 Martindalen asteikolla

Valonkestävyys 5

EU ecolabel "The Flower"

(Kvadrat 2018.)

Tuotteessa kromatut jalat/keinuekehys

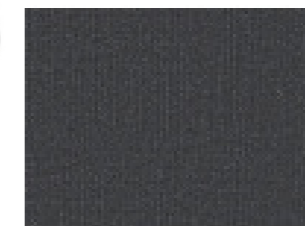
(Nykyään yleisessä käytössä 3-arvoinen kromi), joks kestää kovaa kulutusta, kun käytössä jalkoja lepuutetaan jalustalla+keinumekanismen takia.

Plint-penkki
keinuekehysellä

Kuva14. Materian Plint-penkin kuvia

Remix 3998

Kalustevalmistaja Materian
ympäristömerkit

Kuva15. Penkin verhoilukangas: Kvadrat, Remix

4.5.2 UUDET VARUSTEET

Neuvottelutilojen, Segmentin ja Tangentin, uudet lasiseinän näkösuojateippaukset

Vanhat keskikäytävän neuvottelutilat Segmentti ja Tangentti haluttiin uudistaa pienin elein. Uudistumis- ja parannusehdotuksissa tuli esiin, kuinka käyttäjät kokivat neuvottelutilat melko ankeiksi. Mielestäni kiinni pidettävät sälekaihtimet olivat yksi suurimmista tekijöistä, jotka tekivät neuvottelutiloista pimeitä valaistuksesta huolimatta. (Eikä käyttäjät halunneet, että niitä avataan). Siksi ehdotin sälekaihtimien poistamista ja piirsin luonnoksen uudesta, käyttäjän brändi-ilmettä mukailevasta teippauksesta.

Työyhteisöllä oli työpajassa eriäviä mielipiteitä sälekaihtimista ja uusista teippauksista. Esimerkiksi alaosan avonaisuutta pidettiin myös huonona asiana, ja pohdittiin sitä, jos ohikulkijoiden jalat vilkkuvat siinä kokousten aikana. Teippauksen suunnittelullinen lähtökohta oli peittää näytöllä esitettävän tiedon näkyminen tilan ulkopuolelle ja sen mitoitus perustui tähän. Teippauksesta tehtiin malliteippaus, jonka käyttäjä ja suunnittelija yhdessä hyväksyivät, ja lopullinen teippaus päätettiin toteuttaa mallin perusteella. Teippaussuunnitelma liitteenä (ks. liite 13).

Uudet kierrätyskalusteet

Käytävien vihreät paperinkeräyslaatikot peitettiin valkoisin kierrätyskalustein.

Uudet akustoivat verhot

Uusien projektirenkaiden ympärille ja kohtaamistilaan tilanjakajiksi asennettiin akustoivat tekniset valoverhot ja uudet verhokiskot. Läpikuultavat verhot päästävät valoa läpi, mutta niiden äänen absorbointiarvot ovat hyvät (aw arvolla 0.60.) Verhokiskot taivutettiin pyöreiksi ja kohtaamistilassa Ympyrätalon kaaren muotoon.

Käyttäjän varustetoiveet monitoimitilaa kohtaan

Työhyvinvoinnin edistäminen oli yksi suunnittelutyön päämäärinä. Yksi ele tätä kohtaan oli monitoimitilan sisällyttäminen tilaohjelmaan. Sitä mietittiin pitkään, mitä tilassa voisi olla. Käyttäjät ehdottivat mm. soutuaitteen sijoittamista, muita kuntolaitteita ja nyrkkeilysäkkiä. Nyrkkeilysäkkiä tilassa ei vielä ole, mutta selätin, soutuaitte ja puolapuut käyttäjän toivomalla riipputelineellä löytyvät nyt.

Valokuva, nykyisten naulakkokalusteiden muokkausta

Valokuva, uudet puolapuut ja lasiseinien näkösuojateippaukset

Valokuva, Projektirenkaan akustoivat verhot ja pyöreä verhokisko katossa

Valokuvat Teija Anttila-Minkkinen

4.5.3 VIHHERKASVIT

Käyttäjien toiveet

Uudistumisessa ja parannusehdotuksissa tuli selvästi esille, kuinka käyttäjät toivoivat tiloihin erityisesti viherkasveja. Tutkin työpajassa esitettyjä Nasan ilmaapuhdistavia kasvilistauksia ja muita tutkimuksia ilmaa puhdistavista viherkasveista.

Nykyään on saatavissa erilaisia suuria älyviherseiniä ja myös niitä toivottiin tiloihin.

Lopputuloksena allergiaystävälliset kasvit

Tiloihin valittiin viherkasveja lopulta sen perusteella, etteivät ne aiheuttaisi allergioita työntekijöille, ne sopisivat arkkitehtuuriin ja budjettiin, eikä niiden hoitoa voitu jättää työntekijöiden harteille. Tilaan lopulta muuttaneet viherkasvit ovat vesiviljelykasveja, jotka kasvavat mullan sijaan kevytsorassa. Vesiviljelyn etuja on allergiaystävällisyys, pidempi huoltoväli, helppohoitoisuus (Luwasa 2018). Ruukkujen muotokieli haluttiin pitää yksinkertaisena, rakennuksen muotokieltä tukien. Uusissa viherkasvien ruukuissa on myös alla siirtelyä helpottavat pyörät. Lisäksi A-aulaan tuotiin vehreyttä sammaltaulun merkeissä.

”Kun tarkastellaan kasvien vaikutusta mielialaan ja arvioon omasta suorituksesta, havaitaan, että koehenkilöt arvioivat kuitenkin olonsa positiivisemmaksi, energisemmäksi, suorituksensa paremmaksi ja arvioivat toimiston olevan viehättävämpi ja mukavampi, kun ympäristössä oli kasveja. Lisäksi kasvien elvyttävään vaikutukseen pohjautuva tutkimus on osoittanut, että ympäristön kasveilla on elvyttävä vaikutus eli ne voivat auttaa kuormittuneita resursseja palautumaan. Elvyttävyydellä tarkoitetaan kokemusta, jossa tarkkaavaisuuden rajalliset resurssit voivat palautua, kun ihminen ympäristön vaikutuksesta lumoutuu ja irtautuu arjesta, kokee ympäristön johdonmukaisena ja jatkuvana sekä itselleen sopivana. Hartigin ym. (1997) mukaan, mitä luonnollisempi ympäristö on, sitä palauttavammaksi se koetaan.” (Hongisto ym. TTL-tutkimus 2013,8.)

Kuva16. Tiloihin valittiin erilaisia viherkasveja kuten mm. Kentiapalmuja, Aralioita ja Anopinkieliä valaistus- ja tilankäyttöisten seikkojen mukaan istutettuna kevytsoraan.

4.6 VALAISTUSPERIAATTEET JA VALAISINTYYPIT

Ympyrätalossa katselmuksessa projektin alussa todettiin, että **nykyiset valaisimet yleisesti käytävillä ja työpistehuoneissa jäävät ennalleen**. Valaisimiin vaihdetaan uudet polttimot, jotta yleisiin tiloihin saadaan raikkaan valkoista valoa ja valotehot maksimoitua käytävillä. Työpistevalaisimet tuottavat sekä ylä- että alavaloa ja työntekijät voivat säätää valonjakoa itse.

Valaistustarpeet:

Neuvottelu- ja kohtaamistiloihin tuotiin uusia sisustusvalaisimia. Tiloihin kaivattiin tunnelmaa ja valaistuksella on merkittävä rooli tunnelman luomisessa tiloihin.

Neuvottelutilojen Hi-Hat-valaisimet ovat himmennettäviä ja aulojen Bumling-valaisimissa on 3-vaiheinen säätömahdollisuus. Uudet valaisimet eivät aiheuta ikävää kiusahäikäisyyttä, ja ne valittiin rakennuksen muotokieltä ja ajatonta tyylikkyyttä noudattaen.

Pukutilaan 508 tuotiin uutta yleisvaloa ja tasainen kahdelta puolelta tuleva peiliin integroitu peilivalo.

Valaistusperiaatteet:

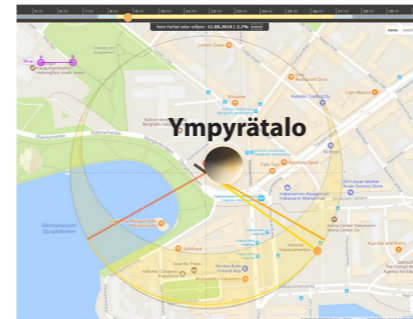
- Luonnonvalon kulkeminen tilassa, silloin kun sitä on saatavilla.
- Nykyisiin valaisimiin enemmän valotehoa, väriltään raikasta valoa (värilämpötila K4000) ja mahdollisimman hyvällä värinvalonindeksillä. Nykyiset materiaalit näyttivät vanhassa valaistuksessa kellertäviltä ja valaistus hämärältä.

Kohdevaloa tuotiin aulan päädyssä sijaitsevaan uuteen sammalseinätauluun, jotta se nousisi paremmin esiin.

Työpistevalaisimien kunnon tarkistus ja korjaus oli osana urakkaa.

Energiansäästöä syntyy vaihtamalla samalla kaikkiin työpistevalaisimiin huoltovapaat LED-yksiköt valaistussuunnittelijan mukaan.

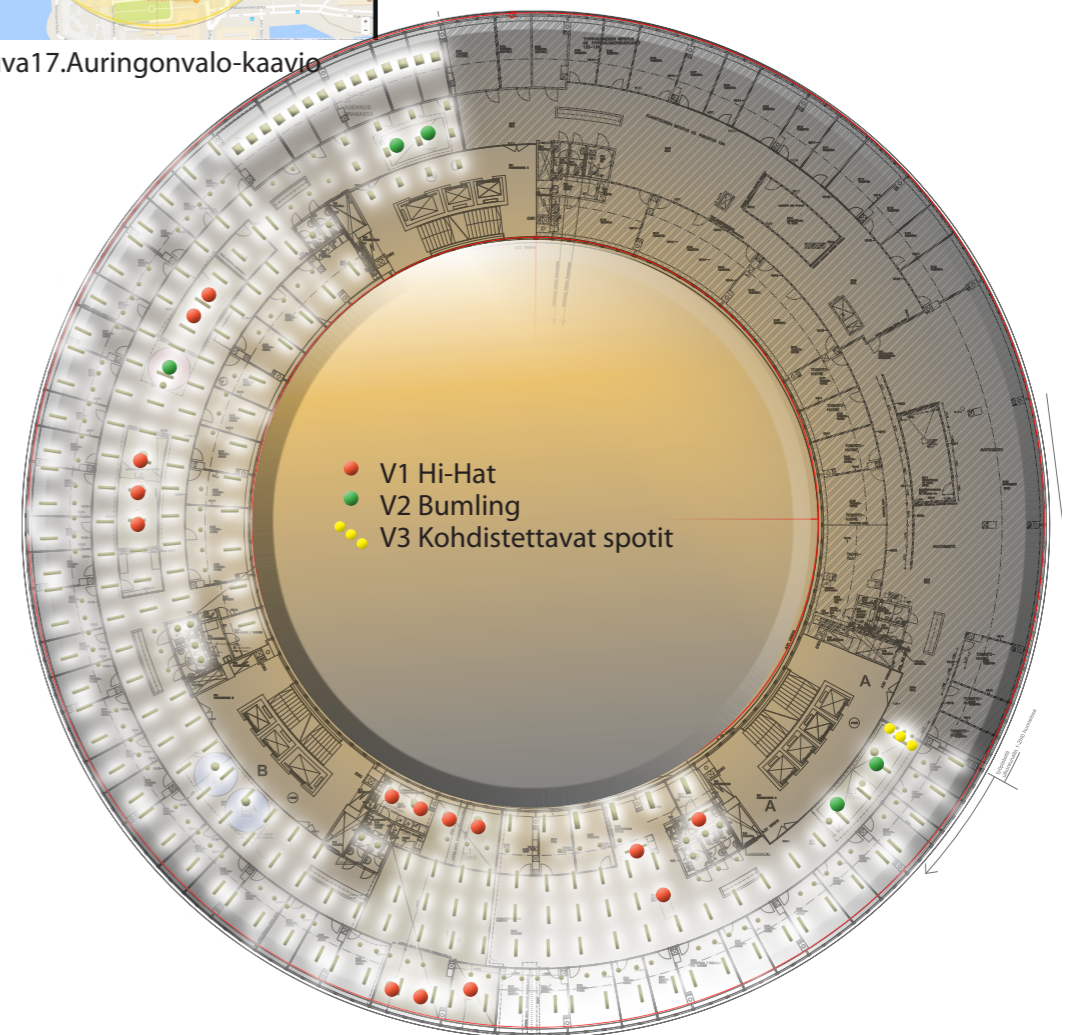
Valaistussuunnittelukin on yksi esimerkki yhteissuunnittelusta, jossa mukana olivat eri alojen suunnittelijat, käyttäjä ja sähköurakoitsija. Suunnittelussa lähtökohtana olivat kestävä kehitys energiansäästö-aspektissa, viihtyisyyden parantaminen ja yhdessä tekeminen. Sisustusvalaisimilla yhdistettiin kalustukseltaan erilaisia tiloja toisiinsa, ja haluttiin synnyttää historiallista henkeä auloihin. Sisustusvalaisimien etsiminen ja ehdottaminen, valaisimien sijainnit ja asennuskorkeudet kuuluivat tehtäviini.

Kuva17.Auringonvalo-kaavio

Kaavio alla:

Valaisimien nykyiset positiot. Tilojen suuri valaistusmuutos oli LED-yksiköiden vaihtaminen nykyisiin säilytettäviin valaisimiin. Alla olevaan kaavioon merkitty uudet sisustusvalaisimet.

Valitut uudet sisustusvalaisimet ilmentävät rakennuksen arkkitehtuurin muotoja, luovat viihtyisyyttä ja ovat säädettäviä laadukkaita julkitilan valaisimia. Vuodesta 1934 lähtien toiminut Ateljé Lyktan panostaa toiminnassaan erityisesti tuotteiden tyylikkyyteen. Fagerhult-ryhmässä vahvasti ruotsalaiseen muotoiluun perustuva tuotemerkki sisältää valaistusratkaisuja monenlaisiin tilanteisiin. (Atelje Lyktan 2018.)

Bumling

Aulojen (A-aula, Pallo ja C-aula) historialliseen henkeen valittiin Bumling-niminen klassikkovalaisin rakennuksen valmistumisvuodelta (Pehrson, 1968) ehdotukseni perusteella.

Bumlingin pulverimaalattu alumiinirunko on kooltaan 400x225mm ja valonjako suuntautuu pääosin alaspäin. Väri: valkoinen NCS S 0500-N.

Alapuolella on häikäisyä estävä pyöreä ritilä. Valaisimessa on E27-kantainen lamppu, johon sijoitettiin LED-polttimo. (Atelje Lyktan 2018.)

Hi-Hat

Neuvottelutiloihin, tauko- ja kohtaamistilaan asennettiin Ateljé Lyktanin Hi-Hat-niminen riippuvalaisin vuodelta 2011 suunnittelijanaan Henrik Schulz. Valaisimen runko on metallia ja muotoonpuristettu varjostin on opaaliakryylia. koko:385x78mm, valaistusteho: 15W, LED, 655 lm,44 lm/W himmennin DALI, väri valkoinen, valonjakokäyrästä ilmeni, että valaisin säteilee valoa tasaisesti ympärilleen. (Atelje Lyktan 2018.)

Uudet valaisimet

● V2 Bumling (Kuva18)

● V1 Hi-Hat (Kuva19)

Historiallisessa C-päädystä rakennusaikakauden mukaiset alkuperäiset valaisimet.

Vanhat säilyvät valaisimet

Nykyiset valaisimet:

Käytävällä alakattoon upotettu suorakaiteen ja pyöreän muotoisia valaisimia.

Riippuvat työpistevalaisimet ulko- ja sisäkaartein huoneissa: säädettävät, ylä- ja alavalolla.

Kuva20. Uudet LED-yksiköt vanhoihin valaisimiin

Philips LED-lamppu CorePro - LED PLC 6.5W 840 4P G24q-2

15W pienloistelampun korvaava LED-lamppu
Tekninen nimi
LED PLC 6.5W 840 4P G24q-2
Pitä tuoterimi
CorePro LED PLC 6.5W 840 120D 4P G24q-2 ROT 650lm, elektroniselle lähtälaitteelle

4.7 TEKNINEN TOTEUTETTAVUUS: ÄÄNENERISTÄVYYS JA AKUSTIIKKA

Neuvottelutilojen ja johdon työhuoneiden ääneneristävyys-parannukset

Muutamien nykyisten työhuoneiden, eli kaikkien johdon huoneiden, ja kaikkien neuvottelu- ja kohtaamistiloiksi muutettavien huoneiden ääneneristävyttä parannettiin rakennusurakassa. Ääneneristysparannustoimenpiteet toteutettiin kuten aiemmassa remontissa oli jo tehty yhteen neuvottelutiloista. Käyttäjällä oli siitä hyvät kokemukset. Huoneiden välisiä väliseiniä lisäeristettiin villalla ja molemmin puolin lisättävällä kipsilevytyksellä. Uusien kipsilevytettävien väliseinien tasoitus- ja maalaustyöt suoritettiin lopuksi.

Ääneneristävyysparannuksilla tavoiteltiin min. luokkaan B: min. R'w 44dB Gyproc-kipsilevy 2x12,5mm M0 tai M50, jota suositellaan Gyproc Käsikirjan mukaan (2016,30) kun kyseessä asiakashuone, neuvotteluhuone, johdon huoneet ja taukokuoneesta toimistotilaan.

Seinärakenteet ja läpiviennit tutkittiin väliseinä- ja huonekohtaisesti paikan päällä ja urakoitsija kartoitti tarvittavat toimenpiteet. Huoneiden väliset läpiviennit äänieristettiin (konvektoripenkki ym. huoneesta toiseen johtavat sähkö- tai LVI-elementit ja ylimääräiset raot ummistettiin). Selvisi, että huoneiden välillä ei esimerkiksi ollut ollut mitään eristettä alakaton kotelossa sähköhyllyn kohdalla, joten nämä paikat tiivistettiin kovalla villalla ääneneristyksen parantamiseksi.

Tekstiilimattoa ja -laattaa

Kuten "materiaalit"-osiossa selvitettiin, kohtaamistiloihin tuotiin uutena asiana tekstiilimattoa- ja laattaa askeläänten, miellyttävämmän äänimaailman sekä pehmeämpien ja viihtyisämpien kohtaamistilojen saavuttamiseksi. Tilojen siistijän ja mattotoimittajan kanssa käytiin erikseen yhdessä läpi, miten esimerkiksi villamattoa tulee hoitaa ja huoltaa, jotta se palvelisi tiloissa pitkään.

Käyttäjän kanssa käytiin läpi myös muiden materiaalien ja varusteiden huolto-ohjeita.

Akustoivia verhoja ja akustiikkaelementtejä seinille

Akustoivien verhojen tarkoituksena oli tuoda kevyitä, valoaläpäiseviä ja siirrettäviä elementtejä kohtaamistiloihin. Tavalliset valoverhot eivät juurikaan tuota ääntävaimentavia ja tilan akustiikkaan vaikuttavia arvoja.

Akustoivana verhona käytettiin Creación Baumannin mattapintaista Primacoustic-valoverhoa, jonka absorbointikerroin on α_w 0,60, kun verho on laskostettuna. Verhot asennettiin Silent Glissin Wave-kiskoilla, joissa verho säilyttää aina tasaväliset poimunsa, ja asennus ja laskokset pysyvät täten siisteinä. Verhot asennettiin projektirenkaiden ympärille ja kohtaamistilaan Sektorin ja Säteen väliin.

Käyttäjällä oli myös akustoivia seinäpaneeleita, joita asennettiin historiallisten huoneiden seinille parantamaan nykyisten kaikkien työhuoneiden äänimaailmaa.

Kuva21. akustoiva verho, jonka absorbointiarvo on 0.60, mutta valo soljuu sen läpi. Vieressä akustiikka-arvon mittaustulokset. (Creation Baumann, 2018)

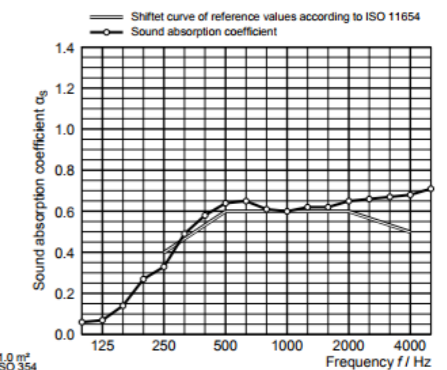

Room: reverberation room E
Volume: 199.60 m³
Size: 10.27 m²
Date of test: 2015-08-11

	θ [°C]	r. h. [%]	B [kPa]
without specimen	26.2	50.1	95.1
with specimen	26.2	48.6	95.1

Frequency [Hz]	$\alpha_{1/3}$ 1/3 octave	$\alpha_{1/2}$ 1/2 octave
100	0.08	
125	0.07	0.10
160	0.14	
200	0.27	
250	0.33	0.35
315	0.49	
400	0.58	
500	0.64	0.60
630	0.65	
800	0.61	
1000	0.60	0.60
1250	0.62	
1600	0.62	
2000	0.65	0.65
2500	0.66	
3150	0.67	
4000	0.68	0.70
5000	0.71	

* Equivalent sound absorption area less than 1.0 m²
 α_w Sound absorption coefficient according to ISO 354
 α_p Practical sound absorption coefficient according to ISO 11654

Rating according to ISO 11654: Weighted sound absorption coefficient $\alpha_w = 0.60$ Sound absorption class: C	Rating according to ASTM C423: Noise Reduction Coefficient NRC = 0.55 Sound Absorption Average SAA = 0.56
--	---

4.8 YHTEENVETO

Plusat ja työn tärkeimmät seikat:

- Prosessiymmärryksen syntyminen työn edistymisen myötä
- Työntekijöiden työn luonteen ymmärrys, sitä kautta sosiaalisten kohtaamisten tärkeys ja kannustaminen niihin tilasuunnittelun keinoin, perinpohjaisuus työssä yhteissuunnittelun myötä
- Käyttäjyymmärryksen myötä erityishuomio suunnittelussa kohdistettiin monipuolisiin sosiaalisiin kohtaamisiin ja yhteiseen taukotilaan
- Kohtaamistilan yhteisen maiseman luominen ja yhteisöllisyyden korostaminen "minä-itse"-ajattelun sijaan, demokraattiset perustelut suunnitteluratkaisuissa, suunnitelmat avoimesti esillä
- Vyöhykkeistäminen, äänimaailman hallinta keskiössä
- Työrauhan tärkeyden huomioiminen
- Viihtyisät tilat, käyttäjien ehdotukset muokattuna konseptin raamien mukaisesti konkretiaan
- Yhteissuunnittelun keinoin, yhdessä voidaan saavuttaa enemmän ja ryhmän tietotaidon hyödyntäminen auttaa välttämään karikkoja
- Yhteissuunnittelun myötä syntyvä henkilökohtaisempi kohtaaminen, työyhteisöön ja suunnitteluryhmään tutustuminen rikastuttaa työntekoa
- Tiloihin muodostuu side ja niistä halutaan pitää parempaa huolta, kun työyhteisöä osallistuu tilasuunnitteluun
- Osallistaminen on viestinnän menetelmä

Miinukset ja vaarat:

- Perinteiset osallistamisen menetelmät eivät tue kaikkien aktiivista osallistumista (Friedrich 2011). Vaikka puhutaan demokraattisesta suunnittelusta, avainryhmään osallistumaan pääsivät vain jotkut käyttäjien edustajat/johtoryhmä.
- Toimintatapa on aikaavievää, vaativaa, paljon sähköpostien kirjoitusta ja lukemista
- Jos yhteistyö epäonnistuu tai tulee ylitsepääsemättömiä karikkoja, koko hanke vaarassa
- Tämän tyyppisessä projektissa ryhmän väliset konfliktit, ristiriidat voivat haastaa, jos niitä ilmaantuu
- Pinttyneet tavat muutoksen tiellä, vanhoihin tapoihin saatetaan myös palata.
- Vahvojen persoonallisuuksien dominointi ja mielipidevaikuttaminen mahdollista työyhteisössä ja sitä kautta suunnittelussa
- Käyttäjien tyytymättömyys, jos jokaista toivetta ei ole pystytty täyttämään
- > Jos esiintyy, tarkoittanee huonosti kommunikoituja yhteissuunnitteluntavoitteita

YHTEENVETO	KARTOITUS	KEHITYS	KÄYTTÖ	KOULUTUS
VIIHTYISÄ TYÖYMPÄRISTÖ	LÄHTÖTIEDOT, TYÖYHT. OSALLISTAMINEN	YHTEISÖLLISYYS /YHTEISSUUNNITTELU	NÄKYMINEN SUUNNITELMAMASSA	PELISÄÄNNÖT
NYK.TILOJEN PARANNUSEHDOTUKSET	AULAT, KÄYTÄVÄT, MUUTOKSIA	EDUSTAVAMPI, VIIHTYISÄMPI, MAHDOLLISTAA KOHTAAMISEN	TEKSTILIMATTOA, RIIPPUVALAISIMIA, YHTENÄISIÄ IRTOKALUSTEITA, VEHRYYTTÄ	VAPAATA KÄYTTÖÄ: YHTEISESSÄ KÄYTTÖSSÄ, ODOTTELUKILAN, PROJEKTITYÖTILANA, HENKILÖKUNNAN KIRJASTONA
	NEUVOTTELUKILAT, ANKEUS, HÄMÄRYYS	EDUSTAVAMPI, VIIHTYISÄMPI, MAHDOLLISTAA KOHTAAMISEN	SÄLEKAIHTIMIEN POISTO, UUDET VALAISIMET JA LASISEINÄTEIPPAUKSET, UUDET NEUVOTTELUKILAT, UUSI TEKSTILIMATTO	VARAUSJÄRJESTELMÄSSÄ, JÄTETÄÄN KÄYTÖN JALKEEN SIISTIIN KUNTOON
	KIRJASTO	YHTEINEN KIRJASTO, TARVE ITSEPALVELUPEITEELLE	VALAISIMIEN KORJAUS, SUUREN TURHAKSI JÄÄNEEN PALVELUPEITTEEN POISTAMINEN, MUUTOIN SÄILYY ENNALLAAN	KIRJASTON SÄÄNTÖJEN NOUETTAMINEN
	TAUKOKEITTIÖ+UUTTA KOHTAAMISTILAA TYHJÄÄN AULAAN	NYKYINEN KAPASITEETTI EI RIITÄ, TAUOKTILAA VOISI RYHMÄYTTÄÄ	TAUKOTILAN SUPISTAMINEN YHTEEN, SUURENTAMINEN, KAPASITEETIN LISÄYS	TAUKOTILAN SIISTEYDESTÄ HUOLEHTIMINEN YHDESSÄ
	VARASTOT	ORGANISOINTI, JOTTA ON SELVÄ MITÄ LÖYTYY MISTÄKIN	VARASTOJEN TARKEMPI MÄÄRITTELY	SIISTEYDESTÄ JA JÄRJESTYKSEKSESTÄ HUOLEHTIMINEN JATKOSSA
	ESTEETÖN WC-TILA	LISÄÄ WC-TILOJA TARVITAAN HENKILÖMÄÄRÄN KASVAESSA	OTETAAN SIIVOUSKOMERONA PALVELUT WC-TILAA KÄYTTÖÖN	YLEINEN SIISTEYS
	PAREMPI AKUSTIIKKA, ÄÄNIMAAILMAN HALLINTA	KOHTAAMISTILOJEN VIIHTYISYYS	TEKSTILIMATTOA KOHTAAMISTILOIHIN, AKUSTIOIVA VERHOJA JA AKUSTIOIVIA SEINÄPANEELIJA	KÄYTTÄJÄN OPASTUS VERHON SIIRTELYN JA KÄYTTÖN, SIISTIJALLE HUOLTO-OHJEISTUKSET
UUDET TILAHDOTUKSET	UUDET TILAT PALAVEROINTIIN TYÖHUONEISTA TAI KÄYTÄVILTÄ	MONIPUOLISTA KOHTAAMISTA	ERILAISIA IRTOKALUSTEITA, SÄHKÖSÄÄDETTÄVÄÄ PÖYTÄÄ, NOJATUOLINEUKKARIA TAI PERINTEISTÄ NEUVOTTELUKILAT	
	PUKUHUONE VARASTON TILALLE	JAEITU KUIVAUSTILA/PUKUTILA	UUSI ALLASKALUSTE JA VALAISTUS, KUIVAUSKAAPPI JA NAULAKKOTILAA, RITILÄ KURAISILLE KENGILLE	RIPUSTETAAN VAAETTEET KUIVUMAAN SIISTISTI JA PIDETÄÄN TILAN SIISTEYDESTÄ HUOLTA YHDESSÄ
	MONITOIMITILA TOISEN TAUOKKEITTION TILALLE	YHTEISÖÄ VAPAASTI PALVELEVA TILA, SAMALLA KOKOUSTARJOILUJEN HOITAMISEEN TARVITTAVA KEITTIÖ	VANHA TAUOKTILAA MUUTETAAN MONITOIMITILAKSI. TUODAAN LEUJANVETOKANKA, PINOITUVAT KALUSTEET JA SOUTULAITTE KÄYTTÄJÄN TOIVEIDEN MUKAISESTI	TILA, JOTA KÄYTTÄÄN YHDESSÄ TYÖYHTEISÖN TARPEIDEN JA TOIVEIDEN MUKAAN
	SIIVOUSKOMERO JA SIIVOUSVARASTO ATK-VARASTOSTA	HUOMIODAAN MYÖS SIISTIJÄN TARPEET YHTEISÖSSÄ	SIIVOUSVARASTO TARVITAAN, SILLÄ NYKYISELLÄN LAITTEET JA RULLAKOT KÄYTÄVILLÄ ESILLÄ	SIIVOUSKÄRRYJEN JA LAITTEIDEN UUSI SÄILYTPAIKKA
TYÖPISTEIDEN SUIOITTELU	KÄYTTÄJÄN HENK.KOHT.TOIVEET	TOIVEIDEN KUUNTELU, HUOMIOIMINEN	YKSIKÖN1 SUIOITAMINEN A-AULAAN, TOINEN YKSIKÖ B- JA C-AULOJEN JA TILUOHTAJIENSI YMPÄRILLE	TASAPUOLISUUS JA TYÖTEHTÄVÄÄN PERUSTUVA YHDESSÄ MIETITTY JAOTTELU
TILOJEN UUDET NIMET	RYHMIEN EHDOTUKSET	PÄÄTÖKSENKOKO TYÖPAJASSA	MYÖHEMIN TOTEUTETTAVAT UUDET TILAOPASTEET	OPASTUS KÄYTTÄJILLE
HENKILÖT	VAHTIMESTARI, SIISTIJÄ	VAHTIMESTARIN JÄÄNTI ELÄKKEELLÄ HUOMIOITAVA ENNAKOIVASTI, HUOLI SIISTIJÄN TILOISTA	OMAT TYÖTILAT	OPASTUS KÄYTTÄJILLE
LVI	ILMAN RIITTÄMINEN	PYSTYTÄÄN KOKOONTUMAAN KAHVITAUOILLA YHTEEN JA NEUVOTTELUHUONEISIIN	LVI-SUUNNITTELUJEN SUUNNITELMAT	OPASTUS KÄYTTÄJILLE
SÄHKÖ- JA VALAISTUS	VALAISTUSPARANNUKSET, PISTORASIA, SCREENIT., TILOJEN KÄYTTÖASTEEN JA VIIHTYISYDEN PARANTAMINEN	PYSTYTÄÄN KOKOONTUMAAN KAHVITAUOILLA YHTEEN JA NEUVOTTELUHUONEISIIN SCREENIT, VALAISIMET, PISTORASIA, VARUSTEET YM. PAIKOILLAAN	SÄHKÖ-SUUNNITTELUJEN SUUNNITELMAT YHDESSÄ SISUSTUSSUUNNITTELUJEN KANSKA. VALAISTUKSEN TOIMIMUUDEN TARKISTUS, POLTTIMOIDEN UUSIMINEN ENERGIAEHOOKKAAMPAAN JA RAIKKAAMPAAN VÄRILÄMPÖTILAAAN, EI SÄÄRINÄÄ, SISUSTUKSELLISET	YHTEISKÄYTTÖ / SCREENEISSÄ MYÖS TILAKOHTAINEN KÄYTTÖ, OPASTUS KÄYTTÄJILLE
VIHERKASVIT	LISÄÄ VIHREÄÄ, VIHRESEINIÄ	YHTEISTEN TILOJEN VIIHTYISYDEN PARANTAMINEN	SÄMMÄLÄINÄ, ELÄVÄT KASVIT	HUOLTOSOPIMUS
TEKNIikka	PRINTEERIT	PRINTEERINEN SUIOITTELU, JA ÄÄNEN HALLINTA HILJAISEMALLA PUOLELLA	AKUSTINEN VERHO PRINTEERIHUONEEN ETEEN, SUIOITTELU 3KPL ERI PUOLILLE TOIMISTOA	YHTEISKÄYTTÖ
JOHTAJAN HUONEEN KÄYTTÖ	KOHTAAMISTILAN YHDISTÄMINEN TÄHÄN	UPEAN IKKUNASTA NÄKYVÄN TÖÖLÖNLAHTI-NÄKYMÄN JAKAMINEN KAIKILLE	AVATAAN JÄRJESTELMÄLÄSISEINÄÄ KOHTAAMISTILAA. JAETTAVISSA AKUSTIOVALLA VERHOLLA.	YHTEISKÄYTTÖ, ESIM. KAHVITETKEN VIETTÄMINEN
HILJAISET TILAT, PUHELINTILAT	PIENIÄ NEUVOTTELUKILLOJA, PUHELINTILAA	KOHTAAMISTILOJA, LUOTTAMUKSELLISIA PUHELUITA, LUKEMISTA VARTEN	SISÄKAARTEEN 1HLÖ HUONEISTA PIENIÄ KOHTAAMISTILOJA	JOS TILASSA JOKU LUKEMASSA, EI PUHUMISTA TAI HÄIRINTÄÄ. JOS PUHUU PUHELIMESSA, EI MENNÄ TILAA OLLENKAAN.
RAKENNUS	SISÄÄNKÄYNTI OVET, AULAT	OVET PAUKAHTAVAT	OVIPUMPPUJEN HUOLTO?	SÄÄNNÖLLINEN HUOLTO

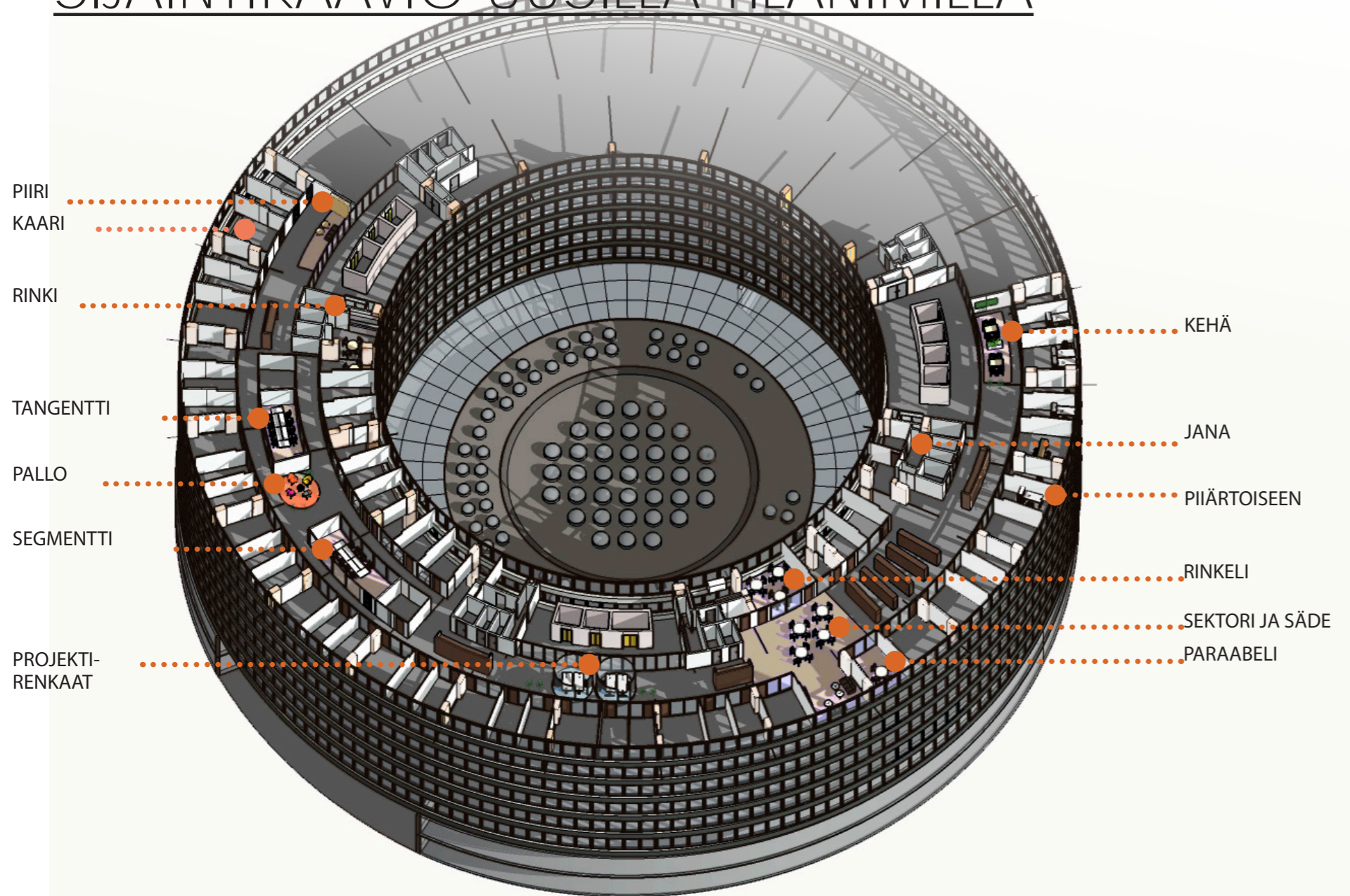
5. KAHVIA JA KOHTAAMISIA TETOTYÖLÄISTEN ELÄMÄÄN

5.1
VALOKUVAT JA
TARKEMMAT
TIEDOT
VALMIISTA
TILOISTA

Kollaasi Teija Anttila-Minkkinen

5.2 UUDISTETTUIJEN TILOJEN SIJAINTIKAAVIO UUSILLA TILANIMILLÄ

5.2.1 A-AULA, KEHÄ (PÄÄSISÄÄNKÄYNTI)

MUUTOKSET: A-AULASTA SISUSTETTIIN VIIHTYISÄMPI

VÄRIMAAILMA:

MUSTA-VALKOINEN - BEIGE- PUU - HARMAA -VIHREÄ

MATERIAALIT:

UUSI TEKSTIILIMATTO-ALUE

PÄÄTYSEINÄN MAALAUUS

VALKOISEKSI

KALUSTEET JA VARUSTEET:

KÄYTTÄJÄLTÄ LÖYTYNEET ARTEK-KALUSTEET

SAMMALSEINÄ JA VIHHERKASVIT

VALAISTUS:

KOHDEVALAISTUS SAMMALSEINÄÄN

RIIPPUVALAISIMET PÖYTIEN PÄÄLLE

TUNNELMA:

VIIHTYISÄ, LOUNGEMAIINEN

RAKENNUKSEN ARVON MUKAISTA TUNNELMAA

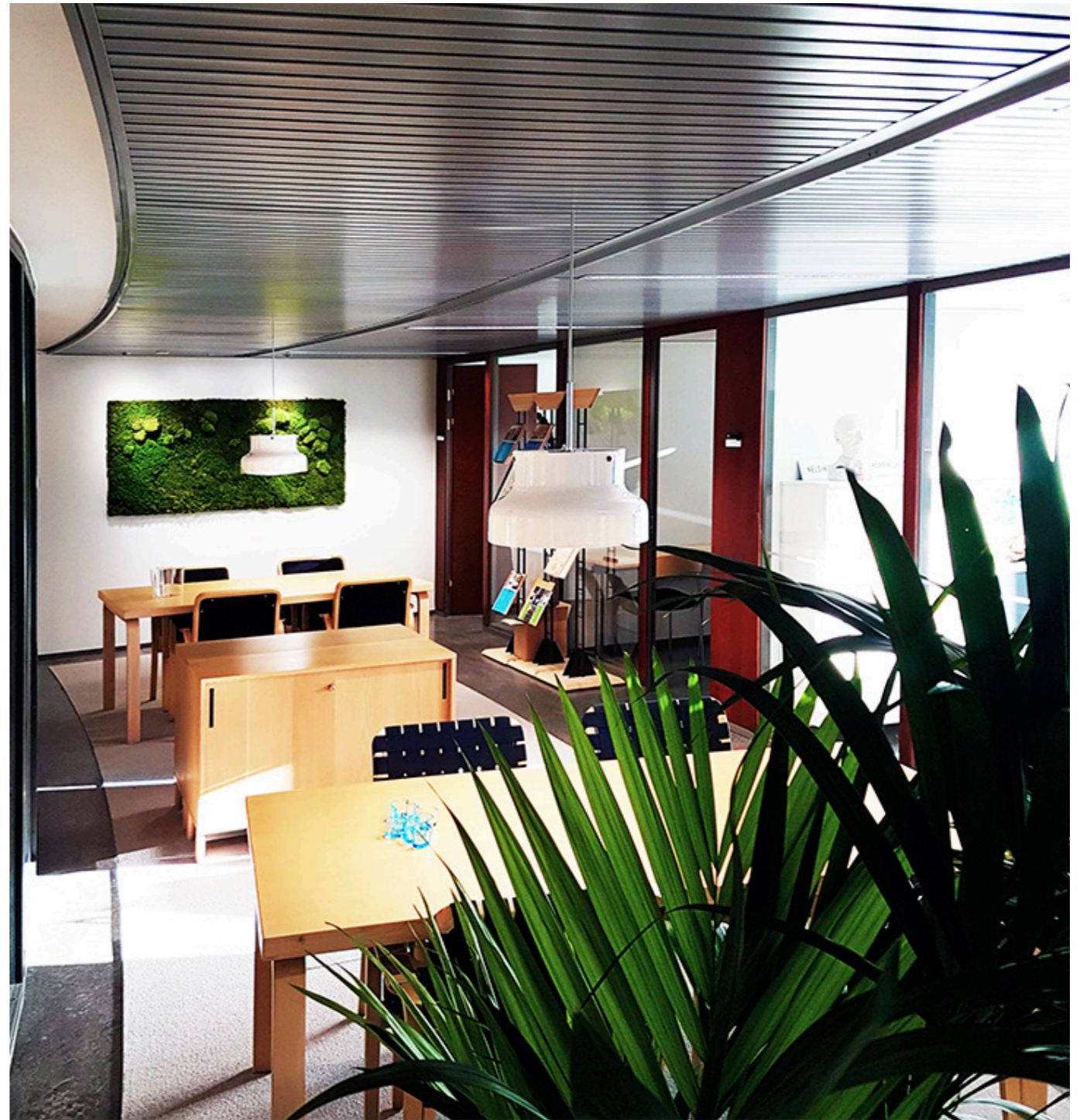
PÄÄSISÄÄNKÄYNTIIN

(Ks. liite2)

POHJAOTE

LÄHTÖTILANNE

Valokuva Teija Anttila-Minkkinen

5.2.2 LEPOHUONE JA PUKUTILA, JANA

MUUTOKSET:

VARASTOSTA TEHTIIN PUKUTILA

VÄRIMAILMA:

VALKOINEN - PUU - MAANLÄHEISET SÄVYT

MATERIAALIT:

PÄÄTYSEINÄN LAATOITUS+VEDENERISTYS,
MUIDEN SEINIEN MAALAUUS VALKOISEKSI (LUJA), LATTIACAIVON
RITILÄN UUSIMINEN (RST)

KALUSTEET JA VARUSTEET:

UUSI ALLASKALUSTE+TASOALLAS, PEILI JA VARUSTEET, KUIVAUSKAAPPI

VALAISTUS:

YLEISVALAISTUS ALAKATTOON,
PEILIVALAISTUS

TUNNELMA:

KÄYTÄNNÖLLINEN, RAIKAS
(Ks. liite4, ja tilakaavio liite15)

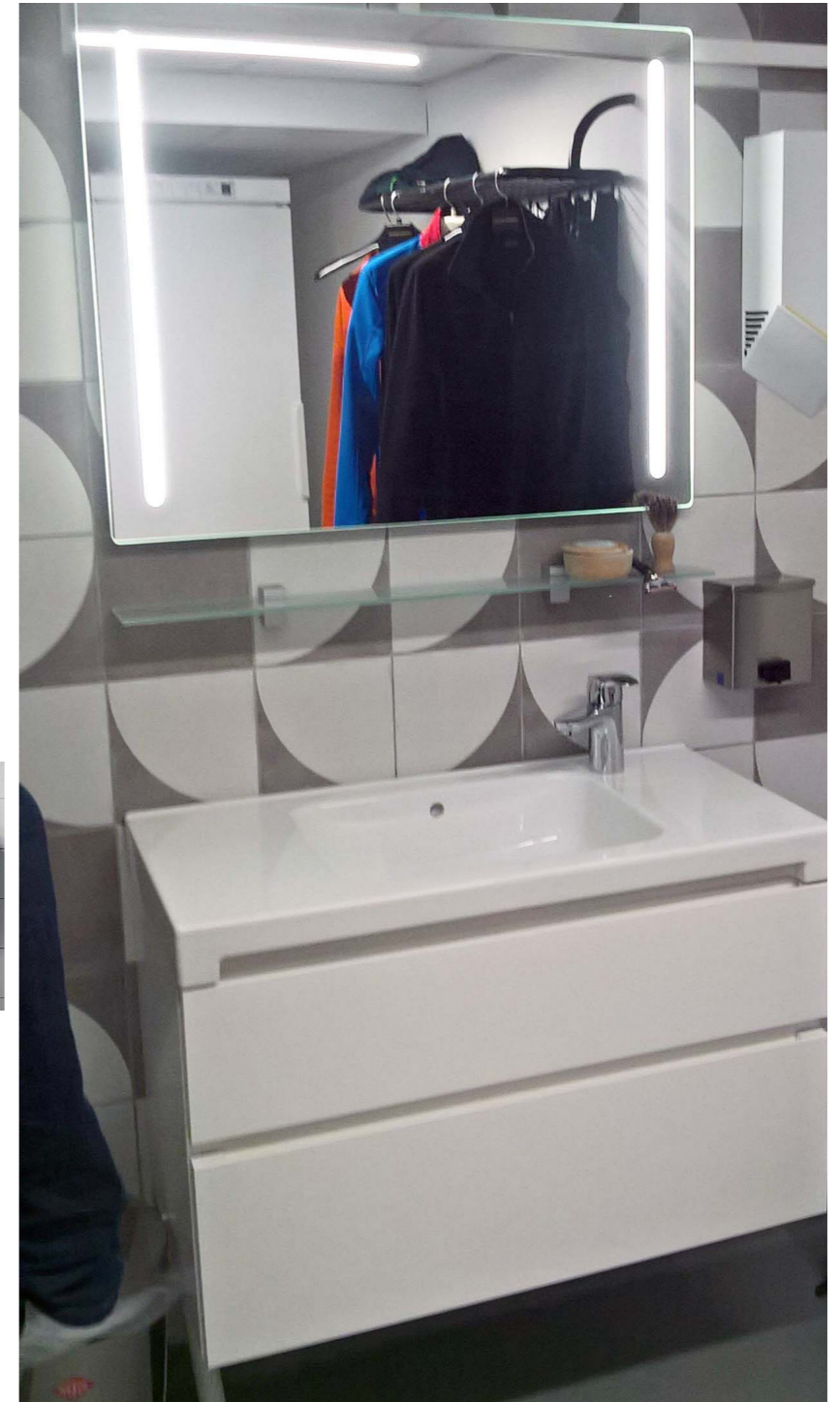
POHJAOTE

LÄHTÖTILANNE

Kuva22:
Pukuhuoneeseen
määriteltyjä tuotteita

Valokuva Teija Anttila-Minkkinen

5.2.3 KOHTAAMISTILA:

Ur2

MUUTOKSET:

PIIÄRTOISEEN, MUUNTOJOUSTAVA 4 HLÖ:N
NEUVOTTELUTILA
EX-LUOVIMO-NEUVOTTELUTILA,
(VÄLIAIKAINEN NEUVOTTELUTILA,
MYÖH.2HLÖ TYÖHUONE)

VÄRIMAILMA:

MUSTA-VALKOINEN - PUU

MATERIAALIT:

NYKYISET MATERIAALIT

KALUSTEET JA VARUSTEET:

NYKYINEN SÄHKÖSÄÄDETTÄVÄ TYÖPÖYTÄ
UUDET PUOLIKORKUISET BAARIPENKIT
AKUSTIIKKAPANEELIT

VALAISTUS:

NYKYINEN VALAISTUS

TUNNELMA:

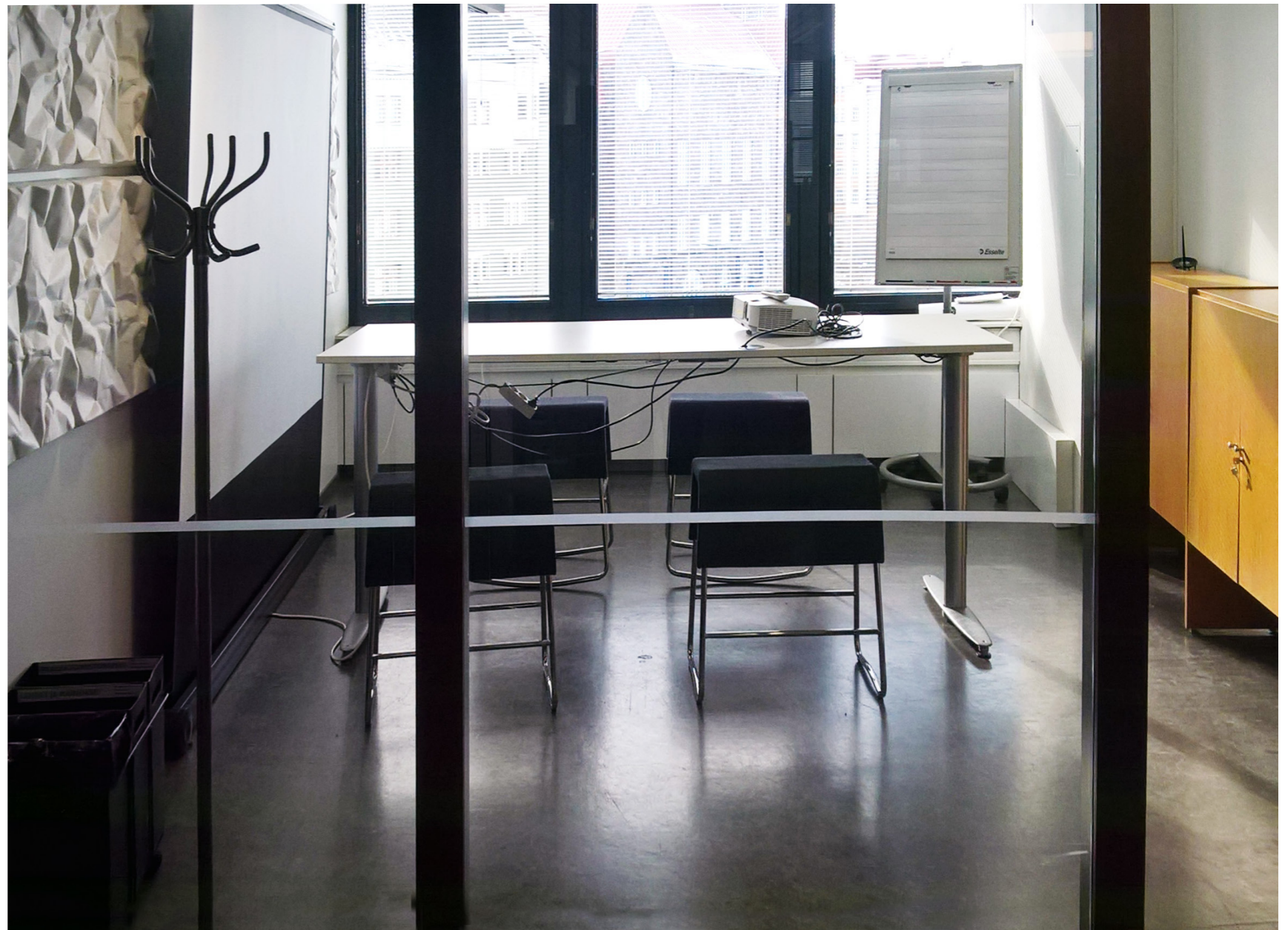
RENTO

(Ks. liite3)

POHJAOTE

LÄHTÖTILANNE

Valokuva Teija Anttila-Minkkinen

5.2.4 TAUKOTILA: RINKELI

MUUTOKSET:

SEINÄN UMMISTUS JA UUTTA KEITTIÖKAAPISTOA UUDEN SEINÄN YHTEYTEEN. SAMALLA MUODOSTUI PIENI VARASTO. PURETAAN VÄLISEINÄ JA LAAJENNETAAN VANHAA TAUKOTILAA PITUUS-SUUNTAAN. ÄÄNENERISTYSPARANNUKSET VIHEREISTEN HUONEIDEN VÄLILLE. NYKYISEEN KEITTIÖÖN 2KPL UUSI ASTIANPESUKONE JA TILANKÄYTTÖÄ TUKEVAT LAITTEET JA VARUSTEET, KAHVILAMAIMIA ISTUINRYHMIÄ

VÄRIMAILMA:

NEUTRAALIT MAANLÄHEISET SÄVYT + MUSTAA

MATERIAALIT:

SEINÄN MAALAUUS VALKOISEKSI, ÄÄNENERISTYS TYÖHUONEEN VASTAISALLE SEINÄLLE

KALUSTEET JA VARUSTEET:

UUDET KEITTIÖN KIINTOKALUSTEET, KORKEAA KAAPISTOA JA SAAREKE, UUDET LAITTEET

NYKYISET IRTOKALUSTEET

VIHERKASVI, ILMOITUSTAUULU SEINÄÄN

VALAISTUS:

YHTENÄISET RIIPPUVALAISIMET, EI PÖYTIIEN PÄÄLLÄ, KUN KALUSTUS MUUNNELTAVISSA

TUNNELMA:

VIIHTYISÄ, KAHVILAMAINEN
KÄYTTÄJIEN KOHTAAMISTA JA ELPYMISTÄ TUKEVA
TILAKOKONAISUUS
(Ks. liite5 ja tilakaavio liite14)

POHJAOTE

LÄHTÖTILANNE

Valokuva Teija Anttila-Minkkinen

5.2.5 KOHTAAMISTILA: SEKTORI JA SÄDE

MUUTOKSET: (ENT. JOHTAJAN HUONE)

JÄRJESTELMÄLASISEINÄN PURKU JA TAUKOTILAN LAAJENEMINEN ULKOKEHÄLLE ASTI, ÄÄNENERISTYSPARANNUKSET VIEREISTEN HUONEIDEN VÄLILLE. MAISEMA AVATTU KAIKILLE.

VÄRIMAAILMA:

NEUTRAALIT MAANLÄHEISET SÄVYT + SINI-VIHERTÄVÄT SÄVYT TEHOSTEENA KOKONAISUUDESSA (NÄKYMÄ IKKUNASTA)

MATERIAALIT:

UUSI TEKSTIILIMATTO-ALUE, LUONNONMATERIAALIT
SEINÄN MAALAUUS VALKOISEKSI, ÄÄNENERISTYSTOIMENPITEET

KALUSTEET JA VARUSTEET:

NYKYISET IRTOKALUSTEET VIHREÄT RETRO-KILTATUOLIT+ENTISÖIDYT TUOLIT,
PIKKUTUOLEJA, OLEVAA SOHVAKALUSTOAA
UUDET VIHHERKASVIT JA ISOT UUDET SCREENIT (CLICK-SHARE)
JÄRJESTELMÄLASISEINÄN TILALLE AKUSTOIVA VERHO

VALAISTUS:

YHTENÄISET UUDET RIIPPUVALAISIMET

TUNNELMA:

VIIHTYISÄ, KAHVILAMAINEN,
KÄYTTÄJIEN KOHTAAMISTA JA ELPYMISTÄ TUKEVA
TILAKOKONAISUUS
(Ks. liite6)

POHJAOTE

LÄHTÖTILANNE

Valokuva Teija Anttila-Minkkinen

5.2.6 KOHTAAMISTILA: PARAABELI

MUUTOKSET:ENT. TYÖHUONE

KOHTAAMISTILAN VIERESSÄ UUSI PROJEKTITYÖTILA, RENTO NEUVOTTELUTILA SIIRRELTÄVILLÄ IRTOKALUSTEILLA "PARAABELI"

VÄRIMAAILMA:

SINI-TURKOOSI-VALKOINEN-BEIGE

MATERIAALIT:

UUSI TEKSTIILIMATTO-ALUE

SIVUSEINIEN MAALAUUS JA ÄÄNENERISTYS

VALKOISEKSI

KALUSTEET JA VARUSTEET:

KÄYTTÄJÄLTÄ LÖYTYNEET LIIKUTELTAVAT NOJATUOLIT PYÖRILLÄ,

MATALA PÖYTÄ

NEUVOTTELUTILAN VARUSTEITA (ESIM.PIIRTOTAULU+NAULAKKO)

VALAISTUS:

RIIPPUVALAISIN PÖYDÄN PÄÄLLE

TUNNELMA:

VIIHTYISÄ, RENTO, LOUNGEMAINEN

(Ks. liite6)

POHJAOTE

LÄHTÖTILANNE

Valokuva Teija Anttila-Minkkinen

5.2.7 KOHTAAMISTILA: PROJEKTIRENKAAT

MUUTOKSET: ENT. LEHTIHYLLY-AULA

B-AULA
UUSI PROJEKTITYÖTILA
"PROJEKTIRENKAAT"

VÄRIMAAILMA:

SINI-MUSTA-VALKOINEN

MATERIAALIT:

UUSI TEKSTIILILAATTA-ALUE
AKUSTOIVAT VERHOT JA PYÖREÄT KISKOT

KALUSTEET JA VARUSTEET:

KÄYTTÄJÄLTÄ LÖYTYNEET RYHMÄTYÖ-
KALUSTEET, "PUHELIN"-NOJATUOLIT 2KPL
UUDET VIHHERKASVIT

VALAISTUS:

UUDET RIIPPUVALAISIMET PÖYTIEN PÄÄLLE

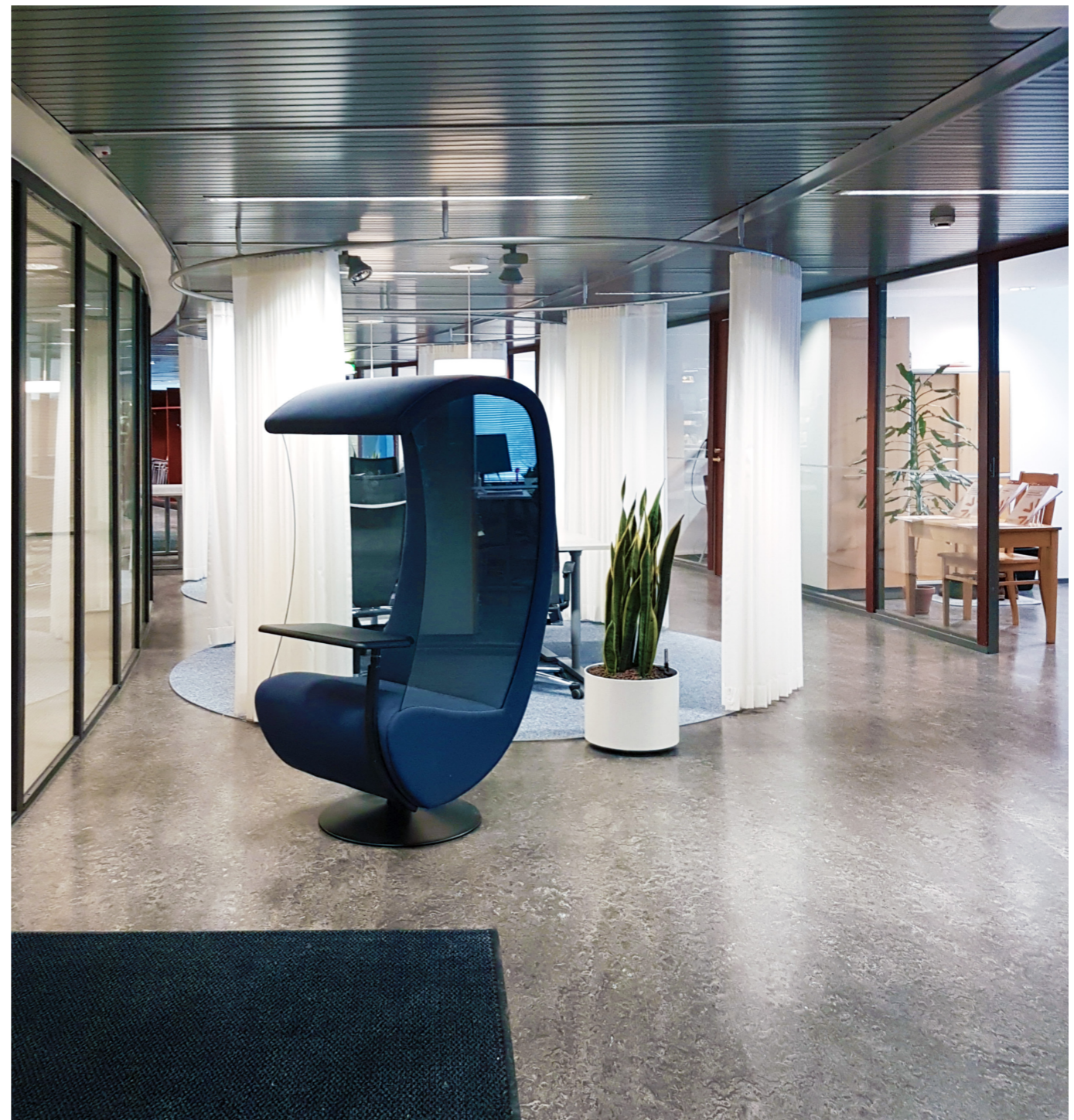
TUNNELMA:

HILLITTY JA HALLITTU, LOUNGEMAINEN
(Ks. liite7)

POHJAOTE

LÄHTÖTILANNE

Valokuva Teija Anttila-Minkkinen

5.2.8 KOHTAAMISTILA: SEGMENTTI JA TANGENTTI

MUUTOKSET:

KESKIKÄYTVÄALUEEN FACE-LIFTATUT
NEUVOTTELUTILAT, 20HLÖ NEUVOTTELUTILA
"SEGMENTTI" JA 10HLÖ "TANGENTTI"
UUDISTETTIIN

VÄRIMAILMA:

BEIGE-HARMAA-VALKOINEN

MATERIAALIT:

UUSI TEKSTIILIMATTO-ALUE
PÄÄTYSEINÄN MAALAUUS
VALKOISEKSI

KALUSTEET JA VARUSTEET:

UUDET NEUVOTTELUTUOLIT, NYKYISET
PÖYDÄT JA VARUSTEET
UUDET NÄKÖSUOJATEIPPAUKSET

VALAISTUS:

UUDET RIIPPUVALAISIMET PÖYTIIEN PÄÄLLE

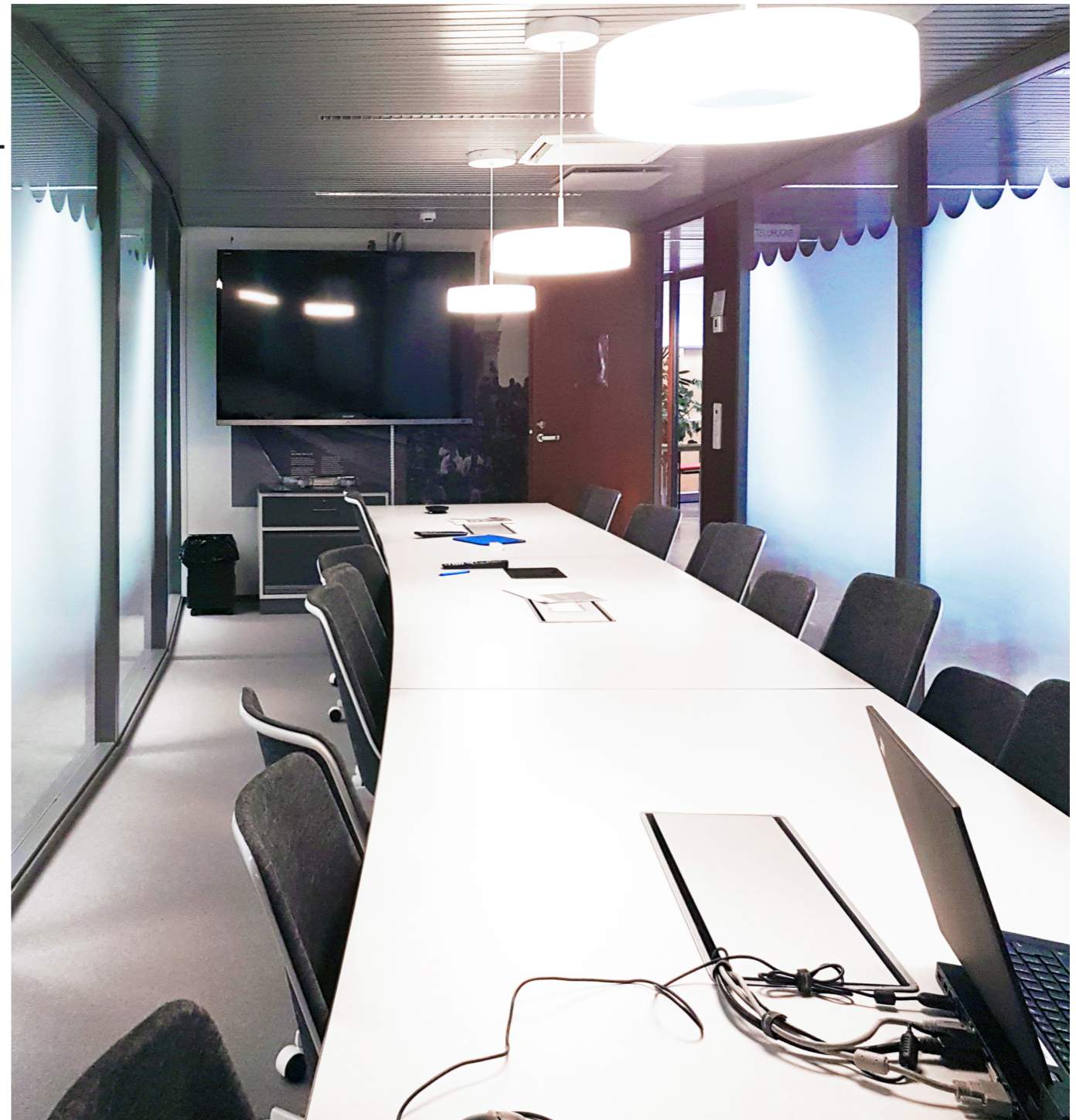
TUNNELMA:

PEHMEÄMPI
RAKENNUKSEN ARVON JA KÄYTTÄJÄN BRÄNDIN
MUKAISTA TUNNELMAA
NEUVOTTELUITILOIHIN
(Ks. liite13 lasiseinien teippaukset)

POHJAOTE

LÄHTÖTILANNE

Valokuva Teija Anttila-Minkkinen

5.2.9 KOHTAAMISTILA: PALLO

MUUTOKSET: ENT.VÄLIKKÖ

UUSI "PALLO"-NIMINEN LOUNGE-TILA KESKIALUEELLE
NEUKKAREIDEN VÄLISSÄ,
NEUKKARIN JÄLKEINEN "COOL DOWN"-ALUE TAI ENNEN KOKOUSTA
PALVELEVA "ODOTUSPISTE",
VÄLIKKÖÖN TUOTIIN MYÖS POSTITUS

VÄRIMAAILMA:

ORANSSIT - PUNERTAVAT-KELLERTÄVÄT SÄVYT + VALKOINEN

MATERIAALIT:

UUSI PYÖREÄ TEKSTIILIMATTO-ALUE

KALUSTEET JA VARUSTEET:

VANHAT LOUNGE-TUOLIT JA SIIRRETTÄVÄT PIKKUPÖYDÄT
UUSI VIHHERKASVI, LASITAU LU PYÖRILLÄ

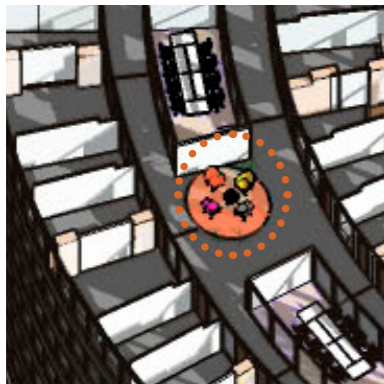
VALAISTUS:

UUSI RIIPPUVALAISIN

TUNNELMA:

VIIHTYISÄ, LOUNGEMAINEN, MODERNI
(Ks. liite9)

POHJAOTE

LÄHTÖTILANNE

Valokuva Teija Anttila-Minkkinen

5.3 MONITOIMITILA, RINKI

MUUTOKSET: ENT. TAUKOTILA

RINKI HENKILÖSTÖN MONITOIMITILA JA KOKOUSTARJOILUKEITTIÖ

VÄRIMAILMA:

MUSTA-VALKOINEN - PUU

MATERIAALIT:

SIVUSEINÄN MAALAUUS VALKOISEKSI,

ÄÄNENERISTÄVYYS PARANNUKSET

KALUSTEET JA VARUSTEET:

SIIRRELTÄVÄT PINOUTUVAT KALUSTEET

MAHDOLLISUUS TAUKOJUMPPAAN, LEUANVETOON,

PROJEKTITYÖHÖN TMV.

KÄYTTÄJÄLTÄ LÖYTYNEET KUNTOILULAITTEET JA UUDET PUOLAPUUT

VALAISTUS:

NYKYISET VALAISIMET

TUNNELMA:

TILAN TUNNELMA MUODOSTUU, KUN KÄYTTÄJÄT TEKEVÄT SIITÄ
OMAN NÄKÖISTÄÄN

(Ks. liite10)

POHJAOTE

LÄHTÖTILANNE

Valokuva Teija Anttila-Minkkinen

5.3.1 KOHTAAMISTILA: KAARI

MUUTOKSET: ENT. TYÖHUONE (HISTORIALLINEN)

KAARI, C-AULA PÄÄDYN HISTORIALLISTEN HUONEIDEN
NEUVOTTELU 4HLÖ (HISTORIALLINEN HUONE)
PROJEKTITYÖTILAA (JOUSTOTILAA, MYÖHEMMIN
TYÖHUONEEKSI)
LÄPIVIENTIEN ÄÄNENERISTYS- PARANNUKSET

VÄRIMAAILMA:

MUSTA-VALKOINEN - PUU - HARMAA - VIHREÄ

MATERIAALIT:

UUSI IRTOMATTO LANKAKANTTAUKSELLA

KALUSTEET JA VARUSTEET:

KÄYTTÄJÄLTÄ LÖYTYNEET KALUSTEET
JA RYIJY, SCREEN, PIIRTOTAULU+NAULAKKO

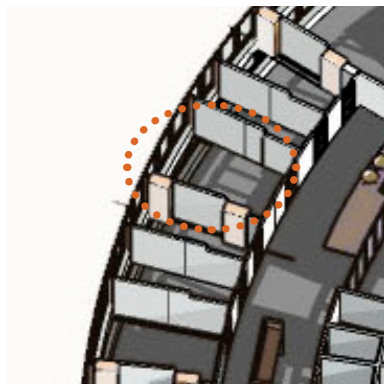
VALAISTUS:

NYKYISET HISTORIALLISTEN HUONEEN VALAISIMET

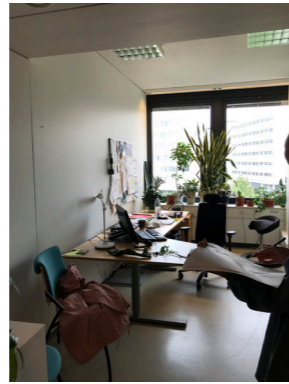
TUNNELMA:

HISTORIALLINEN, RAUHALLINEN

POHJAOTE

LÄHTÖTILANNE

Valokuva Teija Anttila-Minkkinen

5.3.2 C-AULA, PIIRI (HISTORIALLINEN PÄÄTY)

MUUTOKSET:

C-AULAN PIIRI, HENKILÖKUNNAN OMA KIRJASTOTILA, SEN VIIHTYISYYDEN PARANTAMINEN, LUKUNURKKAUS, HILJaiseen TYÖSKENTELYYN

VÄRIMAAILMA:

PUU-VALKOINEN - BEIGE-MUSTA

MATERIAALIT:

UUSI TEKSTIILIMATTO-ALUE
PÄÄTYSEINÄN MAALAUUS
VALKOISEKSI

KALUSTEET JA VARUSTEET:

KÄYTTÄJÄLTÄ LÖYTYNEET ARTEK-JA
BILLNÄS-KALUSTEET, KIRJAHYLLYT,
KÄYTTÄJIEN HISTORIASTA KERTOVA REKVISIITTA KUTEN
VANHOJA KIRJOITUSKONEITA

VALAISTUS:

UUDET RIIPPUVALAISIMET PÖYTIEN PÄÄLLE

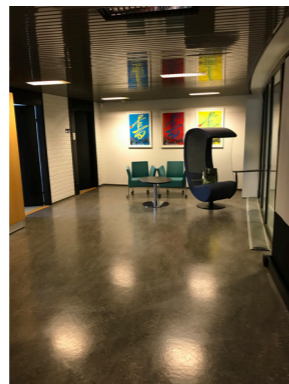
TUNNELMA:

RAUHALLISET SÄVYT JA PUU RAUHALLISELLA VYÖHYKKEELLÄ.
HISTORIALLINEN (KÄYTTÄJIEN HISTORIAN NÄKYMINEN)
RAKENNUKSEN ARVON MUKAISTA TUNNELMAA
(Ks. liite12)

POHJAOTE

LÄHTÖTILANNE

Valokuva Teija Anttila-Minkkinen

6 LOPPUPOHDINTA: KONSEPTIN NÄKYMINEN LOPPUTULOKESSA

Kahvia ja kohtaamisia tietotyöläisille Ympyrässä - käyttäjän kanssa yhteissuunnitteluna toteutettu tilamuutos

Rakennusurakka suunniteltiin ja se valmistui kolmessa kuukaudessa, yhteensä viiden luonnospohja-kommenttikierroksen, reilun 300 sähköpostin, useiden puheluiden ja tapaamisten myötä. Sen jälkeen keskityttiin käyttäjän kanssa vielä irtokalustukseen ja varusteisiin tarkemmin. Kävin useaan otteeseen paikan päällä antamassa mielipiteeni tai tukeni muuttovastaavien ja käyttäjien kysymyksiin, tehden tiivistä yhteistyötä erityisesti irtokalustuksen parissa käyttäjän kanssa.

Lopputuloksena on mielestäni ennen kaikkea tämän työyhteisön työntekoa tukevat uudistetut, monipuoliset ja viihtyisät toimitilat, jossa työpisteet ja muutokset määräytyivät työyhteisön tarpeita ja toiveita kuunnellen ja työyhteisön yhteisöllisyyttä tukien.

Työstä olisi tullut varmasti erilainen, jos minulla ei olisi ollut ymmärrystä käyttäjän työn luonteesta, nykytilasta tai yleisesti työntekijöiden tarpeista. Yhteissuunnittelun ja aktiivisen asiakkaan myötä tarjoutui mahdollisuus saada normaalia paljon syvempää tietoa työyhteisöstä ja työtavoista. Keskustelujen avulla selvisivät muun muassa työntekijöiden erilaiset työnkuvat, erilaisine työsuhteineen tai työtehtävineen. Vaikka viittaa usein käyttäjään yleistäen yhtenä käsitteenä, on itsestään selvää, että jokaisen käyttäjän profiili on todellisuudessa erilainen ja työntekijät ovat yksilöitä. Työn etenemisen kannalta oli kuitenkin tehtävä yleistyksiä ja kaikkiin vaikuttavia päätelmiä.

Eteeni avautui työyhteisön sisältä kumpuavia ongelmia ja haasteita, jotka liittyivät esimerkiksi valtavan organisaation jäykkyyteen tai vaikkapa nykyisten työntekijöiden siiloutumiseen eri puolille työtiloja. Suunnittelijana minulla oli mahdollisuus nostaa esiin epäkohtia tilalliseen suunnitteluun ja tuoda ne keskusteluun käyttäjän kanssa yhdessä ratkaistaviksi. Toisaaltahan suunnittelijan tarkoituksena on hakea käyttäjien tiedostamattomia toiveita tai tilamuutoksia ja viedä kaikki tarpeet ja toiveet yhtäläillä suunnitelmiin tiettyssä ajassa. Tämä on haastavaa, mutta lukuisat keskustelut veivät työtä eteenpäin. Mielestäni tämänkaltaisen osallistava projekti on inhimillisen ja sosiaalisen kestävyuden huomioimista parhaimmillaan.

Voitaneen sanoa, että yhdessä luodussa konseptissa, ja sitä kautta toteutuksessa, näkyvät edustavammat, kutsuvammat ja tyylikkäämmät aulat ja neuvottelutilat, vehreys ja uusittu valaistus. Tiloihin tuotiin toivottua vehreyttä

viherkasvein ja upeasta maisemasta tehtiin kaikille yhteinen kohtaamistilassa. Kaikkien muutosten tarkoitus oli luoda viihtyisyyttä, mutta ennen kaikkea ylpeyttä omaa työympäristöään kohtaan. Ihmisten kohtaaminen ja työyhteisön lujittuminen voivat mielestäni tapahtua myös tätä kautta, ja siihen on tilasuunnittelussa pyritty.

Nyt työntekijät esittelevät vierailijoille ylpeinä tiloja, joiden suunnitteluun he ovat vaikuttaneet, vaikkapa johdattaen vieraat uusittuun neuvottelutilaan. Niiden viihtyisyyden parannus pienin muutoksin oli tarpeen. Uudistusten lähtökohtina olivat valoisuus, luonnollisuus, asiakkaan yritysimagon ja Ympyrän näkyminen tilassa.

Lopullinen tavoite

Tapaus Ympyrässä oli tarkoitus osoittaa, kuinka suunnitteluprosessi eteni, ja muodosti nähtävän konkreettisen lopputuloksen annetuilla ajallisilla, budjetillisilla ja tilallisilla raameilla. Lopulliset valitut ratkaisut tukevat konseptia ja niiden suunta syntyi edellisten vaiheiden ja työpajan kautta.

Matka on ollut minulle mielenkiintoinen ja opettavainen. Tässä opinnäytetyössä lukijalla on mahdollisuus tutustua konseptista laadittuun lopputulokseen ja nähdä kuvia toteutetuista tiloista. Tämän viimeisen osion tarkoitus on ennen kaikkea esitellä, **miten suunnittelukysymyksiin lopulta vastattiin ja mitä suunnitteluratkaisuilla tavoiteltiin. Kuvailen, miten tietotaitoa ja tutkimustuloksia on lopputuloksessa sovellettu.**

Johdon asettamina työn tavoitteina ja toimeksiantona olivat **aluksi työpisteiden sijoittelu, kohtuulliset muutokset ja yksi työyhteisölle järjestettävä työpaja. Työn edetessä kävi ilmi, että toimeksianto tarkentuu määrittämiskäytännössä. Itseasiassa toiveena olivat nykyaikaiset toimitilat, joissa saatetaan myös aputilat kuntoon palvelemaan kokonaisuutta ja työntekoa. Suunnitelmassa huomioitiin suojellun kiinteistön ja modernin halutun toimistotalon arvot, ja ne yhdistettiin käyttäjän edustaman organisaation ilmeeseen pienin elein.** Mielestäni lopputuloksessa saavutettiin sekä alussa, että matkan varrella määritetyt tavoitteet.

Opinnäytetyön kannalta näkökulma ja **fokus tarkennettiin tilasuunnittelun ja osallistamisen myötä rakennettuihin kohtaamisiin**, joita ei myöskään oltu toimeksianton alussa vielä pystytty määrittämään.

Projektissa pureuduttiin laajasti erilaisiin ongelmiin yhdessä eri

suunnittelijoiden ja käyttäjätahojen kanssa. Esimerkiksi talotekniikan tai ääneneristävyyden myötä syntyneisiin teknisiin vaikeuksiin, kaarevan pitkänomaisen tilan jaksottamiseen, tai eri paria olevien irtokalusteiden yhtenäistämiseen liittyviin seikkoihin.

Teemojen näkyminen työssä

Työni läpi virtaaviksi teemoiksi ja viitekehukseksi määritin kestävän suunnittelun, yhteissuunnittelun ja työyhteisön osallistamisen sekä toimitilasuunnitteluun liittyvän työhyvinvoinnin. Nämä vaikuttivat suunnitelmiin omalta osaltaan ja syntyivät alkuperäisen toimeksiannon analyysin kautta. Osallistaminen näkyi heti toimeksiannon osassa, jossa tilattiin työpajaa, kestävä kehitys vanhojen kalusteiden hyödyntämisessä suunnitelmissa, ja luonnollisesti hyvinvointi näkyi käyttäjien toiveissa ja tarpeissa työpaikkaansa kohtaan. Avainhenkilöiden ja suunnittelijoiden välillä oleva arvomaailmamme oli samankaltainen, ja täten teemojen eteenpäin viemisessä tilalliseen suunnitteluun ei syntynyt ristiriitoja vaan yhteistyö oli sujuvaa ja helppoa.

Miten työssä näkyi suunnittelijan, rakennuksen ja käyttäjän arvot?

Suunnittelussa löydettiin mielestäni harmonia käyttäjän, työnteon nykyvaatimusten ja erityisen historiallisen rakennuksen välillä. Tilallisia raameja tuli kunnioittaa rakennuksen arkkitehtuurin ja nykytilanteen myötä, ja ratkaisuksi muodostui tilan nostaminen uuteen aikaan vanhoin elementein ja työkaluin. Budjetti antoi ekonomiset raamit työlle. Esimerkiksi ajattomuuden tavoittelun ja historian havinan avulla sisustettiin auloja klassisin kalustein ja materiaalein, mutta monipuolisin nykyaikaisin toimisto- ja neuvottelukalustein katsotaan projektissa myös tulevaisuuteen. Kaiken perustana toimi käyttäjämäärityksen kartuttaminen alussa ja koko työn aikana. Käyttäjän brändiä tuotiin työssä näkyviin hienovaraisin elein ennen kaikkea nostamalla auloja, taukotilaa ja kohtaamistiloja esiin. Suunnittelijan arvomaailmani näkyi työn lopullisessa tilallisessa muodossa, johon olen jättänyt ammatillisen kädenjälkeni tarjoamani tietotaidon ja näkemyksieni myötä.

Alussa oli vaikeaa sisäistää, että mielipiteeni ja näkemykseni olivat vain yksiä muiden joukossa. Vaikka itse pidin henkilökohtaisesti jostakin tuolityypistä enemmän, opin myös antamaan tilaa käyttäjien toivomille valinnoille. Lopultahan erilaiset tuolit olivat samanarvoisia, ja makuja yhteissuunnittelussa ja ryhmätyöskentelyssä monenlaisia. Tila ei edusta minua, eikä se ole minulle suunniteltu vaan voidaan sanoa, että olen antanut siihen ison osan itseäni erityisesti työpanokseni ja prosessin kautta.

Esimerkkinä yhteissuunnittelun haasteista ja kyseenalaistamisesta toimii toive uudesta suihkusta toimistoon. Suihku herätti paljon erilaisia tunteita ja kiivasta keskustelua työyhteisössä. Suihkussa käyntiin työpäivän aikana oli suhtauduttu kriittisesti, ja toisaalta suihkun mahdollista rakentamista pidetty rahojen tuhlauksena joidenkin työntekijöiden puolesta. Osalle sen saaminen tiloihin oli tärkeää, ja päädyttiin kartoittamaan paikkaa suihkulle lepohuoneen yhteydessä olevaan varastoon.

Jos työntekijöiden kanssa ei oltaisi keskusteltu, ei olisi selvinnyt, että rakennuksen alakerrassahan on jo suihku. Tämä ei ollut tullut minulle lähtötiedoissa esiin, eikä se, että sitä suihkua ei moni halunnut käyttää, sillä kellarin suihkutilat oivat kuulemma epämiellyttävät. Koska rakennuksen omistajataho oli mukana hankkeessa, pystyttiin sitä kautta neuvottelemaan koko rakennuksen suihkujen parannustoimenpiteistä ja ongelma ratkaistiin sitä kautta.

Sitten syntyi toive pukuhuoneesta. - Kellariin kun ei voi jättää pyyhkeitä kuivumaan ja kuraiset tai märät ulkovaatteet pitää saada johonkin.

Pukutila tuntui yhteisössä helpommalta ajatukselta hyväksyä, vaikka se palvelee lähinnä pyöräilijöitä. Ehkäpä kuravaatteita ei toisaalta haluttu yhteisiin naulakoihinkaan. Pienen pukutilan suunnitelmat esiteltyäni tuli työpajassa avointa kritiikkiä siitä, että miehet ja naiset eivät voi vuorotellen vaihtaa vaatteita samassa tilassa, tai että tilan kapasiteetti ei ole suunniteltu kaikille 70 työntekijälle. Kaikkien avointen kommenttien jälkeen, keskustelu vei kuitenkin siihen, että pyöräilijöitä näkyy olevan vain kourallinen, ja että unisex-periaatetta voidaan nyt ainakin kokeilla. Tila on lukittava, ja jos ripustaa päällysvaatteita kuivumaan, ei ole niin väliä, onko vieressä mies- vai naispuoleinen kollega. Yhteisillä pelisäännöillä tilan käyttö varmasti tulee toimimaan ja pukutila palvelee todennäköisesti hyvin siinä käytössä, mihin se on lopulta yhdessä suunniteltu.

Toivon, että tilan rakentaminen voisi osaltaan kannustaa työmatkapyöräilyyn niitäkin työntekijöitä, jotka eivät sitä ole aiemmin tehneet. Tämä pukutila on työyhteisön toiveita kuunnellen ja täysin heitä varten tehty tila.

Käyttäjien toiveiden ja tarpeiden toteutuminen, millainen oli hyvä tila, jossa käyttäjän toiveet toteutuvat?

Jotta toiveet muuttuivat todeksi, tarvittiin käyttäjän puolelta tahoja, joilla oli aikaa vastata suunnittelijan kysymyksiin ja keskustella tarpeista. Tarvittiin joku, joka selvittää asioita, kun ei tiedetä tarkalleen, mitä halutaan. Tarvittiin työntekijöitä, jotka osallistuivat työpajaan ja vastasivat kyselyihin.

Hyvä valaistus, riittävä ilmanvaihto, viherkasvit, akustiikka, suihku ja hyödynnettävät vanhat kalusteet ja varusteet kuvaavat käyttäjiltä tulleita tilallisia toiveita. Niihin liittyvät lopulliset ratkaisut palvelevat käyttäjien työympäristöönsä liittyviä tarpeita ja luovat **heille suunniteltua turvallista, työhyvinvointia edistävää ja toimivaa toimitilaa.** Kaikki nämä teemat saivat lopullisen muotonsa vasta, kun koko työyhteisö oli sanonut oman näkemyksensä niihin. Suunnittelijana tehtävänäni oli tulkita näitä tarpeita ja saattaa ne tilalliseen muotoon.

Esitin käyttäjälle luonnoksia ja tein ehdotuksia, toin esiin mahdollisuuden brändin näkymisestä, ja etsin materiaaleja, joita he omalta osaltaan kommentoivat, kuljettaen projektia toivomaansa suuntaan. Myös uusi tilaohjelma tai esimerkiksi tilojen kalustusperiaatteet syntyivät ehdotuksieni myötä. **Analysoiva pohdinta suunnitelmaluonnoksiani kohtaan oli tärkeää, jotta lopulliset ratkaisut löydettiin.**

Kuten lähtötiedoissa toin esiin, tiloissa vallitseva monotonisuus ja toisaalta sekavuus nähtiin yhtenä vanhojen toimitilojen puutteena. Siihen puututtiin tarjoamalla **erilaisin teemoin ja väriyhmien sisustettuja aulatiloja, muuntautuvia kokoontumistiloja, yhteisöllisyyttä ja kahvitaukokulttuuria tukevaa yhteistä kahvihuonetta.**

Monipuolisuus ja muuntojoustavuus näkyvät tiloissa **jättämällä niihin liikkumavaraa tulevaisuuden tarpeille, rekrytoinneille, projektityöhön ja työhyvinvoinnille.**

Tästä esimerkkinä "Projektirenkaat", jotka syntyivät B-aulan isojen lehti-hyllyjen tilalle. **Projektityön mahdollistaminen omalla kannettavalla tietokoneella, sisäisesti sekä vierailijoille, joilla ei omaa työpistettä, oli kaivattu lisäys.** Tarve projektityölle tuli käyttäjiltä, ja ehdotin, miten se voitaisiin sisustuksellisin elementein toteuttaa. Koska käytävällä kulkeutuvista äänistä oltiin huolissaan, näissä Projektirenkaissa yksityisyyttä ja samalla käytävän akustiikkaa voidaan säädellä akustoivien kevyiden valoverhojen avulla.

Toisena esimerkkinä on vanha kahvihuone C-päädystä nimettiin monitoimitilaksi, ja sen keittiö palvelee kokoustarjoilujen valmistamisessa. Monitoimitila **suunniteltiin tilaksi, jossa tehdään juuri sitä, mitä työyhteisö itse haluaa.** Tämä tukee monipuolista työympäristöä ja käyttäjän mahdollisuutta vaikuttaa työympäristöönsä konkreettisesti jatkossakin. Ongelmana oli se, että

kahvihuone oli tietyn porukan oma tila. Tähän tulin ulkopuolisena puuttumaan ja halusin vapauttaa tilan koko työyhteisölle.

Työyhteisön osallistamisen vaiheet projektissa

Alun lähtötietokartoitusten ja sähköpostikyselyjen jälkeen pureuduttiin haastavimpaan kysymykseen, eli työpistesijoitteluun. Työpajassa asiaa käsiteltiin ryhmätyöskentelynä. Tarkoitus oli saada ihmiset pienryhmissä keskustelemaan aiheesta ja lopun purkutilanteessa jokaisen näkemys pääsi esiin. Työpajan jälkeen työntekijöille lähetettiin kysely kahden hengen huoneeseen soveltuvuudesta ja halukkuudesta. Vaikka se tuntui monelle olevan paha paikka, löytyi kuitenkin niitä, jotka oikeastaan mielellään jakavat isomman huoneen jonkun työkaverin kanssa.

Työpajassa koko työyhteisölle esiteltiin alustavat suunnitelmat ja tilaohjelma. Heidän kommenttinsa perusteella tehtiin muutoksia luonnoksiin, ja syntyi toteutukseen menevä lopputulos. Huomasin, että työpajassa työntekijät olivat enimmäksä määrin huolissaan työhuoneista, joten siihen liittyvään keskusteluun tuli varata paljon aikaa ja antaa työntekijöiden puhua aiheesta.

Uusi työpajassa esitelty pohjapiirustus jätettiin työyhteisön esille taukokuoneeseen seuraaviksi viikoiksi, jotta muutoksia voi pureskella yhdessä, ja jos joku ei ollut paikalla, hän voi katsoa mitä ollaan tekemässä.

Toisessa osallistamisen vaiheessa avainhenkilöryhmälle esiteltiin irtokalustesuunnitelmia ja kalusteryhmittelyt. Hankinnat tehtiin yhteisissä palavereissa tehtyjen valintojen mukaisesti. Lopussa irtokalusteita sijoiteltiin yhdessä tilaan muuttovastaavien ja muuttomiesten kanssa, ja käyttäjät myös muodostivat tiimejä, jotka ottivat kantaa suunnittelun osa-alueisiin, kuten esimerkiksi tekniikkaan tai kohtaamistilojen irtokalustukseen. Myös irtokalustesuunnitelmat olivat esillä taukokuoneen pöydillä, ja suunnittelutyö haluttiin pitää avoimena prosessina.

Miten työpisteet sovitettiin tilaan?

Määrävänä tekijänä ei ollut tilan tehokkuus vaan henkilöstö, joka halusi pitää keskittymisrauhan takaavat toimistohuoneensa ennallaan. Rajaavina tekijöinä toimivat säilytettävät työhuoneet ja olemassa olevat kalusteet. Suunnitelmilla pyrittiin madaltamaan hierarkiaa työyhteisössä ja mahdollisesti edistettiin sen purkamista uusilla työpistejärjestelyillä. Johdon suunnalta tuli merkittäviä kädenojennuksia kohti yhteisöllisyyttä tilasuunnittelun ja työyhteisön pelisääntöjen keinoin, yhteisiin hetkiin kannustavin kalusteryhmien ja monipuolisin kohtaamistiloin. Työpistesijoittelu oli mielestäni loistava esimerkki siitä, kuinka johtoryhmä kuuntelee työntekijöitään. Kuten työpaja-osiossa esiteltiin, suuntaviivat työpistesijoitteluun löytyivät työpajasta, ja sen jälkeen työyhteisölle lähetetystä sähköpostikyselystä. Tilasuunnittelijana määritin työpistemitoituksen periaatteet ja työhuoneeseen tarvittavien huonekalujen tarpeen. Käyttäjän nykyiset työpistekalusteet sovitettiin nykyisiin työhuoneisiin sen perusteella.

Työssä oli tärkeää miettiä tulevaisuutta ja työyhteisön muuntuvia tarpeita.

Esimerkkinä muuntojoustavuudesta ja monipuolisuudesta suunnitelmassa ovat kirjaston viereiset työhuoneet, jotka palvelevat tarvittaessa kirjaston lukusaleina tai niitä voi käyttää puhelimesta puhumiseen tai esimerkiksi projektityöhön tulevaisuudessa. Tässä remontissa niiden väliseiniin tehtiin ääneneneristävyysparannuksia ja tiloihin toteutettiin screen-varaukset.

Työpistesuunnittelu kattoi myös siistijän työpisteen. Hän ei selvästikään ollut aiemmin päässyt vaikuttamaan työtilaansa. Hän kertoi kiittävänsä tätä projektia päivittäin, sillä hän oli saanut remontissa mielestään merkittävimmät parannukset työoloihinsa. Hän organisoivat uudet riittävän kokoiset tilansa itse. Katsoimme yhdessä, että siivoustilaan asennetaan asianmukaisesti pesukone, latauspistorasiat ja tarvittavat telineet varusteille ja hyllyt kaikille tarvikkeille.

Yhteisöllisyyden kannustaminen tilallisin menetelmin?

Voiko tilasuunnittelulla luoda ja vahvistaa työyhteisön perinteitä ja voimauttaa? **Tavoitteena oli mahdollistaa taukokuoneratkaisulla ja vyöhykkeistämällä uuden yksikön2 integroitumista heille uuteen tilaan, pääsemistä sisään nykyiseen työkuulttuuriin ja esittämällä yksiköiden johtajat esimerkillisesti vahvana tiiminä ja yhteisen työhuoneen jakavina siltojen rakentajina.**

Muita esimerkkejä pienistä yhteisöllisyyden kannustavista ratkaisuista olivat pienet yhteisölliset tilat ja varusteet: Yksikön2 vuosikalenterin mukaan pukeutuva patsas sijoitettiin aulaan kaikille yhteiseksi merkiksi. Yhteistä molempiin yksiköihin liittyvää mielenkiintoista historiaa tuotiin esiin C-päädyn vitriineihin. Yhteisöllisyyden kannustettiin tilassa myös sou-tutiimin harjoittelualustan tai henkilökunnan oman kirjaston tukemisella.

Työssä tarvittavat tiedot ja taidot

Mietin, mitä tämänkaltaisessa osallistavassa yhteissuunnitteluprojektissa suunnittelijalta ja minulta vaaditaan ja mitä kannattaa etenkin jatkoon kannalta kehittää. Toteutunut projekti ja suunnittelutyö vaativat tarmoa viedä muutosta eteenpäin, tarkkaa aikataulun laadintaa ja melko valtavasti organisointikykyä.

Tässä työssä tehtäviini kuului toimiminen linkkinä eri osapuolten välillä, ja tarkoitukseni oli ylläpitää avointa keskustelua ja edistää tiedonkulkua. Suunnittelutyössä tarvitaan omaa luovuutta ja tietenkin visuaalista ajattelua tai tehokkuutta tuottaa toteutussuunnitelmat kohteesta nopealla aikataululla ja stressinkin keskellä. Toisaalta, pelkät suunnitteluun liittyvät ominaisuudet eivät olisi riittäneet, vaan työssä tarvittiin myös projektipääällikköä, ryhmätyöntekijää, empaattista kuuntelijaa ja tukijaa. Työ on enää harvoin yksin tehtävää puurtamista, ja täten ryhmätyötaitot ovat ensisijaisen tärkeitä. Ryhmätyö tarkoittaa tarvittaessa kykyä kompromisseihin.

Nämä liittyvät vahvasti megatrendinä olevaan ihmiskeskeiseen muotoiluun. Mielestäni kaikki edellä mainitut ominaisuudet ovat nykymuotoilijalle tärkeitä.

Minun on mahdollista nähdä toimitilat oman ammattini kautta eri kannalta kuin käyttäjän, koska tulen organisaation ulkopuolelta ryhmään. Täten suunnittelijan osallistuminen ja tiivis yhteys käyttäjään koko prosessin läpi tuovat käyttäjille vahvan ulkopuolisen näkemyksen ja ammattitaidon hyödynnettäväksi yhteissuunnittelussa.

Hankkeet syntyvät tarpeesta muutokselle. Tiedostan, että se ei ole kaikkien toiveiden mukaista, ja yksi suunnittelijan rooleista on olla ikävä turvallisen nykytilan "rikkoja". Puuttumiseni epäkohtiin, pyrkimys tarvittaessa suunnan vaihtoon ja uusien ehdotuksien kommentoitavaksi tuominen suunnitteluryhmään tuovat toivottavasti uudenlaista energiaa ja kykyä viedä muutosta eteenpäin myös käyttäjille.

Vaikka olen osa ryhmää, olen tässä mielessä samalla yksin sen ulkopuolella. Oma panokseni yhteissuunnittelussa perustui ammattitaitoon materiaaleista, mittasuhteista, tilasuunnittelun perusteista, julkitytilan vaatimuksista ja määräyksistä sekä visuaaliseen silmään tai kykyyn ymmärtää suunniteltavan ympäristön lähtökohtia ja arvoa.

Pohdin monipuolisia roolejani omasta näkökulmastani, mutta sanomattakin on selvää, että ilman käyttäjän näkemystä tarpeista, tilaan liittyviä toiveita ja matkan varrella syntyneitä ideoita ja tarkennuksia, en olisi mitenkään voinut muodostaa käsitystä suunnittelun vaatimuksista, todellisista tavoitteista ja siitä, millaisessa työympäristössä käyttäjä viihtyy ja kokee olonsa hyväksi. Kuten suihkun kohdalla kävi ilmi, lähtötiedot eivät alussa ole aina relevantteja, eivätkä käyttäjien tarpeet ole alussa yhteneväiset ja kaikkia ihmisiä prosessissa tarvittiin.

Työpajatyöskentelystä

Tässä opinnäytetyössä on jo opittu, että pienelläkin työpajakokemuksella voi osallistaa työyhteisöä prosessiin menestyksekkäästi. Kokemuksen karttuessa myös taidot kasvavat ja työ opettaa tekijäänsä. Työpajan tavoitteen mukaan niiden toteutukset voivat olla hyvin vaihtelevia ja kaikenlaisia työpajoja tarvitaan.

Avaimina kohti onnistunutta työpajaa olivat johtoryhmän kanssa yhdessä määritetyt työpajan tavoitteet, sen raamit ja suunnittelu. Työpajalta ei vaadittu vaikeita menetelmiä, eikä se sisältänyt ”vaivaannuttavia” leikkejä. Tämän työyhteisön ei nähty olevan sen tyyppinen, että se haluaisi pureutua ongelmiin draamallisten tai taiteellisten menetelmien kautta. Tässä tapauksessa läsnäolo, aidosti omana itsenäni esiintyminen, keskusteluun kannustaminen ja oman ammattitaidon esiintuonti tarvittaessa ja pyydettyinä riittivät.

Suunnittelija hyötyy työpajassa mukanaolosta suunnattomasti juuri siksi, että hänellä on työpajassa mahdollisuus päästä keskustelujen myötä sisään käyttäjien maailmaan ja muodostaa käyttäjäymmärrystä suunnitelmiansa perustaksi. On selvää, että työympäristön suunnittelijana tämä on erittäin tärkeää minulle, oli roolini sitten olla työpajan vetäjänä tai pelkkänä kuuntelevana osallistujana.

Tätä opinnäytetyötäni tehdessäni, mietin paljon myös työtäni jatkossa. Toivon, että pääsen kehittämään itseäni fasilitaattorina ja toteuttamaan työpajoja tulevaisuudessa. Mitä tulee tässä projektissa järjestettyyn työpajaan, ajattelen, että sen aloitukseen ja omien mielipiteiden esille tuontiin voisin jatkossa kiinnittää enemmän huomioita. Yhteissuunnittelussa nautin olostani yhtenä ryhmän jäsenenä ja tuon mielelläni projektiin oman osaamiseni ja työpanokseni, mutta työpajan ohjaajana yritän antaa mahdollisimman paljon tilaa erilaisille näkemyksille tulevaisuudessa.

Mitä säilytettiin, mitä hankintoja tehtiin?

Työn lähtökohtana oli ekologiset arvot ja elinkaariajattelu. Nämä näkyivät nykyisten kalusteiden hyödyntämisenä, mutta samalla myös karsimisena. Uudistetut yleiset tilat tuntuvat vanhojen kalusteidensa puolesta erityisen tunnelmallisilta, ja käyttäjiltä saamissani kommentteissa huomasi myös sen, että juuri kalusteisiin sitoutunut historia tekee tiloista erityisiä ja miellyttäviä. Jollekin työntekijöille kalusteisiin liittyy omaa henkilökohtaista työhistoriaa, kun esimerkiksi oma vanha työpöytä tai neuvottelutuoli on löytänyt uuden käyttötarkoituksen. Kuulin, kuinka historia lämmittää mieltä, ja itsekin pidän ajatuksesta, että kalusteilla on tarinoita kerrottavanaan.

Uusia hankintoja tehtiin esimerkiksi neuvottelutiloihin niiden uudistuksien yhteydessä. Uutta brändinmukaista ilmettä ja korkeampaa neuvottelutuolia ei käyttäjien vanhoista kalusteista löydetty, joten sellaiset päätettiin hankkia uutena. Työpisteisiin hommattiin muutamia uusia työtuoleja tai sermejä. Keittiö ja pukuhuone saivat uusia kiintokalusteita ja vihreät paperinkeräysastiat verhottiin kierrätyskalusteisiin. Aulojen ja käytävien uudistukseen ja muutokseen taas oleellisena tekijänä liittyivät uudet sisustusvalaisimet, joiden arvioitiin vaikuttavan

huomattavasti uuden sisustuksen tunnelmaan uusien pehmeiden materiaalien lisäksi.

Kalusteita saatiin myös hyödynnettyä ja käyttöikää pidennettyä, kun niitä kunnostettiin uudelleenverhoilemalla.

Työpajassa esiin nousseissa toiveissa, tähän monitoimitilaan tulisi olemassa oleva soutu-laite. Puolapuissa roikkuminen taas auttaisi selkä- ja hartia-vaivoihin ja edistäisi osaltaan aktiivisesti omasta työhyvinvoinnistaan huolehtivan työyhteisön kehittymistä.

Työn merkitys

Tekemällä tämän opinnäytetyön hyödynnän mahdollisuutta osoittaa, että käyttäjälähtöisesti paras ratkaisu on johtoryhmän ja koko työyhteisön kanssa yhdessä toteutettu osallistava hanke, jossa on kuunneltu työntekijöitä ja noudatettu organisaation, toimeksiantajan ja rakennuksen arvoja.

Johdon rooli oli työssä merkittävä. He kuuntelivat ja mahdollistivat osallistavan projektin. Heidän työnsä toimii esimerkkinä yritysjohtajille ja tuleville asiakkaille. **Ilman työntekijöitään huomioivia ja käyttäjäymmärryksen merkitystä ymmärtäviä johtajia ei käyttäjäymmärrystä päästä puuttuvien resurssien vuoksi aidosti määrittämään. Sitä kautta toivottua positiivista vaikutusta työhyvinvointiin ei välttämättä saavuteta.**

Uskon, että suunnitteluprosessin avaaminen parantaa mielikuvaa osallistamisen tärkeydestä. Toimeksiantajien, tilaajien ja sopimusten laatijien tulee ymmärtää, kuinka tärkeä asia käyttäjäymmärryksen kartoitus on, ja täten antaa aikaa prosessiin ja lähtötietojen perusteelliseen analyysiin. Olen projektin myötä oppinut, että projekti vaatii ajan lahjoittamista ja sitoutumista kaikilta osapuolilta. Työssä korostui, että osallistavien työpajojen suunnittelulla ja purulla on merkittävä osuus jatkon kehittymisen kannalta. Käyttäjäymmärrys syventyy koko projektin ajan. Suunnitelmissa on jätettävä varaa dialogille, kokeilulle ja päivityksille. Jos järjestetään työpajoja, niillä on oltava vahva johtoryhmän tuki ja selkeä kaikille osapuolille kommunikoitu tavoite.

Tämä projekti ja eri toten siinä mukana olleet henkilöt ovat tehneet minuun syvän vaikutuksen. Vaikkakin projekti oli työläs, silti tämän positiivisen kokemuksen myötä olen valmis seuraaviin vastaavanlaisiin haasteisiin.

Tulevaisuus

Näen fasilitaattorin roolin tarpeelliseksi omassa työnkuvaani tai ulkopuolisen fasilitoijan osana suunnittelutyöryhmää enenevässä määrin tulevaisuudessa. Fasilitaattorin tehtävä on ohjata ryhmää löytämään keinot ja ratkaisut itse. Uskon siihen, että ryhmän sisältä voidaan löytää ne avainasiat, joita kultakin työympäristöiltä tarvitaan. Löytyy ensiarvoisen tärkeää tietoa siitä, mitä kenenkin työ vaatii ollakseen sekä tehokasta että mielekästä.

Lisäksi työnteon tavat muuttuvat väistämättä tulevaisuudessa. Enemmän ja enemmän tullaan kiinnittämään huomioita hyvinvointiin ja palveluiden muotoiluun. Uudet työtekemisen tavat tulevat vaikuttamaan myös Ympyrätalossa, mutta niihin tarpeisiin puututaan sitten, kun se on esimerkiksi digitalisaation uuden murroksen tai työtekemisen tavan muuttumisen myötä tarpeellista.

Kognitiivinen kuormitus on tietotyössä läsnä, ja ainoastaan työntekijän sisäisillä keinoilla ja työyhteisön pelisäännöillä niihin voidaan todella vaikuttaa. Istumisen haitallista vaikutusta tullaan varmasti tulevaisuudessa ratkomaan erilaisin tavoin. Siinäkin on ainakin tällä hetkellä kyse siitä, että työntekijät käyttäisivät mahdollisuudet erilaisiin työnteon tapoihin, kuten seisomatyöhön sähkösäädettävän pöydän äärelle, erilaisiin kokoustamismahdollisuuksiin, liikuntaan ja työnsä tauottamiseen.

Tämän opinnäytetyön tiimoilta minulle on herännyt erilaisia ajatuksia siitä, miten Ympyrätalo ja Hakaniemeä voisi tulevaisuudessa kehittää.

Olisi esimerkiksi mielenkiintoista jatkaa Ympyrätalon toimitilasuunnittelutyötä kehittämällä vuokralaistiloihin soveltuvia kestävästä kehityksen mukaisia muutostyökonsepteja. Olisi mielenkiintoista ratkoa, miten rakennusmateriaaleja voisi käyttää hyödyksi eri toimistotiloja remontoimassa ja miten muuntojoustavuutta kerroksissa voisi toteuttaa erilaisia vuokralaisia palveleviksi ratkaisuksiksi. Onko Ympyrätalon tulevaisuuden liikerakennuksena toimimisen edellytyksenä, että vuokralaiset saavat muokata tiloista modernien, tämän hetken materiaali- ja tavarantoimittajien mukaisia ratkaisuja mielensä mukaan vai onko kuitenkin parempi määrittää rakennukseen sen arvon mukaiset materiaalit, jonka mukaan sisustussuunnittelussa edetään? Säilyykö museoviraston toiveissa olleiden historiallisten toimistohuoneiden ulkoasu tulevaisuudessakin? Miten rakennusta remontoitaessa mennään kohti energia-tehokkuutta, mutta samalla suojellaan rakennustaiteellisia arvoja?

Jatkokehitys?

Opinnäytetyössäni on esitetty käyttäjälle räätälöity suunnitelma ja työpaja vallalla olevia työympäristösuunnittelu- ja työpajatyöskentelymetodeja soveltaen. Yleisellä tasolla työtä voidaan katsastella työympäristömuutoksen esimerkkitapauksena, jonka osallistavan suunnittelun toimintamalli ja prosessi ovat monistettavissa pääkohdiltaan muihinkin projekteihin, tai toisin päin, se on monistettu muista vastaavista tekemistäni työympäristöprojekteista tähän. Prosesseja ja kaavioita voisi työstää eteenpäin ja hakea menetelmiä, jotka johtavat tehokkaampaan prosessin hallintaan.

Työtä olisi voinut jatkaa paljon pidemmälle ja olla vielä enemmän yhteydessä koko työyhteisöön, jos aikaa olisi enemmän. Raja on vedetty nyt tähän kohtaan tällä kertaa. Tässä opinnäytetyössä ei syntynyt työn mittareita tai tulevaisuuden kannalta valmiita kaavakkeita, joiden avulla voitaisiin tarkasti vertailla työtä muihin vastaaviin toimeksiantoihin ja todentaa työhyvinvoinnin parantumista tai yhteisöllisyyden rakentumista tieteellisin tuloksin.

Tässä opinnäytetyössä pääpaino oli prosessissa, ja sen myötä syntyneissä opeissa itselleni. Tuplatimantti-kaavio auttoi minua paljon työssäni ja oman prosessini hallinnassa.

Työyhteisölle olisin voinut pitää vielä toisen työpajan tai yleisesti järjestää enemmän kyselyitä loppuanalyysini tueksi. Olen tehnyt paljon henkilökohtaisia päätelmiä ja havaintoja, ja työni heikkona kohtana näen vähäisen datan syntymisen lopputuloksessa. Mietin, jääkö työn anti ulkopuoliselle lukijalle vajaan ja vaikuttaako suuri työni siltä, että olen ainoastaan järjestellyt muutaman tuolin paikkaa koko projektissa. Minulle on ollut haastavinta tuoda työssä esiin eri vaiheiden kehittymistä, iteraatiota ja omaa suunnittelijan minääni, jonka en näe yhteissuunnittelussa olevan korkeassa asemassa.

Työympäristön kehittäminen voidaan nähdä jatkuvana prosessina, ja jatkokehittämisen kannalta olisikin mielenkiintoista perehtyä toteutettuihin projekteihin puolen vuoden tai vuoden kuluttua uudestaan. Aioin olla käyttäjään yhteydessä myöhemmin ja tiedustella heidän käyttökokemuksiaan. Olisi todella mielenkiintoista kuulla, miten tilat ovat käytössä toimineet ja sitä kautta arvioida, olisiko jotakin voinut tehdä toisin tai voisiko sitä muuttaa sitten. Nyt on vielä liian aikaista sanoa, kun tilat on juuri otettu käyttöön ja yleisesti tilanne vaikuttaa hyvältä. Toimitilasuunnittelussa on esitetty ratkaisuja, jotka toivottavasti avaavat suunnitteluun jatkossa uusia näkökulmia. Toivon, että käyttäjä pystyy helposti muokkaamaan tiloihin tulevaisuuden tarpeita vastaaviksi.

PALVELUJALOJEN AMMATTILIITTO PAM

ACCOUNTOR

ELEKTA

TSL

SDP

DEMOKRAATTI

M2-KOIT

SILMÄSET

MEHILÄINEN

ROSSO

SULA

ALKO

MARKET

HANDELSBANKEN

MARKET

24h

ASSI

KUVALÄHTEET

GRAAFISET PIIRUSTUKSET JA KAAVIOT: Teija Anttila-Minkkinen

Valokuvat: Tilan dokumentointia ja kuvat lopputuloksista / Teija Anttila-Minkkinen / PES-Arkkitehdit Oy
Luonnoksia ja otteita toteutus suunnitelmista, 3D-visualisointi, kaaviot / Teija Anttila-Minkkinen / PES-Arkkitehdit
Lähtötiedot ja 3D-malli: PES-Arkkitehdit
Liitteet, suunnitelmat: Teija Anttila-Minkkinen / PES-Arkkitehdit Oy

KUVAT RHS, 2017, rakennushistoriallinen selvitys / PES-Arkkitehdit
Ympyrätalo, Kuvalähde: Valokuvaaja Simo Rista SER. Ovenian arkisto.
Ympyrätalon pienoismalli. Kuvalähde: Lehtikuva
Pyöreän pankkitilan odotusalueen alkuperäistä interiööriä. Kuvalähde: Elka-arkisto, Nordea Pankki Suomi Oyj.
Arkkitehdit Kaija ja Heikki Siren. Kuvalähde: Windfrid Zakowski. Kaija + Heikki Siren Arkkitehdit -kirja, 1976.
Toimistointeriööriä: Kuvalähde: Valokuvaaja Simo Rista SER. Julkaistu Arkkitehtilehden numerossa 5/1969.
Arkkitehtuurimuseo.
Ympyrätalon sisäpihan katto valokupuineen vuonna 1968. Kuvalähde: Pertti Jenytn, Lehtikuva. Ovenian arkisto.

KUVA1 satelliittikuva Hakaniemi, Ympyrätalo, Google maps
<https://www.google.fi/maps/place/Siltasaarenkatu+18,+00530+Helsinki/@60.1803346,24.9467278,505m/data=!3m1!1e3!4m5!3m4!1s0x46920bd4eb94298d:0xcdba8bde81b77cb6!8m2!3d60.1803346!4d24.9489218> viitattu 7.3.2018

KUVA2: saniainen https://www.google.fi/search?rlz=1C1NHXL_fiFI713FI713&biw=1745&bih=850&tbn=isch&sa=1&ei=X-t1WqyBAsOzwGrplbgDQ&q=saniainen&oq=saniainen&gs_l=psy-ab.3..0l8j0i30k1l2.40221.42479.0.43186.9.7.0.2.2.0.115.592.5j2.7.0....0...1c.1.64.psy-ab.0.9.609...0i67k1.0.u_m3Rv8YpZ0#imgdii=spB8RpBQUU4OyM:&imgcr=LzW6YiyPnx8nxM viitattu 7.3.2018

Kuva 3 https://www.google.fi/search?q=tupakka&rlz=1C1NHXL_fiFI713FI713&source=Inms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEWjboa6q8ZDZAUhkiwKHwI4BPYQ_AUICigB&biw=1745&bih=850#imgcr=yD5QrpHFktKahM viitattu 7.3.2018

KUVA4: pinterest kollaasi, 2017, viitattu 12.1.2018
<https://fi.pinterest.com/pin/410320216042337693/>
<https://fi.pinterest.com/pin/410320216042337690/>
<https://fi.pinterest.com/pin/410320216042337685/>
<https://fi.pinterest.com/pin/410320216042337683/>
<https://fi.pinterest.com/pin/410320216024360908/>
<https://fi.pinterest.com/pin/410320216024348116/>
<https://fi.pinterest.com/pin/410320216026067803/>
<https://fi.pinterest.com/pin/410320216026066945/>
<https://fi.pinterest.com/pin/410320216026465538/>

Kuvia määrittelyistä tuotteista tai vastaavasta toimittoimittajan sivuilta:

Kuva5 Materiaalit, VM-carpet Centre point, tekstiilimatto: materiaalimallin skannaus / Teija Anttila-Minkkinen, tekstiililaatta: <https://www.modulyss.com/en/collections/step>

laatta: <http://www.wowdesignneu.com/dotsDecor.php>, viitattu 7.3.2018

Kuva6, SFS-sertifikaatti, Inno Interior <http://www.inno.fi/index.php?id=5>, viitattu 7.3.2018

Kuva7: ecolabel ym. ympäristömerkit, Lekolar 2018, <https://www.lekolar.fi/Lekolar/Ymparisto/Ymparistomerkinat/viitattu> 14.2.2018), avainlippu, <https://fi.wikipedia.org/wiki/Avainlippu>)

Kuva8: Creation Baumann, Akustoiva verho: <https://www.creationbaumann.com/en/Product-1029,978577.html>, viitattu 7.3.2018

Kuva9: Gabriel Breeze fusion, <https://www.gabriel.dk/en/fabrics/textile/Breeze-Fusion/33188>, viitattu 7.3.2018

Kuva10: kestävyysarvomitari <https://www.kinnarps.fi/Tuotteet/istuimet/baarituolit--jakkarat/plint/#better-effect> (viitattu 7.3.2018)

Kuva11: Gabriel, kangasnäytteet, <https://www.gabriel.dk/en/fabrics/colourscale/Breeze-Fusion/33188/colour/37863> (viitattu

7.3.2018)

Kuva12: Kvadrat Divina Melange, <https://kvadrat.dk/products/divina-melange-2> (viitattu 7.3.2018)

Kuva13: Inno Stack Z neuvottelutuoli, <https://clippings.com/products/kola-stack-z-by-inno-918932> (viitattu 7.3.2018)

Kuva14: Plint-penkki, <http://materia.se/en/product/plint/> (viitattu 7.3.2018)

Kuva15: Penkin verhoilukangas: Kvadrat, Remix, <https://kvadrat.dk/products/remix-2?colorway=0183>, (viitattu 7.3.2018)

Kuva16: viherkasvit, Luwasa, 2018 <http://vihersisustus.fi/viherkasvit/> (viitattu 7.3.2018)

Kuva17. Auringonvalo-kaavio, <https://www.suncalc.org/#/60.1802,24.9483,17/2018.02.08/08:43/1/0>, (viitattu 7.3.2018)

Kuva18: BUMLING: <https://www.scandinaviandesigncenter.fi/tuotemerkit/atelje-lyktan/bumling-valaisin-400-mm/> (viitattu 12.3.2018)

Kuva19: Hi-Hat <http://al-web-prod.s3-eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/produkter/pdf/hihat-en-broschyr1633655498.pdf> (viitattu 12.3.2018)

Kuva20: <http://www.valaisinliike.fi/tuotteet/lamput-lamppu-polttimo-tarvikkeet-Philips-LED-lamput/Philips-LED-lamppu-CorePro-PLC-85W-4000K-G24d-3-950lm-4720313> (viitattu 7.3.2018)

Kuva21: Lähde: https://www.creationbaumann.com/en/Product-1029,693269,978577,detail.html?filter_zusatzfunktionen%5B305%5D%5B1%5D=1&filter_zusatzfunktionen%5B305%5D%5B2%5D=1&filter_zusatzfunktionen%5B305%5D%5B3%5D=1 (viitattu 7.3.2018)

Kuva22: kuivauskaappi: <https://www.electrolux.fi/laundry/laundry/drying-cabinets/drying-cabinet/dc4600hpwr2/> (viitattu 12.3.2018)

tasoallaskaappi: <https://fi.pinterest.com/pin/50595195788294550/> (viitattu 12.3.2018)

penkki/kenkäteline: <https://www.naulakot.fi/emma+6500+-kenk%C3%A4teline+istuintasolla> (viitattu 7.3.2018)

Kaaviot:

KAAVIO1: Profiloitutuloksen vaikutus tilaratkaisuun, Hongisto Valteri, Käyttäjälähtöiset toimitilat TOTI, Työterveyslaitos, 2014, 31, löytyy http://api.ning.com/files/mK50tPAXyXFmswCG1jvv912dVW6ds-Yo5t*4yCiF0YBeSdzoX--YCVdcmSEtwOsF-mok9XzEB6DVfbFe5r335fSYLAmYcv2/20140213Hongisto.pdf (viitattu 12.3.2017)

KAAVIO2: Ote eräästä työpajan ryhmätyöstä 21.09.2017 / 3-5hengen ryhmätyö (viitattu 12.3.2018)

KAAVIO3: Helsingin kaupungin värit 2017, 13: Graafinen ohje_3.0_syky2017 julkaistu:10.11.2017, löytyy <https://helsinki.emmi.fi/1/9RqWKhpzT66> (viitattu 12.3.2018)

LÄHTEET

Ahtinen, Pilvi, Workshopin fasilitointi Savonia-ammattikorkeakoulu, muotoilun koulutusohjelma, 2014, 26, löytyy: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/71803/Ahtinen_Pilvi.pdf?sequence=1&isAllowed=y (viitattu 15.1.2018)

Atelje Lyktan 2018, <http://www.atelje-lyktan.se/en/hi-hat-pendant> ja <http://www.atelje-lyktan.se/en/bumling-pendant> (viitattu 14.3.2018)

Bestetti, Elisa, Yhteissuunnittelu käytännössä, Metropolia Ammattikorkeakoulu, Medianomi, 2016, 3,6-7, löytyy https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/114094/Elisa_Bestetti_Opinnaytetyo.pdf?sequence=1 (viitattu 28.1.2018)

Creation Baumann, Akustoiva verho: <https://www.creationbaumann.com/en/Product-1029,978577.html> (viitattu 7.3.2018)

Design Council, 2012, <https://www.designcouncil.org.uk/news-opinion/design-process-what-double-diamond> (viitattu 20.12.2017)

Fountain Park, Osallistajan opas -miksi,miten ja sudenkuopat, 2018, <https://www.fountainpark.fi/go/osallistajan-opas/> (viitattu 28.1.2018)

Friedrich, Pirjo, <https://hetkiaikaa.wordpress.com/> Miksi yhteissuunnittelu jyrää osallistuvan suunnittelun, julkaistu 11.05.2011 (viitattu 28.1.2018)

Gabriel, Breeze fusion, <https://www.gabriel.dk/en/fabrics/textile/Breeze-Fusion/33188> (viitattu 7.3.2018)

Gyproc_Kasikirja_2016_260916.pdf 2016,30, löytyy <http://www.gyproc.fi/tilaa-ja-lataa/gyproc-kasikirja> (viitattu 14.3.2018)

Hongisto, Valtteri, Johanna Varjo, Annu Haapakangas, Henna Maula, Jukka Keränen, Jarkko Hakala, Hannu Koskela, David Oliva Työterveyslaitos, Turku 2013, 8 1.1.2 sisustuksen sävyt, Avotoimiston sisäympäristön ja sisustuksen vaikutus kognitiiviseen suoriutumiseen ja viihtyvyyteen - laboratoriotutkimus https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/114574/Avotoimiston_sisustus.pdf?sequence=1 (viitattu 12.3.2017)

Hongisto Valtteri, Haapakangas Annu, Koskela Hannu, Keränen Jukka, Maula Henna, Helenius Riikka, Nenonen Suvi, Hyrkkänen Ursula, Rasila Heidi, Sandberg Esa, Hyönä Jukka (2012), Käyttäjälähtöiset toimistotilat, tilaratkaisut, sisäympäristö ja tuottavuus, TOTI-hankkeen loppuraportti, Työterveyslaitos, Helsinki, 2012, 33, 1 öytyy https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/114868/Kayttajalahoiset_toimistotilat.pdf?sequence=1 (viitattu 31.1.2018)

Hongisto Valtteri, Käyttäjälähtöiset toimitilat TOTI, Työterveyslaitos, 2014, 31, löytyy http://api.ning.com/files/mK50tPAXydXFmswCG1jv912dVW6ds-Yo5t*4yCiF0YBeSdzoX--YcVdcmSEtwOsF-mok9XzEB6DVfbFe5r335fSYLAmYcV2/20140213Hongisto.pdf (viitattu 12.3.2017)

Huotilainen, Minna, 2018, verkkodokumentti, YLE, 13.1.2018 <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2018/01/13/aivotutkija-nama-viisi-asiaa-kaipaavat-kipeimmin-muutosta-suomalaisessa> (viitattu 13.1.2018)

Ilmasto-opas 2017, <https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/hillinta/-artikkeli/e25090fe-19b6-40ae-a65b-78b901433a2a/kestavatuotesuunnittelu.html> (viitattu 12.1.2018)

Inno Interior 2018, <http://www.inno.fi/index.php?id=5>, Inno Stack Z neuvottelutuoli, <https://clippings.com/products/kola-stack-z-by-inno-918932> (viitattu 7.3.2018)

Kantojärvi, Piritta, 2012, 25, Fasilitointi luo uutta : menesty ryhmän vetäjänä, Talentum

KEPA: Innostu, Innosta, KEPA 1998,5 <https://www.kepa.fi/tiedostot/julkaisut/innostu-innosta.pdf> (viitattu 31.1.2018)

Kinnarps 2017, <https://www.kinnarps.fi/Tietoa-Kinnarpsista/the-better-effect-index/> (viitattu 31.1.2018)

Kvadrat 2018, <https://kvadrat.dk/products/divina-melange-2> ja <https://kvadrat.dk/products?names=2968> (viitattu 14.3.2018)

Lahtinen Marjaana, Lappalainen Sanna, Leikas Matti, Ruohomäki Virpi, Sainio Markku, Salmi Kari, Sirola Pia, Stengård Jari, Tähtinen Katja, Laitinen Sirpa, Remes Jouko, Vendelin Johanna, Tillander Sari, Pääkkönen Taina.

Monitilatoimistojen sisäympäristö, käytettävyys ja tilan käyttäjien hyvinvointi (MOSI) 2016,12, 68), löytyy <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131769/Monitilatoimistojen%20sis%C3%A4ymp%C3%A4rist%C3%B6%20k%C3%A4ytett%C3%A4vyys%20ja%20tilan%20k%C3%A4ytt%C3%A4jien%20hyvinvointi%20%28MOSI%29.pdf?sequence=1> (viitattu 31.1.2018)

Luwasa, 2018, <http://vihersivustukset.fi/viherkasvit>, 2018 Ilmasto-opas 2017 (<https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/hillinta/-artikkeli/e25090fe-19b6-40ae-a65b-78b901433a2a/kestavatuotesuunnittelu.html>) (viitattu 12.01.2018)

Malmelin&Poutanen, 2017, 138, Luovuuden idea : luovuus työelämässä, yhteisöissä ja organisaatioissa, Gaudeamus

Martela muutto-opas, 2017,6, <https://www.martela.fi/kiitos/lataa/yritysmuuttajan-opas> (viitattu 27.11.2017)

Materia 2018, Plint-penkki, Plint-penkki, <http://materia.se/en/product/plint/> (viitattu 7.3.2018)

RHS, PES-arkkitehdit Oy, 2017, Ympyrätalon rakennushistoriallinen selvitys. Lähdeaineistona on käytetty pääasiassa Helsingin kaupungin rakennusvalvontaviraston arkistossa sekä ovenian arkistossa sijaitsevia, kiinteistöä koskevia asiakirjoja ja piirustuksia, eri digitaalisista arkistoista löytyneitä kovalähteitä sekä erinäisiä kirjallisia lähteitä. Suojelumääräykset: HELSINGIN KAUPUNGINMUSEON MUISTIO VUODELTA 2002 (viitattu 22.12.2017)

Puttonen, Sampsa; Hasu, Mervi; Pahkin, Krista, Työhyvinvointi paremmaksi: Keinoja työhyvinvoinnin ja työterveyden kehittämiseksi suomalaisilla työpaikoilla, Työterveyslaitos, 2016;1, 7, 11, 76, <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/130787/Ty%C3%B6hyvinvointi%20paremmaksi.pdf?sequence=1> (viitattu 12.1.2018)

RT 95-11151 Toimistotilat, yleiset suunnitteluperusteet, HT/1/toukokuu 2014/Rakennustieto Oy © Rakennustietosäätiö RTS 2014 (viitattu 12.1.2018)

RT95-11151 SIT 92-610100. viitattu 26.1.2018-HT/1/toukokuu 2014/Rakennustieto Oy © Rakennustietosäätiö RTS 2014 (viitattu 12.1.2018)

RT95-11152 Toimistotilat, tilasuunnittelu, HT/1/toukokuu 2014/Rakennustieto Oy © Rakennustietosäätiö RTS 2014 (viitattu 12.1.2018)

Salmi, Nina, Co-Design tools And methods, löytyy http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/54001/salmi_nina.pdf?sequence=1&isAllowed=y (viitattu 15.1.2018)

SFS, 2017 https://www.sfs.fi/julkaisut_ja_palvelut/tuotteet_valokeilassa/iso_14000_ymparistojohtaminen/ymparistojarjestelma (viitattu 20.12.2017)

Sanders & Stappers, Co-creation and the new landscapes of design CoDesign Vol. 4, Iss. 1, 2008 <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15710880701875068?scroll=top&needAccess=true> Sleurswijk Visser, F., Stappers, P. J., van der Lugt, R. and Sanders, E. B.-N. 2005. Contextmapping: experiences from practice. CoDesign, 1(2): 119–149. (viitattu 12.3.2017)

Silvola Henna-Mari & Valkonen Sanna, Käyttäjakeskeinen tuotesuunnitteluprojekti Ainoa-Istuin, Opinnäytetyö Keski-Pohjanmaan Ammattikorkeakoulu Puutekniikan koulutusohjelma 2009, 28-33. http://www.cou.fi/opinnaytetyot/julkaistut/Silvola_Valkonen.pdf (viitattu 26.1.2018)

SITRA, 2017, Verkkodokumentti. Helsinki: Sitra. Saatavissa: <https://www.sitra.fi/uutiset/kiertotalous-juurtuu-yrityksiin-listallamme-jomiltei-sata-firmaa/> (viitattu 11.01.2018)

Tanner, Petra, Osallistavat työpajamenetelmät : Case: Martela pelisääntötyöpaja monitilatoimistoon, 2016, Lahden AMK, <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2016072113602> (viitattu 7.3.2018)

TTL Blogi, Korkiakangas E., Lusa S., 2017, <https://www.ttl.fi/blogi/tyopaikka-tyontekijoiden-liikkumisen-lisaajana/> (viitattu 10.12.2017)

Viertola, Kari , Tuplatimantti: hajautuneen tiimin yhteistyömenetelmä, Rovaniemen ammattikorkeakoulu, Lapin ammattikorkeakoulu, 2013, 11, 16, 27 Luettavissa: http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/60909/Viertola_Kari.pdf?sequence=1&isAllowed=y (viitattu 12.3.2017)

VM-Carpet, 2016, vastuullisuus <http://www.vm-carpet.fi/matot/#vastuullisuus> (viitattu 14.3.2018)

Wikipedia, avainlippu, <https://fi.wikipedia.org/wiki/Avainlippu> (viitattu 12.3.2017)

LIITTEET

Liite1: Kalustettu pohjapiirustus ja muutosluettelo. Irtokalusteet, pohjapiirustus, 1:300 (A3)

Tilakohtaiset piirustukset:

Liite2: Tilakohtaiset irtokalusteet, A AULA 5001, 1:50 (A3)

Liite3: Tilakohtaiset irtokalusteet, neuv 5058, 1:30 (A3)

Liite4: Aula 5002, kopiotila, vahtimestari, lepohuone, pukutila, 1:50 (A3)

Liite5: Tilakohtaiset irtokalusteet, kokoontumistila ja taukokeittiö, 1:30 (A3)

Liite6: Tilakohtaiset irtokalusteet, kokoontumistila 5066B ja neuvottelu 5065, 1:30 (A3)

Liite7: Tilakohtaiset irtokalusteet, B AULA 5004, 1:30 (A3)

Liite8: 5030 siivousvarasto- ja 518 komero, 1:25 (A3)

Liite9: Tilakohtaiset irtokalusteet, VÄLIKKÖ 5005, 1:30 (A3)

Liite10: Tilakohtaiset irtokalusteet, monitoimitila 5041, 1:25 (A3)

Liite11: Tilakohtaiset irtokalusteet, C AULA 5006, 1:25 (A3)

Tilakaaviot, kiintokalusteet ja varusteet:

Liite12: YMP_1326-0010 LASISEINIEN TEIPPAUSPERIAATE, Neuvottelutilat 5011 ja 5012 pohjaotteet, periaatekaavio, 1:50 (A3)

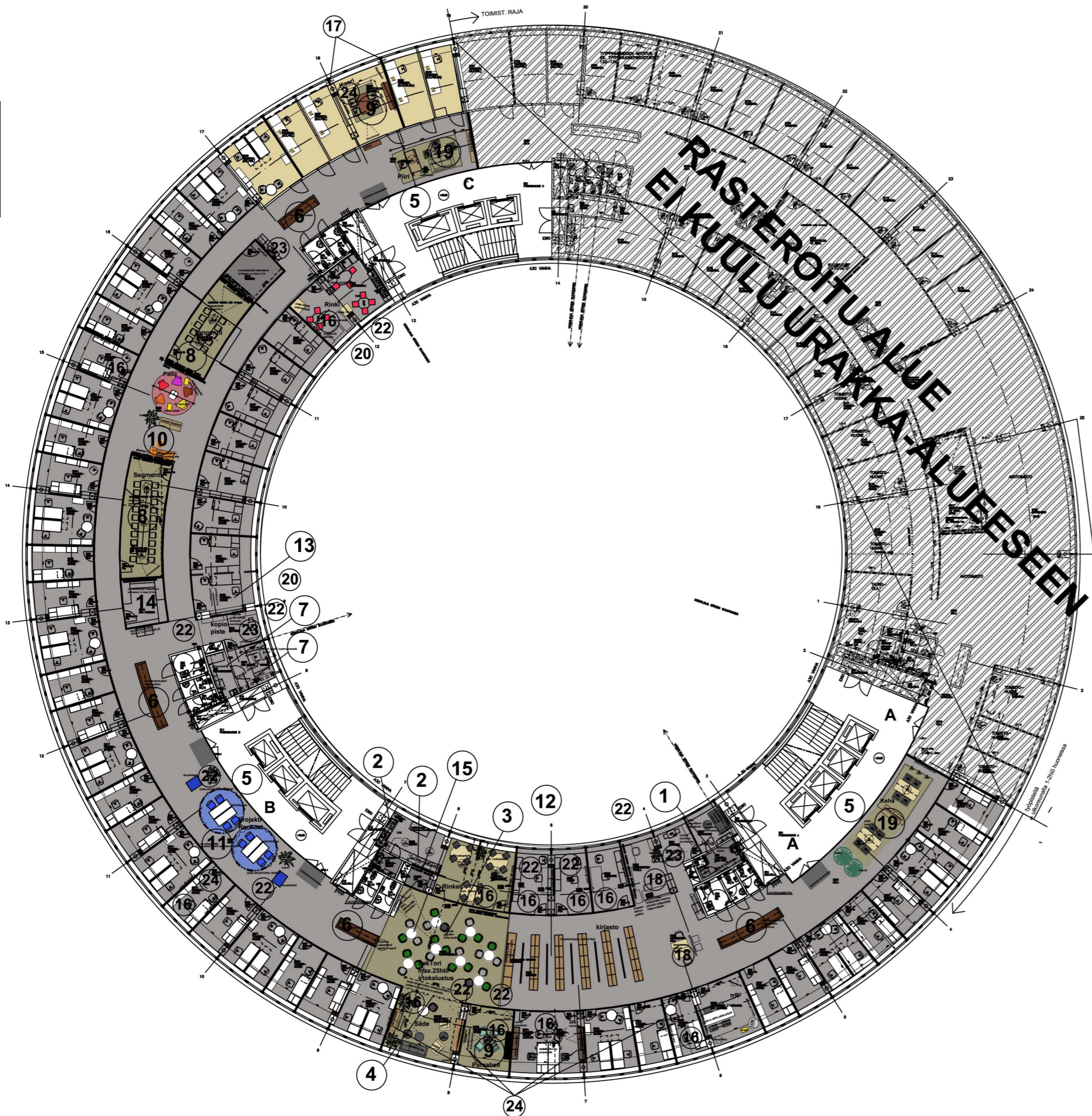
Liite13: YMP_1332-0010, TILAKAAVIO 5026, KEITTIÖ pohjaote, projektiot, 1:20 (A3)

Liite14: YMP_1332-0020, TILAKAAVIO 518, PUKUTILA, pohjaote, projektiot, 1:20 (A3)

Liite15: YMP_1332-0030, NAULAKKOKALUSTE, OLEVAN KALUSTEEN MUOKKAUS, 1:20, 1:200 (A3)

M u o t o i l u
Sisustusarkkitehtuuri
M e t r o p o l i a
Opinnäytetyö
K e v ä t 2 0 1 8

Teija Anttila-Minkkinen
040 545 9400
teija_anttila@hotmail.com

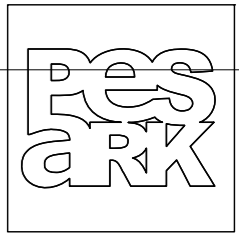

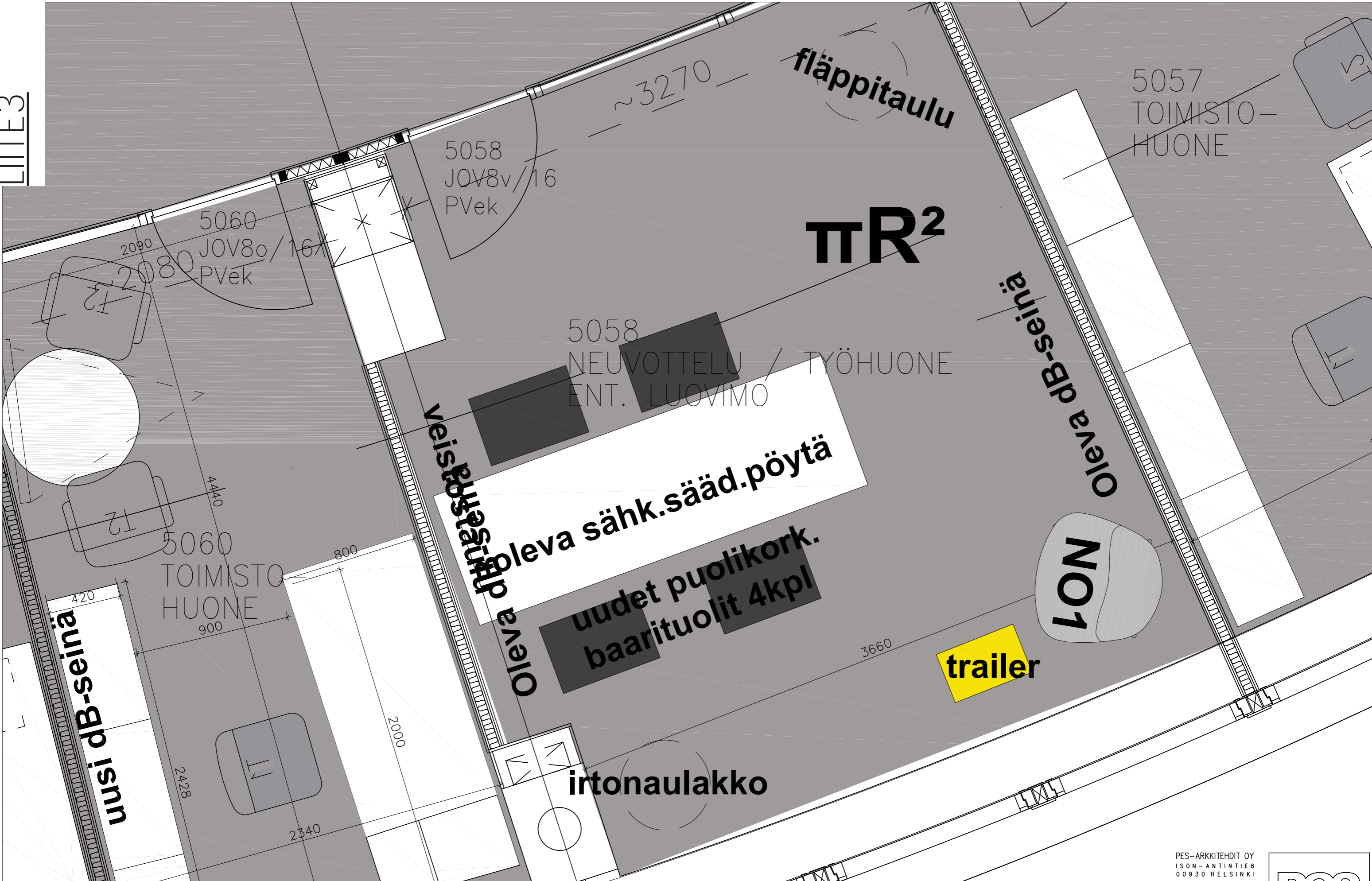
RAKENNUSURAKKAMUUTOKSET:

1. pukeutumis- ja vaatteiden kuivaustilaa siivouskomeron/varaston tilalle, uusi seinälatoitus ja seinien maalaus. uusi kuivauskaappi (EH), lavaaari jne. pukutilakaavio 1332-0020 mukaan. Oveen lukitus. Valaistus uusitaan (SU)
2. Olevan taukokeitin laajennus suuremmaksi, tilan umpiseinien maalaus, kaapistojen ja laitteiden uusinta ja lisäys kuten apk:t, uudet kaapistot ja saareke. Ks. erillinen keittiökaavio 1332-0010, tekstiilimatto lattiaan tilaan 5026, sisustusvalaisimia (SU/EH)
3. kokoonmistila 5066A, AV-tekniikka ja valaistus SU mukaan, lattiaan tekstiilimattoa, väliseinämuitoksia: järjestelmälaseinän avaus + siihen väliin akustoiva verho ja verhoakisko
4. uusi viihtyisä kohtaamispiste/neuvottelu 5066B, tekstiililaatta lattiaan, sisustusvalaisimia (SU/EH), AV-tekniikka SU-mukaan, seinän vahvistus screeniä varten
5. myöhemmin toteutettavat aulan muutokset rajattu urakan ulkopuolelle.
6. Olevien naulakkokalusteiden päivitys tuotenäytteiden säilytykseen, ks. 1332-0030
7. Tilan palautus varsinaiseksi siivouskomeroksi, pyykinpesukoneliitäntä ja käyttäjän pesukoneen siirto tähän, viereen siivousvarasto
8. Olevien neuvottelutilojen facelift: umpiseinien maalaus ja varusteiden poisto, tekstiilimatto, uusi sisustusvalaistus jne. Sälekaihtimien poistot ikkunoista, tilalle valkoinen näkösuoja-teippaus, ks. suun. 1326-0010. Oleva esitystekniikka säilyy. Johtosuoja uusitaan
9. uutta kohtaamistilaa / neuvottelu (ent. työhuone, huom. museon suojele) AV-tekniikka SU-mukaan
10. uusi keskitetty postituspiste ja "kokouksen jälkilämpö-loungetila" uusi tekstiililaatta-alue lattiaan, sisustusvalaisin
11. projektityöpiste/ad-hoc, data/sähkö alakatosta/seinästä, uusi valaistus SU mukaan, ympärillä akustoiva verho+kisko, uusi tekstiililaatta-alue lattialla
12. varaus myöhemmin toteutettaville projektityötiloille, tässä urakassa tilojen ääneneristävyyden parantaminen ja verhoakiskot
13. nykyinen ATK-tila, ei muutoksia
14. oleva var ATK-varastoksi, oveen lukitus
15. uusi väliseinän pätkä taukokuoneen ja kokoonmistilan 5066A välille = muodostuu uusi välivarasto (huom olevat sähkökaapit)
16. Huoneen ääneneristävyyttä parannetaan. Äänieristetään läpivientejä ja lisätään seinärakenteeseen molemmin puolin lisäkipsilevytyt (toteutus kuten aiemmin toteutettu tilassa 5058 "Luovimo"). Katseloitava seinäkohtaisesti paikan päällä!
17. Museoviraston suojeleman huoneen ääneneristävyyttä parannetaan. Äänieristetään läpivientejä, ei muutoksia näkyviin rakenteisiin.
18. Kirjaston asiakaspalvelutiski poistuu, tilalle työpiste, jossa tietokone josta pääsee kirjaston järjestelmään (EH) yläpuolelle uusi valaisin (sähkö/data olevasta sähkötolpasta SU). Kirjojen lainaus ja palautuspisteen ylle uusi sisustusvalaisin (SU mukaan)
19. Aulan A ja C valaistusta parannetaan (SU), uusi tekstiilimatto-alue, päätyseinän maalaus
20. Nykyinen esteetön wc, siivouskomeron tavarat siirretään pois
21. monitoimitila, puolapuiden kiinnitys seinään (seinän vahvistus)
22. Verhoakiskot, kopitilassa 5031 akustoiva verhot tilojen 5066A ja 5004 verhot ja kiskot ks. kohta 3 ja 10
23. kopiopisteet
24. screenien paikat pohjassa, sähkö/liitännät sähkösuunnittelijan mukaan. Tiloihin 5023-5025 varaus screenille seinään.

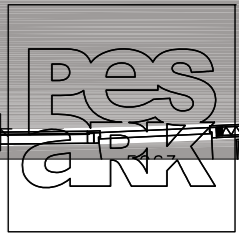
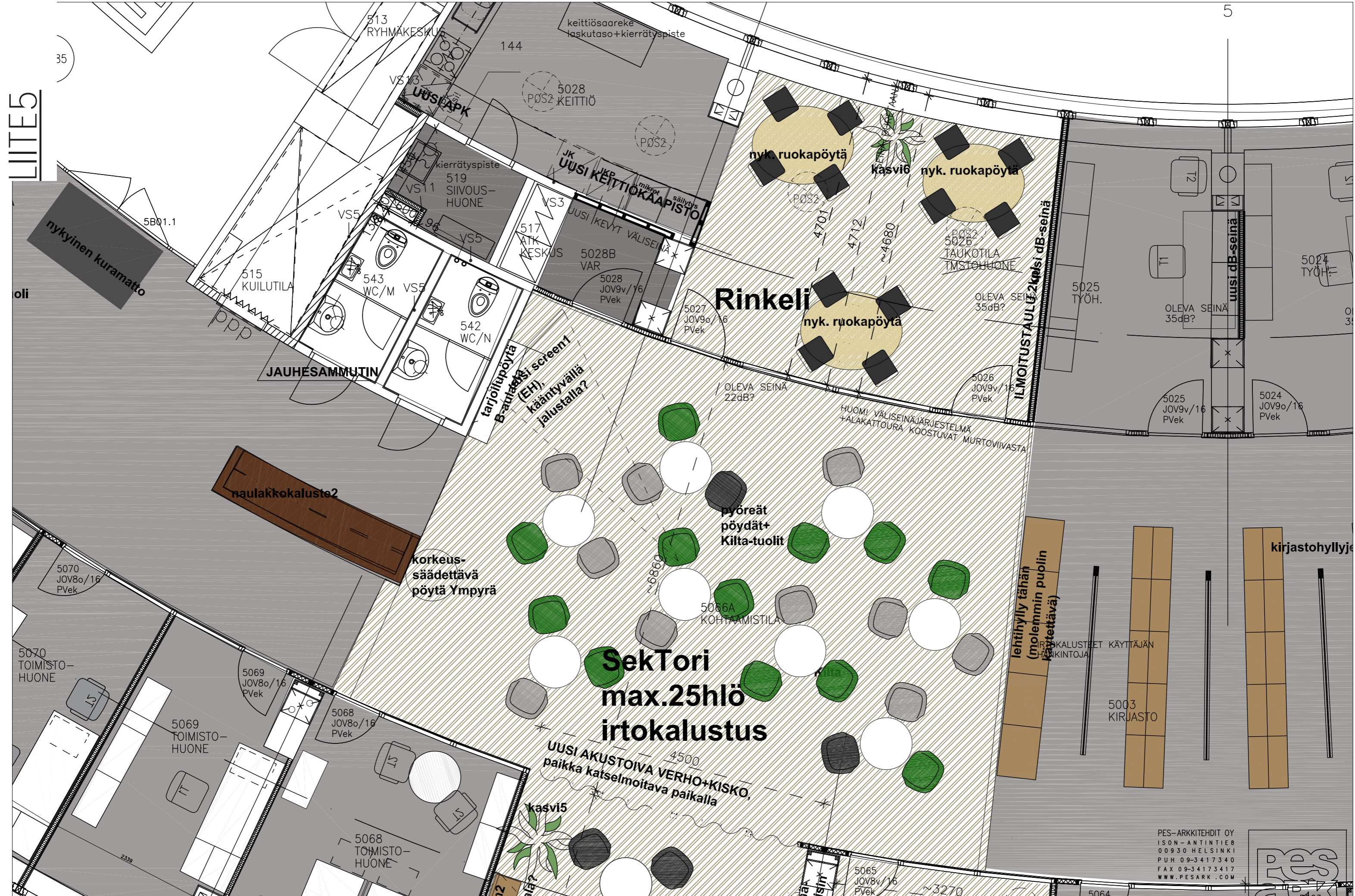
työpisteitä LIITE2
ulkoreilu

PES-ARKKITEHDIT OY
 ISON-ANTINTIE 8
 00930 HELSINKI
 PUH 09-3417340
 FAX 09-34173417
 WWW.PESARK.FI

UUSI AKUSTOIVA VERHO+KISKO,
paikka katselmoitava paikalla

kasvi5

uusi screen2

kaapisto, matala?
koivu/tammi

Säde

5066B
NEUVOTTELU
KOHTAAMISTILA

seinä-
valaisin

irtonaulakko

seinä-
naulakko

5064
TOIMISTO-
HUONE
JOHTAJAT

kasvi3

2300
4980
martela cube

lehtilylyläbäbä

5065
NEUVOTTELU-
HUONE

screen
kaapisto, matala?
koivu/tammi

uusi dB-seinä

säilytin, pähkinä

työtuoli
musta

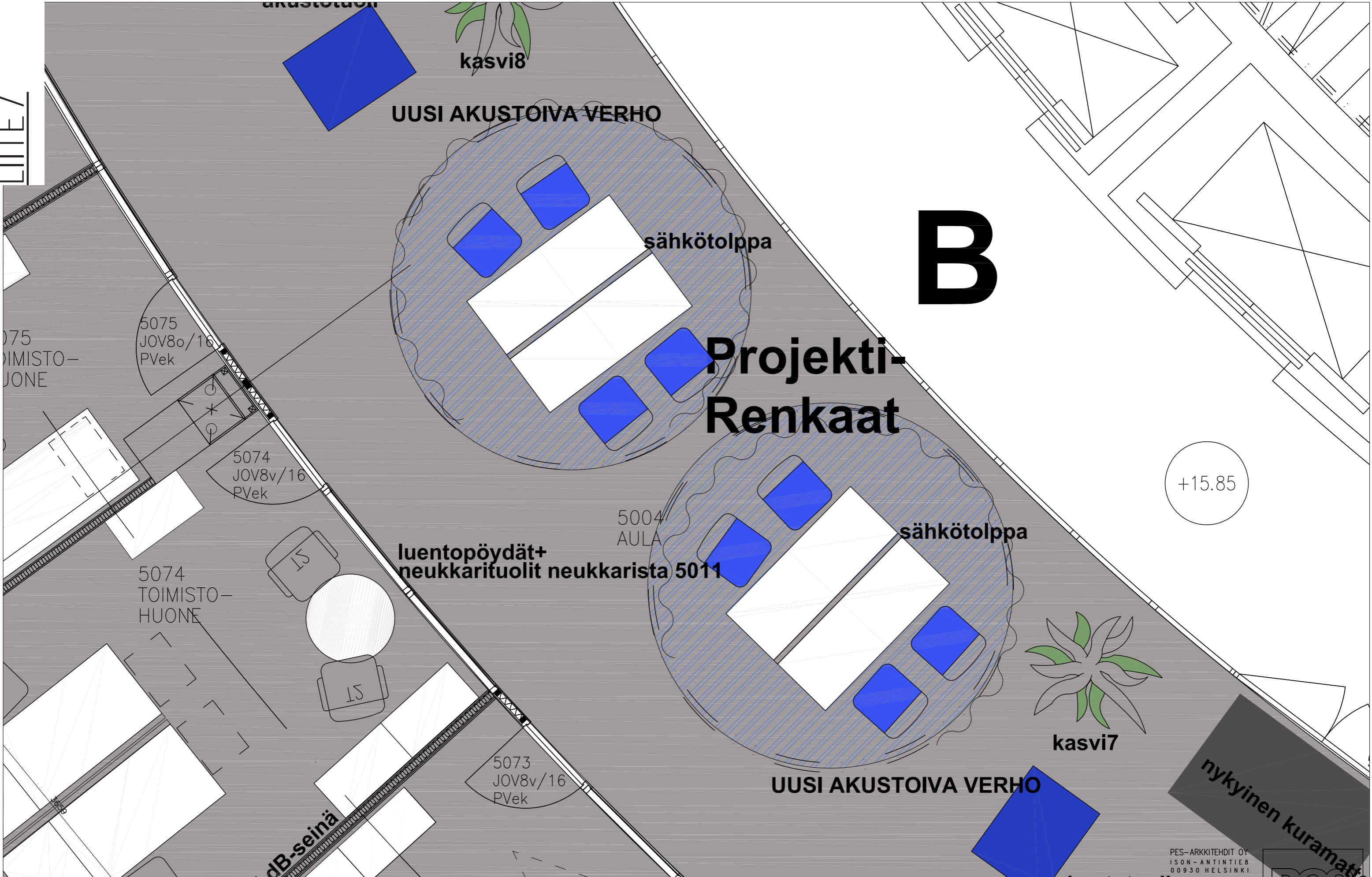
seinävalaisin

fläppitaulu

3660
Paraabeli

PES-ARKKITEHDIT OY
ISON-ANTINTIE 8
00930 HELSINKI
PUH 09-3417340
FAX 09-34173417
WWW.PESARK.COM

nykyinen kuramatti

kopio- piste

Korkeita
n.2m hyllyjä
toimisto-
tarvikkeille

5031
KOPIOINTI

KP1

KESKILINJA

silppuri

varastohyllyjä
h.240cm

pieni pöytä lepo-
huoneesta
+tuoli

kiertoilma-
jäähdytin

varastohyllyjä
h240cm

latauspiste

siivouskärry
518
SIIVOUSKOMERO

512
RYHMÄKESKUS

VS5

510
ATK
KESKUS

5030
JOV9v/16
PVeK

VS3

552
INVA
WC

VS5

551
WC/N

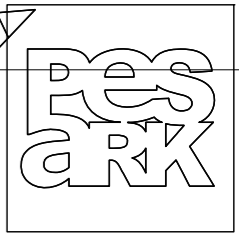
VS5

550
WC/M

VS5

VS11

PES-ARKKITEHDIT OY
-ANTINTIE8
00200 HELSINKI
PUH 09-3417340
FAX 09-34173417
WWW.PESARK.COM

16

uusi dB-seinä

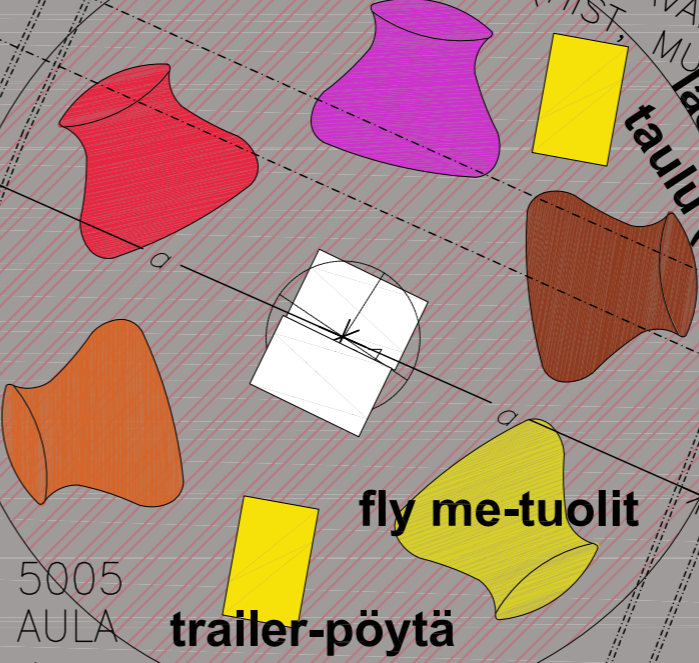
5086 TOIMISTO-HUONE

5085 TOIMISTO-HUONE

Pallo

SEINÄN KESKILINJA SÄTEEN SUUNT.
PETSATTU KOIVUVIILU KÄYTTÄVÄN PUOLELLA
SUURI KUVATULOSTE (HIST. MUSTA-VALKO)
SÄILYY!

lasimagneetti-
taulu (PUUN.)

fly me-tuolit

trailer-pöytä

5005 AULA

kasvi9

matala kaapisto

10

Korkea
hylly

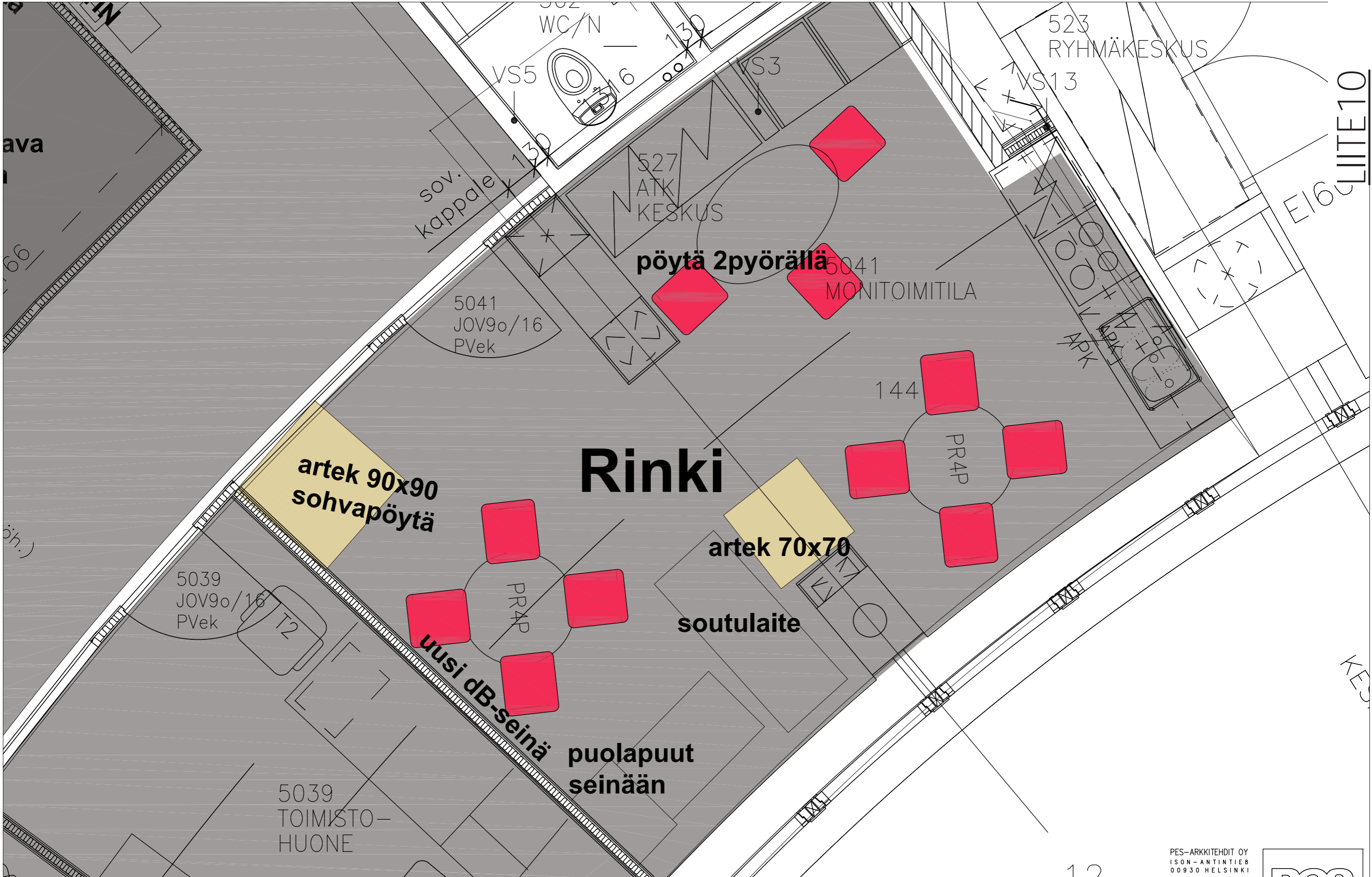
vtp1
sähkösäätöinen
postituspöytä alle
laatikosto

SEINÄN KESKILINJA SÄTEEN SUUNT.
nykyiset

503 TOIM-HUONE

PES-ARKKITEHDIT OY
I/S ON - ANTIN TIE 8
00930 HELSINKI
PUH 09-3417340
FAX 09-34173417
WWW.PESARK.COM

Rinki

artek 90x90
sohvapöytä

artek 70x70

pöytä 2pyörällä

uusi dB-seinä

soutulaite

puolapuut
seinään

5041
MONITOIMITILA

5041
JOV9o/16
PVek

5039
JOV9o/16
PVek

5039
TOIMISTO-
HUONE

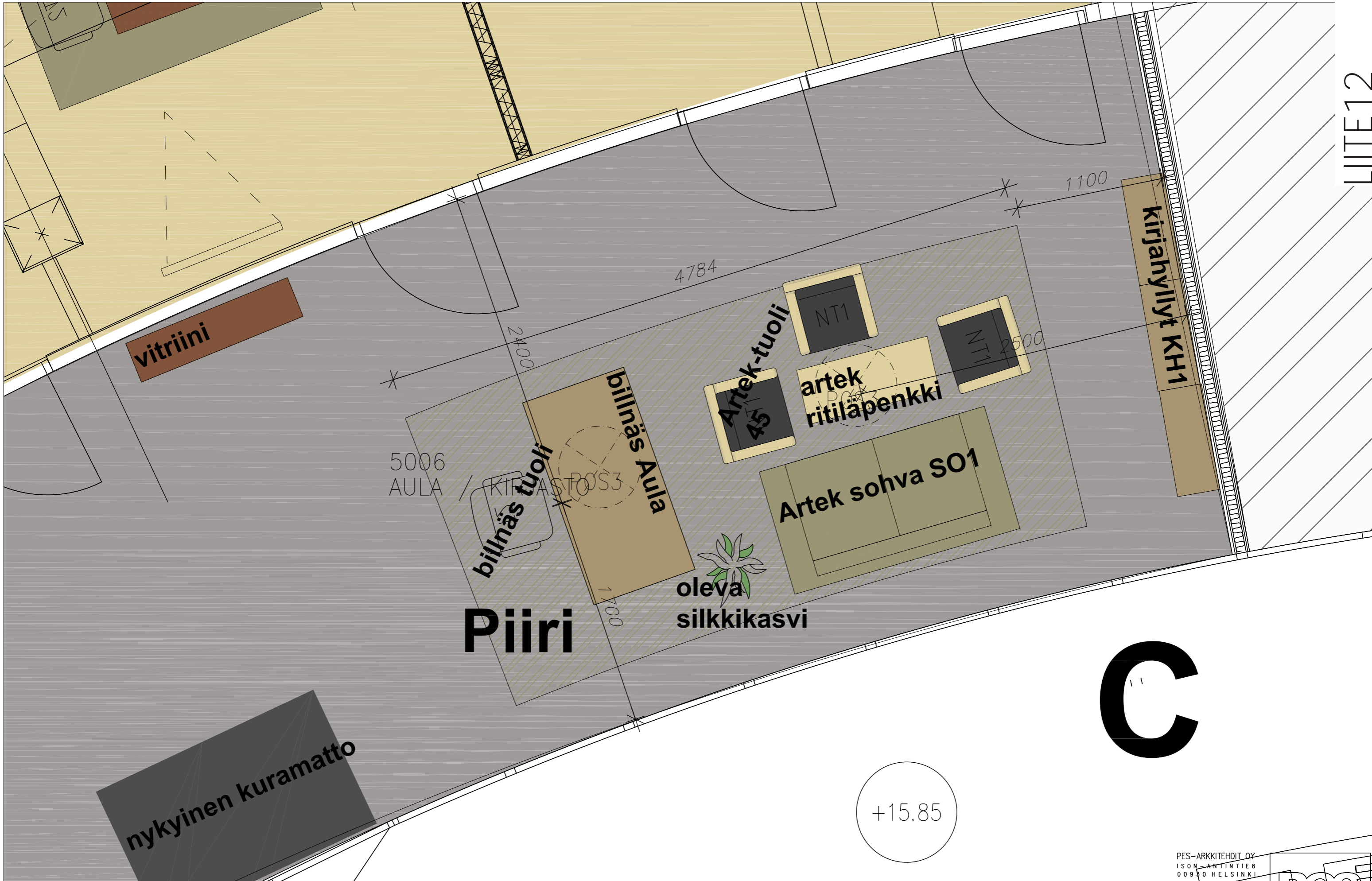
WC/N

523
RYHMÄKESKUS

LIITE10

PES-ARKKITEHDIT OY
ISON-ANTINTIE 8
00930 HELSINKI
PUH 09-3417340
FAX 09-34173417
WWW.PESARK.COM

vitriini

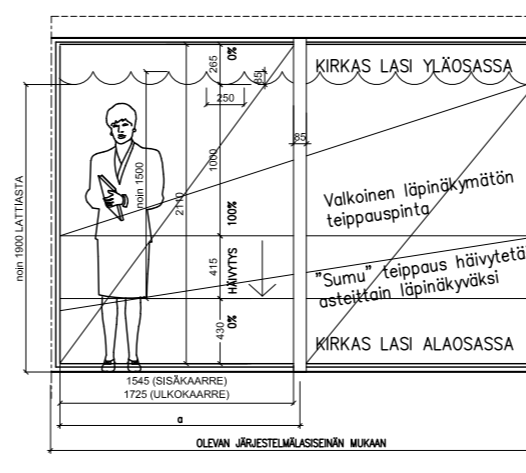
kirjahylly KH1

Piiri

C

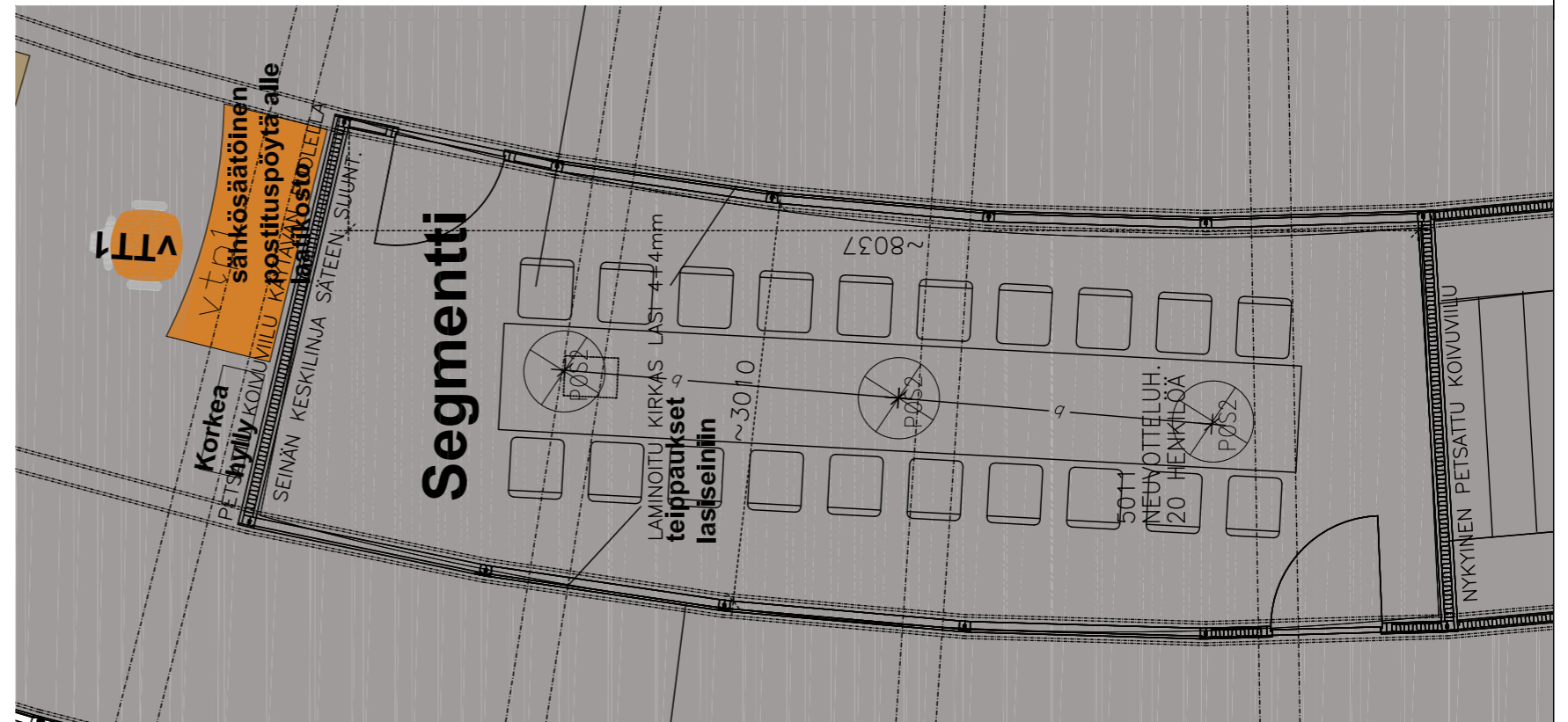
+15.85

NEUVOTTELUTILOJEN LASISEINIEN TEIPPAUKSET TOTEUTETAAN NS. "SUMU"TEIPPAUKSENA ALAS KIRKASTUVANA TULOSTUSTEIPPAUKSENA. YLÄOSA LEIKATTU "LAINE"-KUVION MUKAISESTI. TULOSTUS TEHDÄÄN VALKOISELLA TULOSTUSAINEELELLÄ KIRKKAALLE KALVOLLE TULOSTAMALLA. HUOM. TEIPPAUKSESTA TEHDÄÄN MALLITEIPPAUS SUUNNITTELIJAN JA TILAAJAN HYVÄKSYTTÄVÄKSI RIITTÄVÄN AJOISSA ENNEN LOPULLISEN TYÖN ALOITTAMISTA.

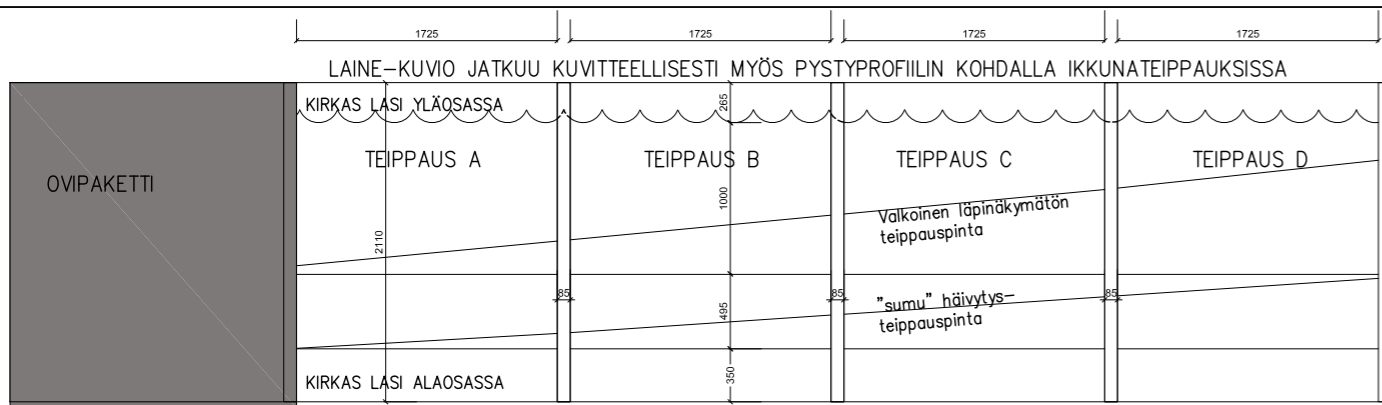
DWG-TIEDOSTA SAATAVANA TOTEUTUSTA VARTEN.

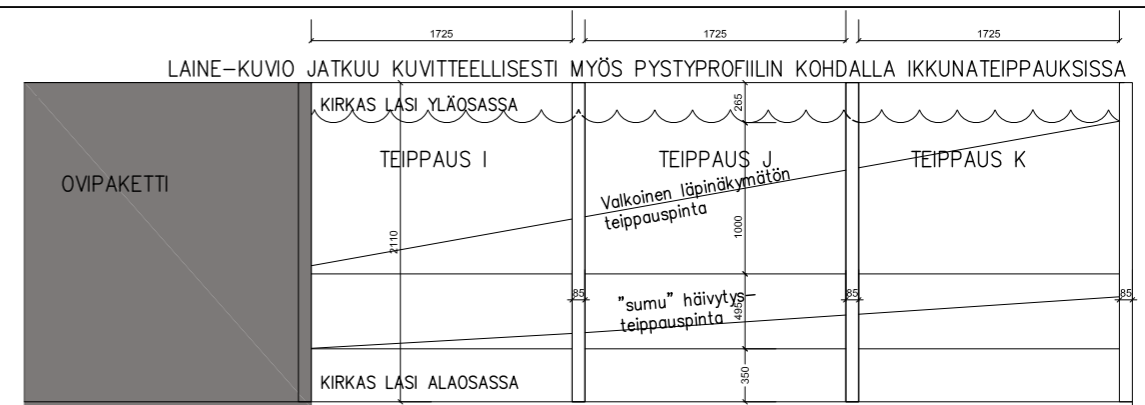
Pohjaote neuvottelu 5011, 1:50

PÄIVITETTY LUOVUTUSPIIRUSTUKSEKSI 23.01.2018

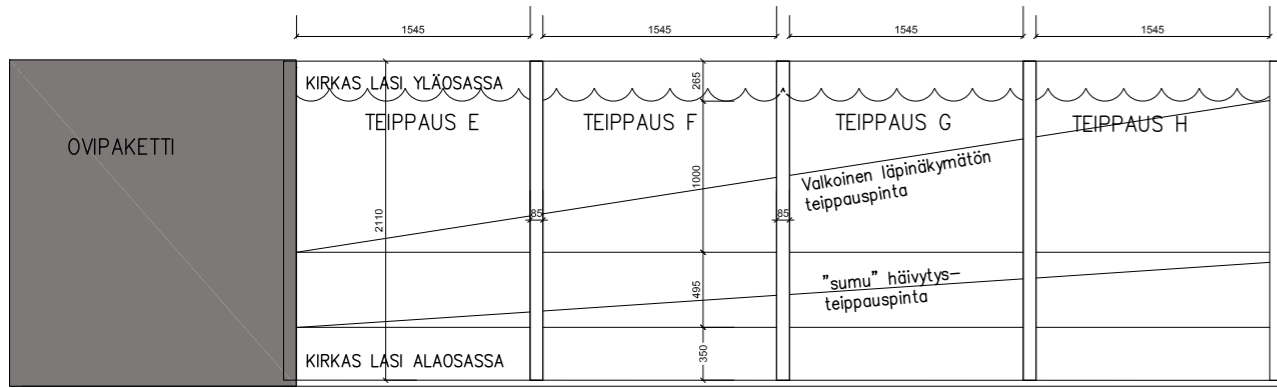
K.osa 11	Kortteli 11001	Tontti 5	Viranomaisen arkistointimerkintöjä varten	
Rakennustoimenpide			Piirustuslaji TOTEUTUSSUUNNITTELU	Juoks. n:o
Rakennuskohteen nimi ja osoite YMPYRÄTALO, 5krs SILTASAARENKATU 18-20 00530 HELSINKI			Piirustuksen sisältö LASISEINIEN TEIPPAUSPERIAATE Neuvottelutilat 5011 ja 5012 pohjaotteet, periaatekaavio	Mittakaavat 1:50
 <p>PES-ARKKITEHDIT OY ISON - ANTINTIE 8 00930 HELSINKI PUH 09-3417340 FAX 09-34173417 WWW.PESARK.COM</p>			Päiväys 18.09.2017	Suunnitteluala ARK
			Suunn./Piirt. TA	Piirust. n:o YMP_1326-0010
Allekirjoitus			Työn numero	Muutos
			Liite12	

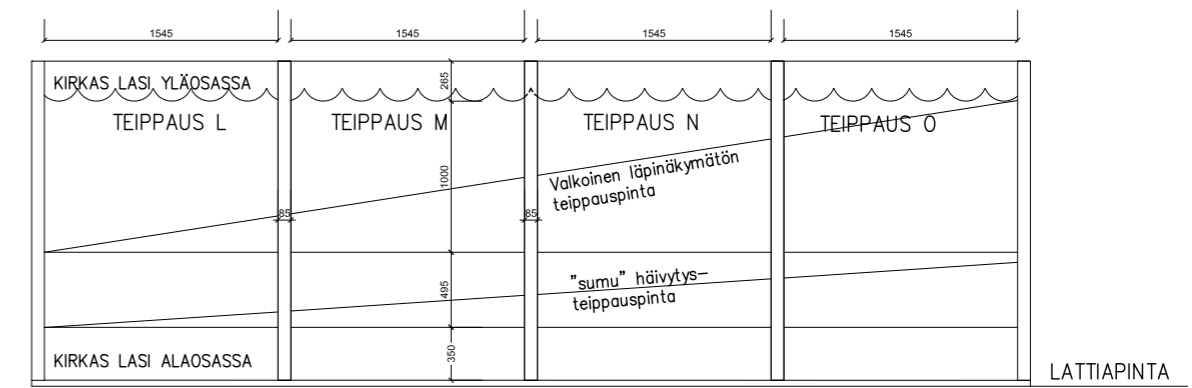
PROJEKTIO A1 HUONEEN SISÄLTÄ (ULKOKAARRE)

PROJEKTIO B1 HUONEEN SISÄLTÄ (ULKOKAARRE)

PROJEKTIO A2 HUONEEN SISÄLTÄ (SISÄKAARRE)

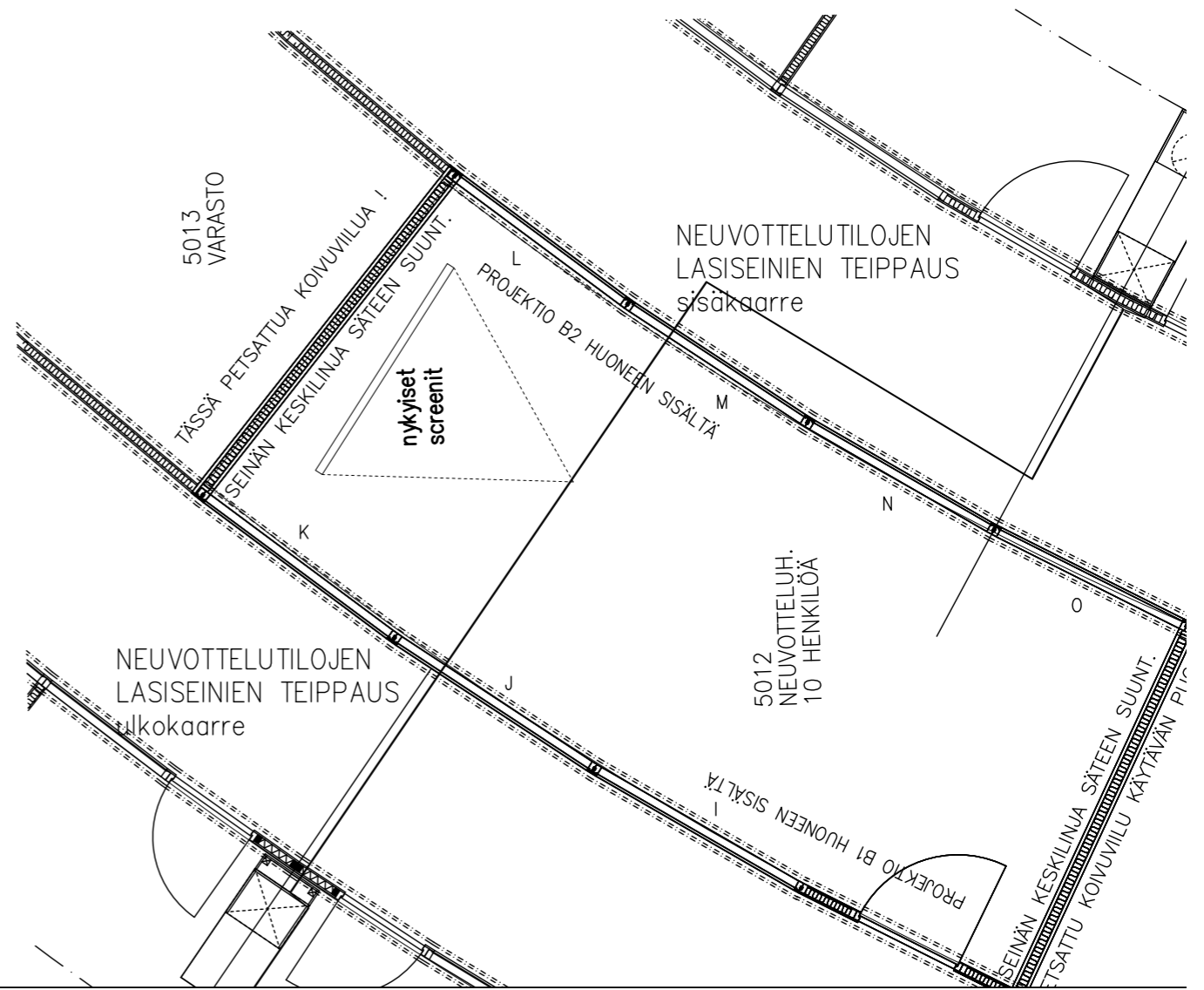
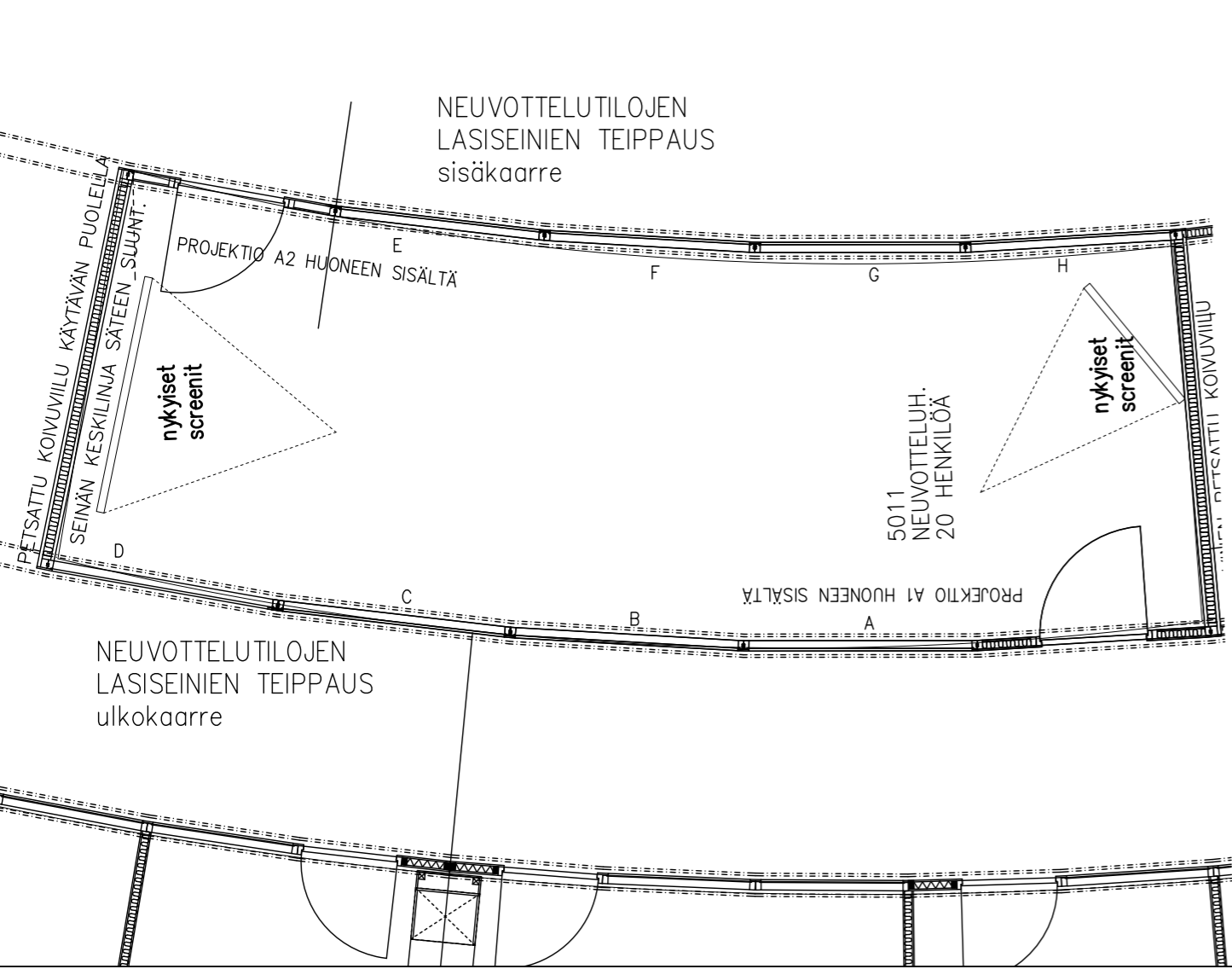

PROJEKTIO B2 HUONEEN SISÄLTÄ (SISÄKAARRE)

LITE13
2/2

NEUVOTTELUTILA 5011

NEUVOTTELUTILA 5012

UUTTA KEITTIÖKAAPISTOA LAITTEINEEN JA SAAREKE JÄTTEENLAJITTELUPISTEINEEN

KALUSTEET

- SK1 KORKEA OVELLINEN SEINÄKAAPPI ULOSTULEVIN LAATIKOIN JA YLÄOSASSA SIIRRELTÄVIN HYLLEYIN , LEV.600 MM, SYV.600MM (/KUIVA-AINEKAAPPI), OVESSA LANKAVEDIN
- SK2 SEINÄKAAPPI LAATIKOSTOLLA, TYÖSKENTELYKORKEUDELLA INTEGROIDUT MIKROT PÄÄLLEKÄIN, LEV. 500MM SYV.600MM, VETOLAATIKOT ALAOSASSA LANKAVETIMIN, YLIMMÄN VETOLAATIKON PÄÄLLE ULOSVEDETTÄVÄ LASKUTASO MIKROJEN YLÄPUOLELLA SÄILYTYS KAAPPI LANKAVETIMELLÄ

LAITTEET:

OLEVA JÄÄKAAPPI SIIRRETÄÄN PUKUHUONEESTA KEITTIÖÖN
 VANHAT POISTUVAT LAITTEET: 45CM APK JA TASON ALLE SIJOITETTU INTEGROITU JÄÄKAAPPI

UUDET LAITTEET:

INTEGROITAVA MIKROAALTOUUNI LEV.500MM, VÄRI CLEAN-STEEL TERÄS, 2KPL TYYPPI ESIM. MIELE M6022 (VAS.KÄTINEN) LAITTEIDEN ILMANKIERTO LAITEVALMISTAJAN OHJEIDEN MUKAAN
 TASON ALLE ASENNETTAVA ASTIANPESUKONE 45CMVÄRI CLEAN-STEEL TERÄS ESIM.MIELE,ALLE TURVAKAUKALO
 TASON ALLE ASENNETTAVA ASTIANPESUKONE 60CM VÄRI CLEAN-STEEL TERÄS KORKEA, VAPAASTI SIJOITETTAVA JÄÄKAAPPIPAKASTIN LEV.60CM, ALLE TURVAKAUKALO
 (SAMAA SARJAA / MAHDOLLISIMMAN SAMANNÄKÖINEN LAITE KUN OLEVA JK)

PIENSÄHKÖLAITTEET:

KAHVIN- JA VEDENKEITTIMET, LEIVÄNPAHTIMET JNE. KÄYTTÄJÄN ERILLISHANKINTANA TARPEIDEN MUKAAN

SAAREKE

PÖYTÄKAAPPI 2KPL, ETULEVYYN KIINNITETYT KISKOILLA LIUKUVAT ROSKA-ASTIAT, Å LEV.700MM SYV 600MM, YLÄOSASSA KISKOILLA ULOSVEDETTÄVIÄ LAATIKOITA, JÄTEVAUNUT MOLEMPIIN KAAPPEIHIN, TYYPPI ESIM. STALA EKOCOMBO, KOLMELLA KIERRÄTYSPISTEELLÄ 700MM LEVEÄÄN ALAKAAPPIIN. HUOM PÄÄTYLEVYTT MOLEMPIIN PÄÄTYIHIN.

TASO KUTEN NYKYISEN KEITTIÖN TASO, 30-40 MM TUMMANHARMAA KORKEAPAINELAMINAATTI, REUNATYYPPI KUTEN NYKYISESSÄ

MATERIAALIT JA VARUSTEET

RUNGOT KOSTEUDENKESTÄVÄÄ KALUSTELEVYÄ (VALK.) OVET JA LAATIKOIDEN ETUSARJAT, VALKOINEN KORKEAPAINELAMINAATTI PÄÄTYLEVYTT JA PEITELEVYTT, VALKOISEKSI MAALATTU MDF VETIMET: LANKAVETIMET KUTEN NYKYINEN KEITTIÖ SOKKELILISTAT KUTEN NYKYINEN KEITTIÖ VALKOINEN TUMMANHARMAA JALKALISTA SILIKONI, KIRKAS. KALUSTEJALAT

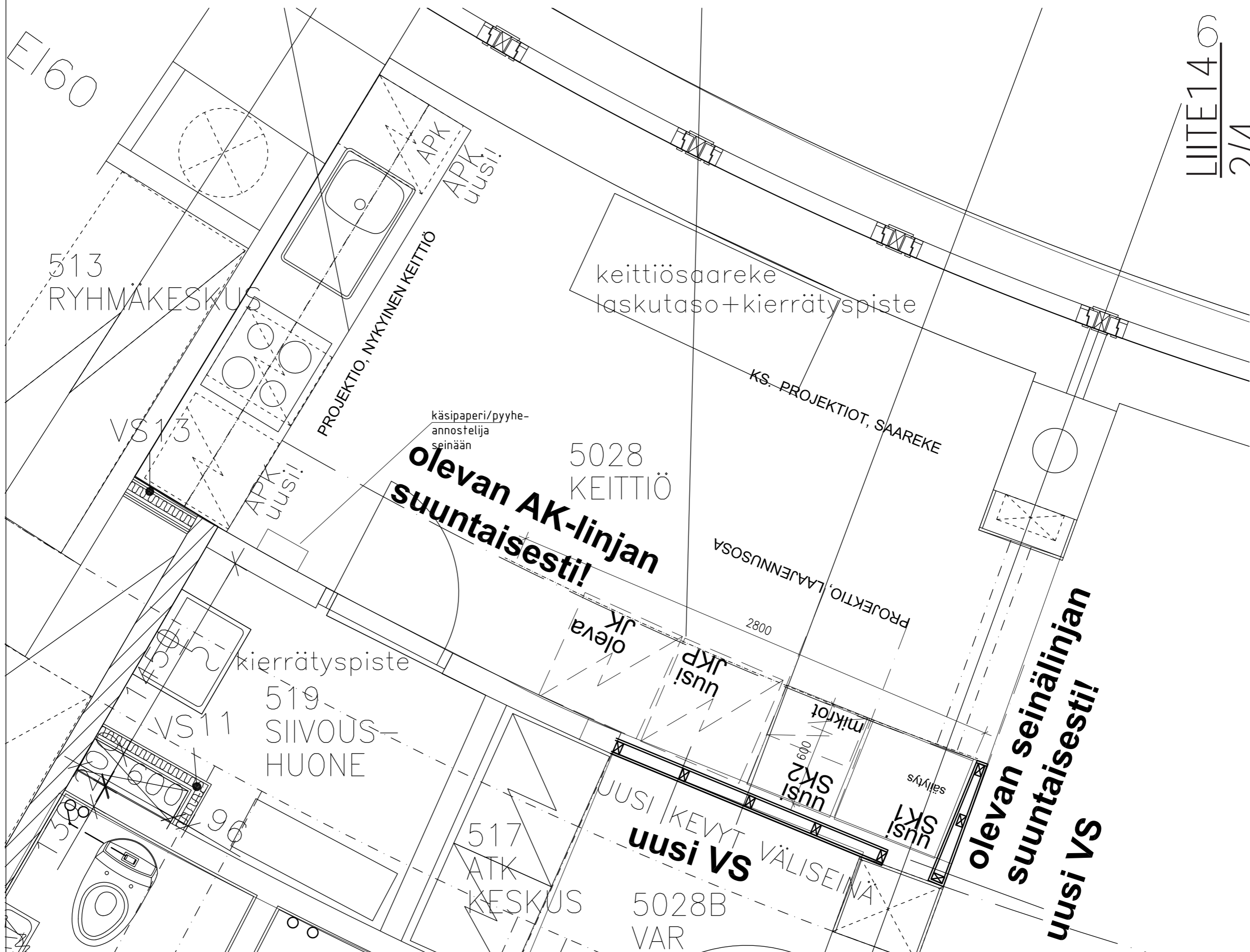
KAAPISTOJEN LAITTEIDEN SOVITUSVARAT JA ILMANKIERTO LAITETOIMITTAJAN MUKAAN. LAITTEIDEN JA KAAPISTOJEN AVAUTUMINEN VARMISTETTAVA TARVITTAVIN SOVITUSVAROIN.

KAIKKI MITAT TARKISTETTAVA PAIKALLA JA KEITTIÖTOIMITTAJAN TUOTANTOKUVAT HYVÄKSYTETTÄVÄ SUUNNITTELIJOILLA.

PÄIVITETTY LUOVUTUSPIIRUSTUKSEKSI

23.01.2018

K.osa 11	Kortteli 11001	Tontti 5	Viranomaisen arkistointimerkintöjä varten	
Rakennustoimenpide			Piirustuslaji TOTEUTUSSUUNNITTELU	Juoks. n:o
Rakennuskohteen nimi ja osoite YMPYRÄTALO, 5krs SILTASAARENKATU 18-20 00530 HELSINKI			Piirustuksen sisältö TILAKAAVIO 5026, KEITTIÖ pohjaote, projektiot	Mittakaavat 1:20
 PES-ARKKITEHDIT OY ISON - ANTINTIE 8 00930 HELSINKI PUH 09-3417340 FAX 09-34173417 WWW.PESARK.COM			Päiväys 18.09.2017	Suunnitteluala ARK
			Suunn./Piirt. TA	Piirust. n:o YMP_1332-0010
Allekirjoitus			Työn numero	Muutos
			Liite13	

E160

513 RYHMÄKESKUS

PROJEKTIO, NYKYINEN KEITTIÖ

keittiösaareke
laskutaso+kierrätyspiste

KS. PROJEKTIO, SAAREKE

käsipaperi/pyyhe-
annostelija
seinään

5028
KEITTIÖ

**olevan AK-linjan
suuntaisesti!**

PROJEKTIO, LAJENNUSOSA

kierrätyspiste

519
SIIVOUS-
HUONE

VS11

oleva
JK

uusi
JKP

mikrot

uusi
SK2

säilytys

uusi
SK1

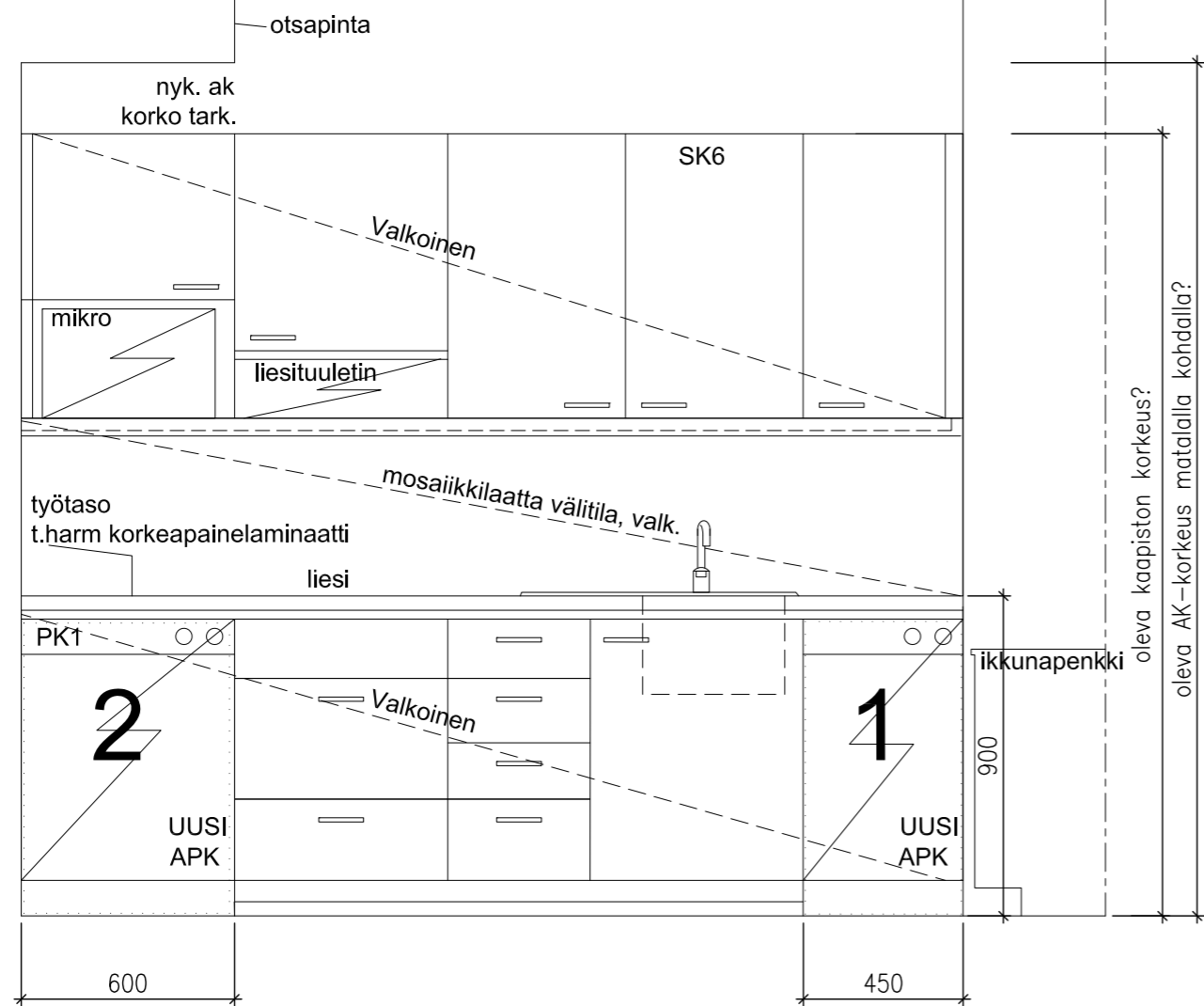
517
ATK
KESKUS

uusi VS

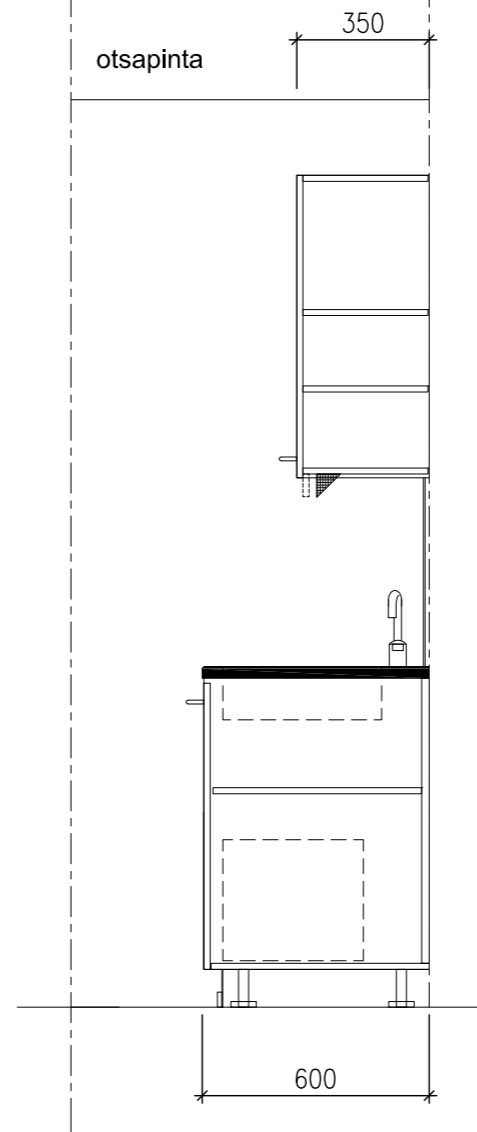
5028B
VAR

**olevan seinälinjan
suuntaisesti!
uusi VS**

PROJEKTIO, NYKYINEN KEITTIÖ

PERIAATELEIKKAUS

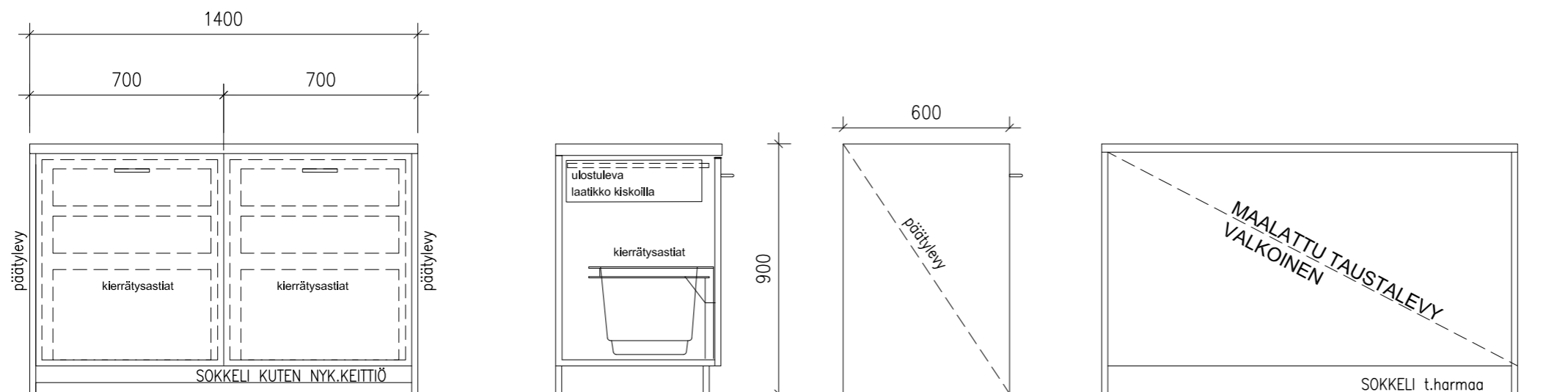

OLEMASSA OLEVAAN TAUKOKEITTIÖÖN 5026 PÄIVITETÄÄN ASTIANPESUKONEET.

1. VANHAN ASTIANPESUKONEEN UUSIMINEN 45cm, valkoinen
2. UUSI ASTIANPESUKONE VANHAN TASON ALLE UPOTETUN JÄÄKAAPIN TILALLE, 60cm, valkoinen

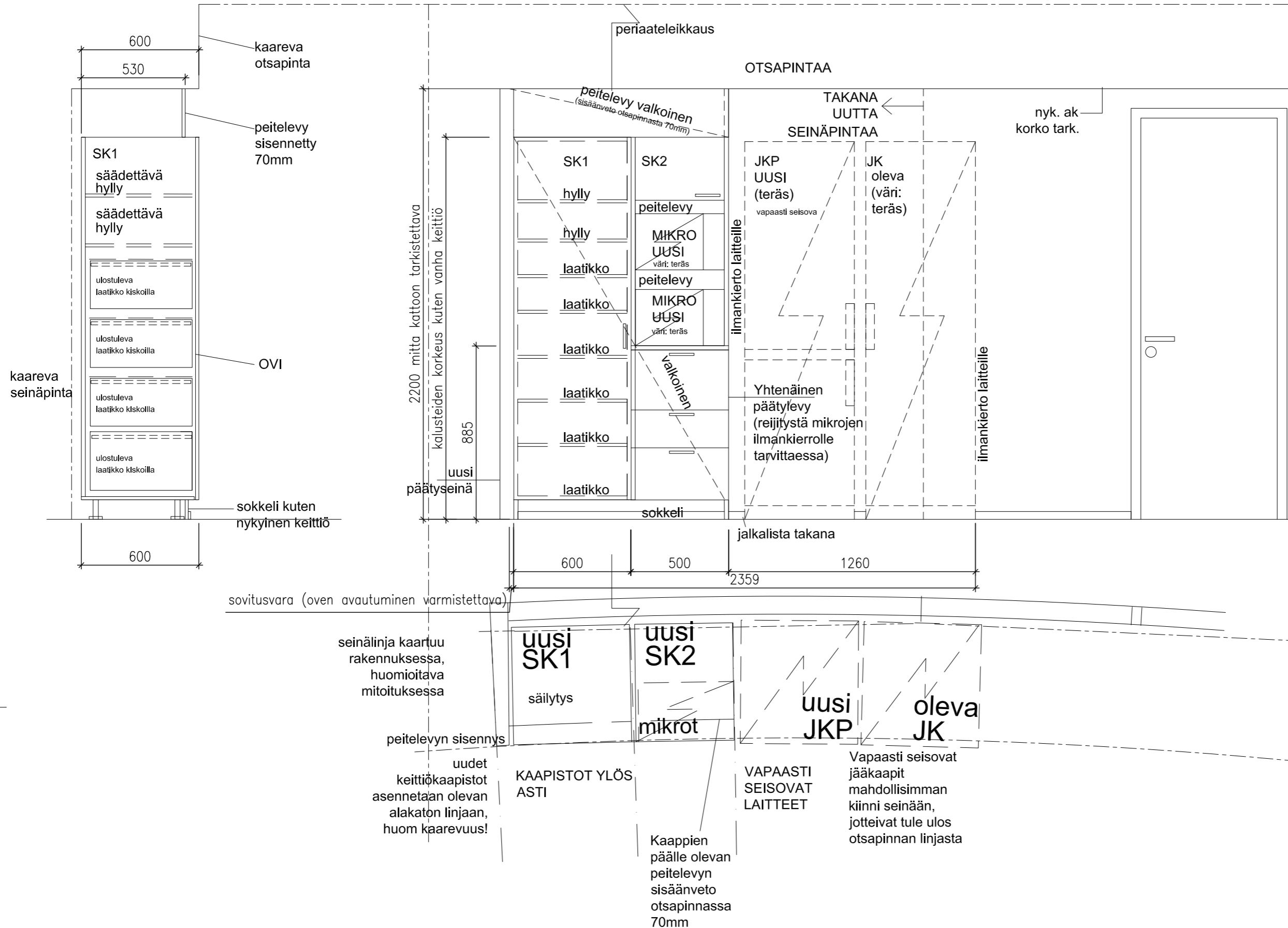
laiteliitännät LVI-suunnitelmien mukaan.

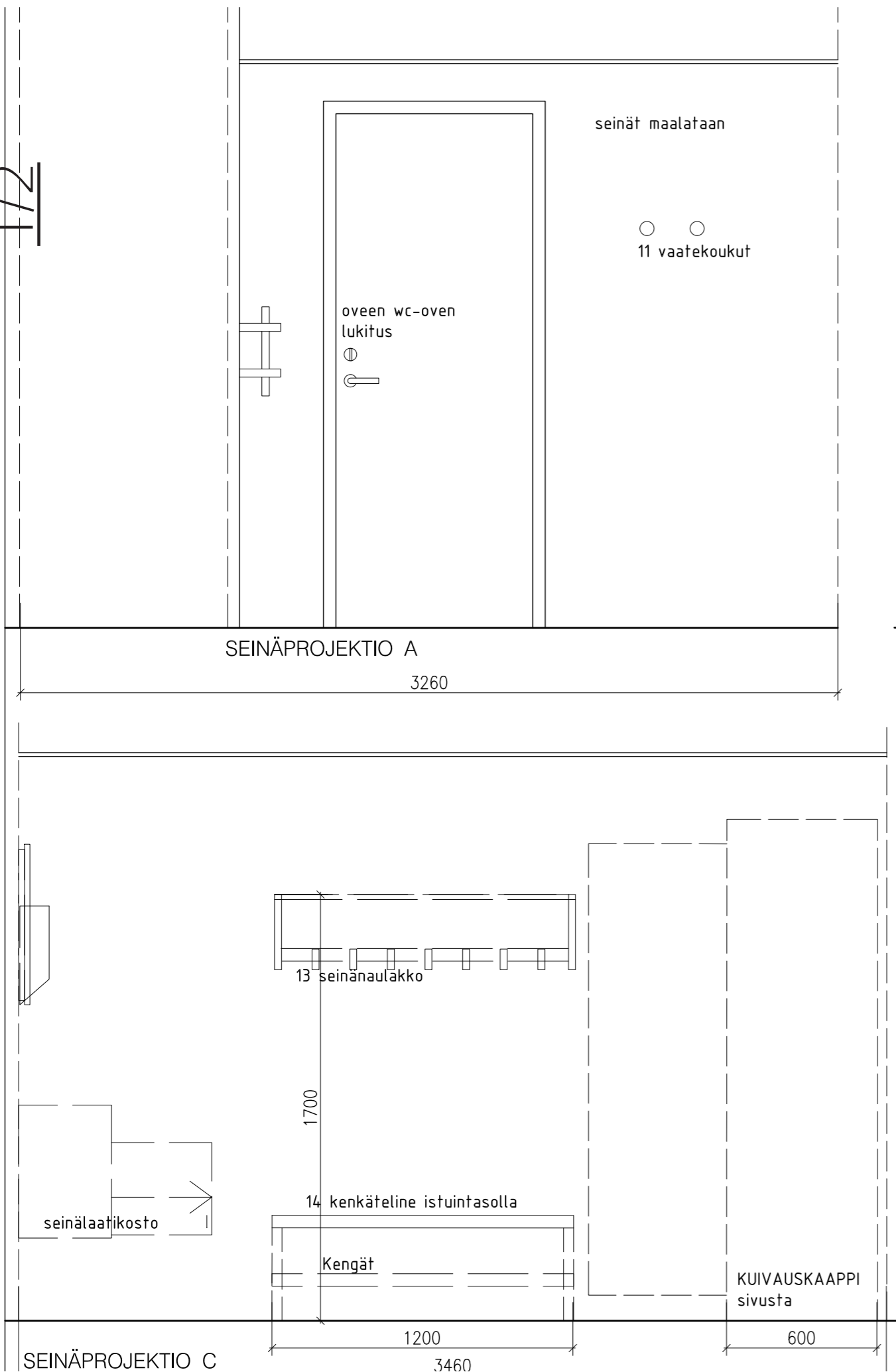
UUSI SAAREKE

PERIAATELEIKKAUS

PROJEKTIO, KEITTIÖN LAAJENNUSOSA

1. Tasoallas (RU): esim. Ido seven D 11121 800mm + Ido seven D -alakaappi l.795xs.370xh.450, valkoinen, tarvittaessa tukijalat
2. Pesuallashana (LVI)
3. Tasopeili kahdella loisteputkivalaisimella (RU), esim Ido reflect, L.800xK.640xS.38 paino 10kg
4. Alakatossa yleisvalaisimet (SU)
5. Kuivauskaappi (EH) esim. BOSCH BTCDC0001B, oikeakätinen (sähkövienti laitteelle)
6. sähkökäyttöinen kuivauspatteri (RU) (sähkövienti) pyyhekuivain+pistorasia, sähkötoiminen, esim. BAMBOO DUO 2, kromi 5280092 KytKentä vasen tai oikea ylä- tai alajalka.Pistotulppaliitäntä vakiona, asennutettavissa myös kiinteäksi.Teho 35W/230V
7. Käsienkuivain Dyson airblade V (RU) (sähkövienti laitteelle)
8. Pistorasiat 2kpl (SU)
9. Saippua-annostin: esim. 1300 Rst-line (RU), L135mm x K145 mm x S90 mm + pumppu tai pöytämallinen annostelija
10. Pieni tasohylly lev. 800mm, syvyys 100mm (RU) tyyppi esim. Seven D -maitolasinen hylly. Alumiiniset seinäkiinnikkeet. 98963000016013924, Alumiini, huurrelasi 800 x 6 x 100, 6416129570883
11. Vaatekoukku (RU): 1310 Rst-line, pituus 55 mm, 2 kpl
12. vapaasti sijoitettava poljinroska-astia (RU), esim. 117 214-41 Wesco roska-astia 117v/väinö korpinen
13. Naulakko, käyttäjän olemassa oleva seinänaulakko, Kiinnitys seinään urakassa, sovitaan käyttäjän kanssa
14. Kenkäteline istuintasolla, esim. EMMA 6500 -kenkäteline/ Olikos naulakot, lev.120cm, syvyys 30cm, väri: massiivikoivu (EH)
15. Olemassa olevat seinäkiinnitteiset lokerikot. Asennus urakassa.

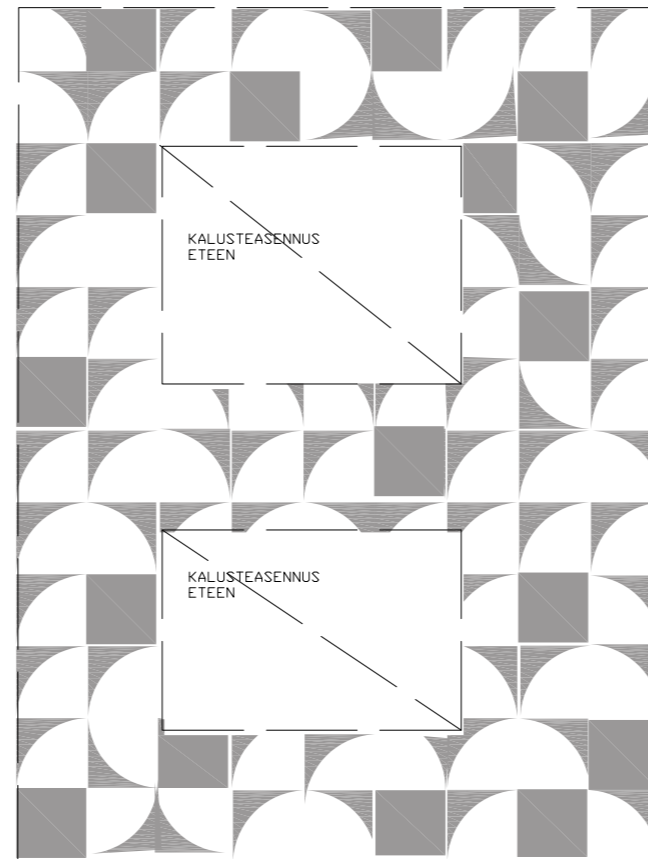
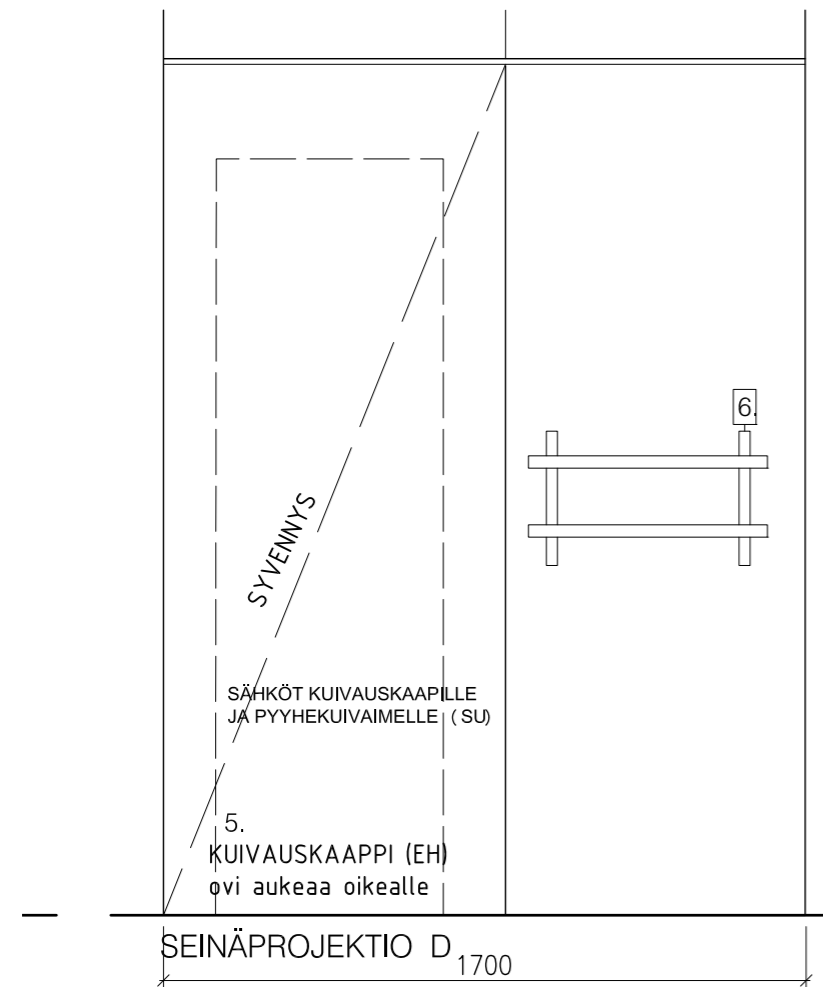
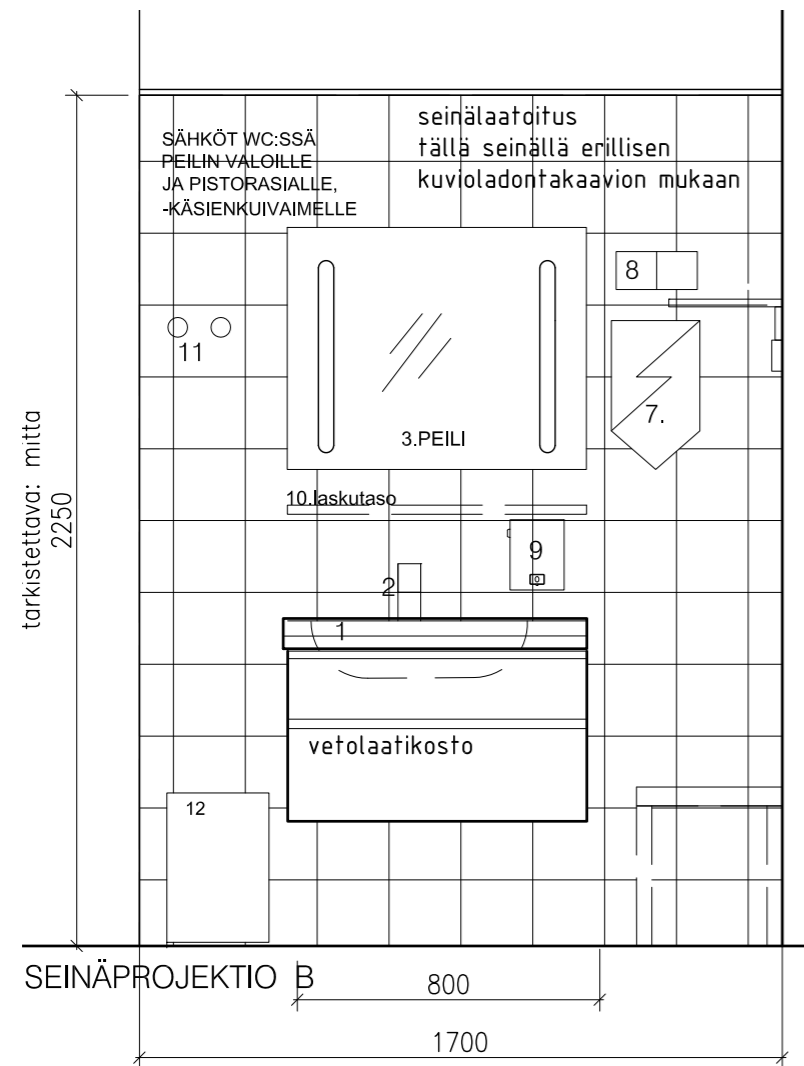
PÄIVITETTY LUOVUTUSPIIRUSTUKSEKSI

23.01.2018

K.osa 11	Kortteli 11001	Tontti 5	Viranomaisen arkistointimerkintä varten	
Rakennustoimenpide			Piirustuslaji TOTEUTUSSUUNNITTELU	Juoks. n:o
Rakennuskohteen nimi ja osoite YMPYRÄTALO, 5krs SILTASAARENKATU 18-20 00530 HELSINKI			Piirustuksen sisältö TILAKAAVIO 518, PUKUTILA pohjaote, projektiot	Mittakaavat 1:20
			Cad n:o Xref n:o	
			Päiväys 19.09.2017	Suunnitteluala
			Suunn./Piirt. TA	ARK
			Tark.	Piirust. n:o YMP_1332-0020
			Allekirjoitus	Muutos
				Liite14

PES-ARKKITEHDIT OY
ISON - ANTINTIE 8
00930 HELSINKI
PUH 09-3417340
FAX 09-34173417
WWW.PESARK.COM

LAATOITUS, PERIAATEKAAVIO 1:20
Random-ladonta, kuviollinen Dots 75%,
yksivärinen Lunar 25%
laatta1: WOW Boreal Lunar 18,5x18,5 cm
0,83 m²
laatta2: WOW Boreal Dots Lunar
18,5x18,5 3,72 m²

Lattia: olemassa oleva lattia säilyy ennallaan. Uusi lattiakaivon kansi RST.

Seinät:

Huom, seinät (projektiio A ja C) hieman kaarevia.

Seinille ovat vanhat laatoitukset ja kaikki nykyiset varusteet poistetaan. Reijät paikataan ja seinät tasoitetaan ja maalataan valkoiseksi (Tikkurila Luja-maalilla)

Allasseinä (projektiio B) laatoitetaan (VESIERISTYS).

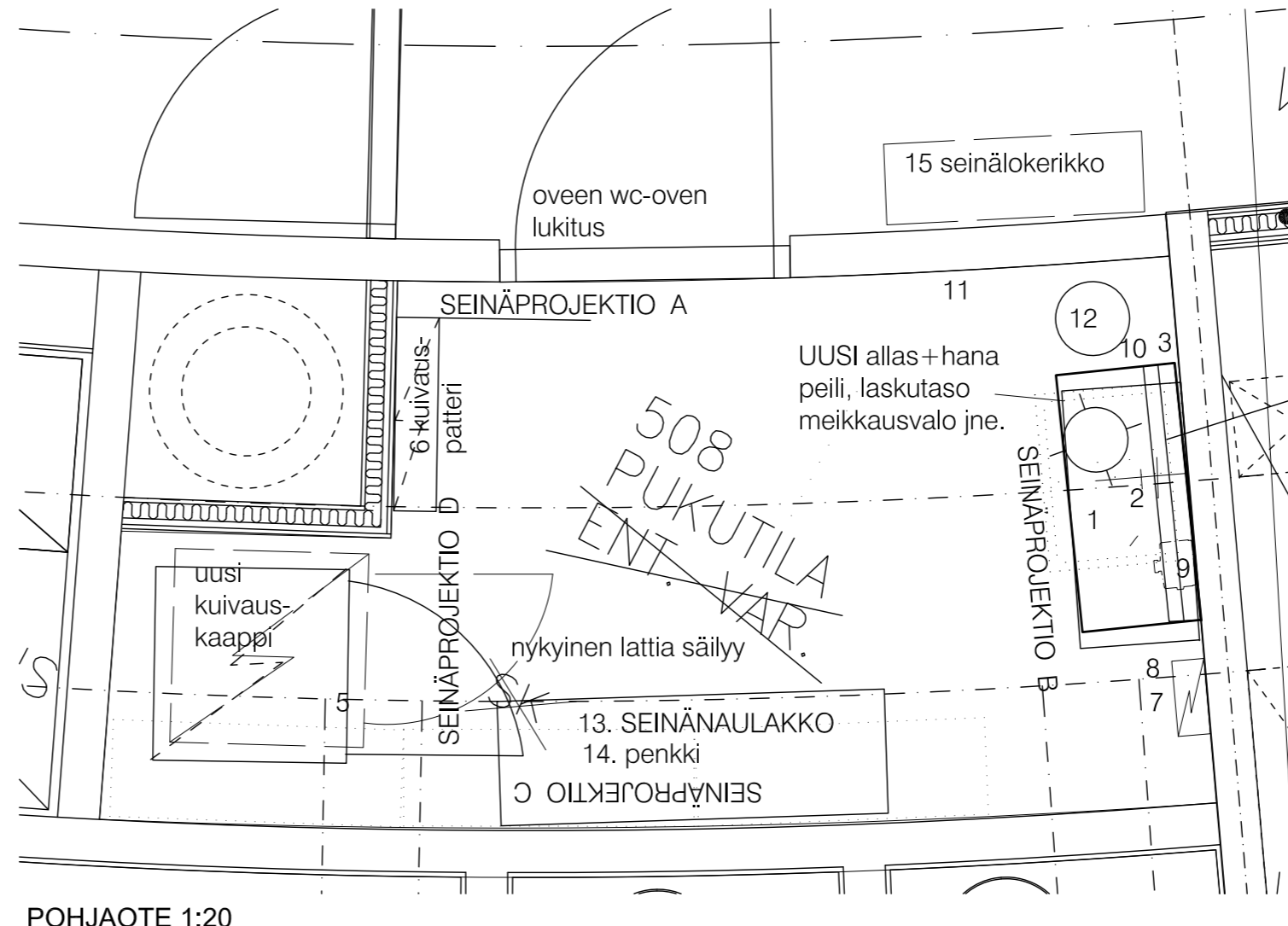
Laattatyyppi: DOTS DECOR / WOW, tuotetoimittaja

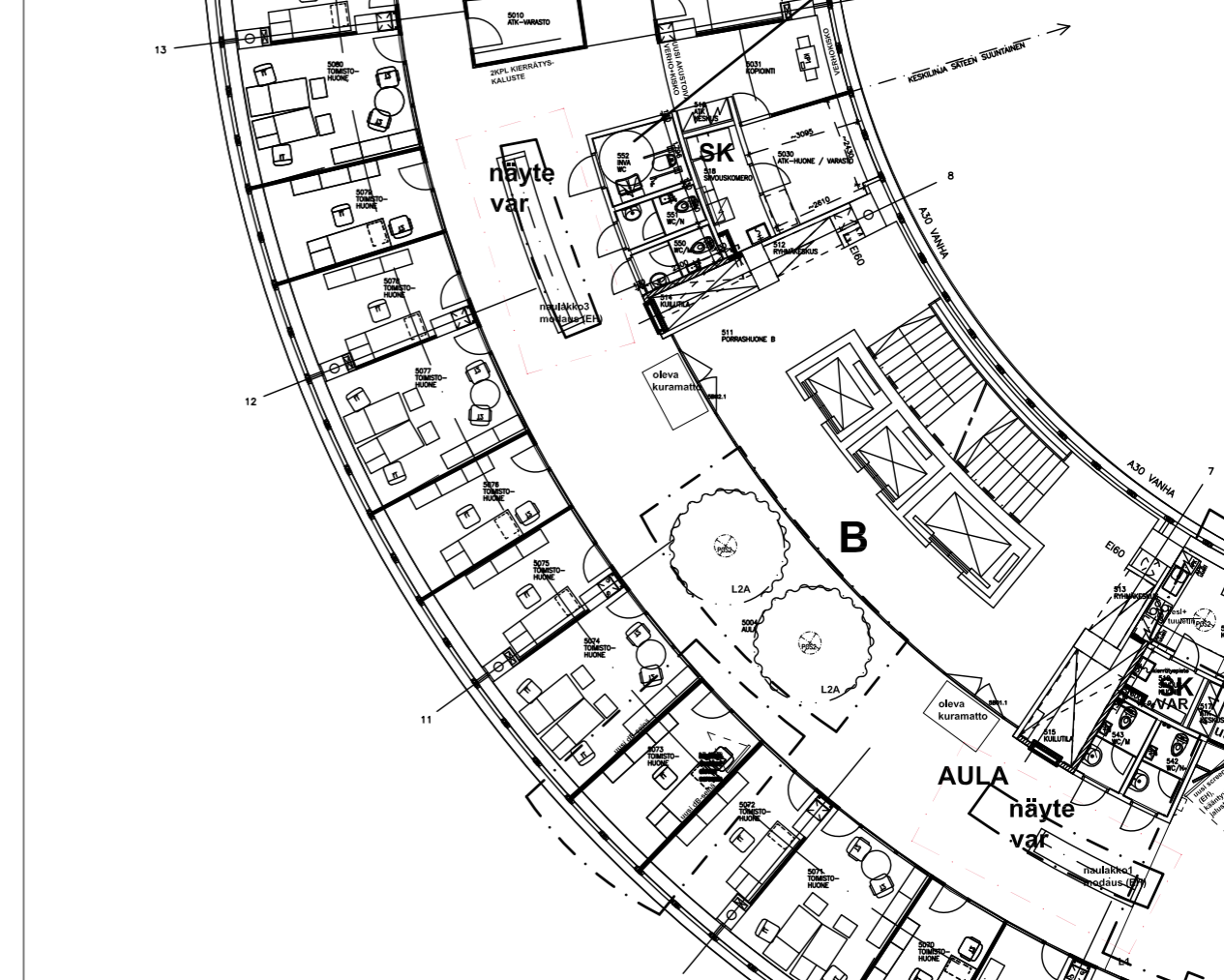
ABL-laatta, koko 18,5 x 18,5 cm, väri Earth, saumaus vaal.harmaa laatan sävyyn.

Oveen wc-oven lukitus, punavalkokilvellä

Alakatto:

Säilyy ennallaan, uusi valaistus SU.

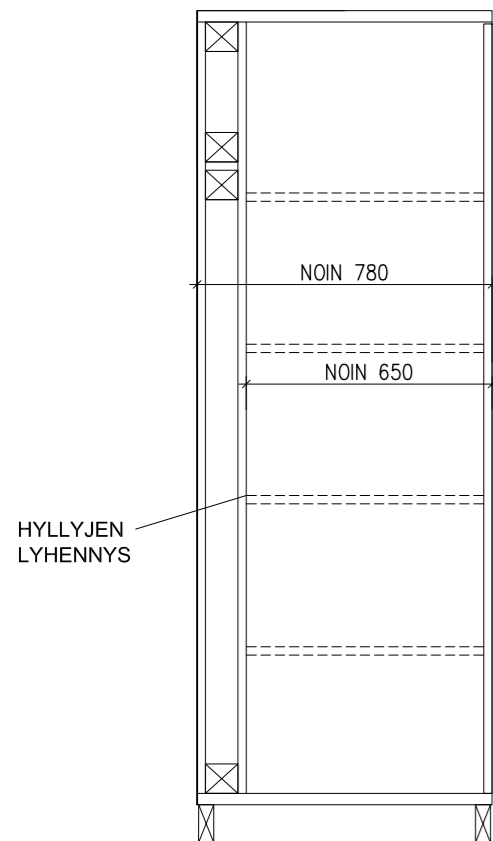
POHJAOTE 1:200, MUOKATTAVAT NAULAKKOKALUSTEET, 2KPL

MITAT TARKISTETTAVA PAIKALLA!

Päivitys luovutuspiirustukseksi

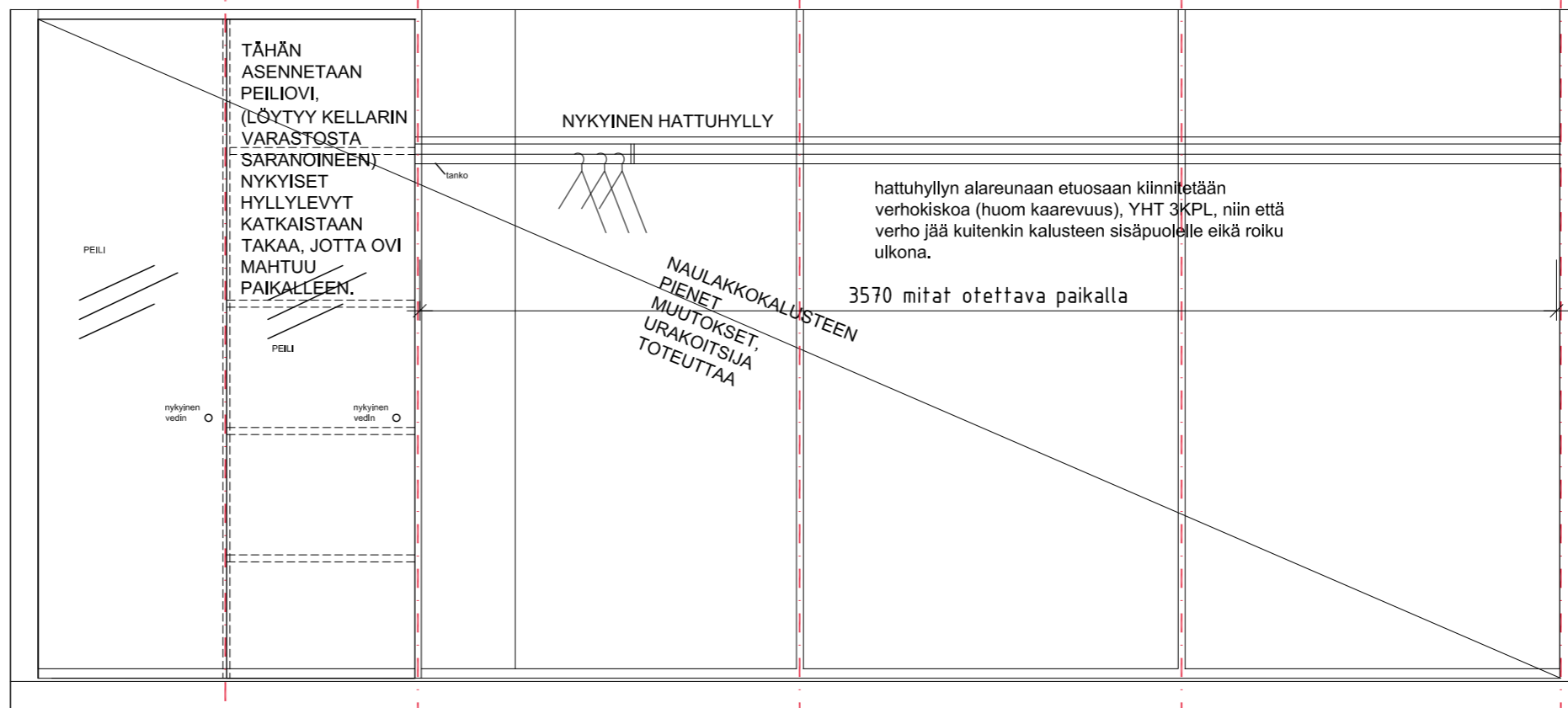
23.01.2018

K.oso 11	Kortteli 11001	Tontti 5	Viranomaisen arkistointimerkintöjä varten		
Rakennustoimenpide			Piirustuslaji TOTEUTUSSUUNNITTELU	Juoks. n:o	
Rakennuskohteen nimi ja osoite YMPYRÄTALO SILTASAARENKATU 18-20			Piirustuksen sisältö NAULAKKOKALUSTE, OLEVAN KALUSTEEN MUOKKAUS (B-AULA MOLEMMIN PUOLIN)	Mittakaavat 1:20 1:200	
00530 HELSINKI			Cad n:o Xref n:o		
			Päiväys 19.09.2017	Suunnitteluala ARK	Piirust. n:o Muutos
			Suunn./Piirt. TA	Työn numero	YMP_1332-0030
			Tark.		
			Allekirjoitus	Liite15	
PES-ARKKITEHDIT OY ISON-ANTINTIE 8 00930 HELSINKI PUH 09-3417340 FAX 09-34173417 WWW.PESARK.COM					

PERIAATELEIKKAUS 1:20

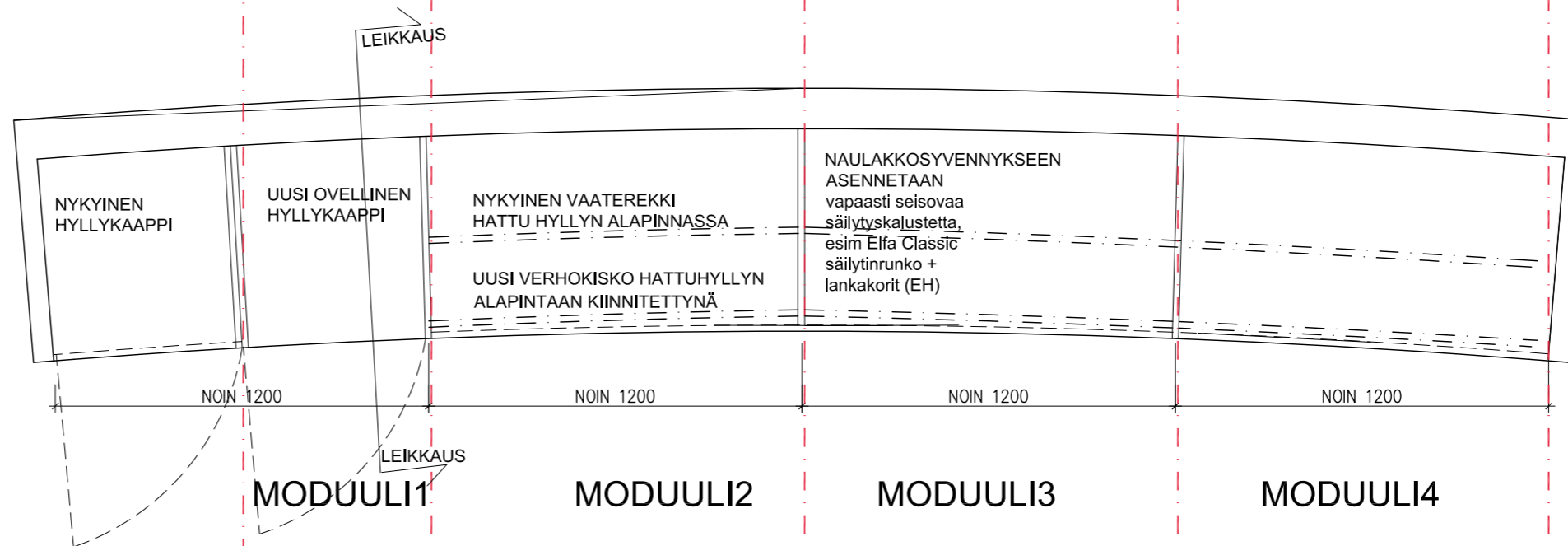
ETEEN
ASENNETAAN
PEILIOVI,
(LÖYTYY KELLARIN
VARASTOSTA)
NYKYISET
HYLLYLEVYT
KATKAISTAAN
TAKAA, JOTTA OVI
MAHTUU
PAIKALLEEN.

PROJEKTIO 1:20

valokuva naulakkokalusteesta:
MUUTOSTOIMENPITEET:
avohyllyn eteen peiliovi,
hattuhyllyn alapintaan etuosaan
verhokiskoa

MODUULI1

MODUULI2

MODUULI3

MODUULI4

-hyllyjen lyhennys
-uusi peiliovi
varastosta,
asennus paikalleen
(RU)

MODUULEIDEN 2-4 ETUREUNAAN KALUSTEEN MUKAAN
KAAREUTUVA VERHOKISKO
-kiinnitys hattuhyllyn alareunaan (RU)
- Silent Gliss peruskisko (tuotteesta lasku käyttäjälle EH)
- käyttäjän nykyiset verhot eteen

KALUSTEPOHJA 1:20, OLEMASSA OLEVA AULAN VAATESÄILYTYSKALUSTE,
MUOKATTAVIA KALUSTEITA YHT.2KPL